

BNP PARIBAS

Skonsolidowane
Sprawozdanie Finansowe
Grupy Kapitałowej
BNP Paribas
Bank Polska S.A.
za rok zakończony dnia
31 grudnia 2024

#BANKDOBRYCHDECYZJI

Ten dokument jest kopią w formacie pdf oficjalnego raportu rocznego, który został sporządzony w formacie xhtml

SPIS TREŚCI

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE	5
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.....	9
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	11
INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	13
1. INFORMACJE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ BANKU BNP PARIBAS S.A.....	13
2. ZASADY RACHUNKOWOŚCI PRZYJĘTE DO SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	15
2.1. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	15
2.2. Kontynuacja działalności	15
2.3. Oświadczenie o zgodności z MSSF	15
2.4. Zmiany zasad (polityk) rachunkowości oraz zmiany w prezentacji danych finansowych	18
2.5. Konsolidacja	18
2.6. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych.....	19
2.7. Przychody i koszty z tytułu odsetek.....	19
2.8. Wynik z tytułu opłat i prowizji	19
2.9. Przychód z tytułu dywidend	21
2.10. Wynik z działalności handlowej	21
2.11. Wynik z działalności inwestycyjnej	21
2.12. Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie w związku z istotną modyfikacją	22
2.13. Wynik z tytułu ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi.....	22
2.14. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	22
2.15. Podatek dochodowy	22
2.16. Podatek bankowy	22
2.17. Klasyfikacja oraz wycena aktywów i zobowiązań finansowych	22
2.18. Wartości niematerialne	27
2.19. Rzeczowe aktywa trwałe	28
2.20. Rachunkowość zabezpieczeń	28
2.21. Rezerwy	29
2.22. Leasing	30
2.23. Gwarancje finansowe	31
2.24. Świadczenia pracownicze	31
2.25. Kapitały	32
2.26. Emisja obligacji kapitałowych AT1	32
2.27. Działalność powiernicza	32
2.28. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.....	33
3. WARTOŚCI SZACUNKOWE I OSĄDY	33
4. WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK.....	46
5. WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI.....	47
6. PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND	48
7. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ (W TYM WYNIK Z POZYCJI WYMIANY).....	48
8. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ	48
9. WYNIK ODPISÓW Z TYTUŁU OCZEKIWANYCH STRAT KREDYTOWYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH ORAZ REZERW NA ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE.....	49
10. OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE.....	50

11.KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH.....	51
12.AMORTYZACJA.....	51
13.POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	51
14.POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	52
15.PODATEK DOCHODOWY	52
16.ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ	53
17.KASA I ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM.....	53
18.NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	54
19.POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE.....	55
20.RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ.....	58
21.KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU ..	64
22.KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	70
23.PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU	71
24.PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	73
25.PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE CAŁKOWITE DOCHODY	74
26.WARTOŚCI NIEMATERIALNE	75
27.RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE.....	77
28.LEASING	80
29.INNE AKTYWA.....	81
30.ZOBOWIĄZANIA WOBEC INNYCH BANKÓW	82
31.ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	82
32.ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH.....	83
33.ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	83
34.POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	84
35.REZERWY	84
36.PODROCZONY PODATEK DOCHODOWY.....	86
37.DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA.....	87
38.PŁATNOŚCI W FORMIE AKCJI	87
39.ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	90
40.USTANOWIONE ZABEZPIECZENIA.....	90
41.WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH.....	91
42.SPRZEDAŻ NALEŻNOŚCI.....	97
43.SEKURYTYZACJA.....	97
44.DZIAŁALNOŚĆ POWIERNICZA	97
45.AKCJONARIAT BANKU BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.....	98
46.KAPITAŁ ZAPASOWY I POZOSTAŁE KAPITAŁY	99
47.DYWIDENDY	101
48.PODZIAŁ ZYSKU	101
49.ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	101

50. INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	102
51. TRANSAKCJE Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI	103
52. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI	105
53. SPRAWY SĄDOWE I POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNE	109
54. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	119
54.1. Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych	119
54.2. Ryzyko kredytowe	119
54.3. Ryzyko kontrahenta	130
54.4. Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym (ALM Treasury)	130
54.5. Ryzyko rynkowe (ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej i ryzyko walutowe)	135
54.6. Ryzyko płynności	137
54.7. Ryzyko operacyjne	140
55. ZARZĄDZANIE ADEKWATNOŚCIĄ KAPITAŁOWĄ	143
56. WAŻNIEJSZE WYDARZENIA W BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A. W 2024 ROKU	145
57. ISTOTNE ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM	148
PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.	150

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE

Wybrane skonsolidowane dane finansowe		w tys. PLN	w tys. PLN	w tys. EUR	w tys. EUR
Rachunek zysków i strat	Nota	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Wynik z tytułu odsetek	4	5 741 006	5 225 427	1 333 815	1 153 923
Wynik z tytułu opłat i prowizji	5	1 263 676	1 210 962	293 591	267 415
Zysk brutto		2 954 016	1 763 155	686 310	389 355
Zysk netto		2 358 268	1 012 546	547 899	223 599
Całkowite dochody ogółem		2 384 177	1 595 578	553 919	352 349
Rachunek przepływów pieniężnych		12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Przepływy środków pieniężnych netto, razem		2 418 403	2 657 255	561 870	586 798
Wskaźniki		31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Liczba akcji (szt.)	45	147 799 870	147 676 946	147 799 870	147 676 946
Zysk (strata) na jedną akcję	16	15,96	6,86	3,71	1,51
Sprawozdanie z sytuacji finansowej		31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Aktywa razem		167 539 589	161 025 747	39 208 890	37 034 440
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	21	85 401 516	85 594 516	19 986 313	19 685 951
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	22	452 506	653 582	105 899	150 318
Zobowiązania razem		152 145 533	148 164 472	35 606 256	34 076 466
Zobowiązania wobec klientów	31	130 924 754	127 174 831	30 640 008	29 249 041
Kapitał akcyjny	45	147 800	147 677	34 589	33 964
Kapitał własny razem		15 394 056	12 861 275	3 602 634	2 957 975
Adekwatność kapitałowa		31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Fundusze własne razem		15 962 074	14 937 528	3 735 566	3 435 494
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko		92 814 926	89 615 117	21 721 256	20 610 652
Łączny współczynnik kapitałowy		17,20%	16,67%	17,20%	16,67%
Współczynnik kapitału Tier1		13,80%	12,51%	13,80%	12,51%

Dla celów przeliczenia prezentowanych danych na EUR, Grupa stosuje następujące kursy:

Dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej kurs NBP:

- na dzień 31.12.2024 r. - 1 EUR = 4,2730 PLN
- na dzień 31.12.2023 r. - 1 EUR = 4,3480 PLN

Dla pozycji rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych kurs EUR liczony jako średnia arytmetyczna z kursów ogłaszanych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca w okresie:

- dla okresu od 1.01.2024 r. do 31.12.2024 r. - 1 EUR = 4,3042 PLN
- dla okresu od 1.01.2023 r. do 31.12.2023 r. - 1 EUR = 4,5284 PLN

Kalkulacja zysku (straty) na jedną akcję została opisana w Nocie 16.

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Przychody z tytułu odsetek	4	10 245 083	9 827 260
Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej		9 321 369	9 325 147
przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu		8 471 007	8 667 120
przychody z tytułu odsetek od instrumentów wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody		850 362	658 027
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		923 714	502 113
Koszty z tytułu odsetek	4	(4 504 077)	(4 601 833)
Wynik z tytułu odsetek		5 741 006	5 225 427
Przychody z tytułu opłat i prowizji	5	1 542 772	1 472 599
Koszty z tytułu opłat i prowizji	5	(279 096)	(261 637)
Wynik z tytułu opłat i prowizji		1 263 676	1 210 962
Przychody z tytułu dywidend	6	13 147	10 881
Wynik na działalności handlowej (w tym wynik z pozycji wymiany)	7	840 882	950 781
Wynik na działalności inwestycyjnej	8	14 374	(23 028)
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	20	1 946	(30 939)
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie w związku z istotną modyfikacją		(11 569)	4 190
Wynik odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	9	(246 192)	(34 369)
Wynik z tytułu ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi	53	(795 728)	(1 978 086)
Ogólne koszty administracyjne	10	(2 837 359)	(2 638 799)
Amortyzacja	12	(514 450)	(456 736)
Pozostałe przychody operacyjne	13	214 381	236 928
Pozostałe koszty operacyjne	14	(325 127)	(302 404)
Wynik na działalności operacyjnej		3 358 987	2 174 808
Podatek od instytucji finansowych		(404 971)	(411 653)
Zysk brutto		2 954 016	1 763 155
Podatek dochodowy	15	(595 748)	(750 609)
Zysk netto		2 358 268	1 012 546
przypadający na akcjonariuszy Grupy		2 358 268	1 012 546
Zysk (strata) na jedną akcję (wyrażony w PLN na jedną akcję)			
Podstawowy	16	15,96	6,86
Rozwodniony	16	15,94	6,85

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Zysk netto za okres		2 358 268	1 012 546
Inne całkowite dochody			
Pozycje, które mogą zostać przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków		27 255	584 151
Wycena aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody brutto	25	43 787	653 872
Podatek odroczony od wyceny aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody	36	(8 320)	(124 236)
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne brutto	20	(10 138)	67 303
Podatek odroczony od wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne	36	1 926	(12 788)
Pozycje, które nie mogą być przeklasyfikowane na zyski lub straty		(1 346)	(1 119)
Wycena metodą aktuarialną świadczeń pracowniczych brutto	3e	(1 662)	(1 382)
Podatek odroczony od wyceny metodą aktuarialną świadczeń pracowniczych	36	316	263
Inne całkowite dochody (netto)		25 909	583 032
Całkowite dochody ogółem		2 384 177	1 595 578
w tym przypadające na akcjonariuszy Grupy		2 384 177	1 595 578

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

AKTYWA	Nota	31 grudnia 2024	31 grudnia 2023
Kasa i środki w Banku Centralnym	17	11 325 551	6 883 586
Należności od banków	18	7 872 375	17 963 948
Pochodne instrumenty finansowe	19	2 440 116	3 146 745
Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej	20	230 658	94 496
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	21	85 401 516	85 594 516
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	22	452 506	653 582
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	23	32 364 550	26 246 278
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	24	321 434	291 351
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	25	23 027 454	16 634 303
Wartości niematerialne	26	975 114	936 024
Rzeczowe aktywa trwałe	27	946 971	959 923
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	36	859 567	766 504
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		1 515	4 730
Inne aktywa	29	1 320 262	849 761
Aktywa razem		167 539 589	161 025 747
ZOBOWIĄZANIA	Nota	31 grudnia 2024	31 grudnia 2023
Zobowiązania wobec innych banków	30	9 994 802	9 059 394
Pochodne instrumenty finansowe	19	2 311 741	2 865 275
Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej	20	260 025	(7 365)
Zobowiązania wobec klientów	31	130 924 754	127 174 831
Zobowiązania podporządkowane	33	3 420 128	4 336 072
Zobowiązania z tytułu leasingu	28	606 306	626 269
Pozostałe zobowiązania	34	2 296 756	2 191 890
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		361 641	376 736
Rezerwy	35	1 969 380	1 541 370
Zobowiązania razem		152 145 533	148 164 472
KAPITAŁ WŁASNY	Nota	31 grudnia 2024	31 grudnia 2023
Kapitał akcyjny	45	147 800	147 677
Kapitał zapasowy	46	9 155 136	9 110 976
Pozostałe kapitały rezerwowe	46	4 042 815	3 525 056
Obligacje kapitałowe AT1	46	650 000	-
Kapitał z aktualizacji wyceny	46	(540 845)	(566 754)
Zyski zatrzymane		1 939 150	644 320
wynik z lat ubiegłych		(419 118)	(368 226)
wynik bieżącego okresu		2 358 268	1 012 546
Kapitał własny razem		15 394 056	12 861 275
Zobowiązania i kapitał własny razem		167 539 589	161 025 747

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Obligacje kapitałowe AT1	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane		Razem
						Wynik z lat ubiegłych	Wynik bieżącego okresu	
Stan na 1 stycznia 2024 roku	147 677	9 110 976	3 525 056	-	(566 754)	(368 226)	1 012 546	12 861 275
Całkowite dochody za okres	-	-	-	-	25 909	-	2 358 268	2 384 177
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	-	-	2 358 268	2 358 268
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	-	25 909	-	-	25 909
Podział wyniku za rok ubiegły	-	45 963	511 362	-	-	(48 777)	(1 012 546)	(503 998)
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	45 963	511 362	-	-	(48 777)	(508 548)	-
Wyplacone dywidendy	-	-	-	-	-	-	(503 998)	(503 998)
Emisja akcji	123	-	-	-	-	-	-	123
Emisja obligacji kapitałowych AT1	-	-	-	650 000	-	-	-	650 000
Opcje menadżerskie*	-	-	6 397	-	-	-	-	6 397
Pozostałe korekty	-	(1 803)	-	-	-	(2 115)	-	(3 918)
Stan na 31 grudnia 2024 roku	147 800	9 155 136	4 042 815	650 000	(540 845)	(419 118)	2 358 268	15 394 056

*program opcji menadżerskich został opisany w Nocie 38

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Obligacje kapitałowe AT1	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane		Razem
						Wynik z lat ubiegłych	Wynik bieżącego okresu	
Stan na 1 stycznia 2023 roku	147 593	9 110 976	3 142 098	-	(1 149 786)	(430 157)	441 497	11 262 221
Całkowite dochody za okres	-	-	-	-	583 032	-	1 012 546	1 595 578
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	-	-	1 012 546	1 012 546
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	-	583 032	-	-	583 032
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-	376 471	-	-	65 026	(441 497)	-
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	-	376 471	-	-	65 026	(441 497)	-
Emisja akcji	84	-	-	-	-	-	-	84
Opcje menadżerskie*	-	-	6 487	-	-	-	-	6 487
Pozostałe korekty	-	-	-	-	-	(3 095)	-	(3 095)
Stan na 31 grudnia 2023 roku	147 677	9 110 976	3 525 056	-	(566 754)	(368 226)	1 012 546	12 861 275

*program opcji menadżerskich został opisany w Nocie 38

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH

PRZEPIŹYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ:	Nota	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Zysk (strata) netto		2 358 268	1 012 546
Korekty razem:		12 278 729	4 863 014
Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat		595 748	750 609
Amortyzacja	12	514 450	456 736
Przychody z tytułu dywidend	6	(13 147)	(10 881)
Przychody z tytułu odsetek	4	(10 245 083)	(9 827 260)
Koszty z tytułu odsetek	4	4 504 077	4 601 833
Zmiana stanu rezerw		426 249	(683 926)
Zmiana stanu należności od banków	50	8 065 054	(7 670 167)
Zmiana stanu aktywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		570 467	16 056
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według zamortyzowanego kosztu	50	127 904	3 486 785
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		201 076	295 716
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	50	(1 030 353)	1 469 989
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		(296 282)	229 004
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	50	3 834 905	7 051 285
Zmiana stanu innych aktywów oraz aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego		(471 852)	78 083
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań oraz zobowiązań z tytułu bieżącego podatku dochodowego		128 552	(225 820)
Inne korekty	50	(59 879)	(269 043)
Odsetki otrzymane		10 462 093	10 096 591
Odsetki zapłacone		(4 321 077)	(4 490 539)
Podatek zapłacony		(713 132)	(490 924)
Opłaty leasingowe dotyczące leasingów krótkoterminowych nieuwzględnionych w wycenie zobowiązania		(1 041)	(1 113)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		14 636 997	5 875 560

PRZEPIŹYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ:		12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Wpływy		241 776 945	182 024 979
Zbycie i wykup papierów wartościowych		241 748 903	181 988 702
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		13 063	23 757
Otrzymane dywidendy i inne wpływy inwestycyjne		14 979	12 520
Wydatki		(254 812 147)	(185 153 326)
Nabycie papierów wartościowych		(254 347 370)	(184 707 582)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(464 777)	(445 744)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(13 035 202)	(3 128 347)

PRZEPIYBY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ:	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Wpływy	4 622 505	2 229 471
Zaciągnięcie długoterminowych kredytów otrzymanych i zobowiązań podporządkowanych	3 972 382	2 227 687
Emisja obligacji kapitałowych AT1	650 000	-
Wpływy netto z emisji akcji i zwrot dopłat do kapitału	123	1 784
Wydatki	(3 805 897)	(2 319 429)
Splaty długoterminowych kredytów otrzymanych i zobowiązań podporządkowanych	(3 159 530)	(1 813 438)
Splata zobowiązania leasingowego	(142 261)	(141 564)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	-	(364 427)
Inne wydatki finansowe	(108)	-
Wyplacone dywidendy	(503 998)	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	816 608	(89 958)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO, RAZEM	2 418 403	2 657 255
Środki pieniężne na początek okresu	15 874 526	13 217 271
Środki pieniężne na koniec okresu 49	18 292 929	15 874 526
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	(91 498)	(106 132)

INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. INFORMACJE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ BANKU BNP PARIBAS S.A.

BNP Paribas Bank Polska S.A. („Bank” lub „BNP Paribas”) jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. („Grupa”).

Adres siedziby Banku to ulica Marcina Kasprzaka 2, 01-211 Warszawa, Polska. Bank jest zarejestrowany w Polsce przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000011571. Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Od dnia 27 maja 2011 roku decyzją Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW), akcje Banku zostały dopuszczone do obrotu na GPW w Warszawie i zakwalifikowane do działu finanse - sektor bankowy.

Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2024 roku dla Banku wynosiło 7 746 etatów, a dla Grupy wynosiło 7 883 etatów (na dzień 31 grudnia 2023 zatrudnienie dla Banku wynosiło 8 037 etatów, a dla Grupy wynosiło 8 184 etatów).

BNP Paribas jest uniwersalnym bankiem komercyjnym oferującym szeroki zakres usług bankowych świadczonych na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych zgodnie z zakresem usług określonych w statucie Banku. Bank prowadzi operacje zarówno w złotych polskich, jak i w walutach obcych oraz aktywnie uczestniczy w obrocie na krajowym i zagranicznych rynkach finansowych. Ponadto, poprzez podmioty zależne Grupa prowadzi działalność maklerską i leasingową oraz świadczy inne usługi finansowe.

Grupa prowadzi działalność głównie w Polsce.

Skład Zarządu Banku na dzień 31 grudnia 2024 roku przedstawiał się następująco:

IMIĘ I NAZWISKO	FUNKCJA W ZARZĄDZIE BANKU
Przemysław Gdański	Prezes Zarządu
André Boulanger	Wiceprezes Zarządu
Małgorzata Dąbrowska	Wiceprezes Zarządu
Wojciech Kemblowski	Wiceprezes Zarządu
Piotr Konieczny	Wiceprezes Zarządu
Magdalena Nowicka	Wiceprezes Zarządu
Volodymyr Radin	Wiceprezes Zarządu
Agnieszka Wolska	Wiceprezes Zarządu

W okresie 1 stycznia – 31 grudnia 2024 r. nie było zmian w składzie Zarządu Banku.

W dniu 29 lutego 2024 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę w sprawie ustalenia liczby członków Zarządu Banku nowej kadencji na osiem osób oraz powołała Zarząd na nową 3-letnią kadencję w dotychczasowym składzie.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2024 roku przedstawiał się następująco:

IMIĘ I NAZWISKO	FUNKCJA W RADZIE NADZORCZEJ BANKU
Lucyna Stańczak-Wuczyńska	Przewodnicząca Rady Nadzorczej, członek niezależny
Francois Benaroya	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Jean – Charles Aranda	Członek Rady Nadzorczej
Małgorzata Chruściak	Członek Rady Nadzorczej, członek niezależny
Sophie Heller	Członek Rady Nadzorczej
Monika Kaczorek	Członek Rady Nadzorczej, członek niezależny
Vincent Metz	Członek Rady Nadzorczej
Piotr Mietkowski	Członek Rady Nadzorczej
Khatleen Pauwels	Członek Rady Nadzorczej
Jacques Rinino	Członek Rady Nadzorczej, członek niezależny
Mariusz Warych	Członek Rady Nadzorczej, członek niezależny

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej Banku w okresie 1 stycznia – 31 grudnia 2024 r.:

- w dniu 25 czerwca 2024 r. Bank otrzymał rezygnację Pana Jarosława Bauc z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Banku z dniem 2 lipca 2024 r.
- w dniu 2 lipca 2024 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku powołało Panią Monikę Kaczorek na członka niezależnego Rady Nadzorczej Banku, z dniem 3 lipca 2024 r. do końca bieżącej, pięcioletniej, wspólnej kadencji członków Rady Nadzorczej.
- W dniu 22 listopada 2024 r. pani Magdalena Dzięwguć przekazała swoją rezygnację z zasiadania w Radzie Nadzorczej Banku z dniem 21 listopada 2024 r.

BNP Paribas jest podmiotem należącym do Grupy Kapitałowej BNP Paribas z siedzibą w Paryżu.

W skład Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. na dzień 31 grudnia 2024 roku wchodzi jednostka dominująca BNP Paribas Bank Polska S.A. oraz jej jednostki zależne.

Nazwa	Rodzaj działalności	%Udziału	Ujęcie w Sprawozdaniu Grupy
BNP PARIBAS TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH S.A. („TFI”)	zarządzanie funduszami inwestycyjnymi	100	konsolidacja pełna
BNP PARIBAS LEASING SERVICES SP. Z O.O. („LEASING”)	usługi leasingowe	100	konsolidacja pełna
BNP PARIBAS GROUP SERVICE CENTER S.A. („GSC”)	usługi pośrednictwa finansowego, usługi IT, działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych, usługi marketingowe	100	konsolidacja pełna

W dniu 29 listopada 2024 r. został złożony wniosek o wykreślenie z KRS spółki Campus Leszno Sp. z o.o.

Zgodnie z zasadami MSSF skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje wszystkie spółki zależne na dzień 31 grudnia 2024 roku.

Zatwierdzenie do publikacji sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2024 roku i zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku dnia 12 marca 2025 roku.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku sporządzone na dzień 31 grudnia 2024 roku zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku dnia 12 marca 2025 roku.

2. ZASADY RACHUNKOWOŚCI PRZYJĘTE DO SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

2.1. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy sporządzone zostało według zasady kosztu historycznego za wyjątkiem kontraktów pochodnych instrumentów finansowych, aktywów finansowych nie spełniających testu SPPI, aktywów finansowych przypisanych do modelu biznesowego, który nie zakłada utrzymywania ich w celu uzyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych, instrumentów kapitałowych, które są wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, a także za wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz instrumentów kapitałowych, w przypadku których zastosowano opcję wyceny według wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało przygotowane w złotych polskich, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, zostały podane w tysiącach złotych (tys. zł).

2.2. Kontynuacja działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w niezmnieszonej istotnie zakresie w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego.

2.3. Oświadczenie o zgodności z MSSF

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską („MSSF UE”).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe uwzględnia wymogi wszystkich zatwierdzonych przez Unię Europejską Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („MSR”), Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF UE”) oraz związanych z nimi interpretacji, za wyjątkiem wymienionych poniżej – standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską, bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupa nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania standardów i interpretacji, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

Nowe standardy i interpretacje oraz zmiany do nich, które zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i nie są zatwierdzone przez Unię Europejską

Standardy / Interpretacje	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie w UE	Zatwierdzone przez Unię Europejską	Opis zmian
MSSF 19: Jednostki zależne bez odpowiedzialności publicznej: ujawnianie informacji	9.05.2024	01.01.2027	Nie	MSSF 19 pozwala uprawnionym jednostkom na zastosowanie ograniczonych wymogów w zakresie ujawniania informacji, przy jednoczesnym stosowaniu wymogów dotyczących ujmowania, wyceny i prezentacji zawartych w innych MSSF. Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie Grupy.
MSSF 18: Prezentacja i ujawnianie informacji w sprawozdaniach finansowych	9.04.2024	01.01.2027	Nie	MSSF 18 wprowadza nowe wymogi dotyczące prezentacji i ujawniania informacji w sprawozdaniach finansowych dla wszystkich jednostek stosujących MSSF. Grupa analizuje wpływ zmiany na sprawozdanie Grupy.
Zmiany do MSSF 9 i MSSF 7: Zmiany dotyczące klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych	30.05.2024	01.01.2026	Nie	Zmiany wyjaśniają m.in., że zobowiązanie finansowe jest usuwane z bilansu w dniu rozliczenia i wprowadzają możliwość wyboru polityki rachunkowości w celu usunięcia z bilansu zobowiązań finansowych rozliczanych za pomocą elektronicznego systemu płatności przed dniem rozliczenia. Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie Grupy.
Coroczne poprawki do MSSF - tom 11	18.07.2024	01.01.2026	Nie	Proces rocznego cyklu zmian RMSR dotyczy niepilnych, ale koniecznych wyjaśnień i zmian do MSSF. W lipcu 2024 r. Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wydała „Coroczne poprawki do MSSF – tom 11”. Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie Grupy.
Zmiany do MSSF 9 i MSSF 7: Umowy odwołujące się do energii elektrycznej zależnej od warunków naturalnych	18.12.2024	01.01.2026	Nie	Zmiany obejmują: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wyjaśnienie stosowania wymogów dotyczących kontraktów „na własny użytek” (ang. own-use); ▪Umożliwienie stosowania rachunkowości zabezpieczeń, jeśli umowy te są wykorzystywane jako instrumenty zabezpieczające; ▪Dodanie nowych wymogów ujawnieniowych by umożliwić inwestorom zrozumienie wpływu tych umów na wyniki finansowe i przepływy pieniężne jednostki. Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie Grupy.

Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, a nie weszły jeszcze w życie i nie zostały jeszcze zastosowane przez Grupę

Standardy / Interpretacje	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie w UE	Data zatwierdzenia przez Unię Europejską	Opis zmian
Zmiany do MSR 21 „Skutki zmian kursów wymiany walut obcych”: Brak wymienialności	15.08.2023	01.01.2025	12.11.2024	Zmiany określają sposób, w jaki jednostka powinna ocenić, czy dana waluta jest wymienialna na inną walutę oraz w jaki sposób powinna ustalić natychmiastowy kurs wymiany (ang. spot exchange rate) w przypadku braku możliwości jej wymiany. Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie Grupy.

Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, weszły w życie i zostały zastosowane przez Grupę

Standardy / Interpretacje	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie w UE	Data zatwierdzenia przez Unię Europejską	Opis zmian
Zmiany do MSSF 16: Zobowiązanie z tytułu leasingu w ramach sprzedaży i leasingu zwrotnego	22.09.2022	01.01.2024	20.11.2023	Zmiany do MSSF 16 określają wymogi, które sprzedawca-leasingobiorca ma obowiązek stosować przy wycenie zobowiązania z tytułu leasingu wynikającego z transakcji sprzedaży i leasingu zwrotnego, aby nie rozpoznawał zysku lub straty związanej z prawem do użytkowania, które zachowuje. Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie Grupy.

Zmiany do MSR 1: Klasyfikacja zobowiązań jako krótkoterminowe lub długoterminowe oraz zobowiązania długoterminowe powiązane z warunkami.	23.01.2020/ 01.01.2024 31.10.2022	19.12.2023	Zmiany do MSR 1 określają wymogi klasyfikacji zobowiązań jako krótkoterminowe lub długoterminowe. Zmiany do MSR 1 precyzują: <ul style="list-style-type: none"> • co oznacza prawo do odroczenia terminu wymagalności; • że prawo do odroczenia terminu wymagalności musi istnieć na koniec okresu sprawozdawczego; • że na klasyfikację nie wpływa prawdopodobieństwo skorzystania przez jednostkę ze swojego prawa do odroczenia; • że tylko wtedy, gdy opcja rozliczenia zobowiązania poprzez wydanie własnych instrumentów kapitałowych jest klasyfikowana jako instrument kapitałowy, to rozliczenie takiej opcji nie jest brane pod uwagę na potrzeby klasyfikacji samego zobowiązania jako krótko – bądź długoterminowego. Dodatkowo, na jednostkę został nałożony wymóg ujawnienia informacji w przypadku, gdy zobowiązanie wynikające z umowy kredytowej jest zaklasyfikowane jako zobowiązanie długoterminowe, a prawo jednostki do odroczenia spłaty zobowiązania zależy od spełnienia przyszłych warunków (ang. covenants) w ciągu dwunastu miesięcy. Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie Grupy.	
Zmiany do MSR 7 i MSSF 7: Mechanizmy finansowania dostawców	25.05.2023	01.01.2024	15.05.2024	Zmiany określają cechy mechanizmów finansowania dostawców oraz wymagają dodatkowych ujawnień na temat takich mechanizmów. Mechanizmy finansowania dostawców są często nazywane finansowaniem łańcucha dostaw, finansowaniem zobowiązań lub mechanizmami faktoringu odwrotnego. Wymogi dotyczące ujawniania informacji mają pomóc użytkownikom sprawozdań finansowych w zrozumieniu wpływu mechanizmów finansowania dostawców na zobowiązania jednostki, jej przepływy pieniężne i ekspozycję na ryzyko płynności. Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie Grupy.

2.4. Zmiany zasad (polityk) rachunkowości oraz zmiany w prezentacji danych finansowych

W niniejszym Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa nie dokonywała zmian w zasadach (polityce) rachunkowości.

2.5. Konsolidacja

Jednostki zależne to wszystkie jednostki, nad którymi Grupa sprawuje kontrolę. Grupa sprawuje kontrolę nad jednostką wówczas, gdy posiada władzę nad tą jednostką, jest narażona lub ma prawo do zmiennych zwrotów ze swojego zaangażowania w tę jednostkę oraz ma możliwość wywierania wpływu na te zwroty poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejścia nad nimi kontroli przez Grupę. Przystaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Transakcje, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami wewnątrz Grupy są eliminowane. Niezrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne przy sporządzaniu za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej, danych finansowych dla potrzeb skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

2.6. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Grupa prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w tysiącach złotych polskich, które są jednocześnie walutą funkcjonalną Grupy i walutą prezentacji sprawozdań finansowych Grupy.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji.

Na koniec okresu sprawozdawczego aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w wyniku na działalności handlowej. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny według wartości godziwej.

Kursy podstawowych walut zastosowane przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego obowiązujące na dzień 31 grudnia 2024 r. oraz 31 grudnia 2023 r.

	31.12.2024	31.12.2023
1 EUR	4,2730	4,3480
1 USD	4,1012	3,9350
1 GBP	5,1488	4,9997
1 CHF	4,5371	4,6828

2.7. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych, wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej, aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, a także przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Efektywna stopa procentowa to stopa, za pomocą której szacowane przyszłe płatności lub wpływy w ciągu całego oczekiwanego okresu życia składników aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych dyskontowane są do wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych lub do zamortyzowanego kosztu zobowiązania finansowego. Wyliczenie efektywnej stopy procentowej obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu odsetek oblicza się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej od wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych, za wyjątkiem składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe oraz zakupionych lub udzielonych instrumentów finansowych z utratą wartości (purchased or originated credit impaired financial assets, tzw. „POCI”). W momencie rozpoznania utraty wartości aktywów finansowych (przeklasyfikowania aktywa finansowego do Fazy 3), przychody z tytułu odsetek naliczane są od wartości netto aktywa finansowego i wykazywane są według efektywnej stopy procentowej.

Natomiast w przypadku POCl do kalkulacji przychodu odsetkowego Grupa stosuje skorygowaną o ryzyko kredytowe efektywną stopę procentową. Przychód odsetkowy kalkulowany jest od ekspozycji netto (ekspozycja brutto pomniejszona o odpis aktualizacyjny).

2.8. Wynik z tytułu opłat i prowizji

Opłaty i prowizje, które nie są rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej, lecz są rozliczane w czasie metodą liniową lub rozpoznawane jednorazowo, są ujmowane w pozycji wynik z tytułu opłat i prowizji.

Do przychodów rozliczanych w czasie metodą liniową zaliczane są w szczególności prowizje otrzymywane od kredytów w rachunkach bieżących, kredytów odnawialnych, zobowiązań udzielonych (gwarancje, linie kredytowe).

Opłaty za zobowiązanie się Grupy do udzielenia kredytu lub pożyczki (prowizje od wystawionych promes), są odraczane i z chwilą powstania aktywów finansowych są rozliczane, jako element efektywnej stopy procentowej lub liniowo.

Przychody z umów z klientami obejmują zarówno opłaty i prowizje, które są rozliczane w czasie metodą liniową (w trakcie świadczenia usługi) jak i rozpoznawane jednorazowo. Przychody są prezentowane w kwotach wynagrodzenia Grupy określonego w umowach z klientami i nie obejmują kwot zebranych przez Grupę w imieniu osób trzecich, które następnie są im przekazywane (na przykład pobrane składki ubezpieczeniowe, które Grupa przekazuje zakładom ubezpieczeń). Grupa ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi.

Kredyty i pożyczki

Z tytułu umów kredytowych Grupa generuje w szczególności przychody za gotowość do wypłaty finansowania w ramach przyznanych limitów kredytowych, które są rozpoznawane w rachunku zysków i strat liniowo przez okres, na który przyznano limit. Dla umów bez określonego harmonogramu spłaty, w przypadku kredytów odnawialnych opłaty z tytułu każdorazowego uruchomienia transzy kredytu są rozpoznawane przez średni oczekiwany okres ich spłaty. W ramach niektórych umów kredytowych Grupa otrzymuje prowizje za gotowość lub zaangażowanie, których wysokość kalkulowana jest w oparciu o salda kredytów w określonym momencie trwania umowy kredytowej. Pomimo, iż częściowo są to wynagrodzenia za świadczenie usług, w ramach których klienci czerpią korzyści w sposób ciągły, z uwagi na istotną niepewność szacunku dotyczącego salda kredytu w określonym momencie w przyszłości, Grupa rozpoznaje tego typu przychody w momencie, kiedy podstawa jego naliczenia jest pewna.

Karty debetowe i kredytowe

W ramach umów o karty debetowe zawarte z klientami, Grupa rozpoznaje przychody z tytułu różnych typów opłat i prowizji. Najczęściej są to czynności, w ramach których Grupa wykonuje swoje zobowiązanie do świadczenia usług w danym momencie czasu, w którym jednocześnie klient jednorazowo czerpie z nich korzyści, należne wynagrodzenie za te czynności Grupa ujmuje w przychodach jednorazowo. Przykładem są opłaty za wydanie karty, za sprawdzenie salda konta w bankomacie, za wypłatę gotówki w bankomacie. Obok jednorazowych opłat za czynności bankowe, analogicznych do opisanych wyżej dla kart debetowych, Grupa otrzymuje roczne opłaty za korzystanie z kart kredytowych sprzedawanych przez Grupę wraz z odrębnymi usługami, między innymi ubezpieczeniem karty. Grupa alokuje wynagrodzenie do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia i rozpoznaje prowizje w okresie świadczenia usług.

Zobowiązania do udzielenia kredytów i pożyczek

Grupa pobiera prowizję za gotowość do udzielenia kredytu lub pożyczki, która stanowi odrębne wynagrodzenie od prowizji otrzymywanych od kredytów w momencie ich uruchomienia, takie jak prowizje przygotowawcze. Pomimo świadczenia usługi w czasie, Grupa rozpoznaje przychód z tytułu tej prowizji dopiero w momencie podjęcia decyzji dotyczącej uruchomienia, bądź nie, kredytu, ponieważ na moment jej pobrania nie jest możliwe oszacowanie okresu, przez który należy rozkładać należne wynagrodzenie.

Pośrednictwo w sprzedaży produktów inwestycyjnych oraz zarządzanie aktywami

Grupa pośredniczy w sprzedaży jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych na rzecz BNP Paribas Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. („TFI”), za które otrzymuje część prowizji pobieranej za sprzedaż od klientów. Grupa ujmuje przychód miesięcznie w oparciu o wolumen sprzedaży z danego miesiąca. Dodatkowo Grupa otrzymuje od TFI wynagrodzenie zmienne stanowiące część prowizji za zarządzanie aktywami powstałymi w wyniku sprzedaży jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, którą TFI pobiera od klientów. Wynagrodzenie Grupy uzależnione jest od wyceny składników aktywów w portfelu pod zarządzaniem. Grupa ujmuje przychód na koniec miesiąca w oparciu o własne szacunki w obszarze wyceny aktywów pod zarządzaniem, które nie implikują potencjalnego istotnego odwrócenia przychodu w momencie rozliczenia przychodu z TFI.

Pośrednictwo w sprzedaży ubezpieczeń

Grupa za pełnienie funkcji agenta w sprzedaży ubezpieczeń na rzecz spółki ubezpieczeniowej uprawniona jest do otrzymania wynagrodzenia prowizyjnego oraz dodatkowego wynagrodzenia, które Grupa rozpoznaje kwartalnie w oparciu o okresowe wyniki ze sprzedaży ubezpieczeń w wysokości, która nie będzie podlegała istotnemu odwróceniu w przyszłości, zgodnie z MSSF 15.

Ujmowanie przychodów i kosztów ubezpieczeniowych (bancassurance)

Bezpośrednie powiązanie produktu ubezpieczeniowego z instrumentem finansowym występuje w szczególności, gdy jest spełniony co najmniej jeden z dwóch warunków - instrument finansowy jest oferowany przez Grupę zawsze z produktem ubezpieczeniowym lub produkt ubezpieczeniowy jest oferowany przez Grupę wyłącznie z instrumentem finansowym, tj. nie ma możliwości zakupu w Banku produktu ubezpieczeniowego identycznego co do formy prawnej, warunków i treści ekonomicznej bez zakupu produktu łączonego z instrumentem finansowym.

Ujmowanie przychodów z tytułu bancassurance dla transakcji powiązanych

W przypadku, gdy produkt ubezpieczeniowy jest bezpośrednio powiązany z instrumentem finansowym opłaty uzyskiwane przez Bank z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego stanowią integralną część wynagrodzenia z tytułu oferowanego instrumentu finansowego.

Wynagrodzenie z tytułu oferowania produktów ubezpieczeniowych dla produktów bezpośrednio powiązanych z instrumentami finansowymi wycenianymi według zamortyzowanego kosztu jest rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej i ujmowane w przychodzie odsetkowym w przypadku składki jednorazowej, lub ujmowane w przychodzie prowizyjnym miesięcznie w przypadku składki miesięcznej.

Wynagrodzenie z tytułu wykonywania usługi pośrednictwa, którą ocenia się pod kątem treści ekonomicznej, ujmuje się w przychodach z tytułu prowizji w momencie sprzedaży produktu ubezpieczeniowego lub jego odnowienia, jeśli jest istotne.

Ujmowanie kosztów z tytułu bancassurance dla transakcji powiązanych

Koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego są rozliczane zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów jako element zamortyzowanego kosztu instrumentu finansowego, jeżeli całość przychodów związanych ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego będzie rozliczana metodą efektywnej stopy procentowej lub odpowiednio w proporcji zastosowanej przy podziale przychodów na rozpoznawane w ramach kalkulacji kosztu zamortyzowanego i przychodów rozpoznawanych jednorazowo lub rozliczanych w czasie jako wynagrodzenie z tytułu wykonywania usługi pośrednictwa, jeżeli dokonano takiego podziału.

Ujmowanie przychodów i kosztów z tytułu bancassurance dla transakcji niepowiązanych

W przypadku, gdy instrument finansowy oraz produkt ubezpieczeniowy stanowią transakcje niepowiązane, wynagrodzenie Grupy z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego ujmowane jest oddzielnie od wynagrodzenia z tytułu instrumentu finansowego.

Wynagrodzenie z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego, które nie wymaga od Grupy świadczenia jakichkolwiek innych usług w okresie posprzedajowym jest rozpoznawane jako przychody w dniu rozpoczęcia obowiązywania bądź odnowienia polisy ubezpieczeniowej. Przychód ujmuje się w przychodach z tytułu prowizji.

Wynagrodzenie za usługi świadczone przez Grupę w okresie życia produktu ubezpieczeniowego jest odraczane w czasie i ujmowane w przychodach Grupy według stopnia zaawansowania świadczonej usługi. Zasada stopnia zaawansowania usługi na dzień bilansowy jest stosowana wyłącznie w przypadku, gdy wynik transakcji dotyczącej świadczenia usług można w sposób wiarygodny oszacować.

W przypadku, gdy Grupa nie może dokładnie określić liczby działań wykonywanych w określonym przedziale czasu lub poziomu zwrotów, przychody z tytułu wykonywanych usług lub czynności wynikających z produktu ubezpieczeniowego zaoferowanego przez Grupę ujmuje się w oparciu o metodę liniową (równomiernie) w okresie życia produktu ubezpieczeniowego, o ile nie istnieją dowody na to, że inna metoda w lepszy sposób zobrazuje stopień zaawansowania realizacji.

2.9. Przychód z tytułu dywidend

Przychód z tytułu dywidendy jest ujmowany w rachunku zysków i strat w momencie ustalenia praw do jej otrzymania przez Grupę.

2.10. Wynik z działalności handlowej

Wynik z tytułu działalności handlowej uwzględnia wszystkie przychody i koszty wynikające ze zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych klasyfikowanych jako aktywa oraz zobowiązania finansowe wycenione według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz przychody i koszty odsetkowe od instrumentów pochodnych, za wyjątkiem instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń.

Pozycja ta obejmuje również zyski i straty z przeliczenia aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych (rewaluacji).

2.11. Wynik z działalności inwestycyjnej

W pozycji wynik z działalności inwestycyjnej prezentowane są przychody i koszty z tytułu utraty wartości inwestycji w spółkach zależnych, przychody oraz koszty z tytułu aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz przychody i koszty z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, z wyjątkiem odsetek.

2.12. Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie w związku z istotną modyfikacją

Zaprzestanie ujmowania instrumentów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie dotyczy przypadków modyfikacji istotnej (opis identyfikacji i ujęcia istotnych modyfikacji znajduje się w punkcie 2.16 Klasyfikacja i wycena aktywów i zobowiązań finansowych, punkt zatytułowany „Modyfikacje aktywów finansowych”).

2.13. Wynik z tytułu ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi

W pozycji tej ujmowany jest wynik z tytułu ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi. Opis polityki rachunkowości i metodyki kalkulacji wpływu tego ryzyka znajduje się w Nocie 53 Sprawy Sądowe i postępowania administracyjne.

2.14. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

W pozycji pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych Grupa przedstawia pozycje niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością operacyjną.

Grupa ujmuje w powyższej pozycji głównie wynik z tytułu sprzedaży i likwidacji aktywów trwałych, otrzymane i zapłacone odszkodowania, przychody i koszty z tytułu innych usług niezwiązanych z podstawową działalnością Grupy oraz przychody i koszty związane z rezerwami na postępowania sądowe (z wyłączeniem spraw spornych dotyczących kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych).

W ramach pozostałych przychodów operacyjnych ujmowane są również przychody z tytułu umów z klientami z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów i usług oferowanych przez inne jednostki (w tym spółki należące do Grupy Kapitałowej Banku) lub refakturowania kosztów poniesionych przez Bank na inne jednostki (w takim przypadku z uwagi na działanie w charakterze agenta Bank prezentuje wynik netto).

2.15. Podatek dochodowy

Obciążenie wyniku finansowego brutto obejmuje podatek bieżący do zapłaty oraz obciążenie/uznanie z tytułu zmiany aktywa/rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwoty przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na koniec okresu sprawozdawczego.

2.16. Podatek bankowy

Podatek od niektórych instytucji finansowych („podatek bankowy”) jest podatkiem o charakterze majątkowym prezentowanym w Rachunku Zysków i Strat w pozycji „Podatek od instytucji finansowych” (nie jest to podatek dochodowy). Zgodnie z ustawą z dnia 15 stycznia 2016 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych (tekst jednolity - Dz. U. z 2023 r. poz. 623) podatnikami są m.in. banki krajowe a podstawą ich opodatkowania jest nadwyżka sumy wartości aktywów Banku wynikające z zestawienia obrotów i sald, ustalonego na ostatni dzień miesiąca na podstawie zapisów na kontach księgi głównej, ponad kwotę 4 mld zł. Podatek bankowy wynosi 0,0366% podstawy opodatkowania miesięcznie.

2.17. Klasyfikacja oraz wycena aktywów i zobowiązań finansowych

Klasyfikacja i wycena aktywów finansowych

Zgodnie z MSSF 9 Grupa kwalifikuje aktywa finansowe w momencie ich początkowego ujęcia do następujących kategorii wyceny:

- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Klasyfikacja aktywów finansowych zgodnie z MSSF 9 jest uzależniona od:

- modelu biznesowego w zakresie zarządzania aktywami finansowymi, oraz
- charakterystyki umownych przepływów pieniężnych, tj. od tego, czy umowne przepływy pieniężne stanowią wyłącznie spłatę kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (ang. Solely payments of principal and interest, „SPPI”).

Niezależnie od powyższego istnieje opcja nieodwołalnego wyznaczenia w momencie początkowego ujęcia składnika aktywów finansowych do wyceny według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (który przy braku tej opcji byłby zaklasyfikowany jako wyceniany w zamortyzowanym koszcie lub wartości godziwej przez inne całkowite dochody), jeżeli prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji eliminując lub znacząco zmniejszając niespójność w zakresie wyceny, lub ujmowania aktywów lub zobowiązań, lub związanych z nimi zysków i strat. Grupa nie wyznaczyła żadnych składników aktywów finansowych do wyceny według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w momencie początkowego ujęcia.

Ujęcie wpływu ryzyka prawnego wynikającego z postępowań sądowych dotyczących kredytów hipotecznych w CHF

W zakresie ujęcia wpływu ryzyka prawnego wynikającego z postępowań sądowych dotyczących kredytów hipotecznych w CHF, Bank zastosował zapisy MSSF 9 paragraf B.5.4.6 i rozpoznał wpływ niniejszego ryzyka prawnego jako korektę wartości bilansowej brutto portfela kredytów w CHF. Zgodnie ze standardem w przypadku gdy jednostka zmienia oszacowania płatności lub wpływów (z wyłączeniem nieistotnych modyfikacji i zmian oszacowań oczekiwanych strat kredytowych), koryguje wartość bilansową brutto składnika aktywów finansowych lub zamortyzowany koszt zobowiązania finansowego (lub grupy instrumentów finansowych) tak, aby wartość ta odzwierciedlała rzeczywiste i zmienione oszacowane przepływy pieniężne wynikające z umowy. Alokacja wpływu ryzyka prawnego wynikającego z postępowań sądowych dotyczących kredytów hipotecznych w CHF pomiędzy kredyty aktywne i spłacone jest dokonywana w oparciu o obserwowane otrzymywane pozwy. Dla kredytów aktywnych podejście skutkuje ujęciem oszacowanego wpływu ryzyka prawnego jako korektę wartości bilansowej brutto kredytów. Dla kredytów spłaconych jak również w przypadku gdy oszacowany wpływ przekracza wartość bilansową brutto kredytu, rezerwa jest prezentowana zgodnie z MSR 37.

Inwestycje w instrumenty kapitałowe

Inwestycje w instrumenty kapitałowe wycenia się według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. W momencie początkowego ujęcia można dokonać nieodwołalnego wyboru dotyczącego ujmowania w innych całkowitych dochodach późniejszych zmian wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy, który nie jest przeznaczony do obrotu ani nie jest warunkową zapłatą ujętą przez Grupę w ramach połączenia jednostek zgodnie z MSSF 3.

W przypadku wykorzystania opcji wyceny według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, w rachunku zysków i strat ujmuje się wyłącznie dywidendy wynikające z tej inwestycji. Zyski lub straty z wyceny ujęte w innych całkowitych dochodach nie podlegają reklasyfikacji do rachunku zysków i strat.

W przypadku inwestycji kapitałowych Grupa nie skorzystała z opcji wyceny według wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Modele biznesowe

Grupa klasyfikuje swoje aktywa finansowe do trzech modeli biznesowych, biorąc pod uwagę cel utrzymywania instrumentu finansowego:

Model 1: Uzyskiwanie umownych przepływów pieniężnych

W ramach Modelu 1 nadrzędnym celem biznesowym jest pozyskiwanie korzyści z umownych przepływów pieniężnych z powstałych lub nabytych aktywów finansowych.

W celu określenia, czy przepływy pieniężne będą realizowane poprzez uzyskiwanie umownych przepływów pieniężnych Bank analizuje częstotliwość, wolumen oraz okres sprzedaży aktywów finansowych w przeszłości, przyczyny tych sprzedaży oraz oczekiwania w zakresie przyszłych sprzedaży. Sprzedaż składnika aktywów finansowych z powodu zaistnienia którejkolwiek z poniższych okoliczności nie powoduje zmiany modelu biznesowego:

- sprzedaż składnika aktywów finansowych z powodu wzrostu ryzyka kredytowego,
- sprzedaż składnika aktywów finansowych ma miejsce blisko terminu jego zapadalności.

Sprzedaż składnika aktywów finansowych z powodu zaistnienia którejkolwiek z poniższych okoliczności nie powoduje zmiany modelu biznesowego, pod warunkiem, że sprzedaże nie są częste lub ich wartości nie są znaczące:

- sprzedaż składnika aktywów finansowych, która ma na celu zarządzanie ryzykiem koncentracji,
- sprzedaż składnika aktywów finansowych jest wymuszona przez jednostkę trzecią (np. regulatora).

Model 2: Uzyskiwanie umownych przepływów pieniężnych oraz sprzedaż aktywów finansowych

W ramach Modelu 2 zarówno otrzymywanie umownych przepływów pieniężnych jak i sprzedaż nabytych lub wytworzonych aktywów finansowych stanowią integralne elementy realizacji celu biznesowego portfela.

Model 3: Pozostałe aktywa finansowe niezaklasyfikowane do modelu 1 ani modelu 2

W sytuacji, kiedy określone grupy aktywów finansowych nie zostały nabyte lub wytworzone w ramach Modelu 1 oraz Modelu 2, powinny zostać zaklasyfikowane do Modelu 3. Najczęściej Model 3 będzie odnosił się do strategii, która zakłada realizację przepływów pieniężnych ze sprzedaży aktywów finansowych bądź do portfeli, które są zarządzane w oparciu o ich wartość godziwą.

Aktywa nabyte lub udzielone z rozpoznaną utratą wartości (aktywa POCI)

Dodatkowo Grupa wyodrębnia kategorię aktywów nabytych lub udzielonych z utratą wartości. Aktywa POCI to aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, które w momencie początkowego ujęcia są dotknięte utratą wartości.

W momencie początkowego ujęcia aktywa POCI ujmowane są według wartości godziwej. Po początkowym ujęciu aktywa POCI wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe do ustalenia wartości zamortyzowanego kosztu składnika aktywów finansowych oraz przychodów odsetkowych generowanych przez te aktywa - stopę CEIR. W przypadku ekspozycji POCI zmiana oczekiwanych strat kredytowych - w całym okresie życia - w stosunku do szacowanych na datę ich początkowego ujęcia ujmowana jest w rachunku zysków i strat. Aktywa finansowe, które zostały zaklasyfikowane jako POCI w momencie początkowego ujęcia, powinny być traktowane jako POCI we wszystkich następujących okresach do momentu wyłączenia ze sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy.

Test umownych przepływów pieniężnych

Na potrzeby dokonania klasyfikacji i późniejszej wyceny aktywów finansowych Grupa dokonuje weryfikacji, czy przepływy pieniężne z określonego instrumentu stanowią wyłącznie spłaty kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Na potrzeby dokonania oceny charakterystyki przepływów pieniężnych, kwota główna definiowana jest jako wartość godziwa aktywa finansowego na moment początkowego ujęcia. Odsetki definiowane są jako odzwierciedlenie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka kredytowego związanego z niespłaconą częścią kwoty głównej oraz innych ryzyk i kosztów związanych ze standardową umową kredytową (np. ryzykiem płynności czy kosztami administracyjnymi) oraz marży.

Podczas dokonywania oceny, czy kontraktowe przepływy pieniężne stanowią jedynie spłaty kwoty głównej oraz odsetek, Grupa poddaje analizie przepływy pieniężne instrumentu wynikające z umowy, tj. czy umowa zawiera jakiegokolwiek zapisy, które mogłyby zmienić termin dokonywania płatności kontraktowych lub ich kwotę w taki sposób, iż z ekonomicznego punktu widzenia nie będą one stanowiły jedynie spłat kwoty głównej oraz odsetek od niespłaconej części głównej.

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany według zamortyzowanego kosztu, jeśli spełnione są łącznie następujące warunki:

- składnik aktywów jest utrzymywany przez Grupę zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymanie aktywów dla uzyskania umownych przepływów pieniężnych,
- warunki umowne składnika aktywów finansowych reprezentują umowne przepływy pieniężne, które stanowią wyłącznie spłatę kwoty głównej i odsetek.

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeśli spełnione są łącznie następujące warunki:

- składnik aktywów jest utrzymywany przez Grupę zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie umownych przepływów pieniężnych, jak i sprzedaż aktywów,
- warunki umowne składnika aktywów finansowych reprezentują umowne przepływy pieniężne, które stanowią wyłącznie spłatę kwoty głównej i odsetek. Pozostałe składniki aktywów finansowych są wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Modyfikacje aktywów finansowych

Jeżeli warunki umowy aktywa finansowego ulegają zmianie, Bank dokonuje oceny, czy przepływy pieniężne generowane przez zmodyfikowane aktywo różnią się istotnie od tych generowanych przez to aktywo przed modyfikacją warunków jego umowy.

W przypadku zidentyfikowania istotnej różnicy, pierwotne aktywo finansowe zostaje usunięte ze sprawozdania z sytuacji finansowej, a zmodyfikowane aktywo finansowe uznaje się za „nowe” aktywo finansowe, które zostaje ujęte w księgach w jego wartości godziwej oraz następuje kalkulacja nowej efektywnej stopy procentowej zastosowanej do nowego aktywa. Przychody lub koszty powstałe na dzień ustalenia skutków istotnej modyfikacji rozpoznawane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie w związku z istotną modyfikacją”.

Jeżeli przepływy pieniężne generowane przez zmodyfikowane aktywo nie różnią się istotnie od pierwotnych przepływów pieniężnych, modyfikacja nie powoduje usunięcia aktywa finansowego ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Bank dokonuje ponownej kalkulacji wartości bilansowej brutto takiego aktywa w oparciu o zmodyfikowane umowne przepływy pieniężne zdyskontowane oryginalną efektywną stopą procentową, a wynik powstały na nieistotnej modyfikacji ujmowany jest w przychodzie odsetkowym.

Ocena, czy dana modyfikacja aktywów finansowych jest modyfikacją istotną czy nieistotną, zależy od spełnienia kryteriów jakościowych i ilościowych.

Jeżeli istnieją dowody na to, że zmodyfikowany składnik aktywów finansowych jest przy początkowym ujęciu dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, należy wyliczyć efektywną stopę procentową skorygowaną o ryzyko kredytowe owego składnika aktywów finansowych.

Utrata wartości aktywów finansowych

Wymogi MSSF 9 odnoszące się do utraty wartości opierają się na modelu oczekiwanej straty kredytowej.

Grupa stosuje podejście trzyetapowe do wyceny oczekiwanych strat kredytowych z tytułu instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, co do których nie stwierdzono utraty wartości na moment początkowego ujęcia.

W następstwie zmian jakości kredytowej od momentu początkowego ujęcia aktywa finansowe przechodzą pomiędzy następującymi trzema fazami:

- Faza 1: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w horyzoncie 12 -miesiący

W przypadku, gdy ryzyko kredytowe nie wzrosło w znaczącym stopniu od momentu początkowego ujęcia oraz nie została zaobserwowana utrata wartości kredytu od momentu udzielenia, Grupa rozpoznaje odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej powiązany z prawdopodobieństwem niespłacenia zobowiązania w ciągu kolejnych 12 miesięcy. Przychód odsetkowy od takich aktywów rozpoznawany jest od wartości bilansowej brutto (zamortyzowanego kosztu przed korektą z tytułu odpisu z tytułu strat kredytowych) z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej.

- Faza 2: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na cały okres udzielonego finansowania – istotny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia oraz brak zaobserwowanej utraty wartości składnika aktywów finansowych

W przypadku ekspozycji, dla której od momentu początkowego ujęcia w znaczącym stopniu wzrosło ryzyko kredytowe, ale nie została zaobserwowana utrata wartości składnika aktywów finansowych, tworzony jest odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej na cały okres udzielonego finansowania. Przychód odsetkowy od takich aktywów rozpoznawany jest od wartości bilansowej brutto (zamortyzowanego kosztu przed korektą z tytułu odpisu z tytułu strat kredytowych) z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej.

- Faza 3: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na cały okres składnika aktywów finansowych – utrata wartości składnika aktywów finansowych

Składnik aktywów finansowych jest dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów. Na aktywa finansowe, dla których zaobserwowano utratę wartości, jest tworzony odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej na cały okres udzielonego finansowania, zaś przychody odsetkowe są rozpoznawane od wartości bilansowej netto (po korekcie odpisu z tytułu strat kredytowych) z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy od momentu początkowego ujęcia wystąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego dla aktywów finansowych, poprzez porównanie ryzyka niespłacenia kredytu w czasie oczekiwanego okresu udzielonego finansowania na dzień bilansowy oraz na datę początkowego ujęcia stosując m.in. wewnętrzny system oceny ryzyka kredytowego, zewnętrzne ratingi kredytowe, informacje o opóźnieniu w spłatach oraz informacje pochodzące z wewnętrznych systemów monitoringu ryzyka kredytowego takie, jak listy ostrzegawcze i informacje o restrukturyzacji.

Grupa ocenia, czy ryzyko kredytowe wzrosło w znaczącym stopniu na podstawie oceny indywidualnej i grupowej. W celu dokonania kalkulacji utraty wartości w ujęciu grupowym, składniki aktywów finansowych są dzielone na homogeniczne grupy produktów na podstawie wspólnych cech ryzyka kredytowego, biorąc pod uwagę rodzaj instrumentu, rating ryzyka kredytowego, datę ujęcia pierwotnego, pozostały okres zapadalności, gałąź przemysłu, położenie geograficzne kredytobiorcy oraz inne istotne czynniki.

Wartość oczekiwanej straty kredytowej jest mierzona jako wartość bieżąca wszystkich niedoborów przepływów pieniężnych w ciągu oczekiwanego życia składnika aktywów finansowych ważona prawdopodobieństwem niewykonania zobowiązania, oraz zdyskontowana z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej. Niedobór przepływów pieniężnych jest różnicą pomiędzy wszystkimi kontraktowymi przepływami pieniężnymi należnymi Grupie, oraz wszystkimi przepływami pieniężnymi, które Grupa spodziewa się otrzymać. Wartość oczekiwanej straty kredytowej jest ujmowana w rachunku zysków lub strat w pozycji wyniku na odpisach z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe.

Grupa bierze pod uwagę historyczne dane dotyczące strat kredytowych i dostosowuje je do bieżących obserwowalnych danych. Ponadto, Grupa stosuje racjonalne i uzasadnione prognozy przyszłej sytuacji gospodarczej, w tym własny osąd oparty na doświadczeniu, mając na celu oszacowanie oczekiwanych strat kredytowych. MSSF 9 wprowadza zastosowanie do kalkulacji odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych czynników makroekonomicznych, do których należą np. bezrobocie, stopy procentowe, produkt krajowy brutto, inflacja, ceny nieruchomości komercyjnych, kursy walutowe, indeksy giełdowe, wskaźniki płac. MSSF 9 wymaga także dokonania oceny zarówno obecnego, jak i prognozowanego kierunku cyklu ekonomicznego.

Włączenie informacji prognozowanych do kalkulacji odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych zwiększa poziom osądu, w jakim stopniu powyższe czynniki makroekonomiczne wpłyną na oczekiwane straty kredytowe. Metodologia i założenia, w tym wszelkie prognozy przyszłej sytuacji gospodarczej, są regularnie monitorowane.

Jeśli w następnym okresie odpis na oczekiwane straty kredytowe ulegnie zmniejszeniu, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, wówczas uprzednio ujęty odpis z tego tytułu odwraca się poprzez skorygowanie odpisu na oczekiwane straty kredytowe. Kwotę odwróconego odpisu na oczekiwane straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Dla instrumentów dłużnych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, wycena oczekiwanej straty kredytowej jest oparta na trzyetapowym podejściu, tak jak w przypadku aktywów finansowych wycenianych zamortyzowanym kosztem. Grupa ujmuje kwoty odpisu z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w rachunku zysków i strat, wraz z odpowiadającą wartością ujętą w innych całkowitych dochodach, bez obniżenia wartości bilansowej aktywów (tj. wartości godziwej) w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Klasyfikacja i wycena zobowiązań finansowych

Zobowiązania finansowe w dniu ich nabycia lub powstania zalicza się do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- pozostałe zobowiązania finansowe (wyceniane według zamortyzowanego kosztu).

Zobowiązania finansowe – inne niż zobowiązania wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat – wyceniane są po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Jeżeli dla zobowiązania finansowego nie można ustalić harmonogramu przepływów pieniężnych, a więc także rzetelnie ustalić efektywnej stopy procentowej, zobowiązanie to wycenia się według kwoty wymaganej zapłaty.

Kompensowanie

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i przedstawia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, jeżeli występuje bieżące możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz Grupa ma zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania.

Sekurytyzacja

W dniu 28 marca 2024 roku Bank zawarł z International Finance Corporation („IFC”, „Inwestor”) umowę transakcji sekurytyzacji syntetycznej realizowanej na portfelu kredytów/pożyczek korporacyjnych o łącznej wartości wynoszącej 2 180 097 tys. zł według stanu na 31 grudnia 2023 roku. Głównym celem transakcji jest uwolnienie kapitału, który Bank przeznaczy na finansowanie klimatycznych projektów (projektów związanych z łagodzeniem zmian klimatycznych, koncentrujących się głównie na odnawialnych źródłach energii, efektywności energetycznej oraz finansowaniu zielonych projektów).

W ramach transakcji Bank dokonał przeniesienia na Inwestora istotnej części ryzyka kredytowego z wybranego portfela podlegającego sekurytyzacji. Wyselekcjonowany portfel kredytowy objęty sekurytyzacją pozostaje w księgach Banku.

Bank dokonał analizy transakcji uznając, że w świetle zapisów MSSF 9 warunki umowne sekurytyzacji nie spełniają przesłanek do usunięcia sekurytyzowanych aktywów ze sprawozdania finansowego Banku.

Transakcja sekurytyzacji została opisana w Nocie 43 Sekurytyzacja.

Umowy sprzedaży i odkupu

Papiery wartościowe sprzedawane przy jednoczesnym zawarciu powiązanej umowy odkupu (transakcje „repo” oraz „sell buy back”) nie są wyłączone ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Zobowiązanie wobec kontrahenta ujmuje się jako zobowiązania finansowe w pozycji „Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu”. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (transakcje „reverse repo” oraz „buy sell back”) ujmuje się w pozycji „Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu”. Różnicę pomiędzy ceną sprzedaży a ceną odkupu traktuje się jako odsetki i nalicza metodą efektywnej stopy procentowej przez okres obowiązywania umowy.

Zasady ujmowania i wyłączenia ze sprawozdania z sytuacji finansowej

Grupa ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w przypadku, gdy staje się stroną umowy takiego instrumentu. Standaryzowane transakcje kupna i sprzedaży aktywów finansowych ujmuje się w dacie zawarcia transakcji stanowiącej datę zobowiązania się Grupy do nabycia lub sprzedaży danego składnika aktywów finansowych. Standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży aktywów finansowych stanowią transakcje, których warunki umowy wymagają dostarczenia składnika aktywów w okresie wynikającym z obowiązujących regulacji lub konwencji przyjętych na danym rynku. Standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży dotyczą w szczególności transakcji walutowych FX spot, nogi spotowej w transakcjach FX swap oraz transakcji kupna i sprzedaży papierów wartościowych, gdzie zwyczajowo pomiędzy dniem zawarcia transakcji, a dniem jej rozliczenia upływają dwa dni robocze, za wyjątkiem transakcji z przyrzeczeniem odkupu.

Grupa wyłącza składnik aktywów finansowych z sytuacji finansowej w momencie, gdy:

- wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych;
- Grupa przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych.

Przeniesienie ma miejsce:

- w transakcji, w której Grupa przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane ze składnikiem aktywów finansowych, lub
- zatrzymuje umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, ale przyjmuje umowny obowiązek przekazania tych przepływów jednostce spoza Grupy

2.18. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Grupa ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości, przynajmniej raz w roku. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego.

Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Amortyzacja”.

Składnik wartości niematerialnych powstały w wyniku prac rozwojowych (lub realizacji etapu prac rozwojowych przedsięwzięcia prowadzonego we własnym zakresie) ujmuje się wtedy i tylko wtedy, gdy Grupa jest w stanie udowodnić:

- 1) możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży;
- 2) zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży;
- 3) zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych;
- 4) sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne; między innymi Grupa może udowodnić istnienie rynku na produkty powstające dzięki składnikowi wartości niematerialnych lub na sam składnik lub – jeśli składnik ma być użytkowany przez Grupę – użyteczność składnika wartości niematerialnych;
- 5) dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych;
- 6) możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku standardowych wartości niematerialnych (o określonym okresie użytkowania i użytkowanych) ocenia się co roku, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości.

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania. Wydatki związane z utrzymaniem programów komputerowych odnoszone są w koszty w okresie, którego dotyczą.

Amortyzację wartości niematerialnych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej lub wartości przeszacowanej przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup wartości niematerialnych wynoszą:

- licencje 12,5 – 50,0%
- autorskie prawa majątkowe 20,0 – 50,0%

Weryfikacji okresów użytkowania wartości niematerialnych dokonuje się co najmniej raz w roku i w razie potrzeby dokonuje się ich korekty.

Amortyzowane wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa jest niezwłocznie obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej wartości niematerialnych pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

2.19. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację innych środków trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej pomniejszonej o wartość końcową, przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

- budynki i nakłady w obcych środkach trwałych 2,5 – 20,0%
- maszyny i urządzenia 10,0 – 20,0%
- zespoły komputerowe 20,0%

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych dokonuje się co najmniej raz w roku i w razie potrzeby dokonuje się ich korekty.

Amortyzowane środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości co najmniej raz w roku oraz zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego jest niezwłocznie obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od bieżącej wartości bilansowej danego składnika aktywów, w ciężar rachunku zysków i strat tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości.

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.

2.20. Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa dokonała wyboru polityki rachunkowości w zakresie rachunkowości zabezpieczeń i zdecydowała o kontynuacji stosowania przepisów rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39 „Instrumenty Finansowe: Ujmowanie i wycena” do czasu zakończenia przez Radę Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości prac nad wytycznymi dla rachunkowości zabezpieczeń w ujęciu makro (ang. macro hedging).

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na rachunek zysków i strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej. Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości zabezpieczeń, Grupa wyznacza pewne instrumenty pochodne jako zabezpieczenie wartości godziwej oraz przyszłych przepływów pieniężnych określonych składników aktywów i pasywów, pod warunkiem spełnienia określonych w MSR 39 kryteriów. Rachunkowość zabezpieczeń stosuje się w Grupie do powiązania zabezpieczającego, gdy spełnione są wszystkie następujące warunki:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez Grupę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki Grupa będzie oceniała efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej (lub przepływów pieniężnych) wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na rachunek zysków i strat,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Zabezpieczenia wartości godziwej (ang. fair value hedge)

Zmiany w wycenie według wartości godziwej instrumentów finansowych wyznaczonych jako pozycje zabezpieczone odnoszone są – w części wynikającej z zabezpieczanego ryzyka – do rachunku zysków i strat. W pozostałej części zmiany wyceny bilansowej księgowane są zgodnie z ogólnymi zasadami dla danej klasy instrumentów finansowych.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej zmiana w wycenie pozycji zabezpieczanych prezentowana jest w pozycji „Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej” odpowiednio w aktywach lub pasywach.

Zmiany w wycenie według wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych wyznaczonych jako instrument zabezpieczający w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej są w całości księgowane w rachunku zysków i strat w tej samej pozycji, w której są prezentowane wyniki zmiany wartości pozycji zabezpieczanej, tj. w pozycji „Wynik na rachunkowości zabezpieczeń”.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych (ang. cash flow hedge)

Efektywną część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach. Zysk lub stratę dotyczącą części nieefektywnej wykazuje się w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Kwoty ujęte w pozostałych całkowitych dochodach zalicza się do przychodów lub kosztów tych samych okresów, w których zabezpieczana pozycja wpłynie na rachunek zysków i strat.

W przypadku, gdy instrument zabezpieczający wygaś albo został sprzedany, lub gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, wszelkie łączne zyski lub straty wykazywane w tym momencie w pozostałych całkowitych dochodach pozostają w pozostałych całkowitych dochodach, do momentu ujęcia w rachunku zysków i strat prognozowanej transakcji. Jeżeli zawarcie prognozowanej transakcji nie jest już uznawane za prawdopodobne, łączne zyski i straty wykazane w pozostałych całkowitych dochodach są niezwłocznie przenoszone do rachunku zysków i strat.

2.21. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje powstanie zobowiązania oraz gdy można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazywane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Zwiększenie się rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe z tytułu odsetek.

Rezerwę na koszty restrukturyzacji tworzy się, gdy spełnione są ogólne kryteria ujmowania rezerw jak również szczegółowe kryteria dotyczące powstania obowiązku tworzenia rezerwy na koszty restrukturyzacji określone w MSR 37. W szczególności, zwyczajowo oczekiwany obowiązek przeprowadzenia restrukturyzacji powstaje tylko wówczas, gdy Grupa posiada szczegółowy, formalny plan restrukturyzacji oraz wzbudził uzasadnione oczekiwanie u stron, których plan dotyczy, że przeprowadzi działania restrukturyzacyjne poprzez rozpoczęcie wdrażania planu lub ogłoszenie głównych elementów planu tymże stronom.

Szczegółowy plan restrukturyzacji określa co najmniej działalność, lub część działalności, której ten plan dotyczy, podstawowe lokalizacje, które zostaną nim objęte, miejsce zatrudnienia, funkcje i przybliżoną liczbę pracowników, którzy mają uzyskać odszkodowania w zamian za zakończenie stosunku pracy, kwotę nakładów, które będą poniesione oraz termin, w jakim plan zostanie wdrożony.

Rezerwa na restrukturyzację obejmuje tylko takie bezpośrednie nakłady powstające w wyniku restrukturyzacji, które jednocześnie:

- w sposób nieodwracalny wynikają z restrukturyzacji, oraz
- nie są związane z bieżącą działalnością jednostki gospodarczej.

Rezerwą na restrukturyzację nie są objęte koszty takie, jak:

- przeszkolenie pozostałych pracowników lub zmiana ich przyporządkowania służbowego;
- marketing, lub
- inwestycja w nowe systemy i sieci dystrybucji.

Rezerwa na restrukturyzację nie obejmuje także przyszłych kosztów operacyjnych.

Bank tworzy rezerwy na postępowania sądowe, gdy występuje w nich jako pozwany, a roszczenie powoda ma charakter pieniężny (np. roszczenia o zapłatę/odszkodowanie), a także na postępowanie administracyjne, w którym Bank jest uczestnikiem, które może skutkować nałożeniem na Bank kary pieniężnej. Rezerwy tworzy się w przypadku postępowań, w odniesieniu do których zachodzi prawdopodobieństwo (ryzyko) niekorzystnego dla Banku rozstrzygnięcia.

2.22. Leasing

Grupa jako leasingobiorca

Grupa na dzień rozpoczęcia leasingu jako leasingobiorca rozpoznaje zobowiązanie z tytułu leasingu (zobowiązanie do dokonywania płatności leasingowych) oraz składnik aktywów, który stanowi prawo do użytkowania przedmiotu leasingu przez okres trwania umowy leasingowej (prawo do użytkowania składnika aktywów).

Przy ustalaniu okresu leasingu, Grupa rozważa wszystkie istotne fakty i zdarzenia, powodujące istnienie zachęt ekonomicznych do skorzystania z opcji przedłużenia lub nieskorzystania z opcji wypowiedzenia. Grupa dokonuje ponownego oszacowania długości okresu leasingu w przypadku wystąpienia znaczącego zdarzenia lub znaczącej zmiany w okolicznościach, które mają wpływ na wcześniej dokonaną ocenę.

W przypadku umów zawartych na czas nieokreślony dotyczących placówek oddziałów Banku, Grupa przyjęła okres leasingu spójny z okresem amortyzacji nieumorzonych na dzień wdrożenia standardu inwestycji wykonanych w tych nieruchomościach, a w przypadku braku takich inwestycji okres 3 lat, biorąc pod uwagę istotne koszty związane ze zmianą lokalizacji oddziałów w trakcie ich funkcjonowania.

Grupa stosuje zwolnienia przewidziane w MSSF 16 i nie ujmuje składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania w przypadku leasingów krótkoterminowych oraz leasingów obejmujących składniki aktywów o niskiej wartości. Leasingi krótkoterminowe są definiowane jako leasingi, które na datę rozpoczęcia mają okres nie dłuższy niż 12 miesięcy (łącznie z okresami, na które można przedłużyć leasing, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tego prawa) i nie zawierają opcji kupna. Za składniki aktywów o niskiej wartości uważa się te, które, gdy są nowe, mają wartość nie wyższą niż 5 000 Euro.

W dacie rozpoczęcia leasingobiorca wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu na podstawie wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe dyskontuje się z zastosowaniem stopy procentowej leasingu, jeżeli stopę tę można z łatwością ustalić.

W przeciwnym razie leasingobiorca stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy. Krańcowa stopa procentowa leasingobiorcy jest to stopa procentowa, jaką leasingobiorca musiałby zapłacić, aby na podobny okres i przy podobnych zabezpieczeniach pożyczyć środki niezbędne do zakupu składnika aktywów o podobnej wartości co składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania w podobnym środowisku gospodarczym. Grupa wyznacza krańcową stopę procentową dla wszystkich typów umów na bazie średniej stopy finansowania w danej walucie.

W wycenie zobowiązań z tytułu leasingu uwzględnia się następujące elementy:

- stałe opłaty leasingowe pomniejszone o jakiegokolwiek należne zachęty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe zależne od indeksu lub stawki,
- kwoty, które zgodnie z oczekiwaniami będą płatne przez leasingobiorcę z tytułu gwarantowanej wartości końcowej,
- cenę realizacji opcji kupna, jeżeli istnieje wystarczająca pewność, że leasingobiorca z niej skorzysta,
- płatności z tytułu kar za zerwanie umowy leasingu, jeżeli okres umowy leasingu uwzględnia fakt, że leasingobiorca skorzysta z opcji rozwiązania umowy leasingu.

Opłaty zmienne, które nie zależą od indeksu lub stawki i nie mają określonego minimalnego poziomu, nie są wliczane do wartości zobowiązania z tytułu leasingu. Opłaty te są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie zaistnienia zdarzenia, które powoduje ich wymagalność.

W dacie rozpoczęcia leasingobiorca wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu. Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania powinien uwzględniać:

- wartość początkową zobowiązania z tytułu leasingu,
- opłaty leasingowe dokonane w momencie lub przed zawarciem umowy pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- wszelkie koszty początkowe poniesione przez leasingobiorcę oraz
- szacowane koszty demontażu i usunięcia bazowego składnika aktywów, które musi ponieść Grupa w związku ze składnikiem aktywów, którego dotyczy umowa, aby przywrócić miejsce, w jakim składnik jest zlokalizowany, lub sam składnik aktywów, do warunków wymaganych na podstawie umowy leasingu.

Po początkowym ujęciu prawo do użytkowania jest pomniejszane o umorzenie oraz łączne straty z tytułu utraty wartości oraz korygowane w związku z aktualizacją wyceny zobowiązania z tytułu leasingu w związku ze zmianami leasingu, nieskutkującymi koniecznością ujęcia odrębnego składnika leasingu.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane liniowo przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania bazowego składnika aktywów, chyba, że Grupa posiada wystarczającą pewność, że uzyska tytuł własności przed upływem okresu leasingu – wówczas prawo do użytkowania amortyzuje się od dnia rozpoczęcia leasingu do końca okresu użytkowania składnika aktywów.

Grupa jako leasingodawca

Umowy leasingowe, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej ujmowana jest wartość należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Ujmowanie przychodów z tytułu umów leasingu finansowego przebiega w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto dokonanej przez Grupę w ramach leasingu finansowego.

Grupa nie oferuje produktów leasingu operacyjnego, tj. takiego, w jakim nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę.

2.23. Gwarancje finansowe

W momencie początkowego ujęcia umowę gwarancji finansowej wycenia się w wartości godziwej.

Gwarancje finansowe po początkowym ujęciu wyceniane są w wartości wyższej z:

- kwoty odpisu aktualizującego ustalonego zgodnie z zasadami stosowanymi dla odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych dla aktywów wycenianych w zamortyzowanym koszcie zgodnie z MSSF 9,
- kwoty ujętej początkowo, pomniejszonej o skumulowaną kwotę dochodów ujmowanych zgodnie z zasadami MSSF 15.

W odniesieniu do zobowiązań do udzielenia pożyczki oraz umów gwarancji finansowych dzień, w którym Grupa staje się stroną nieodwołalnego zobowiązania, uznaje się za datę początkowego ujęcia do celów stosowania wymogów w zakresie utraty wartości.

2.24. Świadczenia pracownicze

Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania wobec pracowników z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych, rezerwy na niewykorzystane urlopy, rezerwy na restrukturyzację zatrudnienia oraz rezerwy na programy motywacyjno-retencyjne. Rezerwy na odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne tworzone są metodą aktuarialną, co zostało opisane w Nocie 3e i 11 niniejszego sprawozdania.

Pracownicy zatrudnieni w Grupie mają prawo do następujących świadczeń pracowniczych:

Odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne

Odprawy emerytalne, będące programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia, przysługują pracownikom, którzy przechodzą na zaopatrzenie emerytalne lub rentę inwalidzką. Do okresu pracy wlicza się wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia na podstawie stosunku pracy.

Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów

Rezerwy na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe obliczane są jako iloczyn dziennej stawki wynagrodzenia i liczby dni zaległego urlopu wypoczynkowego z uwzględnieniem narzutów z tytułu świadczeń ZUS na dzień bilansowy. Rezerwy na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe prezentowane są w jednostkowym sprawozdaniu finansowym w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

Świadczenia wynikające z programu zmiennych składników wynagrodzeń

W dniu 9 grudnia 2021 roku Rada Nadzorcza BNP Paribas Bank Polska S.A. zatwierdziła zmienioną Politykę wynagradzania osób mających istotny wpływ na profil ryzyka BNP Paribas Bank Polska S.A. (dalej: Polityka). Zmiany były związane między innymi z koniecznością dostosowania Polityki do zapisów Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach.

Podstawą ustalenia wynagrodzenia zmiennego jest ocena wyników pracy osób objętych Polityką.

Zgodnie z obowiązującą Polityką wynagrodzenie zmienne jest podzielone na:

- część nieodroczoną i odroczoną oraz część przyznawaną w formie instrumentu finansowego, którym są akcje Banku (rozliczanej zgodnie z MSSF 2),
- pozostałą część przyznawaną w formie pieniężnej (rozliczanej zgodnie z MSR 19 „Świadczenia pracownicze”).

Przyznanie prawa do wynagrodzenia zmiennego wyrażonego w formie akcji Banku następuje poprzez wydanie warrantów subskrypcyjnych w liczbie odpowiadającej liczbie przyznanych akcji, jeden warrant uprawnia do objęcia jednej akcji. Wypłata wynagrodzenia zmiennego wyrażonego w formie akcji Banku, tj. objęcie akcji Banku w drodze realizacji praw z warrantów subskrypcyjnych, następuje po upływie okresu retencji.

Okres odroczenia wynosi co najmniej 5 lat dla Kadry kierowniczej wyższego szczebla i co najmniej 4 lata i maksymalnie 5 lat dla pracowników innych niż Kadra kierownicza wyższego szczebla. Maksymalny 5 letni okres odroczenia stosowany jest w przypadku przypisania Wynagrodzenia Zmiennego, którego wysokość przekracza kwotę szczególnie wysoką. Część odroczonego wynagrodzenia zmiennego jest podzielona na równe części odpowiednio do liczby lat okresu odroczenia.

Część wynagrodzenia płatna w gotówce wykazywana jest zgodnie z metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych i jest rozliczana w okresie nabywania przez pracowników uprawnień do tych świadczeń (tj. zarówno w okresie oceny rozumianym jako rok pracy, za który pracownicy otrzymują świadczenie, jak i w okresie odroczenia odpowiednich części tego świadczenia). Wartość świadczenia ujmowana jest jako zobowiązanie wobec pracowników w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

Zobowiązania wynikające z restrukturyzacji zatrudnienia

W związku z procesem zwolnień grupowych na lata 2024-2026 w BNP Paribas Bank Polska S.A. na podstawie porozumienia podpisanego w 2023 roku realizowane były wypłaty z tytułu odpraw dla pracowników zwalnianych z inicjatywy pracodawcy oraz dla pracowników objętych programami odejść dobrowolnych.

Zobowiązania z tytułu programów motywacyjno-retencyjnych

Programy te zostały zrealizowane do dnia sprawozdawczego, za wyjątkiem części odroczonej dla osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Grupy, zgodnie z obowiązującą w Grupie polityką w tym zakresie.

2.25. Kapitały

Zarejestrowany kapitał akcyjny

Zarejestrowany kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego.

Akcje własne

W przypadku nabycia akcji Banku przez Bank, zapłacona kwota pomniejsza kapitał własny jako akcje własne do momentu ich anulowania. W przypadku sprzedaży lub powtórnego przydziału tych akcji, otrzymana zapłata wykazywana jest w kapitale własnym.

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał ten tworzony jest z premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji, pomniejszonej o poniesione bezpośrednie koszty z nią związane.

Koszty bezpośrednio związane z emisją nowych akcji, po odliczeniu ewentualnego podatku dochodowego, pomniejszają ujęte w kapitale własnym wpływy z emisji.

Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały: zapasowy, rezerwy i fundusz ogólnego ryzyka tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

Inne pozycje kapitałów

Inne pozycje kapitałów tworzone są w wyniku:

- wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- zysków i strat aktuarialnych dotyczących świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia,
- wyceny instrumentów pochodnych w ramach rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych w odniesieniu do efektywnej części zabezpieczenia.

2.26. Emisja obligacji kapitałowych AT1

Zgodnie z zapisami MSR 32 Obligacje Kapitałowe AT1 zostały zaklasyfikowane jako element kapitałów własnych Banku. 31 grudnia 2024 r. Komisja Nadzoru Finansowego wyraziła zgodę na zakwalifikowanie Obligacji Kapitałowych AT1 jako instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I.

2.27. Działalność powiernicza

BNP Paribas Bank Polska S.A. prowadzi działalność powierniczą w zakresie obsługi rachunków papierów wartościowych klientów.

Aktywa zarządzane w ramach działalności powierniczej nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie spełniają definicji aktywów Grupy.

2.28. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów pieniężnych środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje wymagalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: środki pieniężne w kasie oraz środki w Banku Centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania (rachunek bieżący), rachunek rezerwy obowiązkowej, należności od banków (w tym rachunki nostro).

3. WARTOŚCI SZACUNKOWE I OSĄDY

Grupa dokonuje osądów i oszacowań, a także przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywane w następnym okresie. Osądy, szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

a. Utrata wartości aktywów finansowych

Ocena utraty wartości aktywów finansowych zgodnie z MSSF 9 wymaga oszacowań i przyjęcia założeń, szczególnie w obszarach oszacowań co do wartości i terminów przyszłych przepływów pieniężnych, wartości ustanowionych zabezpieczeń, czy oceny znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego.

Ocenie utraty wartości, zgodnie z MSSF 9, podlegają aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu oraz aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, a także zobowiązania warunkowe. Rozpoznanie oczekiwanych strat kredytowych jest uzależnione od zmiany poziomu ryzyka kredytowego odnotowanej od momentu początkowego ujęcia składnika aktywów finansowych. Aktywa finansowe poddawane są ocenie w zakresie sprawdzenia, czy wystąpiły zdarzenia niewykonania zobowiązania.

Wymogi MSSF 9 odnoszące się do utraty wartości opierają się na modelu oczekiwanej straty kredytowej.

Instrumenty finansowe podlegające ocenie utraty wartości klasyfikowane są do jednej z trzech faz w oparciu o ocenę zmian jakości kredytowej zaobserwowaną od momentu początkowego ujęcia:

- Faza 1: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w horyzoncie 12 miesięcy

W przypadku, gdy ryzyko kredytowe instrumentu finansowego nie wzrosło w istotnym stopniu od momentu początkowego ujęcia oraz nie wystąpiło zdarzenie niewykonania zobowiązania, Grupa rozpoznaje odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w horyzoncie kolejnych 12 miesięcy.

- Faza 2: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwanym okresie trwania – brak zdarzenia niewykonania zobowiązania

W przypadku instrumentów finansowych, których ryzyko kredytowe wzrosło istotnie w okresie od początkowego ujęcia, ale nie wystąpiło zdarzenie niewykonania zobowiązania, tworzony jest odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwanym okresie jego trwania, uwzględniając prawdopodobieństwo zdarzenia niewykonania zobowiązania.

- Faza 3: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwanym okresie trwania – zdarzenie niewykonania zobowiązania

W przypadku instrumentów finansowych, dla których wystąpiło zdarzenie niewykonania zobowiązania, tworzony jest odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwanym okresie jego trwania.

Kryteria przypisywania do Faz

W celu oceny czy od momentu początkowego ujęcia instrumentu finansowego wystąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego (Faza 2), Grupa porównuje poziom ryzyka niespłacenia kredytu w czasie oczekiwanego okresu udzielonego finansowania na dzień bilansowy oraz na datę początkowego ujęcia.

Ocena polega na weryfikacji czy stosunek skumulowanego PD na datę raportową wyznaczonego dla okresu od daty raportowej do daty zapadalności oraz skumulowanego PD na datę początkowego ujęcia wyznaczonego dla okresu od daty raportowej do daty zapadalności przekracza próg względny zmiany parametru PD lifetime. Przekroczenie progu powoduje klasyfikację do Fazy 2. Do porównania wykorzystywane jest PD lifetime ważone prawdopodobieństwem wystąpienia poszczególnych scenariuszy makroekonomicznych.

Wysokość progu ustalana jest na poziomie homogenicznych portfeli w oparciu o analizę poziomów szkodowości dla historycznych danych. Analiza ma na celu zapewnienie wysokiej mocy dyskryminacyjnej wprowadzonego podziału, a jej wyniki podlegają weryfikacji pod kątem intuicyjności. Przyjęte w Grupie wartości progowe wynoszą od 1,8-krotnego do 2,7-krotnego wzrostu PD lifetime względem momentu początkowego ujęcia w zależności od segmentu.

Istotnym elementem procesu szacowania odpisów mającym wpływ zarówno na przypisanie do Faz jak i parametry wykorzystane w procesie szacowania odpisów jest wewnętrzny system ratingowy oceny ryzyka kredytowego. Rating stanowi odzwierciedlenie oceny jakości aktywów oraz kluczowych ryzyk z nim związanych, w tym ocenę ryzyka refinansowego.

Ryzyko refinansowe jest cyklicznie oceniane przez Grupę, zarówno przy procesie udzielania finansowania, jaki i w ramach cyklicznego monitoringu przeprowadzanego w całym okresie finansowania.

W segmencie nieruchomości komercyjnych między innymi badana jest jakość aktywa w tym: atrakcyjność lokalizacji, wiek obiektu, poziom obłożenia nieruchomości, warunki oraz okres trwania umów najmu, wartość nieruchomości, parametr LTV (Loan to Value) oraz DSCR (Debt Service Coverage Ratio).

Dodatkowo w celu oceny istotnego wzrostu ryzyka kredytowego, Grupa wykorzystuje, m.in. informacje o opóźnieniu w spłatach (przekroczenie 30 dni zaległości) oraz informacje pochodzące z wewnętrznych systemów monitoringu ryzyka kredytowego, takich jak listy ostrzegawcze i informacje o restrukturyzacjach.

Dla ekspozycji zaklasyfikowanych do Fazy 2, jeżeli w kolejnych okresach jakość kredytowa instrumentu finansowego ulega poprawie i ulegają odwróceniu wcześniejsze wnioski dotyczące istotnego wzrostu ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia, ekspozycja zostaje przeklasyfikowana z Fazy 2 do Fazy 1, a odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych tych instrumentów finansowych są obliczane w horyzoncie 12 miesięcy.

Na potrzeby identyfikacji ekspozycji kwalifikujących się do Fazy 3 Grupa stosuje jednolitą definicję ekspozycji dotkniętych niewykonaniem zobowiązania oraz definicję ekspozycji dotkniętej utratą wartości, a klasyfikacja odbywa się w oparciu o zasady przesłanki niewykonania zobowiązania.

Podstawowym zdarzeniem niewykonania zobowiązania jest opóźnienie w spłacie ponad 90 dni (lub ponad 30 dni dla ekspozycji z przyznanym udogodnieniem) istotnej kwoty przeterminowanego zobowiązania kredytowego. Ponadto są uwzględniane inne przesłanki, w tym w szczególności:

- przyznanie restrukturyzacji,
- przyznanie udogodnienia, w przypadku gdy ekspozycja posiada status udogodnienia lub restrukturyzacji,
- przyznanie udogodnienia bez istotnej straty ekonomicznej, w przypadku którego spełniona jest przynajmniej jedna z poniższych przesłanek:
  - duża płatność ryczałtowa pod koniec harmonogramu spłat;
  - nieregularny harmonogram spłat, przy czym znacznie niższe płatności są przewidziane na początku harmonogramu spłat;
  - znaczący okres karencji na początku harmonogramu spłat;
  - ekspozycje wobec dłużnika podlegające restrukturyzacji awaryjnej więcej niż jeden raz.
- podejrzenie wyłudzenia (w tym przestępstwo gospodarcze lub inny czyn zabroniony dotyczący ekspozycji kredytowej),
- powzięcie informacji o złożeniu wniosku o postępowanie restrukturyzacyjne w rozumieniu ustawy Prawo restrukturyzacyjne,
- złożenie przez Grupę wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub powzięcie informacji o prowadzeniu egzekucji wobec dłużnika w kwocie, która w ocenie Grupy może skutkować utratą zdolności kredytowej,
- powzięcie informacji o złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości dłużnika (likwidacyjnej, konsumenckiej), postawieniu dłużnika w stan likwidacji, rozwiązaniu lub unieważnieniu spółki, ustanowieniu kuratora, ustanowieniu zarządu komisarycznego nad działalnością dłużnika,
- złożenie wniosku o postępowanie upadłościowe, ogłoszenie upadłości lub powzięcie informacji o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości ze względu na to, że majątek dłużnika nie wystarcza lub jedynie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego,
- wypowiedzenie umowy kredytowej,
- złożenie wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec klienta,
- przyznanie moratorium publicznego udzielonego na podstawie art. 31fa Ustawy z dnia 2 marca 2020 r., o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem covid-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych,
- trudności finansowe zidentyfikowane w procesie monitoringu/przeglądu klienta lub na podstawie informacji pozyskanych od klienta w ramach innych czynności,
- znaczące pogorszenie oceny ratingowej klienta.

Przy określaniu poziomu istotności przeterminowanego zobowiązania kredytowego Grupa uwzględnia progi zawarte w „Rozporządzeniu Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 3 października 2019 roku w sprawie poziomu istotności przeterminowanego zobowiązania kredytowego”.

Przeterminowane zobowiązanie kredytowe uznaje się za istotne w przypadku, gdy łącznie przekroczone są oba progi istotności:

- 1) kwota przeterminowanych zobowiązań przekracza 400 PLN w przypadku ekspozycji detalicznych lub 2 000 PLN dla ekspozycji niedetalicznych oraz
- 2) udział zobowiązania przeterminowanego w zaangażowaniu jest większy niż 1%.

W związku z powyższym kalkulacja liczby dni przeterminowania na potrzeby stwierdzenia zdarzenia niewykonania zobowiązania rozpoczyna się po przekroczeniu obu ww. progów.

Przy reklasyfikacji ekspozycji z Fazy 3 do Fazy 2 lub Fazy 1 Grupa uwzględnia okres kwarantanny, zgodnie z którym ekspozycja kredytowa z rozpoznaną obiektywną przesłanką utraty wartości może być ponownie zaklasyfikowana do Fazy 2 lub 1 dopiero w sytuacji, gdy klient terminowo obsługuje należność przez określoną liczbę miesięcy. Wymagany okres kwarantanny jest zróżnicowany w zależności od typu klienta. Długość okresu kwarantanny ustalana jest przez Grupę na podstawie obserwacji historycznych, pozwalających na ocenę po jakim czasie prawdopodobieństwo powtórzenia niewykonania zobowiązania spada do poziomu porównywalnego do innych ekspozycji sklasyfikowanych do kategorii bez przesłanek utraty wartości.

W zakresie kryteriów przypisywania do Faz, Grupa wdrożyła przesłankę opartą o ocenę względnej zmiany parametru PD lifetime.

W związku z trwającą wojną w Ukrainie i sankcjami gospodarczymi wystosowanymi przeciwko Rosji oraz Białorusi, Grupa dokonała analizy ekspozycji kredytowych bezpośrednio powiązanych z tymi krajami i na tej podstawie nie zidentyfikował istotnych ekspozycji zarówno w portfelu klientów instytucjonalnych, jak i klientów indywidualnych. Jednocześnie Grupa na bieżąco monitoruje sytuację klientów mając na uwadze zabezpieczenie portfela kredytowego poprzez adekwatne odzwierciedlenie poziomu ryzyka na tych klientach w wysokości odpisów. Grupa dokonała identyfikacji klientów instytucjonalnych, którzy są wrażliwi na skutki sytuacji w Ukrainie, w tym w szczególności klientów, których działalność jest powiązana z gospodarkami powyższych krajów (i przez to może być narażona na skutki wojny i nałożonych sankcji) oraz których działalność jest podatna na embargo na rosyjski gaz. Klienci ci na datę 31 grudnia 2024 roku stanowili 286 246 tys. zł zaangażowania (na datę 31 grudnia 2023 roku saldo ekspozycji wobec tych klientów wyniosło 651 157 tys. zł) oraz zostali zaklasyfikowani do Fazy 2, jako klienci, dla których nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego. Łączny poziom odpisu na tych klientach wyniósł 7 808 tys. zł. (na datę 31 grudnia 2023 roku saldo odpisów wobec klientów przeklasyfikowanych z tego tytułu wynosiło 38 007 tys. zł). Istotny wpływ na spadek sald na tej grupie klientów miało przeklasyfikowanie do Fazy 3 pojedynczej grupy kapitałowej ze znaczącym zaangażowaniem.

W zakresie pozostałych segmentów, w procesie przypisywania Faz, Grupa uwzględniła podwyższone ryzyko związane z klientami o największym narażeniu na turbulencje w otoczeniu gospodarczym poprzez transfer tych ekspozycji do Fazy 2. Podstawę do identyfikacji klientów wrażliwych stanowiły:

- dla portfela kredytów zabezpieczonych na nieruchomości w walucie PLN, wyniki ankiet prowadzonych wśród klientów korzystających z wakacji kredytowych,
- dla segmentu pozostałych klientów detalicznych dostępne wskaźniki stanowiące indykatory poziomu obciążenia długiem oraz terminowość obsługi zobowiązań w innych instytucjach,
- dla portfela mikroprzedsiębiorców poziom oceny ratingowej klienta lub dla wybranej grupy klientów zaciągnięcie kredytów w stopniu zagrażającym prawidłowej obsłudze kredytu/pożyczki.

Klienci ci na dzień 31 grudnia 2024 stanowili 628 057 tys. zł zaangażowania, podczas gdy na 31 grudnia 2023 roku saldo to wynosiło 1 276 708 tys. zł. Spadek ten związany jest w dużym stopniu z dobrą obsługą kredytów przez klientów, w tym przez klientów posiadających kredyty zabezpieczone na nieruchomości w walucie PLN, którzy w 2024 roku zaprzestali korzystania z wakacji kredytowych. Poza wykazaniem pozycji w Fazie 2, dla portfela kredytów zabezpieczonych na nieruchomości w walucie PLN, Bank stosuje dodatkową korektę parametrów dla klientów wrażliwych korzystających z wakacji kredytowych (szczegółowo w tabeli dotyczącej stosowanych Post Model Adjustments).

Opis metod stosowanych do celów wyznaczania odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych

Wycena indywidualna przeprowadzana jest przez Grupę w stosunku do aktywów indywidualnie znaczących, dla których stwierdzono zdarzenie niewykonania zobowiązania i polega na indywidualnym wyznaczeniu odpisu z tytułu oczekiwanych strat kredytowych. W ramach wyceny indywidualnej określane są przyszłe, oczekiwane przepływy pieniężne, a odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych stanowi różnicę pomiędzy bieżącą (bilansową) wartością aktywa finansowego indywidualnie znaczącego, a wartością przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu danego aktywa finansowego, dyskontowanych przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej. W szacowaniu przyszłych przepływów pieniężnych uwzględniane są m.in. przepływy z zabezpieczeń.

Wyceną kolektywną objęte są aktywa zaklasyfikowane do:

- aktywów indywidualnie nieznaczących,
- aktywów indywidualnie znaczących, dla których nie stwierdzono zdarzenia niewykonania zobowiązania.

Wysokość szacowanych odpisów metodą kolektywną dokonywana jest metodami statystycznymi dla zdefiniowanych, homogenicznych z punktu widzenia ryzyka kredytowego – portfeli ekspozycji. Homogeniczne portfele ekspozycji tworzone są m.in. z uwzględnieniem segmentów klientów oraz rodzajów produktów kredytowych.

Kryteria wyodrębniania portfeli homogenicznych stosowane przez Grupę mają na celu zgrupowanie ekspozycji w sposób możliwie najbardziej dokładnie odzwierciedlający profil ryzyka kredytowego oraz – w rezultacie – jak najbardziej obiektywne i adekwatne oszacowanie poziomu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych. Wysokość odpisu z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w metodzie kolektywnej wyznaczana jest w czterech scenariuszach makroekonomicznych. Ostateczna wartość odpisu wyznaczana jest jako średnia z tych czterech kalkulacji ważona prawdopodobieństwem wystąpienia danego scenariusza.

Waga scenariusza bazowego wynosi 50%, wagi scenariuszy negatywnego oraz dotkliwego są szacowane w oparciu o stosunek obecnej prognozowanej szkodowości względem długoterminowej średniej dla danego segmentu, waga scenariusza pozytywnego wynika z wagi scenariuszy dotkliwego i pesymistycznego. Na 31 grudnia 2024 roku waga scenariusza dotkliwego wynosiła w zależności od portfela od 0% do 5,84%, pesymistycznego od 0% do 23,37%.

W procesie kalkulacji wysokości odpisów stosuje się następujące parametry:

1) prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD – probability of default)

Wysokość parametru dla poszczególnych ekspozycji szacowana jest przy użyciu modelu opartego na łańcuchach Markowa. Do jego estymacji wykorzystuje się historyczne macierze migracji ekspozycji pomiędzy klasami ryzyka. Klasy ryzyka wyznaczone są w oparciu o rating wewnętrzny. Migracje wyznaczone są w obrębie homogenicznych portfeli określonych poprzez segment klienta oraz rodzaj produktu.

Wartości parametru wynikające z zastosowania powyższego modelu mają charakter through-the-cycle. W celu zapewnienia charakteru point-in-time wymaganego przez standard MSSF9 są one w następnej kolejności korygowane w oparciu o aktualne prognozy dotyczące otoczenia makroekonomicznego. Wprowadzana korekta bazuje na modelach ekonometrycznych zbudowanych dla poszczególnych segmentów w oparciu o szeregi czasowe. W przypadku braku możliwości zbudowania modelu dla danego segmentu stosowane jest uproszczenie bazujące na transformacji Boxa-Coxa.

2) współczynnik straty w przypadku niewykonanego zobowiązania (LGD – loss given default)

Wysokość parametru dla poszczególnych ekspozycji wyznaczana jest w oparciu o prawdopodobieństwo wystąpienia poszczególnych ścieżek odzysku (powrót do regularnych spłat, pełna spłata zobowiązania, rozpoczęcie windykacji twardej) oraz oczekiwanych poziomów strat w przypadku wystąpienia danej ścieżki. Prawdopodobieństwa wystąpienia poszczególnych ścieżek wyznaczane są w oparciu o model oparty na łańcuchach Markowa i estymację bazującą na historycznych danych.

Poziomy strat wyznaczone są w oparciu o historycznie obserwowane odzyski. Uwzględniają one odzyski powiązane z zabezpieczeniami alokowanymi do danej ekspozycji, spłaty niepowiązane z zabezpieczeniami oraz odzysk oczekiwany w przypadku sprzedaży wierzytelności.

Przypisanie konkretnych elementów składowych bazuje na segmencie klienta, rodzaju produktu, cechach ekspozycji, bieżącej liczbie dni zaległości w spłacie, statusie umowy oraz liczbie miesięcy od rozpoczęcia windykacji twardej. Parametry odzysku z zabezpieczeń bazują na segmencie klienta, rodzaju zabezpieczenia oraz liczbie miesięcy od rozpoczęcia windykacji twardej.

Wartości parametru wynikające z zastosowania powyższego modelu mają charakter through-the-cycle. W celu zapewnienia charakteru point-in-time wymaganego przez standard MSSF9 są one korygowane w oparciu o aktualne prognozy dotyczące otoczenia makroekonomicznego. Wprowadzana korekta bazuje na modelach ekonometrycznych zbudowanych dla poszczególnych segmentów w oparciu o szeregi czasowe. W przypadku braku możliwości zbudowania modelu dla danego segmentu stosowane jest uproszczenie bazujące na transformacji Boxa-Coxa – nie dotyczy to portfeli, gdzie z powodu braku wystarczających obserwacji historycznych do estymacji parametru stosowane są wartości eksperckie.

3) współczynnik konwersji udzielonych zobowiązań pozabilansowych na należności bilansowe (CCF – credit conversion factor)

Wysokość parametru wyznaczana jest w oparciu o przeciętne obserwowane historyczne wartości. Szacowanie parametru odbywa się w obrębie homogenicznych portfeli określonych poprzez segment klienta i rodzaj produktu. Dla segmentów, gdzie nie istnieje wystarczająco dużo obserwacji do wyznaczenia parametru przyjmowane są wartości eksperckie.

W przypadku parametru CCF Grupa wykazała brak jego zależności od czynników makroekonomicznych na podstawie danych historycznych.

4) współczynnik oczekiwanych przedpłat (PPF – prepayment factor)

Wysokość parametru wyznaczana jest w oparciu o krzywą przedpłat przypisującą zależność od miesięcy istnienia ekspozycji kredytowej. Krzywa przedpłat szacowana jest w oparciu o historyczne dane w podziale na segment klienta i rodzaj produktu. Przy kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej współczynnik przedpłat koryguje ekspozycję bilansową wynikającą z harmonogramu spłaty kredytu.

W przypadku parametru PPF Grupa wykazała brak jego zależności od czynników makroekonomicznych na podstawie danych historycznych.

5) oczekiwany czas życia kredytu (BRL – behavioural lifetime).

W przypadku ekspozycji, dla których nie istnieje kontraktowy czas istnienia szacowany jest behawioralny czas życia kredytu. Wartość ta przypisywana jest w podziale na segment klienta i rodzaj produktu kredytowego. Oszacowanie behawioralnego czasu życia kredytu bazuje na zbudowaniu profilu historycznie obserwowanej długości istnienia w ekspozycji danego typu oraz dopasowania do niego funkcji regresji logistycznej. Funkcja ta wykorzystana jest następnie do oszacowania ostatecznej wartości w danym segmencie.

W roku 2024 Grupa wprowadziła jedną istotną zmianę w procesie kalkulacji odpisów:

- W zakresie wszystkich segmentów klientów, Grupa dokonała zmiany w procesie estymacji parametru CCF. Zmiana miała na celu dostosowanie do wymogów Rekomendacji R i bazowała na uwzględnieniu w procesie estymacji ekspozycji z ujemną realizacją konwersji zobowiązań pozabilansowych na należności bilansowe. Zmiana ta, razem z aktualizacją parametru o najnowsze obserwacje, skutkowałą rozwiązaniem odpisów na poziomie 28 000 tys. zł.

W 2024 roku wpływ na poziom odpisów miała aktualizacja Post Model Adjustments utrzymywanych w związku z ryzykiem Klientów szczególnie wrażliwych na zmiany otoczenia gospodarczego oraz korekty parametrów dla klientów wrażliwych korzystających z wakacji kredytowych – Grupa rozwiązała netto 37 090 tys. zł odpisów utworzonych na ten cel (w tym rozwiązanie w kwocie 5 155 tys. zł na ekspozycjach klientów szczególnie wrażliwych na zmiany otoczenia gospodarczego oraz 31 935 tys. zł rozwiązania w formie korekty parametrów dla klientów wrażliwych korzystających z wakacji kredytowych).

Dodatkowo w 2024 roku Grupa dowiązała dodatkowe rezerwy na czynniki ryzyka identyfikowane w portfelu kredytowym, w tym:

- 51 258 tys. zł w związku z ryzykiem portfela rolników których uprawy ucierpiały wskutek niekorzystnych zjawisk atmosferycznych (w tym gradobicia i susze letnie). W ramach wykonanego przeglądu portfela Grupa określiła rodzaje upraw, szczególnie wrażliwych na skrajne zjawiska pogodowe. Dla tak wyselekcjonowanej puli kredytobiorców przeprowadzone zostały analizy zdolności obsługi długu przy założeniu poniesienia zwiększonych strat związanych ze zjawiskami pogodowymi. Analizy stanowiły podstawę do zaksięgowania przedmiotowych rezerw.
- 31 500 tys. zł w związku z czynnikami ryzyka identyfikowanymi w segmencie nieruchomości komercyjnych, Grupa wykonała pogłębione analizy klientów z tego segmentu. Dla puli klientów określonych jako szczególnie wrażliwych, Grupa wyznaczyła rezerwy w oparciu o założone wzrosty prawdopodobieństwa defaultu (PD) oraz spadki wartości zabezpieczeń.
- 72 800 tys. zł rezerw dla klientów działających w sektorach narażonych na skutki kryzysu w niemieckiej gospodarce. Grupa przeprowadziła przegląd klientów działających w sektorach, na które wpływać mogą turbulencje w niemieckiej gospodarce (sektory motoryzacyjny, meblarski oraz produkcja dużego AGD). Dla puli klientów określonych jako szczególnie wrażliwych, Grupa wyznaczyła dodatkowe rezerwy w oparciu o symulacje zakładające właściwy dla danego sektora wzrost prawdopodobieństwa defaultu (PD).

Ponadto w roku 2024 Grupa dowiązała 43 700 tys. zł w postaci Post Model Adjustment z tytułu oszacowanych i zaplanowanych do wdrożenia zmian w modelu LGD. Zmiany te dotyczą portfela kredytów zabezpieczonych na nieruchomości w walucie PLN oraz portfela kredytów dla mikroprzedsiębiorstw.

Uwzględniając powyżej wskazane zmiany, saldo dodatkowych odpisów w postaci Post Model Adjustments na 31 grudnia 2024 roku wyniosło 232 031 tys. zł, podczas gdy saldo na 31 grudnia 2023 roku wyniosło 69 863 tys. zł.

Rodzaj Post Model Adjustment	31.12.2023	Zmiana	31.12.2024
Klienci szczególnie wrażliwi na zmiany otoczenia gospodarczego	18 760	(5 155)	13 605
Rolnicy których uprawy ucierpiały wskutek niekorzystnych zjawisk atmosferycznych	-	51 258	51 258
Korekta parametrów dla klientów wrażliwych korzystających z wakacji kredytowych	51 103	(31 935)	19 168
Korekta dla klientów wrażliwych w segmencie nieruchomości komercyjnych	-	31 500	31 500
Korekta dla klientów działających w sektorach narażonych na skutki kryzysu w niemieckiej gospodarce	-	72 800	72 800
Korekta z tytułu oszacowanych i zaplanowanych do wdrożenia zmian w modelu LGD	-	43 700	43 700
Razem	69 863	162 168	232 031

W 2024 roku w ramach dostosowania poziomu odpisów do oczekiwań w zakresie przyszłej sytuacji makroekonomicznej, poziom odpisów wzrósł o 21 535 tys. zł, co wynikało z aktualizacji prognoz zmiennych makroekonomicznych uwzględnionych w wykorzystywanym modelu MSSF9. W cyklu kwartalnym w modelu MSSF9 uwzględniana jest zrewidowana projekcja zmiennych makroekonomicznych przygotowywana przez Departament Analiz Ekonomicznych i Sektorowych.

Wrażliwość odpisów

Wysokość odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych poddawana jest okresowej weryfikacji historycznej (tzw. Backtest). Modele parametrów ryzyka wykorzystywane do szacowania odpisów aktualizujących objęte są również procesem zarządzania modelami, w ramach którego określone są między innymi zasady tworzenia, zatwierdzania oraz monitoringu (w tym weryfikacji historycznej) modeli. Dodatkowo w Grupie funkcjonuje niezależna od właścicieli i użytkowników modeli komórka walidacyjna, która w swoich zadaniach ma coroczną walidację parametrów ryzyka modeli uznanych za istotne. Walidacja obejmuje zarówno podejście ilościowe, jak i jakościowe. Proces szacowania odpisów aktualizujących objęty jest okresową kontrolą funkcjonalną oraz poddawany jest niezależnej weryfikacji przez audyt wewnętrzny.

Do obliczenia wrażliwości poziomu odpisów szacowanych metodą kolektywną na realizację scenariuszy makroekonomicznych wykorzystano metodę zmian wag scenariuszy dotkliwego, pesymistycznego, bazowego oraz optymistycznego zgodnie z ich wykorzystaniem spójnym ze standardem MSSF 9.

Wpływ poszczególnych scenariuszy przedstawia poniższa tabela:

Analiza/scenariusz	Zmiana kwoty odpisów 31.12.2024	Procentowa zmiana kwoty odpisów 31.12.2024	Zmiana kwoty odpisów 31.12.2023	Procentowa zmiana kwoty odpisów 31.12.2023
Scenariusz pesymistyczny – uwzględnienie jedynie scenariuszy pesymistycznych i bazowych (scenariusz optymistyczny 0%, bazowy 50%, pesymistyczny 40%, dotkliwy 10%)	153 455	8%	227 078	10%
Scenariusz optymistyczny – uwzględnienie jedynie scenariuszy optymistycznych i bazowych (scenariusz optymistyczny 50%, bazowy 50%, pesymistyczny 0%, dotkliwy 0%)	(64 098)	-3%	(89 277)	-4%
Scenariusz umiarkowany – równomierne rozłożenie scenariuszy optymistycznych i pesymistycznych (scenariusz optymistyczny 25%, bazowy 50%, pesymistyczny 15%, dotkliwy 10%)	52 086	3%	78 642	4%

Wrażliwość wysokości odpisów wynika wprost z antycyklicznego charakteru wycieńczeń wag przypisywanych do poszczególnych scenariuszy makroekonomicznych. Antycykliczność wyraża się w zmniejszaniu wagi dla scenariusza pesymistycznego wraz z pogłębianiem się recesji, oraz w zmniejszaniu wagi dla scenariusza optymistycznego w przypadku „przegrzewania” się gospodarki.

Dodatkowo poniżej przedstawiono wpływ szacunkowej zmiany poziomu odpisów na skutek realizacji scenariuszy zmian parametrów ryzyka.

Analiza/scenariusz	Zmiana kwoty odpisów 31.12.2024	Procentowa zmiana kwoty odpisów 31.12.2024	Zmiana kwoty odpisów 31.12.2023	Procentowa zmiana kwoty odpisów 31.12.2023
Obniżenie PD o 10%	(84 835)	-5%	(104 956)	-5%
Podwyższenie PD o 10%	84 835	5%	104 955	5%
Obniżenie LGD o 10%	(184 501)	-10%	(223 355)	-10%
Podwyższenie LGD o 10%	158 799	9%	200 218	9%

Poniższa tabela uwzględnia wpływ zmiany wartości bieżącej szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dla ekspozycji podlegających wycenie indywidualnej.

Analiza/scenariusz	Zmiana kwoty odpisów 31.12.2024	Procentowa zmiana kwoty odpisów dla ekspozycji wycenianych indywidualnie 31.12.2024	Zmiana kwoty odpisów 31.12.2023	Procentowa zmiana kwoty odpisów dla ekspozycji wycenianych indywidualnie 31.12.2023
Spadek wartości bieżącej szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych w zakresie ekspozycji podlegających wycenie indywidualnej o 10%	89 941	13%	38 668	7%
Wzrost wartości bieżącej szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych w zakresie ekspozycji podlegających wycenie indywidualnej o 10%	(86 362)	-12%	(37 490)	-6%

Kwestie związane z klimatem

Przy rozpatrywaniu konieczności ujawnienia informacji o ryzyku związanym z klimatem Grupa ma na uwadze wymogi służące określeniu istotności informacji finansowych zawarte w paragrafie 7 MSR 1. Zgodnie z tymi wymogami przy ocenianiu, czy dana informacja jest istotna czy nie, Grupa powinna wziąć pod uwagę czynniki ilościowe oraz czynniki jakościowe, a także interakcje zachodzące między poszczególnymi czynnikami.

Grupa traktuje ryzyko ESG, w tym ryzyko klimatyczne jako ryzyko przekrojowe, wpływające na tradycyjne rodzaje ryzyk, m.in. na ryzyko kredytowe, płynności i operacyjne. W ramach opracowanych przez Grupę zasad identyfikacji i oceny ryzyk zdefiniowano odrębną grupę czynników ryzyka związanych z czynnikami środowiskowymi, społecznymi i dot. ładu korporacyjnego. W procesie identyfikacji ryzyk rozpoznano istotny wpływ czynników ESG na ryzyko kredytowe. W efekcie powyższego włączono ryzyko ESG do wewnętrznych ram zarządzania ryzykiem poprzez uwzględnienie ryzyka ESG jako podtypu ryzyka kredytowego w Strategii zarządzania ryzykiem oraz Apetycie na ryzyko. W celu ograniczenia i kontroli ryzyka, opracowano także zasady pomiaru ryzyka ESG w procesie wyznaczania kapitału wewnętrznego Banku (ICAAP). Plan kapitałowy na lata 2022-2025 uzupełniono o limity na pokrycie ryzyka ESG wyznaczone w oparciu o dokonany pomiar ryzyka. Opracowane zostały także Zasady zarządzania ryzykiem ESG, które zawierają m.in. postanowienia w zakresie monitorowania i raportowania ryzyka oraz stress testów.

W odpowiedzi na wymogi Wytycznych EBA/GL/2020/06 dotyczące udzielania i monitorowania kredytów, Grupa opracowała kwestionariusze oceny ESG, które zostały zaimplementowane w procesie kredytowym. Ocena przeprowadzana jest dla Klientów, dla których procesowane jest nowe finansowanie oraz zwiększenie finansowania, a także w przypadku przeglądu Klienta. Celem oceny jest zidentyfikowanie wszelkich ryzyk powiązanych z czynnikami ESG wpływającymi na sytuację finansową Klientów, jak również wpływu działalności gospodarczych Klientów na czynniki ESG (zasada podwójnej materialności). Szczegółnej analizie Grupa poddaje zagrożenia środowiskowe, które mogą się materializować poprzez:

- 1) ryzyko fizyczne związane z degradacją środowiska, a także ze zmianami klimatu, w tym występowanie:
  - a) długoterminowych zmian klimatu,
  - b) ekstremalnych zjawisk pogodowych,
- 2) ryzyko przejścia (transformacji) wynikające z konieczności dostosowania gospodarki do stopniowych zmian klimatu, w szczególności wykorzystywania rozwiązań niskoemisyjnych i bardziej zrównoważonych pod względem środowiskowym, w tym występowaniem:
  - a) ryzyka regulacyjnego (zmiany w polityce dotyczącej klimatu i środowiska),
  - b) ryzyka technologicznego (technologia o mniej szkodliwym wpływie na klimat lub środowisko zastępuje technologię bardziej szkodliwą, czyniąc ją przestarzałą),
  - c) zmiany nastrojów na rynku i norm społecznych,
- 3) ryzyko odpowiedzialności wynikające z ekspozycji Grupy wobec kontrahentów, którzy potencjalnie mogą zostać pociągnięci do odpowiedzialności za negatywny wpływ ich działalności na czynniki środowiskowe, społeczne i związane z ładem korporacyjnym.

Grupa uwzględnia w procesie udzielania i monitorowania kredytów ocenę wpływu długoterminowych zmian klimatu i ekstremalnych zjawisk pogodowych na działalność prowadzoną przez Klientów, zgodnie z poniższą systematyką:

Długoterminowe zmiany klimatu:	Ekstremalne zjawiska pogodowe:
wpływ wyższych temperatur	wpływ fal upałów
wpływ szoków termicznych	wpływ fal zimna
wpływ zmieniających się wzorców wiatru	wpływ pożarów
wpływ zmieniających się wzorców i rodzajów opadów	wpływ burz, tornad, itp.
wpływ podnoszenia się poziomu morza	wpływ susz
wpływ stresu wodnego (ograniczony dostęp do wody)	wpływ silnych opadów atmosferycznych
wpływ erozji gleby i wybrzeży	wpływ powodzi
wpływ degradacji gleby	wpływ osuwisk

Ocena ryzyka ESG jest jednym z elementów oceny ryzyka kredytowego Klienta. Wynik analizy ryzyka ESG uwzględniany jest przy podejmowaniu decyzji kredytowej oraz przy przeglądzie Klienta, a w sytuacji identyfikacji wysokiego ryzyka w procesie nadawania i aktualizacji ratingu.

Proces wyboru kontrahentów, z którymi Grupa nawiązuje relacje biznesowe, umożliwia ograniczenie negatywnych oddziaływań w zakresie obszarów ESG również poprzez m.in. stosowane polityki sektorowe, listy obserwacyjne i wykluczenia oraz narzędzie KYC (know-your-customer). Ustanowione polityki sektorowe umożliwiają Grupie kontrolę wpływu udzielanego finansowania i wsparcie Klientów działających w sektorach wrażliwych. Celem polityk sektorowych jest zachęcenie Klientów do stosowania najlepszych praktyk i poszanowanie społecznych i środowiskowych kryteriów określonych przez Grupę. Jednocześnie Grupa od dłuższego czasu poprzez stosowane polityki oraz analizę kontrowersji wprowadza ograniczenia w swojej działalności poprzez unikanie materialnych ekspozycji wobec sektorów i Klientów, którzy odczuwają w największym stopniu wpływ zmian klimatycznych np. poprzez materializację ryzyka fizycznego oraz ryzyka przejścia.

Grupa dostrzega jednak, że ryzyko związane z klimatem oraz ryzyko dla środowiska naturalnego może stanowić istotne ryzyko dla przedsiębiorstw oraz ryzyko systemowe dla gospodarki, dlatego podejmuje działania mające na celu zgromadzenie odpowiednich danych na ten temat.

Szerzej kwestie związane z klimatem przedstawiono w *Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A.*, w części dotyczącej *Sprawozdania Zrównoważonego Rozwoju*.

b. Klasyfikacja instrumentów finansowych

Dokonując klasyfikacji instrumentów finansowych zgodnie z MSSF 9 Grupa kierowała się osądem w zakresie oceny modeli biznesowych utrzymywania aktywów finansowych oraz oceny, czy warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

c. Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wycena do wartości godziwej instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do poziomu 2 lub 3 w hierarchii wartości godziwej oszacowana jest przy zastosowaniu technik wyceny (mark-to-model), które są zgodne z praktyką rynkową, a ich parametryzacja dokonywana jest na podstawie wiarygodnych źródeł danych rynkowych, pozyskiwanych m.in. z systemów informacyjnych Refinitiv i Bloomberg.

W przypadku liniowych i nieliniowych pozagiełdowych instrumentów pochodnych stosowane są metody wyceny oparte na replikacji wypłat wycenianych instrumentów za pomocą innych instrumentów o zbliżonej charakterystyce, dla których dostępne są kwotowania rynkowe z aktywnego rynku. Dla tej kategorii instrumentów wyznaczana jest również korekta wartości kredytowej (Credit Valuation Adjustment, CVA) oraz korekta wartości debetowej (Debit Valuation Adjustment, DVA), które oszacowane są w oparciu o prognozowaną przyszłą ekspozycję wynikającą z transakcji, ratingi kredytowe Banku i kontrahenta oraz złożone/przyjęte zabezpieczenia. Dodatkowo weryfikowana jest materialność pozostałych korekt wyceny do wartości godziwej (X-Value Adjustments, XVA).

Wycena do wartości godziwej instrumentów dłużnych nienotowanych na aktywnym rynku oraz udzielonych kredytów i pożyczek ustalana jest przy zastosowaniu metody bazującej na wartości bieżącej prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych lub metody opartej o oczekiwany odzysk z danej ekspozycji, które uwzględniają szacunki dotyczące nieobserwowalnych czynników ryzyka, tj. wielkości marży kredytowej, prawdopodobieństwa niewypłacalności dłużnika, stopy odzysku.

Dla instrumentów kapitałowych nienotowanych na aktywnym rynku wycena do wartości godziwej wyznaczana jest przy zastosowaniu metody opartej na mnożnikach rynkowych lub metody bazującej na wartości bieżącej prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych, które uwzględniają szacunki dotyczące nieobserwowanych czynników ryzyka, tj. ograniczonej płynności instrumentu, niepewności związanej z realizacją zakładanych prognoz finansowych, premii za ryzyko rynkowe związane z nwestycją w daną kategorię instrumentów finansowych.

d. Utrata wartości aktywów trwałych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia istnienie przesłanek, które wskazują czy nastąpiła utrata wartości składników aktywów trwałych (w tym inwestycji w jednostkach zależnych). W przypadku zidentyfikowania takiej przesłanki, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży lub wartości użytkowej składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych wiąże się, między innymi, z przyjęciem założeń w zakresie szacunków co do kwot, terminów przyszłych przepływów pieniężnych, które Grupa może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych. Szacując wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży Grupa opiera się na dostępnych danych rynkowych na ten temat lub wycenach sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców, które co do zasady również opierają się na szacunkach.

e. Rezerwa na odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne

Grupa tworzy rezerwy na odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne („odprawy”), zgodnie z MSR 19. Rezerwa na odprawy wyliczana jest indywidualnie dla każdego pracownika metodą aktuarialną prognozowanych uprawnień jednostkowych (ang. Projected Unit Credit) przez niezależnego aktuarium jako wartość obecna przyszłych zobowiązań Grupy wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji. Wyliczenie rezerw jest oparte na szeregu założeń, zarówno co do warunków makroekonomicznych, jak i założeń dotyczących rotacji pracowników, ryzyka śmierci i innych. Podstawą do obliczenia rezerwy dla pracowników jest przewidywana kwota odprawy, jaką Grupa zobowiązuje się wypłacić na podstawie Regulaminu Wynagradzania obowiązującego w Grupie.

Przewidywana kwota odprawy obliczana jest jako wypadkowa następujących czynników:

- przewidywanej kwoty podstawy wymiaru odprawy, zgodnie z zapisami Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy,
- przewidywanego wzrostu podstawy wymiaru od momentu wyceny do dnia wypłaty odprawy,
- przewidywanego nabycia indywidualnego prawa do świadczenia dla każdego pracownika.

Obliczona w powyższy sposób kwota jest dyskontowana aktuarialnie na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego. Zgodnie z wymogami MSR 19 stopa dyskonta finansowego dla obliczenia wartości bieżącej zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych, ustalana jest na podstawie rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych, których waluta i termin wykupu są zbliżone z walutą i szacunkowym terminem realizacji zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych.

Dyskonto aktuarialne oznacza iloczyn dyskonta finansowego, prawdopodobieństwa dotrwania danej osoby do momentu wypłaty odprawy jako pracownika Grupy i prawdopodobieństwa warunkującego wypłatę świadczenia (np. prawdopodobieństwa inwalidztwa). Kwota rocznych odpisów oraz prawdopodobieństwo obliczane są na bazie modeli, w których wzięte są pod uwagę trzy następujące ryzyka:

- możliwości zwolnienia się z pracy,
- ryzyko całkowitej niezdolności do pracy,
- ryzyko śmierci.

Możliwość zakończenia stosunku pracy przez pracownika szacowana jest z zastosowaniem rozkładu prawdopodobieństwa, przy uwzględnieniu danych statystycznych Grupy. Prawdopodobieństwo zwolnienia się pracownika jest uzależnione od wieku pracownika i jest stałe w ciągu każdego roku pracy. Ryzyko śmierci oraz inwalidztwa oszacowane zostało na podstawie analizy najnowszych danych statystycznych z polskich tabel trwania życia dla mężczyzn i dla kobiet oraz danych historycznych, publikowanych przez GUS i ZUS.

Rezerwa będąca efektem wyceny aktuarialnej aktualizowana jest w okresach kwartalnych.

Analiza wrażliwości

Poniższa tabela prezentuje, jaki wpływ na zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych miałyby zmiany w odpowiednich założeniach aktuarialnych o 1 punkt procentowy na dzień 31.12.2024 roku oraz 31.12.2023 roku.

	wzrost o 1 punkt procentowy	spadek o 1 punkt procentowy
31.12.2024		
stopa dyskontowa	(2 084)	2 427
stopa wzrostu wynagrodzeń	2 426	(2 121)
31.12.2023		
stopa dyskontowa	(1 782)	2 079
stopa wzrostu wynagrodzeń	2 073	(1 809)

Uzgodnienie wartości bieżącej zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych

Poniższa tabela przedstawia uzgodnienie bilansu otwarcia z bilansem zamknięcia wartości bieżącej zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych:

	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Wartość na początek okresu	20 702	18 945
koszty bieżącego zatrudnienia	2 052	1 999
odsetki netto od zobowiązania netto	1 072	1 158
zyski lub straty aktuarialne	1 663	1 399
koszty przeszłego zatrudnienia	-	(2 260)
wypłacone świadczenia	(696)	(539)
Wartość na koniec okresu	24 793	20 702

f. Rezerwa restrukturyzacyjna

Kontynuując adaptację Banku do zmieniającego się otoczenia biznesowego 13 grudnia 2023 roku zostało podpisane z organizacjami związkowymi kolejne porozumienie w sprawie zasad przeprowadzenia zwolnień grupowych na lata 2024-2026. W związku z tym w 2023 roku została utworzona rezerwa na zobowiązania wobec pracowników spowodowane restrukturyzacją w wysokości 48 446 tys. zł, na dzień 31 grudnia 2024 roku rezerwa wynosi 35 704 tys. zł.

g. Aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowana jest w pełnej wysokości metodą bilansową, z tytułu dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty.

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Jeżeli różnice przejściowe powstały w wyniku wykazania aktywa lub zobowiązania wynikającego z transakcji niebędącej połączeniem podmiotów gospodarczych, która w momencie zawarcia nie miała wpływu na wynik podatkowy ani księgowy, wówczas podatek odroczonego nie jest wykazywany. Ponadto rezerwa z tytułu podatku odroczonego jest tworzona w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli jednostki i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Natomiast aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na koniec każdego okresu sprawozdawczego i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów. Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym i w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

W I kwartale 2023 Bank podjął decyzję o utworzeniu dodatkowego aktywa w odniesieniu do rezerw związanych w związku z procesem ugód dotyczących umów kredytowych denominowanych w CHF i możliwością skorzystania z preferencji podatkowej (zaniechanie poboru CIT od umorzonych kredytów na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 marca 2022 roku z późniejszymi zmianami).

W II kwartale 2024 r. Bank podjął decyzję o utworzeniu dodatkowego aktywa w odniesieniu do rezerw związanych w procesie unieważnienia umów kredytowych denominowanych w CHF.

Szczegóły znajdują się w Nocie 53 Sprawy sądowe i postępowania administracyjne.

W 2024 i 2023 roku bieżący podatek dochodowy i rezerwa na odroczonego podatku dochodowy obliczane były z zastosowaniem stawki 19%.

Globalny minimalny poziom opodatkowania

W związku z obowiązkiem implementacji do polskiego porządku prawnego przepisów dyrektywy Rady (UE) 2022/2523 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zapewnienia globalnego minimalnego poziomu opodatkowania międzynarodowych grup przedsiębiorstw oraz dużych grup krajowych w Unii Europejskiej, której celem jest ograniczenie konkurencji w zakresie stawek CIT przez ustanowienie globalnego minimalnego poziomu opodatkowania, Polska uchwaliła ustawę z dnia 6 listopada 2024 r. o opodatkowaniu wyrównawczym jednostek składowych grup międzynarodowych i krajowych (dalej: „Ustawa”). Ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

Zgodnie z Ustawą podatek może objąć jednostki składowe działających w Polsce grup międzynarodowych i krajowych, których przychody wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej najwyższego szczebla, wynosiły co najmniej 750 mln EUR w co najmniej dwóch z czterech lat podatkowych bezpośrednio poprzedzających badany rok podatkowy.

Grupy objęte systemem globalnego podatku wyrównawczego są zobowiązane do kalkulacji efektywnej stawki podatkowej (effective tax rate/ETR) od dochodu z każdej jurysdykcji, w której działają. W przypadku, gdy stawka ta będzie niższa niż 15%, powstanie obowiązek do zapłaty podatku wyrównawczego.

W efekcie powyższego, zagraniczna jednostka dominująca najwyższego szczebla Banku analizuje dane z poprzednich lat, pozwalające na dokonanie kalkulacji ETR dla poszczególnych jurysdykcji, w których działa jej grupa kapitałowa.

Równoległe z powyższymi działaniami również w Grupie Kapitałowej Banku rozpoczęto projekt, którego celem jest oszacowanie wpływu przepisów Ustawy na obowiązki jednostek w Grupie Kapitałowej, w szczególności możliwości zastosowanie tzw. przejściowych bezpiecznych przystani, pozwalających na zastosowanie uproszczonych zasad kalkulacji podatku wyrównawczego, a także obowiązków administracyjnych wynikających z Ustawy.

Grupa jest objęta zakresem tych przepisów i przeprowadziła ocenę ich potencjalnego wpływu na podstawie sprawozdań finansowych.

Według oceny Grupy, przepisy o podatku wyrównawczym nie wpłyną na dodatkowe obciążenie podatkowe 2025 roku.

h. Rezerwa na zwrot prowizji z tytułu wcześniejszej spłaty kredytu

W dniu 11 września 2019 roku TSUE wydał wyrok, w którym stwierdził, że artykuł 16 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG należy interpretować w ten sposób, że prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta. TSUE zwrócił przy tym uwagę, że przeprowadzenie analizy porównawczej różnych wersji językowych art. 16 ust. 1 wspomnianej dyrektywy nie pozwala na jednoznaczne ustalenie dokładnego zakresu przewidywanej przez ten przepis obniżki całkowitego kosztu kredytu, ponieważ niektóre wersje językowe tego przepisu sugerują obniżenie kosztów związanych z pozostałym okresem obowiązywania umowy podczas gdy inne pozwalają na przypuszczenie, że koszty związane z tym okresem stanowią wskazówkę dotyczącą obliczenia obniżki, a inne odwołują się jedynie do odsetek i kosztów należnych za pozostały okres obowiązywania umowy.

Wyrok został wydany w następstwie pytania prejudycjalnego skierowanego przez Sąd Rejonowy Lublin-Wschód z siedzibą w Świdniku, który rozpoznawał trzy spory między spółką Lexitor, która nabyła roszczenia trzech klientów, a SKOK im. Stefczyka, Santander Consumer Bankiem i mBankiem, dotyczące obniżenia całkowitego kosztu kredytów konsumenckich ze względu na ich wcześniejszą spłatę. Polski sąd powziął wątpliwości odnośnie interpretacji artykuł 16 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r., w związku z czym wystąpił wobec TSUE z pytaniem, czy w rzezonym przepisie chodzi o wszystkie koszty, czy tylko te związane z trwaniem umowy.

W wyniku analizy wpływu wyroku na przychody Grupy, w szczególności na stosunki wygasłe przed wydaniem orzeczenia, Grupa w 2019 roku podjęła decyzję o utworzeniu rezerwy na proporcjonalny zwrot prowizji w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu w wysokości 48 750 tys. zł. Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku rezerwa wynosiła 10 023 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2023 roku rezerwa wynosiła 12 048 tys. zł). Rezerwa została oszacowana na podstawie szacunku łącznej kwoty prowizji dla kredytów spłaconych przed terminem i oczekiwanego odsetka klientów, którzy się zgłoszą po zwrot należnej części prowizji. Przy założeniu, że odsetek klientów byłby o 5 p.p. wyższy niż zakładany, kwota rezerwy byłaby wyższa o 12 500 tys. zł.

Równocześnie Grupa rozpoznaje zobowiązanie wobec klientów z tytułu proporcjonalnego zwrotu prowizji w przypadku wcześniejszych spłat kredytów w okresie od wydania wyroku TSUE z dnia 11 września 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku. Na 31 grudnia 2024 roku zobowiązanie to wyniosło 2 242 tys. zł (na 31 grudnia 2023 roku 2 258 tys. zł).

Dodatkowo Grupa tworzy rezerwę na pokrycie kosztu zwrotu części prowizji pobranych w związku z udzieleniem kredytu w przypadku wcześniejszej jego spłaty. Kalkulacja rezerwy opierała się o szacunek różnicy między kwotami prowizji do zwrotu klientom a saldem nierozliczonych prowizji na przewidywany moment wcześniejszej spłaty kredytu. Rezerwa ta liczona jest jako procent prowizji pobranej od klienta, który to odzwierciedla oczekiwaną średnią różnicę pomiędzy kwotami prowizji do zwrotu klientom a saldem nierozliczonych prowizji na przewidywany moment wcześniejszej spłaty kredytu. Procent ten jest kalkulowany na podstawie szacowanego poziomu wcześniejszych spłat i oczekiwanego momentu spłaty.

W przypadku wcześniejszej spłaty kredytu rezerwa ta jest wykorzystywana, a dla nowo sprzedawanych kredytów na bieżąco tworzona. Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 rezerwa wynosiła 39 810 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2023 roku rezerwa wynosiła 44 756 tys. zł).

Łączna kwota rezerw i zobowiązań związanych z wyrokiem TSUE według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku wynosiła 52 074 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2023 roku rezerwa wynosiła 59 063 tys. zł).

Utworzony poziom rezerwy opiera się na szacunkach Grupy i może ulec zmianie.

Powyższe rezerwy Grupa wykazuje w pozycji Rezerwy: Rezerwa na sprawy sporne i podobne zobowiązania, natomiast zobowiązanie Grupa wykazuje w pozycji Pozostałe zobowiązania: Wierzyciele różni.

i. Wpływ zawieszenia wykonywania umów o kredyt hipoteczny udzielonych w PLN

W związku z podpisaniem przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Ustawy z dnia 12 kwietnia 2024 roku o zmianie Ustawy o wsparciu kredytobiorców, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy i znajdują się w trudnej sytuacji finansowej oraz Ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsiębiorstw gospodarczych i pomocy kredytobiorcom („Ustawa”), umożliwiającej Klientom zawieszenie wykonania umów o kredyt hipoteczny udzielonych w PLN w okresie od 1 czerwca 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku łącznie na 4 miesiące („zawieszenie”), Zarząd Banku zaakceptował w dniu 8 maja 2024 roku szacunek wpływu tej Ustawy na wyniki i działalność Banku.

Zgodnie z Międzynarodowym Standardem Sprawozdawczości Finansowej 9 („MSSF 9”) szacunek wpływu bazuje na wyliczeniu prognozowanej wartości bilansowej brutto portfela kredytów hipotecznych w oparciu o przepływy pieniężne, uwzględniające możliwość zawieszenia, zdyskontowane oryginalną efektywną stopą procentową, co zostaje następnie rozpoznane w rachunku zysków i strat, w wyniku z tytułu odsetek.

Ustawa nakłada dodatkowe w porównaniu do 2022 roku kryterium dochodowe (relacja wielkości raty do dochodu gospodarstwa domowego, średnia w poprzednich 3 miesiącach) umożliwiające skorzystanie z zawieszenia.

Zarząd Banku zatwierdził rozpoznanie 203 000 tys. zł negatywnego wpływu Ustawy w wynikach II kwartału 2024 roku.

Bank zweryfikował szacunek wpływu Ustawy na wyniki finansowe i dokonał zmniejszenia szacowanej partycypacji wśród uprawnionych Klientów w stosunku do pierwotnych założeń. W efekcie w wynikach III kwartału 2024 roku ujęta została aktualizacja wpływu Ustawy z kwoty 203 000 tys. zł rozpoznanej w wynikach II kwartału 2024 roku do poziomu 103 450 tys. zł, co oznacza pozytywny wpływ o 99 550 tys. zł na wynik odsetkowy Banku w III kwartale 2024 roku. Dodatkowo w IV kwartale 2024 roku Bank dokonał aktualizacji wpływu Ustawy o kwotę 33 976 tys. zł, co oznacza pozytywny wpływ na wynik odsetkowy IV kwartału.

Ostateczny koszt programu w całym okresie jego obowiązywania wyniósł 69 474 tys. zł.

Zawieszenie wykonania umów nie wpłynęło na zmianę klasyfikacji ekspozycji do poszczególnych faz ryzyka kredytowego oraz zmianę przypisania do nich flagi forbearance na koniec 2024 roku.

j. Wpływ ryzyka prawnego wynikającego z postępowań sądowych dotyczących kredytów hipotecznych w CHF

Wpływ ryzyka prawnego wynikającego z postępowań sądowych dotyczących kredytów hipotecznych w CHF oraz model stosowany przez Grupę opisano w Nocie 53 Sprawy sądowe i postępowania administracyjne.

4. WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK

Przychody z tytułu odsetek	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Należności od banków	428 039	486 681
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, w tym:	6 739 682	7 181 489
niebankowym podmiotom finansowym	185 368	119 748
klientom indywidualnym	2 724 364	3 098 157
podmiotom gospodarczym	3 362 690	3 532 091
w tym rolnikom indywidualnym	686 241	663 622
instytucjom sektora budżetowego	4 366	4 739
należności leasingowe	462 894	426 754
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	50 227	80 349
Instrumenty dłużne wyceniane według zamortyzowanego kosztu	972 653	743 329
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	7 466	6 928
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	850 362	658 027
Instrumenty pochodne w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	854 393	403 209
Instrumenty pochodne w ramach rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	11 628	11 627
Zakupione papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem sprzedaży	330 633	255 621
Przychody z tytułu odsetek, razem	10 245 083	9 827 260
Koszty odsetek	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Zobowiązania wobec banków	(725 863)	(648 184)
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	(3 154)
Zobowiązania wobec klientów, w tym:	(2 437 170)	(2 710 869)
niebankowym podmiotom finansowym	(150 495)	(120 714)
klientom indywidualnym	(1 173 195)	(1 261 315)
podmiotom gospodarczym	(971 162)	(1 203 725)
w tym rolnikom indywidualnym	(9 560)	(16 494)
instytucjom sektora budżetowego	(142 318)	(125 115)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(23 282)	(28 771)
Instrumenty pochodne oraz amortyzacja pozycji zabezpieczanej w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	(1 275 490)	(1 161 945)
Instrumenty pochodne w ramach rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	(36 561)	(44 099)
Sprzedane papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem sprzedaży	(5 711)	(4 811)
Koszty z tytułu odsetek, razem	(4 504 077)	(4 601 833)
Wynik z tytułu odsetek	5 741 006	5 225 427

Wartość kosztów odsetkowych obliczona z zastosowaniem efektywnej stopy, w odniesieniu do zobowiązań finansowych, które są wyceniane według zamortyzowanego kosztu wyniosła 3 192 026 tys. zł (3 395 789 tys. zł za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2023 r.).

Przychody odsetkowe zawierają odsetki od aktywów finansowych ocenianych indywidualnie i grupowo, dla których zidentyfikowano utratę wartości. Kwota powyższych odsetek, która została ujęta w kwocie przychodów odsetkowych za rok 2024 wyniosła 97 815 tys. zł natomiast za rok 2023 wyniosła 126 019 tys. zł.

5. WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI

Przychody z tytułu opłat i prowizji	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Z tytułu działalności kredytowej i leasingu	289 250	334 508
Z tytułu obsługi rachunków	245 151	227 497
Z tytułu obsługi gotówkowej	31 462	34 305
Z tytułu realizacji przelewów i usługi bankowości elektronicznej	108 047	102 812
Z tytułu zobowiązań gwarancyjnych i operacji dokumentowych	77 320	74 589
Z tytułu zarządzania aktywami i operacji brokerskich	136 578	103 027
Z tytułu obsługi kart płatniczych i kredytowych	414 307	377 644
Z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	169 441	165 626
Z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów Banku i pozyskiwania klientów	12 667	13 220
Pozostałe prowizje	58 549	39 371
Przychody z tytułu opłat i prowizji, razem	1 542 772	1 472 599
Koszty z tytułu opłat i prowizji	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Z tytułu działalności kredytowej i leasingu	(1 294)	(917)
Z tytułu obsługi rachunków	(9 774)	(10 789)
Z tytułu obsługi gotówkowej	(28 566)	(26 198)
Z tytułu realizacji przelewów i usługi bankowości elektronicznej	(2 765)	(3 137)
Z tytułu zobowiązań gwarancyjnych i operacji dokumentowych	(9 120)	(989)
Z tytułu zarządzania aktywami i operacji brokerskich	(6 647)	(6 488)
Z tytułu obsługi kart płatniczych i kredytowych	(120 616)	(117 689)
Z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	(21 487)	(20 272)
Z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów Banku i pozyskiwania klientów	(23 011)	(21 389)
Pozostałe prowizje	(55 816)	(53 769)
Koszty z tytułu opłat i prowizji, razem	(279 096)	(261 637)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	1 263 676	1 210 962

Wynik z tytułu prowizji za rok 2024 zawiera przychody z tytułu działalności powierniczej w wysokości 136 578 tys. zł (w 2023 r. 103 027 tys. zł) oraz kwotę kosztów z tytułu działalności powierniczej w wysokości 6 647 tys. zł (w 2023 roku 6 488 tys. zł).

Wynik z tytułu prowizji zawiera przychody prowizyjne, które odnoszą się do aktywów i zobowiązań, które nie są wyceniane w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat, za rok 2024 w kwocie 856 018 tys. zł, natomiast za rok 2023 w kwocie 877 968 tys. zł oraz koszty prowizyjne za rok 2024 w kwocie 86 897 tys. zł, a za rok 2023 w kwocie 82 702 tys. zł.

6. PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND

Przychody z tytułu dywidend	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Z tytułu instrumentów kapitałowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	13 147	10 881
Przychody z tytułu dywidend, razem	13 147	10 881

7. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ (W TYM WYNIK Z POZYCJI WYMIANY)

Wynik na działalności handlowej	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Z tytułu instrumentów kapitałowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	22 267	20 769
Z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 730	4 375
Z tytułu instrumentów pochodnych i wyniku z pozycji wymiany	815 885	925 637
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z pozycji wymiany, razem	840 882	950 781
w tym marża na transakcjach walutowych i pochodnych z klientami	722 952	802 802

8. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ

Wynik na działalności inwestycyjnej	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	2 008
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	10 591	(1 754)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3 783	(23 282)
Wynik na działalności inwestycyjnej, razem	14 374	(23 028)

W 2024 i 2023 roku nie doszło do zmiany modeli biznesowych funkcjonujących w Grupie, a w związku z tym nie doszło do zmiany klasyfikacji żadnych aktywów finansowych.

9. WYNIK ODPISÓW Z TYTUŁU OCZEKIWANYCH STRAT KREDYTOWYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH ORAZ REZERW NA ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe

12 miesięcy do 31.12.2024	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Należności od banków	594	-	-	-	594
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(24 983)	(10 040)	(143 480)	(54 537)	(233 040)
Udzielone zobowiązania warunkowe	8 289	4 980	(27 486)	436	(13 781)
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	35	-	-	-	35
Wynik odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe, razem	(16 065)	(5 060)	(170 966)	(54 101)	(246 192)

Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe

12 miesięcy do 31.12.2023	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Należności od banków	(37)	-	-	-	(37)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	34 978	184 386	(232 770)	(23 470)	(36 876)
Udzielone zobowiązania warunkowe	(13 874)	(31 187)	-	47 727	2 666
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	77	-	(2 127)	1 928	(122)
Wynik odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe, razem	21 144	153 199	(234 897)	26 185	(34 369)

Zmiana stanu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe

	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Stan na początek okresu	(2 665 135)	(3 123 922)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(444 580)	(431 842)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	268 003	380 964
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	(328 588)	19 010
Zmiany z tytułu istotnych modyfikacji	8 124	(7 330)
Wykorzystanie w ciężar odpisów	534 066	473 335
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	7 746	24 650
Stan na koniec okresu	(2 620 364)	(2 665 135)

Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Zmiana stanu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(413 988)	(129 206)
Zmiana stanu początkowej utraty wartości dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako POCI	(25 703)	(7 964)
Przychody z tytułu sprzedanych i spisanych wierzytelności oraz koszty z tytułu spisania wierzytelności	193 499	102 801
Wynik odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe, razem	(246 192)	(34 369)

Ze zmiany odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe kwota 29 427 tys. zł wynikająca z rozpoznania odsetek imparmentowych została zaprezentowana w linii przychody z tytułu odsetek.

10. OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE

Ogólne koszty administracyjne	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Koszty pracownicze	(1 554 054)	(1 445 360)
Koszty marketingu	(104 517)	(82 091)
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	(312 287)	(275 764)
Koszty z tyt. leasingu krótkoterminowego i eksploatacji	(83 229)	(84 925)
Pozostałe koszty rzeczowe	(234 065)	(218 302)
Usługi obce z tytułu innych umów i doradztwo	(341 647)	(347 416)
Podróże służbowe	(11 783)	(13 721)
Koszty bankomatów i obsługi gotówkowej	(29 952)	(28 407)
Koszty outsourcingu w działalności leasingowej	(1 445)	(2 775)
Opłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(143 992)	(123 909)
Opłaty na System Ochrony Banków Komercyjnych	-	(275)
Opłata na koszty nadzoru (KNF)	(20 388)	(15 854)
Ogólne koszty administracyjne, razem	(2 837 359)	(2 638 799)

Łączne koszty związane z obsługą prawną spraw sądowych dotyczących kredytów CHF w okresie 12 miesięcy 2024 r. wynosiły 116 829 tys. zł (za 2023 r.: 91 046 tys. zł) i zostały uwzględnione w liniach: Usługi obce z tytułu innych umów i doradztwo – 68 530 tys. zł w 2024 roku (65 825 tys. zł w 2023 roku) oraz Pozostałe koszty rzeczowe (opłaty notarialne i sądowe) – 48 299 tys. zł w 2024 roku (25 221 tys. zł w 2023 roku).

11. KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Koszty świadczeń pracowniczych	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Koszty wynagrodzeń	(1 242 123)	(1 131 252)
Narzuty na wynagrodzenia	(222 583)	(202 778)
Świadczenia na rzecz pracowników	(61 562)	(55 074)
Koszty rezerwy na restrukturyzację	(649)	(31 305)
Koszty rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów oraz odpraw emerytalnych	(6 207)	(6 990)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(19 412)	(15 273)
Pozostałe	(1 518)	(2 688)
Koszty świadczeń pracowniczych, razem	(1 554 054)	(1 445 360)

12. AMORTYZACJA

Amortyzacja	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Rzeczowe aktywa trwałe	(216 141)	(210 896)
Wartości niematerialne	(298 309)	(245 840)
Amortyzacja, razem	(514 450)	(456 736)

13. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

Pozostałe przychody operacyjne	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych	19 263	21 089
Z tytułu rozwiązanych odpisów aktualizujących wartość pozostałych należności	8 104	6 602
Zysk z tytułu sprzedaży towarów i usług	12 224	7 373
Z tytułu rozwiązania rezerw na sprawy sporne i pozostałe zobowiązania	19 525	56 144
Z tytułu odzyskania kosztów windykacji	22 098	19 462
Z tytułu odzyskanych odszkodowań	262	513
Z tytułu działalności leasingowej	56 398	50 430
Inne przychody operacyjne	76 507	75 315
Pozostałe przychody operacyjne, razem	214 381	236 928

14. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

Pozostałe koszty operacyjne	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Z tytułu kosztów sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych	(14 200)	(16 699)
Z tytułu utworzonych odpisów aktualizujących wartość pozostałych należności	(10 904)	(8 286)
Z tytułu utworzenia rezerw na sprawy sporne i pozostałe zobowiązania	(59 407)	(70 050)
Z tytułu windykacji należności	(38 591)	(37 097)
Z tytułu przekazanych darowizn	(7 894)	(11 328)
Z tytułu kosztów z działalności leasingowej	(43 182)	(27 737)
Z tytułu kosztów dotyczących odszkodowań, kar i grzywien	(2 219)	(9 503)
Inne koszty operacyjne	(148 730)	(121 704)
Pozostałe koszty operacyjne, razem	(325 127)	(302 404)

15. PODATEK DOCHODOWY

	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Podatek bieżący	(695 639)	(687 340)
Podatek odroczony	99 891	(63 269)
Podatek dochodowy	(595 748)	(750 609)
Wynik finansowy przed opodatkowaniem	2 954 016	1 763 155
Ustawowa stawka podatkowa	19%	19%
Efektywna stawka podatkowa	20%	43%
Podatek dochodowy od wyniku brutto	(561 263)	(334 999)
Różnice trwale, w tym:	(170 020)	(415 609)
Wierzytelności spisane w straty	(31 895)	(22 664)
Koszty reprezentacji	(894)	(746)
PFRON	(2 036)	(1 904)
Opłaty na rzecz BFG	(27 358)	(23 543)
Podatek od instytucji finansowych	(76 945)	(78 214)
Ulga na badania i rozwój	22 502	27 524
Koszty roszczeń - kredyty CHF	(44 955)	(311 382)
Rezerwy na ryzyko prawne	(1 113)	5 528
Pozostałe różnice	(7 326)	(10 208)
Inne kwoty wpływające na efektywną stawkę podatkową	135 535	-
Zmiana szacunku podatku odroczonego utworzonego w oparciu o rezerwy na przyszłe wypłaty związane z procesem unieważnienia kredytów w CHF*	135 535	-
Obciążenie/uznanie wyniku finansowego Grupy z tytułu podatku dochodowego	(595 748)	(750 609)

*Szczegóły znajdują się w Nocie 53 Sprawy sądowe i postępowania administracyjne.

16. ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ

	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Podstawowy		
Zysk netto	2 358 268	1 012 546
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w sztukach)	147 767 964	147 655 366
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na akcję)	15,96	6,86
Rozwodniony		
Zysk netto zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję	2 358 268	1 012 546
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w sztukach)	147 767 964	147 655 366
Korekty na:		
- opcje na akcje	148 260	144 166
Średnia ważona liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję (w sztukach)	147 916 224	147 799 532
Zysk rozwodniony na akcję (wyrażony w złotych na akcję)	15,94	6,85

Zgodnie z MSR 33 Bank sporządza kalkulację rozwodnionego zysku netto na jedną akcję, uwzględniając akcje emitowane warunkowo w ramach programów motywacyjnych opisanych w Nocie 38. W kalkulacjach nie uwzględniono tych elementów programów motywacyjnych, które miały działanie antyrozwadniające w prezentowanych okresach sprawozdawczych, a które w przyszłości potencjalnie mogą wpłynąć na rozwodnienie zysku na akcję.

Podstawowy zysk na akcję wylicza się jako iloraz zysku netto oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie okresu.

Rozwodniony zysk na akcję wylicza się w oparciu o stosunek zysku netto do średniej ważonej liczby akcji zwykłych skorygowanych w taki sposób, jak gdyby nastąpiła zamiana na akcje wszystkich powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych. Bank posiada jedną kategorię powodującą rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych: opcje na akcje. Akcje rozwadniające wylicza się jako liczbę akcji, które zostałyby wyemitowane, gdyby nastąpiła realizacja wszystkich opcji na akcje po cenie rynkowej ustalonej jako średnioroczna cena zamknięcia akcji Banku.

17. KASA I ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM

	31.12.2024	31.12.2023
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		
Gotówka i pozostałe środki	2 382 814	2 426 918
Rachunek w NBP	8 943 135	4 457 458
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto	11 325 949	6 884 376
Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	(398)	(790)
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty netto	11 325 551	6 883 586

	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Zmiana stanu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na należności od środków w Banku Centralnym		
Saldo na początek okresu	(790)	(9)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	-	(9)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	-	1 558
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	392	(2 330)
Saldo na koniec okresu	(398)	(790)

Grupa może wykorzystywać w ciągu dnia środki na rachunkach rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych na podstawie dyspozycji złożonej do Narodowego Banku Polskiego, musi jednak zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tym rachunku w odpowiedniej wysokości wynikającej z deklaracji rezerwy obowiązkowej.

Środki na rachunku rezerwy obowiązkowej są oprocentowane. Na dzień 31 grudnia 2024 r. oprocentowanie środków na rachunku rezerwy obowiązkowej wynosiło 5,75% (31.12.2023 r.: 5,75%).

Saldo kasy i środków w Banku Centralnym zawiera rezerwę obowiązkową utrzymywaną na rachunku w NBP. Podstawowa stopa rezerwy obowiązkowej na 31.12.2024 r. wynosiła 3,5%. Rezerwa deklarowana do utrzymania od 31 grudnia 2024 r. wynosiła 4 489 469 tys. zł.

18. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW

Należności od banków	31.12.2024			31.12.2023		
	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto
Rachunki bieżące	6 824 686	(391)	6 824 295	8 918 244	(539)	8 917 705
Lokaty międzybankowe	142 509	-	142 509	136 864	(32)	136 832
Kredyty i pożyczki	203 173	(105)	203 068	201 190	(100)	201 090
Inne należności	702 534	(31)	702 503	8 708 379	(58)	8 708 321
Należności od banków, razem	7 872 902	(527)	7 872 375	17 964 677	(729)	17 963 948

W pozycji „Inne należności” na 31.12.2024 r. zaprezentowane zostały także należności z tytułu zabezpieczeń pieniężnych w kwocie 701 960 tys. zł (31.12.2023 r. 736 283 tys. zł) oraz należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu w kwocie 0 zł (31.12.2023 r. 7 968 341 tys. zł).

Kwota długoterminowych należności od banków według stanu na 31.12.2024 r. wynosiła 701 960 tys. zł (31.12.2023 r. wynosiła 736 283 tys. zł).

Zmiana stanu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na należności od Banków	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Saldo na początek okresu	(729)	(1 505)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(5 133)	(3 782)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	6 666	5 490
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	(1 331)	(963)
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	-	31
Saldo na koniec okresu	(527)	(729)

Według stanu na 31 grudnia 2024 roku i 31 grudnia 2023 roku należności od banków występowały w Fazie 1.

19. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE

Wartości godziwe posiadanych instrumentów pochodnych przedstawiono w poniższej tabeli:

Instrumenty pochodne handlowe	Wartość nominalna	Wartość godziwa	Wartość godziwa
31.12.2024		Aktywa	Zobowiązania
Walutowe instrumenty pochodne			
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	14 469 317	37 255	906 062
walutowe kontrakty swap	32 426 711	1 271 409	302 283
walutowe transakcje (CIRS)	5 326 035	44 928	26 099
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	5 830 272	15 179	66 341
Razem walutowe instrumenty pochodne	58 052 335	1 368 771	1 300 785
Instrumenty pochodne stóp procentowych			
kontrakty swap dla stóp procentowych	73 389 031	1 002 488	944 444
kontrakty FRA	1 922 850	22	159
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	9 492 475	40 739	41 417
Razem procentowe instrumenty pochodne	84 804 356	1 043 249	986 020
Pozostałe instrumenty pochodne			
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	1 167 654	28 096	24 936
transakcje FX Spot	1 243 941	-	-
Razem pozostałe instrumenty pochodne	2 411 595	28 096	24 936
Razem instrumenty pochodne handlowe	145 268 286	2 440 116	2 311 741
w tym: wyceniane na podstawie modeli	145 268 286	2 440 116	2 311 741

Instrumenty pochodne handlowe	Wartość nominalna	Wartość godziwa	Wartość godziwa
31.12.2023		Aktywa	Zobowiązania
Walutowe instrumenty pochodne			
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	12 729 040	67 984	990 823
walutowe kontrakty swap	25 655 076	1 444 643	294 517
walutowe transakcje (CIRS)	5 604 525	65 635	31 665
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	11 746 884	227 734	340 613
Razem walutowe instrumenty pochodne	55 735 525	1 805 996	1 657 618
Instrumenty pochodne stóp procentowych			
kontrakty swap dla stóp procentowych	67 172 213	1 218 645	1 088 117
kontrakty FRA	1 500 000	85	22
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	10 657 404	91 520	91 452
Razem procentowe instrumenty pochodne	79 329 617	1 310 250	1 179 591
Pozostałe instrumenty pochodne			
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	870 970	30 499	28 066
transakcje FX Spot	2 194 110	-	-
Razem pozostałe instrumenty pochodne	3 065 080	30 499	28 066
Razem instrumenty pochodne handlowe	138 130 222	3 146 745	2 865 275
w tym: wyceniane na podstawie modeli	138 130 222	3 146 745	2 865 275

Wartość godziwa instrumentów pochodnych w rozbiciu na terminy zapadalności*

31.12.2024	Wartość godziwa aktywa						Wartość godziwa zobowiązania					
	Razem	<= 1 miesiąc	> 1 miesiąc <= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 12 miesięcy	> 1 rok <= 5 lat	> 5 lat	Razem	<= 1 miesiąc	> 1 miesiąc <= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 12 miesięcy	> 1 rok <= 5 lat	> 5 lat
Instrumenty pochodne handlowe												
Walutowe Instrumenty pochodne												
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	37 255	3 987	5 033	14 586	13 649	-	906 062	47 010	78 748	224 761	555 543	-
walutowe kontrakty swap	1 271 409	78 884	81 101	434 549	676 875	-	302 283	32 892	24 699	13 229	231 463	-
walutowe transakcje (CIRS)	44 928	-	170	6 450	38 113	195	26 099	-	-	1 311	24 645	143
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	15 179	1 326	3 080	5 003	5 770	-	66 341	7 793	21 110	25 924	11 514	-
Razem walutowe instrumenty pochodne	1 368 771	84 197	89 384	460 588	734 407	195	1 300 785	87 695	124 557	265 225	823 165	143
Instrumenty pochodne stóp procentowych												
kontrakty swap dla stóp procentowych	1 002 488	1 951	13 892	133 199	445 294	408 152	944 444	1 198	10 664	100 822	451 068	380 692
kontrakty FRA	22	-	-	22	-	-	159	-	-	159	-	-
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	40 739	-	57	8 330	26 907	5 445	41 417	-	57	7 961	27 609	5 790
Razem procentowe instrumenty pochodne	1 043 249	1 951	13 949	141 551	472 201	413 597	986 020	1 198	10 721	108 942	478 677	386 482
Pozostałe instrumenty pochodne												
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	28 096	6 809	4 377	14 414	2 496	-	24 936	6 530	4 226	12 583	1 597	-
Razem pozostałe instrumenty pochodne	28 096	6 809	4 377	14 414	2 496	-	24 936	6 530	4 226	12 583	1 597	-
Razem instrumenty pochodne handlowe	2 440 116	92 957	107 710	616 553	1 209 104	413 792	2 311 741	95 423	139 504	386 750	1 303 439	386 625

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

31.12.2023	Wartość godziwa aktywa						Wartość godziwa zobowiązania					
	Razem	<= 1 miesiąc	> 1 miesiąc <= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 12 miesięcy	> 1 rok <= 5 lat	> 5 lat	Razem	<= 1 miesiąc	> 1 miesiąc <= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 12 miesięcy	> 1 rok <= 5 lat	> 5 lat
Instrumenty pochodne handlowe												
Walutowe Instrumenty pochodne												
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	67 984	12 091	15 245	31 794	8 854	-	990 823	32 688	69 578	231 792	656 765	-
walutowe kontrakty swap	1 444 643	123 412	84 565	408 359	828 307	-	294 517	22 400	34 980	57 462	179 675	-
walutowe transakcje (CIRS)	65 635	-	592	21 490	40 258	3 295	31 665	-	-	1 230	27 277	3 158
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	227 734	20 113	39 637	162 008	5 976	-	340 613	33 667	66 091	219 657	21 198	-
Razem walutowe instrumenty pochodne	1 805 996	155 616	140 039	623 651	883 395	3 295	1 657 618	88 755	170 649	510 141	884 915	3 158
Instrumenty pochodne stóp procentowych												
kontrakty swap dla stóp procentowych	1 218 645	2 287	4 039	114 219	771 322	326 778	1 088 117	1 783	2 218	97 125	686 584	300 407
kontrakty FRA	85	-	-	85	-	-	22	-	-	22	-	-
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	91 520	2 039	1 514	4 672	79 647	3 648	91 452	2 039	1 512	5 377	78 884	3 640
Razem procentowe instrumenty pochodne	1 310 250	4 326	5 553	118 976	850 969	330 426	1 179 591	3 822	3 730	102 524	765 468	304 047
Pozostałe instrumenty pochodne												
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	30 499	6 065	5 820	8 546	10 068	-	28 066	5 839	5 664	8 092	8 471	-
Razem pozostałe instrumenty pochodne	30 499	6 065	5 820	8 546	10 068	-	28 066	5 839	5 664	8 092	8 471	-
Razem instrumenty pochodne handlowe	3 146 745	166 007	151 412	751 173	1 744 432	333 721	2 865 275	98 416	180 043	620 757	1 658 854	307 205

* Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

Terminy zapadalności:

- dla NDF, Fx forward, Fx swap, Opcji walutowych i na indeksy, IRS, CIRS wyliczone jako różnica dni pomiędzy datą zapadalności transakcji a datą bilansową
- dla Fx spot, FRA, papierów do wydania/otrzymania wyliczone jako różnica dni pomiędzy datą waluty transakcji a datą bilansową

20. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ

Grupa na dzień 31 grudnia 2024 roku stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (**macro fair value hedge**).

Opis powiązania zabezpieczającego Zabezpieczane ryzyko to ryzyko stopy procentowej, a w szczególności zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań o stałym oprocentowaniu, spowodowane zmianami określonej stawki referencyjnej.

Pozycje zabezpieczane Pozycjami zabezpieczanymi są rachunki bieżące o stałej stopie procentowej w walucie PLN, EUR i USD.

Instrumenty zabezpieczające Instrumenty zabezpieczające stanowią standardowe transakcje wymiany stopy procentowej (IRS), tzw. plain vanilla IRS w walucie PLN, EUR i USD w ramach których Bank otrzymuje stałą stopę procentową i płaci zmienną stopę opartą na stawkach WIBOR 6M, WIBOR 3M, EURIBOR 6M, EURIBOR 3M, EUR ESTR, USD SOFR.

Pozycja zabezpieczana	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
31.12.2024	18 848 110	-	18 603 684
31.12.2023	11 315 595	-	10 900 678

IRS	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
31.12.2024	18 848 110	128 395	560 884
31.12.2023	11 315 595	67 980	630 468

Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających Zmiana wyceny według wartości godziwej transakcji zabezpieczających ujmowana jest w wyniku na rachunkowości zabezpieczeń. Odsetki od transakcji IRS i rachunków bieżących ujmowane są w wyniku odsetkowym.

W zobowiązaniach w pozycji „Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej” znajduje się również korekta wartości instrumentów zabezpieczanych (depozytów) wynosząca:

31.12.2024	-482 813 tys. zł
31.12.2023	-547 696 tys. zł

oraz różnica wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanych, dla których zostało rozwiązane powiązanie zabezpieczające w trakcie jego trwania wynosząca:

31.12.2024	-98 875 tys. zł
31.12.2023	-338 202 tys. zł

Poniższa tabela prezentuje podział instrumentów pochodnych zabezpieczających według wartości nominalnej na dzień 31 grudnia 2024 roku i 31 grudnia 2023 roku w podziale na rezydualne terminy wymagalności:

31.12.2024

Zabezpieczające instrumenty pochodne	Wartość godziwa				Nominał			
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat	Razem
Kontrakty na stopę procentową								
Swapy (IRS)	128 395	560 884	977 636	3 653 415	3 739 030	6 941 727	3 536 302	18 848 110
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	128 395	560 884	977 636	3 653 415	3 739 030	6 941 727	3 536 302	18 848 110

31.12.2023

Zabezpieczające instrumenty pochodne	Wartość godziwa				Nominał			
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat	Razem
Kontrakty na stopę procentową								
Swapy (IRS)	67 980	630 468	-	359 255	2 698 055	5 447 695	2 810 590	11 315 595
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	67 980	630 468	-	359 255	2 698 055	5 447 695	2 810 590	11 315 595

Opis powiązania zabezpieczającego Zabezpieczane ryzyko to ryzyko stopy procentowej, a w szczególności zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań o stałym oprocentowaniu, spowodowane zmianami określonej stawki referencyjnej.

Pozycje zabezpieczane Pozycjami zabezpieczanymi są kredyty o stałej stopie procentowej w walucie PLN.

Instrumenty zabezpieczające Instrumentami zabezpieczającymi są standardowe transakcje wymiany stopy procentowej (IRS), tzw. plain vanilla IRS w walucie PLN, w ramach, której Bank płaci stałą stopę procentową i otrzymuje zmienną stopę opartą na stawkach WIBOR 3M.

Pozycja zabezpieczana	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
31.12.2024	1 025 000	1 075 119	-
31.12.2023	1 275 000	1 338 285	-

IRS	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
31.12.2024	1 025 000	-	46 206
31.12.2023	1 275 000	-	59 467

Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających Zmiana wyceny według wartości godziwej transakcji zabezpieczających ujmowana jest w wyniku na rachunkowości zabezpieczeń. Odsetki od transakcji IRS i pozycji zabezpieczanych ujmowane są w wyniku odsetkowym.

W aktywach w pozycji „Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej” znajduje się również korekta wartości instrumentów zabezpieczanych (kredytów) wynosząca:

31.12.2024 -367 tys. zł

31.12.2023 12 153 tys. zł

Poniższa tabela prezentuje podział instrumentów pochodnych zabezpieczających według wartości nominalnej na dzień 31 grudnia 2024 roku i 31 grudnia 2023 roku w podziale na rezydualne terminy wymagalności:

31.12.2024

Zabezpieczające instrumenty pochodne	Wartość godziwa				Nominał			Razem
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat	
Kontrakty na stopę procentową								
Swapy (IRS)	-	46 206	275 000	750 000	-	-	-	1 025 000
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	-	46 206	275 000	750 000	-	-	-	1 025 000

31.12.2023

Zabezpieczające instrumenty pochodne	Wartość godziwa				Nominał			Razem
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat	
Kontrakty na stopę procentową								
Swapy (IRS)	-	59 467	-	-	250 000	1 025 000	-	1 275 000
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	-	59 467	-	-	250 000	1 025 000	-	1 275 000

W 2024 roku zaprezentowane powiązania zabezpieczające wykazały efektywność.

W 2023 roku zaprezentowane powiązania zabezpieczające wykazały efektywność, nastąpiło jedno rozwiązanie wynikające z bieżącego zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Dodatkowo Grupa na dzień 31 grudnia 2024 r. roku stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (**micro fair value hedge**).

Opis powiązania zabezpieczającego	Zabezpieczane ryzyko to ryzyko stopy procentowej, a w szczególności zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań o stałym oprocentowaniu, spowodowane zmianami określonej stawki referencyjnej.
Pozycje zabezpieczane	Pozycjami zabezpieczanymi są: obligacje o stałym kuponie w walucie EUR i USD.
Instrumenty zabezpieczające	Instrumentami zabezpieczającymi są standardowe transakcje wymiany stopy procentowej (IRS), tzw. plain vanilla IRS w walucie EUR i USD, w ramach, której Bank płaci stałą stopę procentową i otrzymuje zmienną stopę opartą na stawkach EUR ESTR i USD SOFR.

Pozycja zabezpieczana	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
31.12.2024	9 319 699	9 362 899	-
31.12.2023	3 726 887	3 778 945	-

IRS	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
31.12.2024	9 319 699	102 630	120 190
31.12.2023	3 726 887	14 364	84 418

Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających

Zmiana wyceny według wartości godziwej transakcji zabezpieczających ujmowana jest w wyniku na rachunkowości zabezpieczeń. Odsetki od transakcji IRS i pozycji zabezpieczanych ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Poniższa tabela prezentuje podział instrumentów pochodnych zabezpieczających według wartości nominalnej na dzień 31 grudnia 2024 i 31 grudnia 2023 roku w podziale na rezydualne terminy wymagalności:

31.12.2024								
Zabezpieczające instrumenty pochodne	Wartość godziwa				Nominał			
	dotatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat	Razem
Kontrakty na stopę procentową								
Swapy (IRS)	102 630	120 190	-	-	562 175	3 110 437	5 647 087	9 319 699
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	102 630	120 190	-	-	562 175	3 110 437	5 647 087	9 319 699

31.12.2023

Zabezpieczające instrumenty pochodne	Wartość godziwa				Nominał			
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat	Razem
Kontrakty na stopę procentową								
Swapy (IRS)	14 364	84 418	-	-	-	1 037 380	2 689 508	3 726 887
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	14 364	84 418	-	-	-	1 037 380	2 689 508	3 726 887

Kwoty rozpoznane w rachunku zysków i strat z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (**fair value hedge**).

Wartość godziwa	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Przychód odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	854 393	403 209
Koszt odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	(1 275 490)	(1 161 945)
Zmiana wyceny według wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w Wyniku na rachunkowości zabezpieczeń, w tym:	1 946	(30 939)
zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających	56 129	527 031
zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczanych	(54 183)	(557 970)

W 2024 roku i 2023 roku zaprezentowane powiązania zabezpieczające wykazały efektywność.

Dodatkowo Grupa na dzień 31 grudnia 2024 roku stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (**cash flow hedge**).

Opis powiązania zabezpieczającego	Zabezpieczane ryzyko to ryzyko stopy procentowej, a w szczególności brak zmienności przepływów odsetkowych na zabezpieczanym papierze, spowodowanych zmianami określonej stawki referencyjnej.
Pozycje zabezpieczane	Pozycjami zabezpieczanymi są obligacje o zmiennym kuponie WZ1131.
Instrumenty zabezpieczające	Instrumenty zabezpieczające stanowią standardowe transakcje wymiany stopy procentowej (IRS), tzw. plain vanilla IRS w walucie PLN w ramach których Bank otrzymuje stałą stopę procentową i płaci zmienną stopę opartą na stawce WIBOR 6M.

Pozycja zabezpieczana	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
31.12.2024	625 000	602 037	-
31.12.2023	625 000	599 313	-

IRS	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
31.12.2024	625 000	-	114 433
31.12.2023	625 000	-	104 179

Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających

Zmiany wartości godziwej pochodnego instrumentu zabezpieczającego wyznaczonego jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmowane są bezpośrednio w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny” w części stanowiącej efektywną część zabezpieczenia. Część nieefektywną zabezpieczenia ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji Wynik na rachunkowości zabezpieczeń.

Poniższa tabela prezentuje podział instrumentów pochodnych zabezpieczających według wartości nominalnej na dzień 31 grudnia 2024 roku i 31 grudnia 2023 roku w podziale na rezydualne terminy wymagalności:

31.12.2024

Zabezpieczające instrumenty pochodne	Wartość godziwa		Nominał					Razem
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat	
Kontrakty na stopę procentową								
Swapy (IRS)	-	114 433	-	-	-	-	625 000	625 000
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	-	114 433	-	-	-	-	625 000	625 000

31.12.2023

Zabezpieczające instrumenty pochodne	Wartość godziwa		Nominał					Razem
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat	
Kontrakty na stopę procentową								
Swapy (IRS)	-	104 179	-	-	-	-	625 000	625 000
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	-	104 179	-	-	-	-	625 000	625 000

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Przychód odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	11 628	11 627
Koszt odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	(36 561)	(44 099)

Zmiany stanu kapitału z aktualizacji wyceny z tytułu wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych (**cash flow hedge**).

Ryzyko stopy procentowej	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Stan na początek okresu	(101 987)	(169 290)
Zyski lub straty wynikające z zabezpieczenia, ujęte w pozostałych całkowitych dochodach w ciągu okresu sprawozdawczego	(10 138)	67 303
Stan na koniec okresu	(112 125)	(101 987)

W 2024 roku i 2023 roku zaprezentowane powiązania zabezpieczające wykazały efektywność.

21. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

31.12.2024

Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto
Kredyty i pożyczki udzielone			
Niebankowym podmiotom finansowym	3 770 228	(28 960)	3 741 268
kredyty o charakterze bieżącym	2 955 015	(23 666)	2 931 349
kredyty inwestycyjne	428 858	(4 786)	424 072
kredyty pozostałe	386 355	(508)	385 847
Klientom indywidualnym	32 858 093	(763 594)	32 094 499
kredyty na nieruchomości	20 207 062	(271 971)	19 935 091
kredyty pozostałe	12 651 031	(491 623)	12 159 408
Podmiotom gospodarczym	44 643 855	(1 537 878)	43 105 977
kredyty o charakterze bieżącym	19 592 707	(822 522)	18 770 185
kredyty inwestycyjne	18 002 369	(528 263)	17 474 106
kredyty pozostałe	7 048 779	(187 093)	6 861 686
w tym rolnikom indywidualnym	7 769 080	(361 727)	7 407 353
kredyty o charakterze bieżącym	5 028 136	(197 256)	4 830 880
kredyty inwestycyjne	2 730 561	(163 321)	2 567 240
kredyty pozostałe	10 383	(1 150)	9 233
Instytucjom sektora budżetowego	67 960	(516)	67 444
kredyty o charakterze bieżącym	44 577	(453)	44 124
kredyty inwestycyjne	23 165	(60)	23 105
kredyty pozostałe	218	(3)	215
Należności leasingowe	6 519 624	(127 296)	6 392 328
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	87 859 760	(2 458 244)	85 401 516

31.12.2023

Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto
Kredyty i pożyczki udzielone			
Niebankowym podmiotom finansowym	1 919 471	(13 610)	1 905 861
kredyty o charakterze bieżącym	1 677 098	(10 994)	1 666 104
kredyty inwestycyjne	192 911	(1 889)	191 022
kredyty pozostałe	49 462	(727)	48 735
Klientom indywidualnym	34 410 687	(866 551)	33 544 136
kredyty na nieruchomości	21 986 449	(317 536)	21 668 913
kredyty pozostałe	12 424 238	(549 015)	11 875 223
Podmiotom gospodarczym	45 700 281	(1 513 608)	44 186 673
kredyty o charakterze bieżącym	20 584 657	(870 432)	19 714 225
kredyty inwestycyjne	17 671 641	(498 413)	17 173 228
kredyty pozostałe	7 443 983	(144 763)	7 299 220
w tym rolnikom indywidualnym	7 765 713	(396 126)	7 369 587
kredyty o charakterze bieżącym	4 626 815	(212 116)	4 414 699
kredyty inwestycyjne	3 129 127	(182 775)	2 946 352
kredyty pozostałe	9 771	(1 235)	8 536
Instytucjom sektora budżetowego	58 375	(734)	57 641
kredyty o charakterze bieżącym	33 984	(300)	33 684
kredyty inwestycyjne	24 134	(431)	23 703
kredyty pozostałe	257	(3)	254
Należności leasingowe	6 023 019	(122 814)	5 900 205
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	88 111 833	(2 517 317)	85 594 516

Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom w podziale na Fazy

31.12.2024	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Kredyty i pożyczki brutto udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	75 613 352	9 366 867	2 763 641	115 900	87 859 760
Niebankowym podmiotom finansowym	3 656 211	104 738	9 070	209	3 770 228
Klientom indywidualnym	29 641 536	2 477 237	704 447	34 873	32 858 093
Podmiotom gospodarczym	37 108 525	5 592 195	1 862 317	80 818	44 643 855
w tym rolnikom indywidualnym	6 466 106	896 275	391 583	15 116	7 769 080
Instytucjom sektora budżetowego	58 752	9 208	-	-	67 960
Należności leasingowe	5 148 328	1 183 489	187 807	-	6 519 624
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych kredytów i pożyczek udzielonych	(355 893)	(565 099)	(1 510 780)	(26 472)	(2 458 244)
Niebankowym podmiotom finansowym	(10 238)	(11 463)	(7 152)	(107)	(28 960)
Klientom indywidualnym	(87 484)	(196 969)	(476 276)	(2 865)	(763 594)
Podmiotom gospodarczym	(240 467)	(308 767)	(965 144)	(23 500)	(1 537 878)
w tym rolnikom indywidualnym	(74 904)	(47 840)	(236 922)	(2 061)	(361 727)
Instytucjom sektora budżetowego	(252)	(264)	-	-	(516)
Należności leasingowe	(17 452)	(47 636)	(62 208)	-	(127 296)
Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	75 257 459	8 801 768	1 252 861	89 428	85 401 516
31.12.2023	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Kredyty i pożyczki brutto udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	75 733 315	9 690 227	2 541 224	147 067	88 111 833
Niebankowym podmiotom finansowym	1 895 069	10 802	11 099	2 501	1 919 471
Klientom indywidualnym	30 734 283	2 869 596	769 701	37 107	34 410 687
Podmiotom gospodarczym	38 575 961	5 413 931	1 602 930	107 459	45 700 281
w tym rolnikom indywidualnym	6 215 099	1 071 955	473 231	5 428	7 765 713
Instytucjom sektora budżetowego	47 816	10 528	31	-	58 375
Należności leasingowe	4 480 186	1 385 370	157 463	-	6 023 019
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych kredytów i pożyczek udzielonych	(331 889)	(603 475)	(1 543 091)	(38 862)	(2 517 317)
Niebankowym podmiotom finansowym	(4 463)	(481)	(8 582)	(84)	(13 610)
Klientom indywidualnym	(97 225)	(264 931)	(502 151)	(2 244)	(866 551)
Podmiotom gospodarczym	(219 319)	(289 980)	(967 775)	(36 534)	(1 513 608)
w tym rolnikom indywidualnym	(48 946)	(59 690)	(286 981)	(509)	(396 126)
Instytucjom sektora budżetowego	(339)	(371)	(24)	-	(734)
Należności leasingowe	(10 543)	(47 712)	(64 559)	-	(122 814)
Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	75 401 426	9 086 752	998 133	108 205	85 594 516

31.12.2024	Faza 2	Faza 3	Razem
Kredyty i pożyczki POCI brutto udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	31 942	83 958	115 900
Niebankowym podmiotom finansowym	4	205	209
Klientom indywidualnym	23 907	10 966	34 873
Podmiotom gospodarczym	8 031	72 787	80 818
w tym rolnikom indywidualnym	1 261	13 855	15 116
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych kredytów i pożyczek udzielonych	(190)	(26 282)	(26 472)
Niebankowym podmiotom finansowym	-	(107)	(107)
Klientom indywidualnym	(87)	(2 778)	(2 865)
Podmiotom gospodarczym	(103)	(23 397)	(23 500)
w tym rolnikom indywidualnym	-	(2 061)	(2 061)
Kredyty i pożyczki POCI netto udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	31 752	57 676	89 428
31.12.2023	Faza 2	Faza 3	Razem
Kredyty i pożyczki POCI brutto udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	47 493	99 574	147 067
Niebankowym podmiotom finansowym	3	2 498	2 501
Klientom indywidualnym	25 862	11 245	37 107
Podmiotom gospodarczym	21 628	85 831	107 459
w tym rolnikom indywidualnym	-	5 428	5 428
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych kredytów i pożyczek udzielonych	(385)	(38 477)	(38 862)
Niebankowym podmiotom finansowym	-	(84)	(84)
Klientom indywidualnym	(115)	(2 129)	(2 244)
Podmiotom gospodarczym	(270)	(36 264)	(36 534)
w tym rolnikom indywidualnym	-	(509)	(509)
Kredyty i pożyczki POCI netto udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	47 108	61 097	108 205

Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu

Zmiana stanu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Stan na 1 stycznia 2024 roku	(331 889)	(603 475)	(1 543 091)	(38 862)	(2 517 317)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(156 212)	(124 414)	(104 532)	-	(385 158)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	34 739	37 628	142 628	977	215 972
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	96 488	76 752	(458 054)	(29 815)	(314 629)
Wykorzystanie w ciężar odpisów	2	43 802	449 140	41 122	534 066
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	979	4 608	3 129	106	8 822
Stan na 31 grudnia 2024 roku	(355 893)	(565 099)	(1 510 780)	(26 472)	(2 458 244)

Zmiana stanu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Stan na 1 stycznia 2023 roku	(371 002)	(816 561)	(1 750 727)	(39 482)	(2 977 772)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(185 205)	(133 703)	(55 574)	-	(374 482)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	43 214	76 701	235 363	139	355 417
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	177 267	263 516	(469 749)	(6 212)	(35 178)
Wykorzystanie w ciężar odpisów	9	54	486 787	6 214	493 064
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	3 828	6 518	10 809	479	21 634
Stan na 31 grudnia 2023 roku	(331 889)	(603 475)	(1 543 091)	(38 862)	(2 517 317)

Kwota długoterminowych należności tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom według stanu na 31.12.2024 r. wynosiła 75 201 373 tys. zł (31.12.2023 r. wynosiła 73 857 262 tys. zł)

Zmiana stanu kredytów i pożyczek brutto udzielonych klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Stan na 1 stycznia 2024 roku	75 733 315	9 690 227	2 541 224	147 067	88 111 833
Zwiększenia z tytułu udzielenia i nabycia	22 197 154	1 101 923	167 964	42 504	23 509 545
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	(26 443 214)	(2 800 260)	(1 307 492)	(172 058)	(30 723 024)
Zmiany wynikające z transferów pomiędzy fazami	(3 462 326)	2 460 119	1 142 716	-	140 509
Pozostałe zmiany	7 588 423	(1 085 142)	219 229	98 387	6 820 897
Stan na 31 grudnia 2024 roku	75 613 352	9 366 867	2 763 641	115 900	87 859 760

Zmiana stanu kredytów i pożyczek brutto udzielonych klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Stan na 1 stycznia 2023 roku	77 630 673	10 081 103	2 947 846	165 799	90 825 421
Zwiększenia z tytułu udzielenia i nabycia	24 048 008	778 413	46 833	26 882	24 900 136
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	(30 949 688)	(4 717 575)	(1 545 334)	(64 703)	(37 277 300)
Zmiany wynikające z transferów pomiędzy fazami	(3 754 525)	2 945 278	809 247	-	-
Pozostałe zmiany	8 758 847	603 008	282 632	19 089	9 663 576
Stan na 31 grudnia 2023 roku	75 733 315	9 690 227	2 541 224	147 067	88 111 833

Wartość brutto kredytów na nieruchomości dla osób fizycznych w walucie (w tys. zł)

Kredyty według walut	31.12.2024	31.12.2023
CHF	406 207	815 687
EUR	20 928	24 003
PLN	19 779 708	21 146 369
USD	219	390
Razem	20 207 062	21 986 449

31.12.2024

Wartość portfela kredytowego z udziałem CHF	Wartość bilansowa brutto	w tym zaangażowania w CHF	Odpis	w tym zaangażowania w CHF
Kredyty i pożyczki udzielone				
Niebankowym podmiotom finansowym	3 770 228	-	(28 960)	-
kredyty o charakterze bieżącym	2 955 015	-	(23 666)	-
kredyty inwestycyjne	428 858	-	(4 786)	-
kredyty pozostałe	386 355	-	(508)	-
Klientom indywidualnym	32 858 093	413 149	(763 594)	(126 534)
kredyty na nieruchomości	20 207 062	406 207	(271 971)	(122 514)
kredyty pozostałe	12 651 031	6 942	(491 623)	(4 020)
Podmiotom gospodarczym	44 643 855	32 485	(1 537 878)	(9 964)
kredyty o charakterze bieżącym	19 592 707	24 742	(822 522)	(2 930)
kredyty inwestycyjne	18 002 369	7 743	(528 263)	(7 034)
kredyty pozostałe	7 048 779	-	(187 093)	-
w tym rolnikom indywidualnym	7 769 080	212	(361 727)	(20)
kredyty o charakterze bieżącym	5 028 136	212	(197 256)	(20)
kredyty inwestycyjne	2 730 561	-	(163 321)	-
kredyty pozostałe	10 383	-	(1 150)	-
Institucjom sektora budżetowego	67 960	-	(516)	-
kredyty o charakterze bieżącym	44 577	-	(453)	-
kredyty inwestycyjne	23 165	-	(60)	-
kredyty pozostałe	218	-	(3)	-
Należności leasingowe	6 519 624	5 175	(127 296)	(1 328)
Kredyty i pożyczki, razem	87 859 760	450 809	(2 458 244)	(137 826)

31.12.2023

Wartość portfela kredytowego z udziałem CHF	Wartość bilansowa brutto	w tym zaangażowania w CHF	Odpis	w tym zaangażowania w CHF
Kredyty i pożyczki udzielone				
Niebankowym podmiotom finansowym	1 919 471	795	(13 610)	-
kredyty o charakterze bieżącym	1 677 098	795	(10 994)	-
kredyty inwestycyjne	192 911	-	(1 889)	-
kredyty pozostałe	49 462	-	(727)	-
Klientom indywidualnym	34 410 687	825 675	(866 551)	(153 953)
kredyty na nieruchomości	21 986 449	815 687	(317 536)	(149 431)
kredyty pozostałe	12 424 238	9 988	(549 015)	(4 522)
Podmiotom gospodarczym	45 700 281	36 345	(1 513 608)	(8 296)
kredyty o charakterze bieżącym	20 584 657	29 775	(870 432)	(2 087)
kredyty inwestycyjne	17 671 641	6 570	(498 413)	(6 209)
kredyty pozostałe	7 443 983	-	(144 763)	-
w tym rolnikom indywidualnym	7 765 713	131	(396 126)	-
kredyty o charakterze bieżącym	4 626 815	131	(212 116)	-
kredyty inwestycyjne	3 129 127	-	(182 775)	-
kredyty pozostałe	9 771	-	(1 235)	-
Instytucjom sektora budżetowego	58 375	-	(734)	-
kredyty o charakterze bieżącym	33 984	-	(300)	-
kredyty inwestycyjne	24 134	-	(431)	-
kredyty pozostałe	257	-	(3)	-
Należności leasingowe	6 023 019	5 477	(122 814)	(31)
Kredyty i pożyczki, razem	88 111 833	868 292	(2 517 317)	(162 280)

22. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	31.12.2024	31.12.2023
Kredyty preferencyjne	452 506	653 582
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, razem	452 506	653 582

Poniżej przedstawiono porównanie, wartości godziwej kredytów preferencyjnych z ich wartością bilansową brutto, jaka zostałaby ujęta, gdyby Grupa - zgodnie z wymogiem MSSF 9 – nie dokonała wyceny tych portfeli według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

	Wartość bilansowa brutto	Wartość godziwa
31.12.2024	527 495	452 506
31.12.2023	745 213	653 582

Kredyty preferencyjne według wartości godziwej	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
31.12.2024	347 269	86 634	18 603	452 506
31.12.2023	515 534	110 059	27 989	653 582

23. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

31.12.2024

Papiery wartościowe	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto
emitowane przez banki krajowe	4 312 778	(55)	4 312 723
emitowane przez pozostałe instytucje finansowe	7 270 226	(20)	7 270 206
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego - obligacje skarbowe	20 747 460	(81)	20 747 379
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	4 155	(4 155)	-
emitowane przez jednostki samorządowe - obligacje komunalne	34 265	(23)	34 242
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	32 368 884	(4 334)	32 364 550

31.12.2023

Papiery wartościowe	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto
emitowane przez banki krajowe	4 293 857	-	4 293 857
emitowane przez pozostałe instytucje finansowe	3 207 638	-	3 207 638
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego - obligacje skarbowe	18 696 431	(102)	18 696 329
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	4 155	(4 155)	-
emitowane przez jednostki samorządowe - obligacje komunalne	48 565	(111)	48 454
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	26 250 646	(4 368)	26 246 278

31.12.2024

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Papiery wartościowe	32 364 729	-	4 155	32 368 884
emitowane przez banki krajowe	4 312 778	-	-	4 312 778
emitowane przez pozostałe instytucje finansowe	7 270 226	-	-	7 270 226
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego - obligacje skarbowe	20 747 460	-	-	20 747 460
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	-	-	4 155	4 155
emitowane przez jednostki samorządowe - obligacje komunalne	34 265	-	-	34 265
Odpisy z tytułu utraty wartości papierów wartościowych:	(179)	-	(4 155)	(4 334)
emitowane przez banki krajowe	(55)	-	-	(55)
emitowane przez pozostałe instytucje finansowe	(20)	-	-	(20)
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego - obligacje skarbowe	(81)	-	-	(81)
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	-	-	(4 155)	(4 155)
emitowane przez jednostki samorządowe - obligacje komunalne	(23)	-	-	(23)
Papiery wartościowe netto wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	32 364 550	-	-	32 364 550

31.12.2023	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Papiery wartościowe	26 246 491	-	4 155	26 250 646
emitowane przez banki krajowe	4 293 857	-	-	4 293 857
emitowane przez pozostałe instytucje finansowe	3 207 638	-	-	3 207 638
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego - obligacje skarbowe	18 696 431	-	-	18 696 431
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	-	-	4 155	4 155
emitowane przez jednostki samorządowe - obligacje komunalne	48 565	-	-	48 565
Odpisy z tytułu utraty wartości papierów wartościowych:	(213)	-	(4 155)	(4 368)
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego - obligacje skarbowe	(102)	-	-	(102)
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	-	-	(4 155)	(4 155)
emitowane przez jednostki samorządowe - obligacje komunalne	(111)	-	-	(111)
Papiery wartościowe netto wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	26 246 278	-	-	26 246 278

Zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 1994 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, na dzień 31 grudnia 2024 roku BNP Paribas posiadał obligacje skarbowe ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie 348 772 tys. zł (o wartości nominalnej 360 000 tys. zł), które stanowiły zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych w ramach BFG (w 2023 roku w kwocie 362 241 tys. zł o wartości nominalnej 370 000 tys. zł).

Zmiana stanu instrumentów dłużnych wycenianych według zamortyzowanego kosztu według wartości bilansowej	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Stan na początek okresu	26 246 278	22 167 261
Zakup papierów	11 316 130	6 973 174
Wykup papierów	(1 944 534)	(1 566 216)
Sprzedaż papierów	(3 080 657)	(1 240 000)
Zmiana na odpisach z tytułu utraty wartości	35	40 611
Zmiana na korekcie wartości początkowej	-	46 555
Zmiana odsetek należnych, z tytułu różnic kursowych, dyskonta i premii	(172 702)	(175 107)
Stan na koniec okresu	32 364 550	26 246 278

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów dłużnych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Stan na początek okresu	(4 368)	(44 979)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(66)	-
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	-	260
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	100	40 351
Stan na koniec okresu	(4 334)	(4 368)

Kwota długoterminowych papierów wartościowych brutto wycenianych według zamortyzowanego kosztu według stanu na 31.12.2024 r. wynosiła 30 651 053 tys. zł (31.12.2023 r. wynosiła 23 656 705 tys. zł).

24. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	31.12.2024	31.12.2023
Obligacje zamienne na akcje podmiotów niefinansowych	80 284	77 078
Instrumenty kapitałowe	239 821	212 974
Jednostki uczestnictwa	509	464
Certyfikaty emitowane przez podmioty niefinansowe	820	835
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, razem	321 434	291 351

Zmiana stanu papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Stan na początek okresu	291 351	316 593
Zakup papierów	2 258	29 593
Wykup papierów	(2 001)	-
Sprzedż papierów	-	(63 801)
Zmiana w wycenie według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	26 785	9 269
Zmiana odsetek należnych, z tytułu różnic kursowych, dyskonta i premii	3 041	(303)
Stan na koniec okresu	321 434	291 351

Kwota długoterminowych papierów wartościowych brutto wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat według stanu na 31.12.2024 r. wynosiła 32 663 tys. zł (31.12.2023 r. wynosiła 50 320 tys. zł).

Poniższa tabela prezentuje wartość papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w podziale na wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz obligatoryjnie wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Instrumenty dłużne zaklasyfikowane obowiązkowo do kategorii wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat na moment początkowego ujęcia	81 103	78 377
Instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat na moment początkowego ujęcia	240 331	212 974
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, razem	321 434	291 351

25. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE CAŁKOWITE DOCHODY

Papiery wartościowe	31.12.2024	31.12.2023
Bony pieniężne NBP	4 997 605	3 347 144
Obligacje emitowane przez banki	2 629 766	2 587 815
Obligacje skarbowe emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego	4 303 712	4 988 298
Obligacje emitowane przez pozostałe instytucje finansowe	11 096 371	5 711 046
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	23 027 454	16 634 303

Zmiana stanu papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Stan na początek okresu	16 634 303	17 384 793
Zakup papierów	243 028 982	177 704 827
Wykup papierów	(235 600 230)	(177 283 590)
Sprzedaż papierów	(1 121 481)	(1 835 000)
Zmiana w wycenie według wartości godziwej przez całkowite dochody	43 787	653 872
Zmiana w wycenie według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	23 220	97 570
Zmiana odsetek należnych, z tytułu różnic kursowych, dyskonta i premii	32 367	(88 169)
Pozostałe zmiany	(13 494)	-
Stan na koniec okresu	23 027 454	16 634 303

Kwota długoterminowych papierów wartościowych brutto wycenianych według wartości godziwej przez całkowite dochody według stanu na 31.12.2024 r. wynosiła 16 077 861 tys. zł (31.12.2023 r. wynosiła 12 787 244 tys. zł).

Poniższa tabela prezentuje zyski i straty dotyczące papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, które w danym okresie zostały ujęte bezpośrednio w kapitale własnym, a następnie zostały wyksięgowane z kapitału własnego i ujęte w wyniku finansowym za dany okres 12 miesięcy do 31 grudnia 2024 r. i 2023 roku.

Zysk/strata z papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Zyski ujęte bezpośrednio w kapitale własnym a następnie przeniesione z kapitału własnego i ujęte w wyniku finansowym	11 183	7 388
Straty ujęte bezpośrednio w kapitale własnym a następnie przeniesione z kapitału własnego i ujęte w wyniku finansowym	(592)	(9 142)
Zysk/strata z papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, razem	10 591	(1 754)

26. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Wartości niematerialne	31.12.2024	31.12.2023
Licencje	702 525	661 922
Inne wartości niematerialne	95 671	70 177
Nakłady na wartości niematerialne	176 918	203 925
Wartości niematerialne, razem	975 114	936 024

Wartości niematerialne				
12 miesięcy do 31.12.2024	Licencje	Inne wartości niematerialne	Nakłady na wartości niematerialne	Ogółem
Wartość księgową brutto				
Stan na 1 stycznia 2024 roku	1 887 878	105 823	209 217	2 202 918
Zwiększenia:	313 923	50 557	360 149	724 629
przeniesienie z nakładów	305 977	53 935	-	359 912
zakupy	7 946	166	348 204	356 316
inne	-	(3 544)	11 945	8 401
Zmniejszenia:	(14 320)	-	(390 952)	(405 272)
przeniesienie z nakładów	-	-	(359 912)	(359 912)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(14 320)	-	-	(14 320)
inne	-	-	(31 040)	(31 040)
Stan na 31 grudnia 2024 roku	2 187 481	156 380	178 414	2 522 275
Umorzenie (-)				
Stan na 1 stycznia 2024 roku	1 225 956	35 646	-	1 261 602
Zmiany stanu:	259 000	25 063	-	284 063
amortyzacja za rok obrotowy	273 246	25 063	-	298 309
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(13 727)	-	-	(13 727)
inne	(519)	-	-	(519)
Stan na 31 grudnia 2024 roku	1 484 956	60 709	-	1 545 665
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)				
Stan na 1 stycznia 2024 roku	-	-	5 292	5 292
Zmiany stanu:	-	-	(3 796)	(3 796)
aktualizacja odpisu	-	-	(3 796)	(3 796)
Stan na 31 grudnia 2024 roku	-	-	1 496	1 496
Wartość księgową netto				
Stan na 1 stycznia 2024 roku	661 922	70 177	203 925	936 024
Stan na 31 grudnia 2024 roku	702 525	95 671	176 918	975 114

Wartości niematerialne				
12 miesięcy do 31.12.2023	Licencje	Inne wartości niematerialne	Nakłady na wartości niematerialne	Ogółem
Wartość księgową brutto				
Stan na 1 stycznia 2023 roku	1 619 163	61 449	177 736	1 858 348
Zwiększenia:	289 442	46 243	384 483	720 168
przeniesienie z nakładów	283 547	46 160	-	329 707
zakupy	4 443	83	357 908	362 434
inne	1 452	-	26 575	28 027
Zmniejszenia:	(20 727)	(1 869)	(353 002)	(375 598)
przeniesienie z nakładów	-	-	(329 707)	(329 707)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(17 575)	(1 626)	-	(19 201)
inne	(3 152)	(243)	(23 295)	(26 690)
Stan na 31 grudnia 2023 roku	1 887 878	105 823	209 217	2 202 918
Umorzenie (-)				
Stan na 1 stycznia 2023 roku	1 014 850	22 296	-	1 037 146
Zmiany stanu:	211 106	13 350	-	224 456
amortyzacja za rok obrotowy	230 516	15 324	-	245 840
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(17 214)	(1 614)	-	(18 828)
inne	(2 196)	(360)	-	(2 556)
Stan na 31 grudnia 2023 roku	1 225 956	35 646	-	1 261 602
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)				
Stan na 1 stycznia 2023 roku	-	-	96	96
Zmiany stanu:	-	-	5 196	5 196
aktualizacja odpisu	-	-	5 196	5 196
Stan na 31 grudnia 2023 roku	-	-	5 292	5 292
Wartość księgową netto				
Stan na 1 stycznia 2023 roku	604 313	39 153	177 640	821 106
Stan na 31 grudnia 2023 roku	661 922	70 177	203 925	936 024

W odniesieniu do wartości niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania, tzn. będące w trakcie realizacji, Grupa na bieżąco identyfikuje przesłanki utraty wartości.

Grupa według stanu na 31.12.2024 r. posiadała istotne zobowiązania umowne zaciągnięte w kwocie 17 506 tys. zł w związku z nabyciem wartości niematerialnych (14 541 tys. zł według stanu na 31.12.2023 r.)

Nakłady na wartości niematerialne zawierają: licencje, koszty prac rozwojowych, w wyniku których tworzone jest nowe oprogramowanie lub modyfikowane jest istniejące oprogramowanie.

W wyniku przeprowadzonych testów na utratę wartości rozpoznano utratę wartości dla nakładów, dla których zidentyfikowano utratę wartości w związku ze zmianą priorytetów biznesowych w prowadzonym projekcie.

27. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Rzeczowe aktywa trwałe	31.12.2024	31.12.2023
Środki trwałe, w tym:	377 685	384 190
grunty i budynki	71 366	77 992
sprzęt informatyczny	139 677	130 851
wyposażenie biurowe	35 448	40 197
pozostałe, w tym inwestycje w obcych środkach trwałych	131 194	135 150
Środki trwałe w budowie	28 006	19 004
Prawo do użytkowania, w tym:	541 280	556 729
grunty i budynki	508 669	524 363
pojazdy samochodowe	31 406	30 473
sprzęt informatyczny	1 084	1 579
pozostałe, w tym inwestycje w obcych środkach trwałych	121	314
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	946 971	959 923

Poniżej przedstawiono zmiany stanu rzeczowych aktywów trwałych w roku 2024 i 2023:

12 miesięcy do 31.12.2024	Środki trwałe i środki trwałe w budowie			
	Grunty i budynki	Rzeczowe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość księgowa brutto				
Stan na 1 stycznia 2024 roku	181 276	1 022 875	19 149	1 223 300
Zwiększenia:	854	133 659	53 141	187 654
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	156	31 677	-	31 833
zakupy	613	68 271	39 467	108 351
inne	85	33 711	13 674	47 470
Zmniejszenia:	(11 897)	(120 236)	(44 229)	(176 362)
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	-	(31 833)	(31 833)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(11 897)	(88 765)	-	(100 662)
inne	-	(31 471)	(12 396)	(43 867)
Stan na 31 grudnia 2024 roku	170 233	1 036 298	28 061	1 234 592
Umorzenie (-)				
Stan na 1 stycznia 2024 roku	95 940	714 465	-	810 405
Zmiany stanu:	(3 126)	14 532	-	11 406
amortyzacja za rok obrotowy	4 222	100 996	-	105 218
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(7 348)	(86 464)	-	(93 812)
Stan na 31 grudnia 2024 roku	92 814	728 997	-	821 811
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)				
Stan na 1 stycznia 2024 roku	7 344	2 212	145	9 701
Zmiany stanu:	(1 291)	(1 230)	(90)	(2 611)
aktualizacja odpisu	(1 291)	(1 230)	(90)	(2 611)
Stan na 31 grudnia 2024 roku	6 053	982	55	7 090
Wartość księgowa netto				
Stan na 1 stycznia 2024 roku	77 992	306 198	19 004	403 194
Stan na 31 grudnia 2024 roku	71 366	306 319	28 006	405 691

Środki trwałe i środki trwałe w budowie				
12 miesięcy do 31.12.2023	Grunty i budynki	Rzeczowe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość księgową brutto				
Stan na 1 stycznia 2023 roku	207 810	1 012 536	44 671	1 265 017
Zwiększenia:	3 280	140 572	35 141	178 993
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	1 771	33 588	-	35 359
zakupy	7	60 054	23 248	83 309
inne	1 502	46 930	11 893	60 325
Zmniejszenia:	(29 814)	(130 233)	(60 663)	(220 710)
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	-	(35 359)	(35 359)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(29 814)	(89 708)	-	(119 522)
inne	-	(40 525)	(25 304)	(65 829)
Stan na 31 grudnia 2023 roku	181 276	1 022 875	19 149	1 223 300
Umorzenie (-)				
Stan na 1 stycznia 2023 roku	103 344	703 226	-	806 570
Zmiany stanu:	(7 404)	11 239	-	3 835
amortyzacja za rok obrotowy	4 924	97 247	-	102 171
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(12 786)	(87 741)	-	(100 527)
inne	458	1 733	-	2 191
Stan na 31 grudnia 2023 roku	95 940	714 465	-	810 405
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)				
Stan na 1 stycznia 2023 roku	9 187	1 617	169	10 973
Zmiany stanu:	(1 843)	595	(24)	(1 272)
aktualizacja odpisu	(1 843)	595	(24)	(1 272)
Stan na 31 grudnia 2023 roku	7 344	2 212	145	9 701
Wartość księgową netto				
Stan na 1 stycznia 2023 roku	95 279	307 693	44 502	447 474
Stan na 31 grudnia 2023 roku	77 992	306 198	19 004	403 194

Grupa według stanu na 31.12.2024 r. posiadała istotne zobowiązania umowne zaciągnięte w kwocie 541 tys. zł w związku z nabyciem rzeczowych aktywów trwałych (7 209 tys. zł według stanu na 31.12.2023 r.).

Prawo do użytkowania					
12 miesięcy do 31.12.2024	Grunty i budynki	Pojazdy samochodowe	Sprzęt informatyczny	Pozostałe, w tym inwestycje w obcych środkach trwałych	Ogółem
Wartość księgowa brutto					
Stan na 1 stycznia 2024 roku	935 489	53 989	1 974	797	992 249
Zwiększenia:	154 552	21 812	-	83	176 447
Zmniejszenia:	(108 491)	(17 423)	-	(689)	(126 603)
Stan na 31 grudnia 2024 roku	981 550	58 378	1 974	191	1 042 093
Umorzenie (-)					
Stan na 1 stycznia 2024 roku	409 958	23 516	395	483	434 352
Zmiany stanu:	61 908	3 456	495	(413)	65 446
amortyzacja za rok obrotowy	98 315	11 951	495	162	110 923
pozostałe zmiany	(36 407)	(8 495)	-	(575)	(45 477)
Stan na 31 grudnia 2024 roku	471 866	26 972	890	70	499 798
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)					
Stan na 1 stycznia 2024 roku	1 168	-	-	-	1 168
Zmiany stanu:	(153)	-	-	-	(153)
utworzenie odpisu aktualizującego	622	-	-	-	622
rozwiązanie odpisu aktualizującego	(775)	-	-	-	(775)
Stan na 31 grudnia 2024 roku	1 015	-	-	-	1 015
Wartość księgowa netto					
Stan na 1 stycznia 2024 roku	524 363	30 473	1 579	314	556 729
Stan na 31 grudnia 2024 roku	508 669	31 406	1 084	121	541 280

Prawo do użytkowania					
12 miesięcy do 31.12.2023	Grunty i budynki	Pojazdy samochodowe	Sprzęt informatyczny	Pozostałe, w tym inwestycje w obcych środkach trwałych	Ogółem
Wartość księgowa brutto					
Stan na 1 stycznia 2023 roku	934 057	46 006	-	841	980 904
Zwiększenia:	463 232	20 043	1 974	6	485 255
Zmniejszenia:	(461 800)	(12 060)	-	(50)	(473 910)
Stan na 31 grudnia 2023 roku	935 489	53 989	1 974	797	992 249
Umorzenie (-)					
Stan na 1 stycznia 2023 roku	336 669	20 702	-	371	357 742
Zmiany stanu:	73 288	2 814	395	112	76 609
amortyzacja za rok obrotowy	97 387	10 831	395	112	108 725
pozostałe zmiany	(24 099)	(8 017)	-	-	(32 116)
Stan na 31 grudnia 2023 roku	409 958	23 516	395	483	434 352
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)					
Stan na 1 stycznia 2023 roku	1 206	-	-	-	1 206
Zmiany stanu:	(38)	-	-	-	(38)
utworzenie odpisu aktualizującego	646	-	-	-	646
rozwiązanie odpisu aktualizującego	(684)	-	-	-	(684)
Stan na 31 grudnia 2023 roku	1 168	-	-	-	1 168
Wartość księgowa netto					
Stan na 1 stycznia 2023 roku	596 181	25 304	-	470	621 955
Stan na 31 grudnia 2023 roku	524 363	30 473	1 579	314	556 729

28. LEASING

Grupa jako leasingobiorca

Grupa jest stroną umów leasingu w zakresie bazowych składników aktywów takich, jak:

- nieruchomości,
- pojazdy samochodowe,
- grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów,
- wpłaty, w tym wpłaty,
- elementy wyposażenia,
- sprzęt IT.

Okres leasingu pojazdów samochodowych wynosi od 1 do 5 lat. Umowy zawierają opcje przedłużenia. Grupa zawiera również umowy leasingu zwrotnego w odniesieniu do pojazdów samochodowych.

Grupa jest również stroną umów leasingu nieruchomości. Umowy te są zawierane na czas określony od 1 do 30 lat oraz na czas nieokreślony. W przypadku umów na czas nieokreślony Grupa ustala okres leasingu w oparciu o okres wypowiedzenia umowy. Umowy przewidują zmienne opłaty leasingowe zależne od indeksu (np. GUS, HICP).

Grupa posiada także umowy leasingu gruntu na czas nieoznaczony, oraz prawa wieczystego użytkowania gruntów otrzymane na okres od 40 do 100 lat. Opłaty leasingowe są waloryzowane zgodnie z ustawą o gospodarce gruntami.

	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Koszty leasingu ujęte w rachunku zysków i strat	(134 675)	(138 973)
koszty odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu	(23 282)	(28 771)
koszty amortyzacji aktywów z tytułu prawa do użytkowania	(110 923)	(108 725)
koszty związane z leasingiem krótkoterminowym (ujęte w kosztach administracyjnych)	(470)	(1 477)

Niezdyskontowane opłaty leasingowe według terminów zapadalności	31.12.2024	31.12.2023
Do jednego roku	137 633	138 150
Powyżej 1 roku do 5 lat	404 965	411 464
Powyżej 5 lat	151 812	183 158
Razem	694 410	732 772

	31.12.2024	31.12.2023
Wartość księgową zobowiązań z tytułu zdyskontowanych opłat leasingowych	606 306	626 269

Grupa jako leasingodawca

Umowy leasingowe, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. W sprawozdaniu w sytuacji finansowej ujmowana jest wartość należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Ujmowanie przychodów z tytułu umów leasingu finansowego przebiega w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto dokonanej przez Grupę w ramach leasingu finansowego.

Grupa nie oferuje produktów leasingu operacyjnego, tj. takiego w jakim nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę.

Należności z tytułu leasingu finansowego	31.12.2024	31.12.2023
Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego	6 601 658	6 083 274
Niezrealizowane przychody finansowe	(82 034)	(60 255)
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	6 519 624	6 023 019
Odpisy z tytułu utraty wartości	(127 296)	(122 814)
Należności z tytułu leasingu finansowego, razem	6 392 328	5 900 205
Należności brutto z tytułu leasingu finansowego według terminów zapadalności		
	31.12.2024	31.12.2023
Do 1 roku	2 295 494	2 326 094
Powyżej 1 roku do 5 lat	4 070 031	3 573 977
Powyżej 5 lat	236 133	183 203
Należności brutto z tytułu leasingu finansowego, razem	6 601 658	6 083 274

29. INNE AKTYWA

Inne aktywa:	31.12.2024	31.12.2023
Należności z tytułu umów z klientami:		
dłużnicy różni	629 661	351 989
przychody do otrzymania	101 494	103 570
rozliczenia z tytułu kart płatniczych	27 250	18 449
rozrachunki z tytułu ubezpieczeń	1 841	4 281
Pozostałe:		
rozrachunki międzybankowe i międzysystemowe	373 626	236 944
koszty do rozliczenia w czasie	103 577	67 513
rozrachunki z tytułu podatków i świadczeń publiczno-prawnych	21 399	26 500
pozostałe rozrachunki związane z działalnością leasingową	63 857	23 637
pozostałe	64 638	91 290
Inne aktywa brutto, razem	1 387 343	924 173
Odpisy aktualizujące wartość należności od dłużników różnych	(67 081)	(74 412)
Inne aktywa netto, razem	1 320 262	849 761
w tym aktywa finansowe*	1 029 154	560 888

*Do aktywów finansowych zaliczono wszystkie pozycje Innych aktywów z wyłączeniem: Przychody do otrzymania, Koszty do rozliczenia w czasie, Rozrachunki z tytułu podatków i świadczeń publiczno-prawnych, Pozostałe

30. ZOBOWIĄZANIA WOBEC INNYCH BANKÓW

Zobowiązania wobec innych banków	31.12.2024	31.12.2023
Rachunki bieżące	619 766	436 509
Depozyty międzybankowe	-	78 280
Kredyty i pożyczki otrzymane	8 300 332	7 301 816
Inne zobowiązania	1 074 704	1 242 789
Zobowiązania wobec innych banków, razem	9 994 802	9 059 394

W pozycji „Inne zobowiązania” zaprezentowano również zobowiązania wobec banków z tytułu zabezpieczeń pieniężnych w kwocie 1 038 897 tys. zł (31.12.2023 r. w kwocie 1 235 899 tys. zł) oraz zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu w kwocie 23 722 tys. zł (na 31.12.2023 w kwocie 0 zł).

W roku 2024 i 2023 nie doszło do złamania postanowień umownych i kowenantów związanych z sytuacją finansową Grupy i obowiązkami informacyjnymi. Wysoka inflacja oraz zmiany stóp procentowych nie stanowiły dla Grupy ryzyka złamania zapisów umownych w umowach długoterminowych, jakie Grupa ma podpisane.

Kwota zobowiązań długoterminowych wobec banków według stanu na 31.12.2024 r. wynosiła 9 623 692 tys. zł (31.12.2023 r. wynosiła 8 350 057 tys. zł).

31. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW

Zobowiązania wobec klientów	31.12.2024	31.12.2023
Niebankowe podmioty finansowe	5 433 611	5 529 372
Rachunki bieżące	2 561 846	2 753 139
Depozyty terminowe	2 412 093	2 313 749
Kredyty i pożyczki otrzymane	449 955	460 893
Inne zobowiązania	9 717	1 591
Klienci indywidualni	55 184 397	50 355 270
Rachunki bieżące	29 692 494	25 698 063
Depozyty terminowe	24 966 589	24 136 350
Inne zobowiązania	525 314	520 857
Podmioty gospodarcze	66 970 279	68 902 480
Rachunki bieżące	51 165 328	54 023 525
Depozyty terminowe	15 238 714	14 340 423
Inne zobowiązania	566 237	538 532
w tym rolnicy indywidualni	4 318 283	4 455 559
Rachunki bieżące	4 119 103	4 161 313
Depozyty terminowe	179 281	278 769
Inne zobowiązania	19 899	15 477
Instytucje sektora budżetowego	3 336 467	2 387 709
Rachunki bieżące	2 881 865	2 123 185
Depozyty terminowe	452 788	263 477
Inne zobowiązania	1 814	1 047
Zobowiązania wobec klientów, razem	130 924 754	127 174 831

Kwota zobowiązań długoterminowych wobec klientów według stanu na 31.12.2024 r. wynosiła 712 297 tys. zł (31.12.2023 r. wynosiła 801 466 tys. zł).

32. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

	31.12.2024	31.12.2023
Dłużne papiery wartościowe	-	-
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Stan na początek okresu	-	364 633
Wykup dłużnych papierów wartościowych	-	(364 427)
Zmiana z tytułu dyskonta, odsetek, prowizji i opłat od dłużnych papierów wartościowych rozliczanych według ESP, różnic kursowych	-	(206)
Stan wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych na koniec okresu	-	-

W grudniu 2017 roku spółka BGZ Poland ABS1 DAC (SPV) wyemitowała obligacje na łączną kwotę 2 180 850 tys. zł z maksymalnym pierwotnym terminem wykupu do 27 kwietnia 2032 roku. Zabezpieczenie spłaty obligacji stanowiły należności z tytułu kredytów i pożyczek będące przedmiotem sekurytyzacji. Transakcja sekurytyzacji portfela kredytów gotówkowych i samochodowych została zakończona w marcu 2023 roku.

33. ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE

Zobowiązania podporządkowane	31.12.2024	31.12.2023
	3 420 128	4 336 072
Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Stan na początek okresu	4 336 072	4 416 887
Splata pożyczek	(873 320)	-
Zmiana z tytułu odsetek, prowizji i opłat rozliczanych według ESP	(11 789)	330
Różnice kursowe	(30 835)	(81 145)
Stan na koniec okresu	3 420 128	4 336 072

34. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

Pozostałe zobowiązania	31.12.2024	31.12.2023
Zobowiązania z tytułu umów z klientami		
Wierzyciele różni	568 811	207 482
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	210 545	170 210
Przychody przyszłych okresów	83 825	76 655
Rozliczenia z tytułu umów rachunków powierniczych	544	484
Rozrachunki z tytułu ubezpieczeń	23 324	22 979
Pozostałe zobowiązania		
Rozrachunki międzybankowe i międzysystemowe	232 555	658 732
Rezerwy na koszty rzeczowe	690 230	613 574
Rezerwy na pozostałe zobowiązania wobec pracowników	264 665	242 295
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	40 794	43 959
Pozostałe rozliczenia publiczno-prawne	76 324	65 192
Pozostałe rozrachunki związane z działalnością leasingową	7 200	28 064
Pozostałe	97 939	62 264
Pozostałe zobowiązania, razem	2 296 756	2 191 890
w tym zobowiązania finansowe *	1 042 979	1 087 951

*Do zobowiązań finansowych zaliczono wszystkie pozycje Pozostałych zobowiązań z wyłączeniem: Przychody przyszłych okresów, Rezerwy na koszty rzeczowe, Rezerwy na pozostałe zobowiązania wobec pracowników, Rezerwa na niewykorzystane urlopy, Pozostałe rozliczenia publiczno-prawne, Pozostałe.

35. REZERWY

	31.12.2024	31.12.2023
Rezerwa na restrukturyzację	41 825	64 050
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	24 841	20 783
Oczekiwane straty kredytowe na zobowiązania warunkowe	156 861	141 931
Rezerwa na sprawy sporne i podobne zobowiązania	1 696 299	1 282 655
Pozostałe rezerwy	49 554	31 951
Rezerwy, razem	1 969 380	1 541 370

Zmiana stanu rezerw na restrukturyzację	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Wartość bilansowa na początek okresu	64 050	45 843
Utworzenie rezerwy	142	51 012
Wykorzystanie rezerw	(22 367)	(14 387)
Rozwiązanie rezerw	-	(18 418)
Wartość bilansowa na koniec okresu	41 825	64 050

Zmiana stanu rezerw na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Wartość bilansowa na początek okresu	20 783	18 994
Utworzenie rezerw	5 736	6 548
Wykorzystanie rezerw	(696)	(539)
Rozwiązanie rezerw	(982)	(4 220)
Wartość bilansowa na koniec okresu	24 841	20 783

Zmiana stanu oczekiwanych strat kredytowych na zobowiązania warunkowe	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Wartość bilansowa na początek okresu	141 931	99 657
Utworzenie rezerwy	65 468	60 899
Rozwiązanie rezerwy	(64 916)	(15 220)
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	13 305	(419)
Inne zmiany	1 073	(2 986)
Wartość bilansowa na koniec okresu	156 861	141 931

Zmiana stanu rezerw na sprawy sporne i podobne zobowiązania	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Wartość bilansowa na początek okresu	1 282 655	642 487
Utworzenie rezerwy	617 548	624 480
Wykorzystanie rezerw	(173 159)	(108 579)
Rozwiązanie rezerwy	(7 374)	(34 580)
Inne zmiany w tym różnice kursowe	(23 371)	158 847
Wartość bilansowa na koniec okresu	1 696 299	1 282 655

Według stanu na 31 grudnia 2024 r. na saldo rezerw na sprawy sporne i podobne zobowiązania składały się następujące tytuły: rezerwy na postępowania sądowe dotyczące kredytów hipotecznych w CHF 1 564 168 tys. zł, rezerwy na zwrot prowizji z tytułu wcześniejszej spłaty kredytu 49 832 tys. zł i rezerwy na pozostałe sprawy sporne i podobne zobowiązania 82 300 tys. zł.

Według stanu na 31 grudnia 2023 r. na saldo rezerw na sprawy sporne i podobne zobowiązania składały się następujące tytuły: rezerwy na postępowania sądowe dotyczące kredytów hipotecznych w CHF 1 149 430 tys. zł, rezerwy na zwrot prowizji z tytułu wcześniejszej spłaty kredytu 56 805 tys. zł i rezerwy na pozostałe sprawy sporne i podobne zobowiązania 76 420 tys. zł.

Zmiana stanu pozostałych rezerw	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Wartość bilansowa na początek okresu	31 951	8 290
Utworzenie rezerwy	18 055	30 101
Wykorzystanie rezerw	(45)	(21)
Rozwiązanie rezerw	(407)	(6 419)
Wartość bilansowa na koniec okresu	49 554	31 951

36. ODRO CZONY PODATEK DOCHODOWY

W roku obrotowym nastąpiły następujące zmiany w odroczonym podatku dochodowym:

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2024	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2023	Obciążenie wynikające ze zmiany stanu aktywa za 2024
Odsetki do zapłacenia naliczone od zobowiązań, w tym odsetki i dyskonto z tytułu certyfikatów depozytowych	1 003 213	964 430	7 369
Wycena instrumentów pochodnych i papierów wartościowych według wartości godziwej	2 261 864	2 622 027	(68 431)
Niezrealizowane zobowiązania z tytułu pozycji zabezpieczanych i instrumentów zabezpieczających	33 001	26 536	1 228
Kwoty odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe (niebędących kosztami uzyskania przychodu), wobec których przewidziane jest uprawdopodobnienie/udokumentowanie	2 326 731	2 423 125	(18 315)
Przychody pobierane z góry oraz rozliczane według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej	975	-	185
Rezerwa na odprawy emerytalne oraz rezerwa na restrukturyzację zatrudnienia	65 251	81 700	(3 125)
Pozostałe rezerwy na koszty osobowe	301 264	282 626	3 541
Rezerwy na koszty rzeczowe	665 941	580 166	16 297
Odpis z tytułu utraty wartości - środki trwałe, wartości niematerialne	8 764	15 243	(1 231)
Odpis z tytułu utraty wartości akcji i udziałów w jednostkach zależnych, stowarzyszonych	17 566	19 780	(421)
Zapłacone noty odszkodowawcze	6 088	8 895	(533)
Odpisy z tytułu utraty wartości należności leasingowych	133 099	116 388	3 175
Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów przeznaczonych do sprzedaży dotyczące działalności leasingowej	17 514	31 324	(2 624)
Nadwyżka wartości podatkowej środków trwałych w leasingu nad wartością księgową należności	747 091	688 207	11 188
Opłaty wstępne do umów leasingowych	39 047	49 712	(2 026)
Przychody rozliczane w czasie dotyczące działalności leasingowej	76 726	43 577	6 300
Zobowiązanie leasingowe	608 120	628 063	(3 789)
Odpisy z tytułu utraty wartości - pozostałe aktywa	52 021	54 036	(383)
Wycena wartości papierów wartościowych wycenianych przez inne całkowite dochody	731 116	763 988	(6 246)
Rezerwy na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi*	958 295	133 799	156 654
Pozostałe ujemne różnice przejściowe	184 245	194 491	(1 947)
Razem:	10 237 932	9 728 113	96 866

*Szczegóły znajdują się w Nocie 53 Sprawy sądowe i postępowania administracyjne.

Podstawa aktywa rozpoznana w rachunku zysków i strat (w danym roku oraz w latach ubiegłych) oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu aktywa**	9 506 816	8 964 125	103 112
Podstawa aktywów rozpoznanych z kapitałem z aktualizacji wyceny oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu aktywa	731 116	763 988	(6 246)

**Nierozpoznane aktywa z tytułu podatku odroczonego związane są z odpisami z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek, których nieściągalność nie zostanie uprawdopodobniona w przyszłości. Kwota nieuznanych różnic przejściowych z tego tytułu wynosiła na 31 grudnia 2024 r. 21 498 tys. zł, a na 31 grudnia 2023 r. wynosiła 22 067 tys. zł.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2024	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2023	Obciążenie wynikające ze zmiany stanu aktywa za 2024
Przychody do otrzymania z tytułu odsetek od należności	(1 642 082)	(1 482 261)	(30 366)
Wycena instrumentów pochodnych i papierów wartościowych według wartości godziwej	(1 993 027)	(2 224 578)	43 995
Wycena wartości papierów wartościowych wycenianych przez inne całkowite dochody	(59 806)	(59 027)	(148)
Przychody pobierane z góry oraz rozliczane według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej	(192 924)	(38 345)	(29 370)
Różnica amortyzacji bilansowej i podatkowej dotycząca własnych środków trwałych Banku	(446 966)	(453 709)	1 281
Wartość netto prawo do użytkowania (RoU)	(542 193)	(557 802)	2 966
Koszty prac rozwojowych	(109 864)	(93 840)	(3 045)
Umowy subleasingowe	(22 510)	(27 036)	860
Niezrealizowane zobowiązania z tytułu pozycji zabezpieczanych i instrumentów zabezpieczających	(515 815)	(574 232)	11 099
Koszty rozliczane w czasie dotyczące działalności leasingowej	(71 783)	(66 624)	(980)
Pozostałe dodatnie różnice przejściowe	(116 904)	(116 424)	(91)
Razem:	(5 713 874)	(5 693 878)	(3 799)
Podstawa rezerwy rozpoznana w rachunku zysków i strat (w danym roku oraz w latach ubiegłych) oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu rezerwy	(5 537 164)	(5 518 427)	(3 560)
Podstawa rezerwy odnoszonej na kapitał z aktualizacji wyceny oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu rezerwy	(176 710)	(175 451)	(239)
		31.12.2024	31.12.2023
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		1 945 207	1 848 342
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		(1 085 640)	(1 081 838)
Netto aktywo z tytułu odroczonego podatku		859 567	766 504

37. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

Grupa nie prowadziła działalności, która została zaniechana w 2024 roku bądź w 2023 roku.

38. PŁATNOŚCI W FORMIE AKCJI

W Banku obowiązuje „Polityka wynagradzania osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku BNP Paribas S.A.”.

Zasady i założenia zawarte w Polityce gwarantują istnienie racjonalnej, zrównoważonej i podlegającej kontroli polityki wynagradzania, zgodnej z akceptowanym poziomem ryzyka, ze standardami i wartościami Banku oraz z odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, w szczególności z Rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach oraz zaleceniami zawartymi w Dyrektywie CRD5.

Zgodnie z obowiązującą „Polityką wynagradzania osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku BNP Paribas S.A.” od 2020 roku (z wyłączeniem osób, które zakończyły współpracę z Bankiem) obowiązującym instrumentem finansowym, w którym wypłacana jest część wynagrodzenia zmiennego są akcje zwykłe (zmiana z akcji fantomowych).

Wynagrodzenie zmienne za 2022 rok podlegające konwersji na instrument finansowy zostało przyznane w akcjach rzeczywistych Banku.

9 grudnia 2021 roku Rada Nadzorcza zatwierdziła zmodyfikowaną Politykę wynagradzania osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku. Zmiany polegały przede wszystkim na dostosowaniu zapisów Polityki do Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach oraz wytycznych zawartych w Dyrektywie CRD5 i polegały m. in na wydłużeniu okresu odroczenia.

Program oparty na akcjach fantomowych

Na dzień 31 grudnia 2019 roku obowiązywał program wypłaty wynagrodzenia zmiennego przyznawanego w formie instrumentu finansowego - akcje fantomowe, którego rozliczenie będzie następowało w kolejnych okresach.

Wynagrodzenie zmienne, przyznane w akcjach fantomowych, wypłacane jest jako ekwiwalent pieniężny o wartości odpowiadającej ilości przyznanych akcji. Wypłata następuje po upływie okresu retencji.

Instrumenty finansowe (akcje fantomowe) – zmiany w programie w 2024 roku.

	31.12.2024		31.12.2023	
	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)
Stan na początek okresu	3 262	203	38 166	2 897
wykonane w danym okresie	(3 262)	(203)	(34 904)	(1 953)
aktualna wycena*	-	-	-	(741)
Stan na koniec okresu	-	-	3 262	203

*zmiana wartości pozostających do realizacji akcji fantomowych zgodnie z aktualną ceną realizacji akcji fantomowych

W I kwartale 2024 roku program oparty na akcjach fantomowych został rozliczony w całości.

Poniższa tabela przedstawia warunki planu nabywania akcji fantomowych w roku 2024.

Rodzaj transakcji w świetle MSSF 2	Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych
Data ogłoszenia programu	21 czerwca 2012 – wejście w życie Uchwały Rady Nadzorczej zatwierdzającej Politykę Wynagradzania.
Data rozpoczęcia przyznania akcji fantomowych	29 lutego 2024 roku
Data zakończenia przyznania akcji fantomowych	6 marca 2024 roku

Program oparty na akcjach Banku

W Banku obowiązuje program wypłaty wynagrodzenia zmiennego przyznawanego pracownikom Banku mającym istotny wpływ na profil ryzyka w ramach programu opartego na akcjach Banku. Wynagrodzenie zmienne jest podzielone na część przyznaną w formie instrumentu finansowego (akcje Banku) oraz pozostałą część przyznaną w formie pieniężnej.

Przyznanie prawa do wynagrodzenia zmiennego wyrażonego w formie akcji Banku następuje poprzez wydanie warrantów subskrypcyjnych w liczbie odpowiadającej liczbie przyznanych akcji, jeden warrant uprawnia do objęcia jednej akcji. Wypłata wynagrodzenia zmiennego wyrażonego w formie akcji Banku, tj. objęcie akcji Banku w drodze realizacji praw z warrantów subskrypcyjnych, następuje po upływie okresu retencji.

Bank będzie przyznawał uczestnikom Programu Motywacyjnego warrantów subskrypcyjne, z których wynikać będzie prawo do objęcia nowych akcji Banku Serii M oraz Serii N wyemitowanych przez Bank w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego. Prawa do objęcia akcji Serii M i N będą przyznawane z uwzględnieniem określonych w Polityce wynagradzania i regulaminach przyjętych na jej podstawie zasad podziału wynagrodzenia zmiennego na część nieodroczoną i część odroczoną. Akcje Serii M i Serii N będą stanowić składnik wynagrodzenia zmiennego dla osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021.

W celu realizacji Programu Motywacyjnego Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku podjęło również uchwały w sprawie emisji warrantów subskrypcyjnych oraz warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji akcji Serii M oraz akcji Serii N, pozbawienia dotychczasowych akcjonariuszy prawa poboru warrantów subskrypcyjnych oraz prawa poboru akcji Serii M oraz akcji Serii N, zmiany Statutu Banku oraz dematerializacji i ubiegania się o dopuszczenie akcji Serii M oraz akcji Serii N do obrotu na rynku regulowanym.

Wysokość oraz podział na część nieodroczoną i odroczoną wynagrodzenia zmiennego dla pracowników zidentyfikowanych jako MRT ustalana jest zgodnie z obowiązującą w Banku Polityką wynagradzania i regulaminami przyjętymi na jej podstawie. Regulaminy zawierają informację o poziomach premii rocznej przypisanych do poszczególnych ocen:

1. część stanowiąca co najmniej 50% jest przypisywana w formie akcji Banku (które zostaną objęte w drodze wykonania praw z warrantów subskrypcyjnych);
2. część wynagrodzenia zmiennego nie mniejsza niż 40% tego wynagrodzenia podlega odroczeniu. Okres odroczenia wynosi co najmniej 5 lat dla Kadry kierowniczej wyższego szczebla i co najmniej 4 lata i maksymalnie 5 lat dla pracowników innych niż Kadra kierownicza wyższego szczebla. Maksymalny 5 letni okres odroczenia stosowany jest w przypadku przypisania Wynagrodzenia Zmiennego, którego wysokość przekracza kwotę szczególnie wysoką.

W celu zapewnienia jednolitych i zgodnych z prawem warunków nabywania prawa do wynagrodzenia i jego wypłaty, osobom mającym istotny wpływ na profil ryzyka Banku wynagrodzenie wypłacane jest z uwzględnieniem zasad adekwatności, proporcjonalności i niedyskryminacji.

Zasady obowiązujące w Banku uwzględniają możliwość wstrzymania lub ograniczenia wypłaty wynagrodzenia zmiennego w przypadku, gdy Bank nie spełnia wymogu połączonego bufora:

1. Zakazane jest wypłacanie przypisanego wynagrodzenia zmiennego ponad maksymalną kwotę podlegającą wypłacie (tzw. MDA) w sytuacji, w której Bank nie spełnia wymogu połączonego bufora w rozumieniu i na zasadach określonych w art. 55 i 56 Ustawy o nadzorze *makroostrożnościowym*.
2. W przypadku, gdy Bank nie spełnia wymogu połączonego bufora, wówczas przed obliczeniem MDA, Bank:
  - nie podejmuje zobowiązań w zakresie wypłat wynagrodzenia zmiennego lub uznaniowych świadczeń emerytalnych;
  - nie dokonuje wypłat wynagrodzenia zmiennego, jeżeli zobowiązanie do ich wypłaty powstało w okresie, w którym Bank nie spełniał wymogu połączonego bufora.

W przypadku ustania stosunku prawnego łączącego Bank oraz daną osobę mającą istotny wpływ na profil ryzyka Banku lub w przypadku, gdy stanowisko zostanie wykluczone z wykazu, wynagrodzenie jest wypłacane pod warunkiem spełniania wymagań określonych w Polityce wynagradzania osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku BNP Paribas Bank Polska S.A.

Osoba jest uprawniona do wynagrodzenia zmiennego pod warunkiem, że nie postawiono jej zarzutów i nie podlega sankcjom karnym lub dyscyplinarnym.

W 2024 roku na poczet przyznanego wynagrodzenia zmiennego za rok 2019, 2020, 2021, 2022 i 2023 oraz w związku z prognozą wynagrodzenia zmiennego za 2024, które będzie przyznane w 2025 roku, w części dotyczącej akcji do wydania w przyszłości Bank ujął w kapitałach kwotę 6 397 tys. zł. Jednocześnie w kapitałach pozostaje zaewidencjonowana kwota 26 046 tys. zł (ujęta w latach poprzednich).

Instrumenty finansowe (akcje - część odroczone) zmiany w 2024 i w 2023 roku ustalone w ramach odroczonej części wynagrodzenia zmiennego za lata 2019, 2020, 2021, 2022 i 2023 zostały zaprezentowane w tabeli poniżej.

	31.12.2024		31.12.2023	
	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)
Stan na początek okresu	142 158	8 750	121 760	8 487
przyznane w danym okresie	34 426	3 412	57 711	2 802
wykonane w danym okresie	(44 608)	(3 075)	(37 151)	(2 528)
wygaste w danym okresie	-	-	(162)	(11)
Stan na koniec okresu	131 976	9 087	142 158	8 750

Poniższa tabela przedstawia warunki Planu Nabywania Akcji/Warrantów w roku 2024.

Rodzaj transakcji w świetle MSSF 2	Transakcje w formie akcji
Data ogłoszenia programu	31 stycznia 2020 – wejście w życie Uchwały Rady Nadzorczej zatwierdzającej Politykę Wynagradzania.
Data rozpoczęcia przyznania akcji	29 lutego 2024 roku
Data zakończenia przyznania akcji	2 kwietnia 2024 roku

39. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Poniższa tabela przedstawia wartość pozycji zobowiązań udzielonych i otrzymanych.

Zobowiązania warunkowe	31.12.2024	31.12.2023
Udzielone zobowiązania warunkowe	36 666 533	50 888 418
zobowiązania dotyczące finansowania	23 269 197	34 470 777
zobowiązania gwarancyjne	13 397 336	16 417 641
Otrzymane zobowiązania warunkowe	55 172 867	57 137 307
zobowiązania o charakterze finansowym	551 870	8 176 478
zobowiązania o charakterze gwarancyjnym	54 620 997	48 960 829

W 2024 roku Bank przeprowadził analizę istniejących udzielonych i otrzymanych zobowiązań warunkowych pod względem zapisów umownych pozwalających na bezwarunkowe odwołanie tych zobowiązań. W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że dla części ekspozycji prezentowanych dotychczas w zobowiązaniach warunkowych udzielonych i otrzymanych możliwe jest bezwarunkowe odwołanie tych zobowiązań, w związku z tym począwszy od 2024 roku zaprzestano ujawniania tych pozycji w ramach zobowiązań warunkowych.

Kwota udzielonych zobowiązań długoterminowych według stanu na 31.12.2024 r. wynosi 18 152 339 tys. zł (31.12.2023 r. wynosiła 20 996 915 tys. zł), natomiast otrzymanych zobowiązań długoterminowych według stanu na 31.12.2024 r. wynosiła 49 217 162 tys. zł (31.12.2023 r. wynosiła 50 724 039 tys. zł).

40. USTANOWIONE ZABEZPIECZENIA

Grupa posiadała następujące aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań własnych oraz zobowiązań strony trzeciej.

Zabezpieczenia ustanowione na aktywach Grupy

Poniższa tabela prezentuje wartość bilansową aktywów finansowych, które zostały ustanowione jako zabezpieczenia z tytułu zaciągniętych zobowiązań lub zobowiązań warunkowych.

Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Grupy	31.12.2024	31.12.2023
Fundusz ochrony środków gwarantowanych BFG		
rodzaj zabezpieczenia	obligacje skarbowe	obligacje skarbowe
wartość nominalna zabezpieczenia	360 000	270 000
wartość bilansowa zabezpieczenia	348 772	265 254
termin wykupu zabezpieczenia	21.07.2033	22.09.2025
rodzaj zabezpieczenia	-	obligacje skarbowe
wartość nominalna zabezpieczenia	-	100 000
wartość bilansowa zabezpieczenia	-	96 987
termin wykupu zabezpieczenia	-	21.07.2033
Zabezpieczenie rozliczeń transakcji pochodnych		
rodzaj zabezpieczenia	lokaty „call”	lokaty „call”
wartość nominalna zabezpieczenia	736 339	741 002
Zabezpieczenia z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (repo transactions)		
wartość bilansowa zabezpieczenia	23 722	-
wartość godziwa zabezpieczenia	23 597	-

Zabezpieczenia ustanowione na aktywach klienta

Grupa nie ustanowiła zabezpieczenia na aktywach klientów, które może sprzedać lub zastawić.

41. WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH

W oparciu o stosowane metody ustalania wartości godziwej, poszczególne składniki aktywów i zobowiązań Grupa klasyfikuje do następujących kategorii:

Poziom 1

Aktywa i zobowiązania wyceniane na podstawie kwotowań rynkowych dostępnych na aktywnych rynkach dla identycznych instrumentów.

Poziom 2

Aktywa i zobowiązania wyceniane przy zastosowaniu technik wyceny opartych o bezpośrednio lub pośrednio zaobserwowane kwotowania rynkowe lub inne informacje bazujące na kwotowaniach rynkowych.

Poziom 3

Aktywa i zobowiązania wyceniane przy zastosowaniu technik wyceny, w przypadku których dane wejściowe nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych.

Grupa dokonuje okresowej oceny (co najmniej raz na kwartał) przyporządkowania poszczególnych aktywów i zobowiązań do poszczególnych poziomów hierarchii wartości godziwej. Podstawą klasyfikacji do poszczególnych poziomów hierarchii wyceny są dane wejściowe użyte do wyceny, czyli kwotowania rynkowe lub inne informacje. O klasyfikacji aktywa lub zobowiązania do danego poziomu hierarchii decyduje najniższy poziom danych wejściowych użytych do wyceny, mających istotny wpływ na wyznaczenie wartości godziwej.

W przypadku zmiany użytych danych wejściowych na dane o innym poziomie, np. w wyniku zmian metodyki wyceny lub zmian źródeł danych rynkowych, Grupa dokonuje transferu aktywa lub zobowiązania do właściwego poziomu wyceny w okresie sprawozdawczym, w którym ta zmiana nastąpiła.

W 2024 roku i 2023 roku nie dokonywano zmian w zasadach klasyfikacji do poziomów wyceny.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku poszczególne instrumenty zostały zaliczone do następujących poziomów wyceny:

- 1) do pierwszego: obligacje skarbowe i obligacje emitowane przez Europejski Bank Inwestycyjny (wartość godziwą ustala się bezpośrednio poprzez odniesienie do publikowanych notowań cen z aktywnego rynku), akcje notowane na giełdach,
- 2) do drugiego: obligacje emitowane przez PFR, opcje na stopę procentową w EUR, USD i GBP, opcje walutowe zapadające w ciągu 2 lat, bazowe swapy procentowo-walutowe denominowane w walutach G7 zapadające w ciągu 15 lat, bazowe swapy procentowo-walutowe denominowane w pozostałych walutach zapadające w ciągu 10 lat, kontrakty FRA zapadające w ciągu 2 lat, transakcje FX Forward, NDF i FX swap denominowane w walutach G7 zapadające w ciągu 10 lat, transakcje FX Forward, NDF i FX swap denominowane w pozostałych walutach zapadające w ciągu 3 lat, swapy towarowe zapadające w ciągu 1 roku, swapy procentowe denominowane w walutach G7, swapy procentowe denominowane w pozostałych walutach zapadające w ciągu 10 lat, instrumenty strukturyzowane (których wartość godziwą ustala się wykorzystując techniki wyceny oparte na dostępnych, weryfikowalnych danych rynkowych),
- 3) do trzeciego: opcje na stopę procentową w PLN, opcje walutowe o terminie zapadalności powyżej 2 lat, bazowe swapy procentowo-walutowe denominowane w walutach G7 o terminie zapadalności powyżej 15 lat, bazowe swapy procentowo-walutowe denominowane w innych walutach o terminie zapadalności powyżej 10 lat, kontrakty FRA o terminie zapadalności powyżej 2 lat, transakcje FX Forward, NDF i FX swap denominowane w walutach G7 o terminie zapadalności powyżej 10 lat, transakcje FX Forward, NDF i FX swap denominowane w pozostałych walutach o terminie zapadalności powyżej 3 lat, swapy towarowe o terminie zapadalności powyżej 1 roku, swapy procentowe denominowane w innych walutach niż G7 o terminie zapadalności powyżej 10 lat, instrumenty strukturyzowane (których wartość godziwą ustala się stosując techniki (modele) wyceny nieoparte na dostępnych weryfikowalnych danych rynkowych), a także te instrumenty pochodne, na które utworzono korekty wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego (Fair Value Correction lub Credit Value Adjustment o istotnej wysokości) oraz obligacje korporacyjne poza notowanymi na rynku CATALYST, akcje nienotowane na GPW i innych giełdach, kredyty preferencyjne (wartość godziwą ustala się przy zastosowaniu technik wyceny nieopartych na dostępnych weryfikowalnych danych rynkowych, czyli w pozostałych przypadkach niż opisane w punktach 1 i 2).

W tabeli poniżej przedstawiono podział aktywów i zobowiązań prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej na trzy kategorie:

31.12.2024	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Suma
Aktywa wyceniane według wartości godziwej	23 028 600	2 607 196	836 739	26 472 535
Pochodne instrumenty finansowe	-	2 297 901	142 215	2 440 116
Instrumenty zabezpieczające	-	231 025	-	231 025
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	23 027 454	-	-	23 027 454
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 146	78 270	242 018	321 434
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	452 506	452 506
Zobowiązania wyceniane według wartości godziwej	-	3 015 629	137 825	3 153 454
Pochodne instrumenty finansowe	-	2 173 916	137 825	2 311 741
Instrumenty zabezpieczające	-	841 713	-	841 713

31.12.2023	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Suma
Aktywa wyceniane według wartości godziwej	16 635 185	2 786 082	1 387 057	20 808 324
Pochodne instrumenty finansowe	-	2 644 854	501 891	3 146 745
Instrumenty zabezpieczające	-	82 343	-	82 343
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	16 634 303	-	-	16 634 303
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	882	58 885	231 584	291 351
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	653 582	653 582
Zobowiązania wyceniane według wartości godziwej	-	3 304 198	439 609	3 743 807
Pochodne instrumenty finansowe	-	2 499 387	365 888	2 865 275
Instrumenty zabezpieczające	-	804 811	73 721	878 532

W 2024 roku oraz 2023 roku nie zanotowano przypadków zmiany poziomu wycen z 1 na 2, 1 na 3, 2 na 1, 2 na 3 oraz 3 na 1.

W 2024 roku zanotowano 188 przypadków instrumentów pochodnych, dla którego poziom wyceny zmienił się z 3 na 2. We wszystkich przypadkach spowodowane to zostało skróceniem się czasu do zapadalności transakcji (w 2023 roku 225 przypadków spowodowane skróceniem się czasu do zapadalności transakcji).

W poniższej tabeli przedstawiono wycenę tych transakcji na początek i koniec okresu raportowego:

31.12.2024	Pochodne instrumenty finansowe - aktywa	Pochodne instrumenty finansowe - zobowiązania
Stan na początek okresu	437 535	357 502
Stan na koniec okresu	492 288	412 763

31.12.2023	Pochodne instrumenty finansowe - aktywa	Pochodne instrumenty finansowe - zobowiązania
Stan na początek okresu	215 374	196 258
Stan na koniec okresu	236 696	288 076

Wartość godziwą instrumentów finansowych z poziomu 2 oraz 3 ustala się stosując techniki wyceny zgodne z praktyką rynkową, których parametryzacja dokonywana jest na podstawie wiarygodnych źródeł danych. Stosowane techniki wyceny to modele wyceny (np. Blacka-Scholesa), dyskontowanie przepływów pieniężnych, estymacja płaszczyzn zmienności.

Dane wejściowe do wyceny instrumentów klasyfikowanych do poziomu 2 oraz 3 obejmują kursy walutowe, krzywe stóp procentowych, stawki referencyjne, zmienności kursów walutowych, stawek referencyjnych oraz indeksów giełdowych i cen akcji, punkty swapowe, basis spready, wartości indeksów giełdowych oraz ceny futures.

W przypadku instrumentów finansowych zakwalifikowanych do poziomu 3, parametrami nieobserwowalnymi są oszacowania obejmujące kwotowania rynkowe, które nie są obserwowalne i nie mogą być potwierdzone obserwowalnymi danymi we wspólnie notowanych przedziałach, marże na ryzyko kredytowe i ryzyko płynności, prawdopodobieństwa niewypłacalności, stopy odzysku oraz premie i dyskonta pokrywające inne ryzyka specyficzne dla wycenianego instrumentu.

Poniżej przedstawiono zestawienie zmian wyceny aktywów i zobowiązań zaklasyfikowanych do poziomu 3, a także kwoty odniesione do rachunku zysków i strat.

12 miesięcy do 31.12.2024	Pochodne instrumenty finansowe - aktywa	Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej	Pochodne instrumenty finansowe - zobowiązania	Instrumenty zabezpieczające - zobowiązania
Stan na początek okresu	501 891	885 166	365 888	73 721
Łączne zyski / straty ujęte w: rachunku zysków i strat	(359 676)	24 357	(228 063)	(73 721)
Nabycie	-	2 258	-	-
Sprzedaż	-	(2 031)	-	-
Rozliczenie / Wygaśnięcie	-	(215 171)	-	-
Odpisy	-	(55)	-	-
Stan na koniec okresu	142 215	694 524	137 825	-
Niezrealizowany wynik wykazany w rachunku zysków i strat dla aktywów/ zobowiązań posiadanych na koniec okresu	(359 676)	24 357	(228 063)	(73 721)

12 miesięcy do 31.12.2023	Pochodne instrumenty finansowe - aktywa	Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej	Pochodne instrumenty finansowe - zobowiązania	Instrumenty zabezpieczające - zobowiązania
Stan na początek okresu	266 207	1 185 674	262 516	115 074
Łączne zyski / straty ujęte w: rachunku zysków i strat	235 684	(1 341)	103 372	(41 353)
Nabycie	-	30 103	-	-
Rozliczenie / Wygaśnięcie	-	(329 270)	-	-
Stan na koniec okresu	501 891	885 166	365 888	73 721
Niezrealizowany wynik wykazany w rachunku zysków i strat dla aktywów/ zobowiązań posiadanych na koniec okresu	235 684	(1 341)	103 372	(41 353)

Poniżej przedstawiono wpływ nieobserwowalnych czynników na wartość instrumentów finansowych sklasyfikowanych do poziomu trzeciego.

Rodzaj instrumentu	31.12.2024		31.12.2023	
	wartość godziwa według		wartość godziwa według	
	scenariusza pozytywnego	scenariusza negatywnego	scenariusza pozytywnego	scenariusza negatywnego
Instrumenty pochodne ¹	5 347	10 588	66 431	62 830
Obligacje komercyjne ²	66 323	65 658	68 707	67 866
Akcje i udziały ³	169 605	153 452	162 231	146 780
Kredyty ⁴	457 479	447 578	660 339	646 936

¹scenariusz: zmiana ratingu o +3/-3 stopnie

²scenariusz: zmiana spreadu kredytowego o -50bp/+50bp

³scenariusz: zmiana wartości wyceny o +5%/-5%

⁴scenariusz: zmiana stopy dyskontowej o -50bp/+50bp

Grupa przeprowadza wyliczenia wartości godziwej dyskontując wszystkie kontraktowe przepływy transakcji przy użyciu charakterystycznych dla każdej grupy transakcji krzywych stóp procentowych. W przypadku produktów nieposiadających harmonogramu spłat przyjmuje się, że wartość godziwa jest równa wartości bilansowej transakcji lub, w przypadku produktów odnawialnych, stosuje się krzywe osądu wynikające z profilu płynnościowego tych produktów oraz oczekiwany behawioralny okres trwania tych ekspozycji.

Krzywa stóp procentowych wykorzystywana do obliczenia wartości godziwej zobowiązań (np. depozytów klientów, depozytów międzybankowych) i należności (np. kredytów klientów, lokat międzybankowych) Grupy składa się z:

- krzywej stóp procentowych wolnej od ryzyka kredytowego,
- kosztu pozyskania źródeł finansowania ponad wolną od ryzyka krzywą stóp procentowych,
- marży rynkowej będącej odzwierciedleniem ryzyka kredytowego w przypadku należności.

Przy konstruowaniu krzywej rentowności do wyznaczania wartości godziwej kredytów dokonuje się podziału kredytów na podportfele w zależności od typu i waluty produktu oraz rodzaju klienta. Dla każdego wyodrębnionego podportfela wyznacza się marżę uwzględniającą ryzyko kredytowe. Marża ta wyznaczana jest z wykorzystaniem parametrów ryzyka kredytowego danego klienta wyznaczanych w procesie wyliczania utraty wartości instrumentów finansowych.

W przypadku wszystkich kategorii parametrem nieobserwowalnym jest bieżąca marża na ryzyko kredytowe oraz bieżąca marża płynności, których wartości nie są kwotowane na aktywnym rynku.

W poniższej tabeli przedstawiono wartość księgową i godziwą tych aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy według ich wartości godziwej, a także poziom klasyfikacji wyceny.

31.12.2024	Wartość księgową	Wartość godziwa	Poziom
Aktywa finansowe			
Kasa i środki w Banku Centralnym	11 325 551	11 325 551	3
Należności od banków	7 872 375	7 496 612	3
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	85 401 516	84 899 593	3
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	32 364 550	30 365 556	1,3
Inne aktywa finansowe	1 029 154	1 029 154	3
Zobowiązania finansowe			
Zobowiązania wobec banków	9 994 802	10 554 417	2,3
Zobowiązania wobec klientów	130 924 754	130 219 390	3
Zobowiązania podporządkowane	3 420 128	3 879 943	3
Zobowiązania z tytułu leasingu	606 306	606 306	3
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 042 979	1 042 979	3
31.12.2023	Wartość księgową	Wartość godziwa	Poziom
Aktywa finansowe			
Kasa i środki w Banku Centralnym	6 883 586	6 883 586	3
Należności od banków	17 963 948	17 199 576	2,3
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	85 594 516	85 087 371	3
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	26 246 278	24 303 218	1,3
Inne aktywa finansowe	560 888	560 888	3
Zobowiązania finansowe			
Zobowiązania wobec banków	9 059 394	9 760 010	2,3
Zobowiązania wobec klientów	127 174 831	126 262 678	3
Zobowiązania podporządkowane	4 336 072	5 038 080	3
Zobowiązania z tytułu leasingu	626 269	626 269	3
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 087 951	1 087 951	3

1) Należności i zobowiązania od banków

Należności i zobowiązania od banków obejmują lokaty międzybankowe oraz rozrachunki międzybankowe. Wartość godziwa lokat/depozytów o stałym i zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych na rynku pieniężnym dla pozycji o podobnym ryzyku kredytowym i okresie pozostałym do terminu wymagalności.

2) Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Szacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek stanowi zdyskontowaną kwotę przyszłych przepływów środków pieniężnych do otrzymania przy zastosowaniu bieżących stóp rynkowych skorygowanych o koszt finansowania oraz o rzeczywiste lub oszacowane marże na ryzyko kredytowe.

Wartość godziwa kredytów i pożyczek objętych Ustawą o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom uwzględnia wpływ zmian w harmonogramach spłat wynikających z wprowadzenia wakacji kredytowych.

3) Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Wartość godziwa papierów wartościowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie została ustalona poprzez odniesienie do publikowanych notowań cen z aktywnego rynku dla notowanych papierów wartościowych (pierwszy poziom wyceny lub drugi poziom wyceny, w przypadku obniżonej płynności). Natomiast dla nienotowanych papierów wartościowych wartość godziwa została ustalona przy zastosowaniu technik wyceny nieopartych na dostępnych danych rynkowych (trzeci poziom wyceny).

4) Zobowiązania podporządkowane

Zobowiązania obejmują pożyczki podporządkowane. Wartość godziwa pożyczki o zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych na rynku pieniężnym dla pozycji o podobnym ryzyku kredytowym i okresie pozostałym do terminu wymagalności.

5) Zobowiązania wobec klientów

Wartość godziwa depozytów o stałym i zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych na rynku pieniężnym skorygowanych o rzeczywisty koszt pozyskania środków w ciągu ostatnich 3 miesięcy. W przypadku depozytów na żądanie przyjmuje się, że wartość godziwa równa jest ich wartości bilansowej.

6) Zobowiązania z tytułu leasingu

Wartość godziwa zobowiązań z tytułu leasingu została przyjęta w ich wartości bilansowej.

Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych

31.12.2024	Wartość brutto wykazywana w aktywach / zobowiązaniach finansowych	Wartość netto wykazywana w aktywach / zobowiązaniach finansowych	Wartość możliwa do kompensowania w ramach zawartych umów	Wartość Cash-Collateral	Wartość netto
Aktywa finansowe					
Instrumenty pochodne handlowe i zabezpieczające	2 671 141	2 671 141	(1 310 127)	(1 055 624)	305 391
Razem	2 671 141	2 671 141	(1 310 127)	(1 055 624)	305 391
Zobowiązania finansowe					
Instrumenty pochodne handlowe i zabezpieczające	3 153 454	3 153 454	(1 310 127)	(736 339)	1 106 988
Razem	3 153 454	3 153 454	(1 310 127)	(736 339)	1 106 988
31.12.2023					
Aktywa finansowe					
Instrumenty pochodne handlowe i zabezpieczające	3 229 088	3 229 088	(1 584 123)	(1 258 473)	386 492
Razem	3 229 088	3 229 088	(1 584 123)	(1 258 473)	386 492
Zobowiązania finansowe					
Instrumenty pochodne handlowe i zabezpieczające	3 743 807	3 743 807	(1 584 123)	(736 133)	1 423 551
Razem	3 743 807	3 743 807	(1 584 123)	(736 133)	1 423 551

Możliwość kompensowania niewymagalnych należności i zobowiązań, jak również rozliczenie w kwocie netto w przypadku przedterminowego rozliczenia kontraktu, wynika z postanowień umów ramowych/ ISDA zawartych z kontrahentami.

42. SPRZEDAŻ NALEŻNOŚCI

W 2024 roku Bank zawarł umowy dotyczące sprzedaży z portfela detalicznego, MSP i korporacyjnego.

W świetle zapisów MSSF 9 sprzedaż składnika aktywów finansowych z powodu wzrostu ryzyka kredytowego nie powoduje zmiany modelu biznesowego.

W konsekwencji Bank nadal utrzymuje portfel tych kredytów w modelu biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych w celu uzyskania umownych przepływów pieniężnych.

Wartość bilansowa brutto sprzedanego portfela wycenianego w zamortyzowanym koszcie wynosiła 430 520 tys. zł, wysokość utworzonych odpisów z tytułu utraty wartości wynosiła 291 643 tys. zł.

Cena umowna sprzedaży tych portfeli została ustalona na 198 143 tys. zł. Wpływ netto na wynik Banku z tytułu sprzedaży portfeli wyniósł 59 266 tys. zł i jest prezentowany w linii Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe.

43. SEKURYZACJA

W dniu 28 marca 2024 roku Bank zawarł z International Finance Corporation („IFC”, „Inwestor”) umowę transakcji sekuryzacji syntetycznej realizowanej na portfelu kredytów/pożyczek korporacyjnych o łącznej wartości wynoszącej 2 180 097 tys. zł według stanu na 31 grudnia 2023 roku. Głównym celem transakcji jest uwolnienie kapitału, który Bank przeznaczy na finansowanie klimatycznych projektów (projektów związanych z łagodzeniem zmian klimatycznych, koncentrujących się głównie na odnawialnych źródłach energii, efektywności energetycznej oraz finansowaniu zielonych projektów).

W ramach transakcji Bank dokonał przeniesienia na Inwestora istotnej części ryzyka kredytowego z wybranego portfela podlegającego sekuryzacji. Wyselekcjonowany portfel kredytowy objęty sekuryzacją pozostaje w księgach Banku.

Według stanu na 31 grudnia 2024 roku wartość portfela transakcji ujęta w bilansie i pozabilansowo wyniosła 876 049 tys. zł.

Data zakończenia transakcji według umowy to 31 grudnia 2031 roku.

Transfer ryzyka sekuryzowanego portfela jest realizowany poprzez instrument ochrony kredytowej w postaci gwarancji finansowej wystawionej przez Inwestora do kwoty 86 288 tys. zł na datę 31 grudnia 2024 roku. Koszty z tytułu tej gwarancji prezentowane są w Kosztach z tytułu prowizji - Zobowiązania gwarancyjne i operacje dokumentowe.

Według stanu na 31 grudnia 2024 roku, zawarcie Transakcji wpływa na wzrost skonsolidowanego współczynnika kapitału podstawowego Tier 1 o 0,07 p.p., współczynnika kapitału Tier 1 o 0,08 p.p. oraz skonsolidowanego łącznego współczynnika wypłacalności TCR o 0,10 p.p. w odniesieniu do danych raportowanych Grupy BNP Paribas Bank Polska S.A.

Transakcja spełnia wymogi w zakresie przeniesienia istotnej części ryzyka określone w Rozporządzeniu CRR oraz została ustrukturyzowana jako spełniająca kryteria STS (prosta, przejrzysta i standardowa sekuryzacja) zgodnie z Rozporządzeniem 2021/557.

Bank pełnił rolę organizatora Transakcji.

44. DZIAŁALNOŚĆ POWIERNICZA

Bank prowadzi działalność powierniczą polegającą na utrzymywaniu aktywów i rozrachunku transakcji Klientów. Aktywa te nie zostały wykazane w sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie należą do Banku.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku Biuro Usług Powierniczych prowadziło na rzecz klientów 146 rachunków papierów wartościowych. Wartość godziwa instrumentów finansowych klientów Biura Usług Powierniczych na ten dzień wynosiła 25 315 376 tys. zł.

W okresie sprawozdawczym przechowywano papiery wartościowe znajdujące się w publicznym obrocie i papiery w formie materialnej oraz instrumenty finansowe znajdujące się w obrocie na rynkach zagranicznych. W ramach świadczenia usług powierniczych na rzecz klientów Bank współpracował z kilkoma biurami maklerskimi oraz centralnymi depozytami papierów wartościowych. Bank pełni funkcje depozytariusza dla krajowych funduszy inwestycyjnych.

45. AKCJONARIAT BANKU BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.

Poniższa tabela przedstawia strukturę akcjonariatu Banku na 31 grudnia 2024 r. z wyróżnieniem akcjonariuszy, którzy posiadali co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu:

Akcjonariusz	Liczba akcji	% udziału w kapitale zakładowym	liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu	% udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu
BNP Paribas, łącznie:	120 124 392	81,28%	120 124 392	81,28%
BNP Paribas bezpośrednio	84 634 166	57,26%	84 634 166	57,26%
BNP Paribas Fortis SA/NV bezpośrednio	35 490 226	24,01%	35 490 226	24,01%
Pozostali	27 675 478	18,72%	27 675 478	18,72%
Ogółem	147 799 870	100,00%	147 799 870	100,00%

*Dane finansowe zostały zaokrąglone, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

Kapitał akcyjny Banku według stanu na 31 grudnia 2024 r. wynosił 147 800 tys. zł.

W skład kapitału wchodziło 147 799 870 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda, w tym: 15 088 100 akcji serii A, 7 807 300 akcji serii B, 247 329 akcji serii C, 3 220 932 akcje serii D, 10 640 643 akcje serii E, 6 132 460 akcji serii F, 8 000 000 akcji serii G, 5 002 000 akcji serii H, 28 099 554 akcje serii I, 2 500 000 akcji serii J, 10 800 000 akcji serii K, 49 880 600 akcji serii L, 302 636 akcji serii M oraz 78 316 akcji serii N.

Cztery akcje serii B są akcjami uprzywilejowanymi. Przywilej ten obejmuje prawo uzyskania wypłaty pełnej sumy nominalnej przypadającej na akcję w razie likwidacji Banku po zaspokojeniu wierzycieli, w pierwszej kolejności przed wpłatami przypadającymi na akcje zwykłe, które to wpłaty wobec wykonania przywileju mogą nie pokryć sumy nominalnej tych akcji.

Ogólna liczba głosów wynikająca ze wszystkich akcji Banku wynosi 147 799 870 głosów. Liczba głosów wynikających z przyznanых Akcji Serii M wynosi 44 608 głosów, a z Akcji Serii N wynosi 78 316 głosów.

Wysokość warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego po wydaniu Akcji Serii M oraz N wynosi łącznie 1 395 048 zł.

Intencja BNP Paribas dotycząca płynności akcji Banku

Zgodnie z informacją otrzymaną od BNP Paribas SA – głównego akcjonariusza Banku – BNP Paribas SA deklaruje intencję zwiększenia liczby akcji Banku w wolnym obrocie do co najmniej 25% w przyszłości.

Zmiany w strukturze akcjonariatu w 2024 r.

14 marca 2024 r. zostały zawarte transakcje pakietowe w związku z zakończeniem procesu przyspieszonej budowy księgi popytu (ABB) dotyczącego sprzedaży 8 860 616 akcji Banku przez BNP Paribas SA – głównego akcjonariusza Banku.

Po rozliczeniu ww. transakcji oraz innych transakcji dokonanych na rynku regulowanym dotyczących 6 545 akcji Banku, udział BNP Paribas SA w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu Banku obniżył się o około 6%. BNP Paribas SA bezpośrednio posiada 84 634 166 akcji Banku reprezentujących (na 31 grudnia 2024 r.) ok. 57,26% ogólnej liczby akcji i głosów w Banku, a wraz z innymi podmiotami grupy kapitałowej BNP Paribas SA kontroluje łącznie 120 124 392 akcji Banku reprezentujące (na 31 grudnia 2024 r.) ok. 81,28% ogólnej liczby akcji i głosów w Banku.

5 kwietnia 2024 r. nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego Banku z kwoty 147 676 946 zł do kwoty 147 799 870 zł w wyniku objęcia 44 608 akcji serii M i 78 316 akcji serii N (łącznie 122 924 akcji Banku o łącznej wartości nominalnej 122 924 zł) w wykonaniu praw z objętych wcześniej imiennych warrantów subskrypcyjnych odpowiednio serii A4 i B1.

Stan posiadania akcji BNP Paribas Bank Polska S.A. przez członków Rady Nadzorczej Banku oraz członków Zarządu Banku

Zestawienie stanu posiadania akcji Banku oraz uprawnień do akcji przez członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku na dzień przekazania raportu za rok 2024 r. (13 marca 2025 r.) oraz Sprawozdania finansowego za III kwartał 2024 r. (8 listopada 2024 r.) zostało zaprezentowane poniżej.

CZŁONEK ZARZĄDU BANKU	AKCJE	WARRANTY SUBSKRYPCYJNE ¹	SPRZEDAŻ AKCJI	AKCJE	WARRANTY SUBSKRYPCYJNE ¹
	8.11.2024	8.11.2024		13.03.2025	13.03.2025
Przemysław Gdański	39 366	8 280	-	39 366	8 280
André Boulanger	-	5 953	-	-	5 953
Małgorzata Dąbrowska	-	-	-	-	-
Wojciech Kembłowski	-	3 671	-	-	3 671
Piotr Konieczny	-	455	-	-	455
Magdalena Nowicka	-	2 392	-	-	2 392
Volodymyr Radin	-	1 364	-	-	1 364
Agnieszka Wolska	4 095	2 443	-	4 095	2 443

CZŁONEK RADY NADZORCZEJ BANKU	AKCJE	WARRANTY SUBSKRYPCYJNE ¹	SPRZEDAŻ AKCJI	AKCJE	WARRANTY SUBSKRYPCYJNE ¹
	8.11.2024	8.11.2024		13.03.2025	13.03.2025
Jean-Charles Aranda	-	1 828	-	-	1 828

1) Warranty subskrypcyjne objęte 21.03.2024 r.: serii A5 - jeden warrant serii A5 uprawnia do objęcia jednej akcji zwykłej na okaziciela serii M BNP Paribas Bank Polska S.A., po cenie emisyjnej równej 1,00 zł za jedną akcję oraz serii B2 - jeden warrant serii B2 uprawnia do objęcia jednej akcji zwykłej na okaziciela serii N BNP Paribas Bank Polska S.A., po cenie emisyjnej równej 1,00 zł za jedną akcję.

Pozostali członkowie Rady Nadzorczej nie deklarowali posiadania akcji/ uprawnień do akcji Banku na 13 marca 2025 r., co nie uległo zmianie od dnia przekazania Sprawozdania finansowego za III kwartał 2024 r. (8 listopada 2024 r.).

46. KAPITAŁ ZAPASOWY I POZOSTAŁE KAPITAŁY

Kapitał zapasowy	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Stan na początek okresu	9 110 976	9 110 976
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał	45 963	-
Pozostałe	(1 803)	-
Stan na koniec okresu	9 155 136	9 110 976

Pozostałe kapitały rezerwowe	31 grudnia 2024	31 grudnia 2023
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	627 154	627 154
Pozostałe kapitały rezerwowe	3 415 661	2 897 902
Razem	4 042 815	3 525 056

Kapitał z aktualizacji wyceny	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Stan na początek okresu	(566 754)	(1 149 786)
Zysk/Strata z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody	43 787	653 872
Zysk/Strata z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne	(10 138)	67 303
Wycena świadczeń pracowniczych metodą aktuarną	(1 662)	(1 382)
Podatek dochodowy odroczone	(6 078)	(136 761)
Stan na koniec okresu	(540 845)	(566 754)

Pozostałe kapitały rezerwowe	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Stan na początek okresu	2 897 902	2 514 944
Przeniesienie z zysków z lat ubiegłych	511 362	376 471
Opcje menadżerskie	6 397	6 487
Stan na koniec okresu	3 415 661	2 897 902

Obligacje kapitałowe AT1	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Stan na początek okresu	-	-
Wartość emisji obligacji kapitałowych AT1	650 000	-
Stan na koniec okresu	650 000	-

Bank dokonał emisji obligacji kapitałowych, o których mowa w art. 27a ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach („Obligacje Kapitałowe AT1”), które zostały nabyte przez BNP Paribas S.A. z siedzibą w Paryżu w dniu 28 listopada 2024 r. Łączna wartość nominalna emisji Obligacji Kapitałowych AT1 wyniosła 650 000 tys. zł, a wartość nominalna jednej Obligacji Kapitałowej AT1 wynosi 500 tys. zł. Obligacje Kapitałowe AT1 oprocentowane są według zmiennej stopy procentowej stanowiącej sumę stawki referencyjnej Wibor 3M oraz marży. Wysokość oprocentowania została ustalona na warunkach rynkowych. Obligacje Kapitałowe AT1 są instrumentami bez określonego terminu wykupu, uprawniającymi do otrzymywania odsetek przez czas nieoznaczony, z zastrzeżeniem, że Bank będzie mógł dokonać ich wcześniejszego wykupu na zasadach wskazanych w warunkach emisji. Warunki emisji Obligacji Kapitałowych AT1 nie przewidują możliwości konwersji na akcje Banku, a jedynie możliwość ich umorzenia w formie odpisu tymczasowego w przypadku spadku współczynnika CET1 poniżej umownej wartości referencyjnej.

Wynik z lat ubiegłych	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Stan na początek okresu	(368 226)	(430 157)
Przeniesienie z zysków z bieżącego okresu	(48 777)	65 026
Inne	(2 115)	(3 095)
Stan na koniec okresu	(419 118)	(368 226)

Zmiana stanu kapitału z aktualizacji wyceny aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody	2024		2023	
	Wartość brutto	Podatek odroczony	Wartość brutto	Podatek odroczony
Stan na początek okresu	(704 985)	133 947	(1 426 160)	270 971
zyski/straty z tytułu wyceny według wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody odniesione na kapitał własny	23 058	(4 381)	722 929	(137 357)
przeniesienie na wynik finansowy w wyniku sprzedaży aktywów finansowych z wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	10 591	(2 012)	(1 754)	333
Stan na koniec okresu	(671 336)	127 554	(704 985)	133 947

47. DYWIDENDY

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku w dniu 16 kwietnia 2024 r. podjęło uchwałę w sprawie wypłaty dywidendy z zysku netto osiągniętego w 2023 r. Na podstawie niniejszej uchwały Bank wypłacił w dniu 10 maja 2024 r. dywidendę w wysokości 503 997 556,70 zł, tj. w kwocie 3,41 zł na jedną akcję. Dywidendą objęte są wszystkie akcje wyemitowane przez Bank, tj. 147 799 870 akcji.

Intencją Banku, zgodnie z przyjętą przez Radę Nadzorczą w dniu 9 grudnia 2021 roku polityką dywidendową, jest stabilne realizowanie w długim okresie wypłat dywidendy dla akcjonariuszy z zachowaniem zasady ostrożnego zarządzania Bankiem i Grupą Kapitałową Banku zgodnie z wymogami przepisów prawa oraz stanowisk KNF w sprawie założeń polityki dywidendowej banków komercyjnych.

Intencją Banku jest wypłata dywidendy w 2025 roku z zysku netto osiągniętego za rok 2024 roku. Zgodnie z art. 395 § 2 pkt 2 Kodeksu spółek handlowych decyzja dotycząca podziału zysku pozostaje w kompetencjach Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku.

48. PODZIAŁ ZYSKU

Zgodnie z uchwałą nr 7 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia BNP Paribas Bank Polska S.A. z dnia 16 kwietnia 2024 roku w sprawie podziału zysku BNP Paribas Bank Polska Spółka Akcyjna oraz wypłaty dywidendy za rok obrotowy 2023, Bank z zysku netto osiągniętego w 2023 roku w wysokości 1 007 827 538,15 PLN (jeden miliard siedem milionów osiemset dwadzieścia siedem tysięcy pięćset trzydzieści osiem złotych piętnaście groszy) wypłacił dywidendę 503 997 556,70 PLN, a pozostała część zysku w kwocie 503 829 981,45 PLN została przekazana na kapitał rezerwowy.

49. ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	31.12.2024	31.12.2023
Kasa i środki w Banku Centralnym (Nota 19)	11 325 551	6 883 586
Rachunki bieżące banków i inne należności	6 824 869	8 918 103
Lokaty międzybankowe	142 509	72 837
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, razem	18 292 929	15 874 526

50. INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

Różnice między bilansowymi zmianami stanu pozycji oraz zmianami stanu tych pozycji wykazywanymi w działalności operacyjnej.

Zmiana stanu należności od banków (w tym od Banku Centralnego i kasa)	31.12.2024	31.12.2023
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	5 659 432	(10 346 456)
Wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	2 408 579	2 674 665
Zmiana stanu wynikająca z odsetek	(2 957)	1 624
Zmiana stanu należności od banków, razem	8 065 054	(7 670 167)

Zmiana stanu należności od klientów wycenianych według zamortyzowanego kosztu	31.12.2024	31.12.2023
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	193 000	2 087 334
Zmiana stanu wynikająca z odsetek	(65 096)	1 399 451
Zmiana stanu należności od klientów wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	127 904	3 486 785

Zmiana stanu zobowiązań wobec banków (w tym od Banku Centralnego)	31.12.2024	31.12.2023
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(1 843 205)	1 055 740
Splata długoterminowych kredytów otrzymanych	(3 159 530)	(1 813 438)
Zaciągnięcie długoterminowych kredytów od innych banków	3 972 382	2 227 687
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków, razem	(1 030 353)	1 469 989

Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	31.12.2024	31.12.2023
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	3 749 923	7 153 788
Zmiana stanu wynikająca z odsetek	84 982	(102 503)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów, razem	3 834 905	7 051 285

Przepływy z działalności operacyjnej – inne korekty	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Różnice kursowe od zobowiązań podporządkowanych	(30 835)	(81 145)
Wycena papierów wartościowych ujętych w rachunku zysków i strat	(49 960)	(153 395)
Odpis na papiery wartościowe	(35)	(40 611)
Pozostałe korekty	20 951	6 108
Przepływy z działalności operacyjnej – inne korekty, razem	(59 879)	(269 043)

51. TRANSAKCJE Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI

BNP Paribas Bank Polska S.A. jest podmiotem należącym do Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A.

BNP Paribas Bank Polska S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A.

Jednostką dominującą najwyższego szczebla jest BNP Paribas S.A. z siedzibą w Paryżu.

W skład Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. na dzień 31.12.2024 roku wchodziła jednostka dominująca BNP Paribas Bank Polska S.A. oraz jej jednostki zależne:

1. BNP PARIBAS TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH S.A. („TFI”).
2. BNP PARIBAS LEASING SERVICES SP. Z O.O. („LEASING”).
3. BNP PARIBAS GROUP SERVICE CENTER S.A. („GSC”).

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązаныmi wynikały z bieżącej działalności operacyjnej i obejmowały przede wszystkim kredyty, depozyty, transakcje na instrumentach pochodnych oraz przychody i koszty z tytułu usług doradczych i pośrednictwa finansowego.

Transakcje z podmiotami będącymi udziałowcami BNP Paribas Bank Polska S.A. oraz podmiotami powiązаныmi

31.12.2024	BNP Paribas S.A. z siedzibą w Paryżu	BNP Paribas Fortis S.A.	Pozostała grupa kapitałowa BNP Paribas S.A.	Kluczowy personel	Razem
Aktywa	9 367 983	1 663	194 294	2 584	9 566 524
Należności z tytułu rachunków bieżących, kredytów i lokat	7 466 281	1 663	167 344	2 520	7 637 808
Pochodne instrumenty finansowe	1 670 668	-	8 614	-	1 679 282
Pochodne instrumenty zabezpieczające	231 025	-	-	-	231 025
Inne aktywa	9	-	18 336	64	18 409
Zobowiązania	13 396 820	26 789	1 033 503	1 973	14 459 085
Z tytułu otrzymanych kredytów	3 363 979	-	278 432	-	3 642 411
Z tytułu rachunków bieżących, depozytów	5 020 715	26 789	722 019	1 973	5 771 496
Z tytułu zobowiązań podporządkowanych	3 420 128	-	-	-	3 420 128
Pochodne instrumenty finansowe	750 285	-	2 356	-	752 641
Pochodne instrumenty zabezpieczające	841 713	-	-	-	841 713
Inne zobowiązania	-	-	30 696	-	30 696
Zobowiązania warunkowe					
Zobowiązania udzielone dotyczące finansowania	-	-	294 101	1 145	295 246
Zobowiązania udzielone gwarancyjne	430 288	86 650	662 905	-	1 179 843
Zobowiązania otrzymane	440 132	121 264	2 270 042	-	2 831 438
Pochodne instrumenty (nominał)	75 378 215	-	184 840	-	75 563 055
Pochodne instrumenty zabezpieczające (nominał)	29 817 809	-	-	-	29 817 809
Rachunek Zysków i Strat	(89 425)	(1 125)	(11 201)	45	(101 706)
12 miesięcy do 31.12.2024					
Przychody z tytułu odsetek	446 538	228	58 871	159	505 796
Koszty z tytułu odsetek	(652 843)	(1 353)	(45 978)	(114)	(700 288)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	-	-	840	-	840
Wynik na działalności handlowej	252 546	-	14 909	-	267 455
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	90 453	-	90 453
Pozostałe koszty operacyjne	-	-	(41 889)	-	(41 889)
Ogólne koszty administracyjne	(135 666)	-	(88 407)	-	(224 073)

31.12.2023	BNP Paribas S.A. z siedzibą w Paryżu	BNP Paribas Fortis S.A.	Pozostała grupa kapitałowa BNP Paribas S.A.	Kluczowy personel	Razem
Aktywa	15 507 274	46 382	4 436 610	1 746	19 992 012
Należności z tytułu rachunków bieżących, kredytów i lokat	13 202 692	46 281	4 404 351	1 724	17 655 048
Pochodne instrumenty finansowe	2 222 035	101	-	-	2 222 136
Pochodne instrumenty zabezpieczające	82 343	-	-	-	82 343
Inne aktywa	204	-	32 259	22	32 485
Zobowiązania	13 511 883	7 595	1 361 730	3 369	14 884 577
Z tytułu otrzymanych kredytów	3 651 360	-	386 565	-	4 037 925
Z tytułu rachunków bieżących, depozytów	4 001 897	7 595	679 851	3 369	4 692 712
Z tytułu zobowiązań podporządkowanych	4 075 428	-	260 644	-	4 336 072
Pochodne instrumenty finansowe	903 960	-	10 109	-	914 069
Pochodne instrumenty zabezpieczające	878 532	-	-	-	878 532
Inne zobowiązania	706	-	24 561	-	25 267
Zobowiązania warunkowe					
Zobowiązania udzielone dotyczące finansowania	-	-	265 487	1 262	266 749
Zobowiązania udzielone gwarancyjne	322 568	120 284	1 265 596	-	1 708 448
Zobowiązania otrzymane	8 312 740	155 406	1 625 763	-	10 093 909
Pochodne instrumenty (nominał)	81 242 618	51 095	239 256	-	81 532 969
Pochodne instrumenty zabezpieczające (nominał)	9 067 254	-	-	-	9 067 254
Rachunek Zysków i Strat	231 380	(1 903)	(151 134)	(155)	78 188
12 miesięcy do 31.12.2023					
Przychody z tytułu odsetek	404 788	737	29 098	37	434 660
Koszty z tytułu odsetek	(561 021)	(2 640)	(65 885)	(192)	(629 738)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	-	-	2 791	-	2 791
Wynik na działalności handlowej	494 336	-	-	-	494 336
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	10 846	-	10 846
Pozostałe koszty operacyjne	-	-	(41 237)	-	(41 237)
Ogólne koszty administracyjne	(106 723)	-	(86 747)	-	(193 470)

Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej

Wynagrodzenie Zarządu	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	16 891	20 283
Świadczenia długoterminowe	4 784	4 587
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	1 801
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	562
Płatności w formie akcji*	5 744	4 795
Wydane akcje**	1 855	2 279
Wynagrodzenie Zarządu, razem	29 274	34 307

*zawiera kwotę ujętą w kapitałach Banku powiązaną z obejmowanymi w przyszłości akcjami Banku (zgodnie z polityką realizacji wynagrodzeń zmiennych)

**wartość wydanych akcji w oparciu o wycenę aktuarialną

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 832	1 627
Wynagrodzenie Rady Nadzorczej, razem	1 832	1 627

52. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

Sprawozdawczość według segmentów

Bank podzielił swoją działalność oraz zastosował identyfikację przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań na następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne:

- Bankowość Detaliczna i Biznesowa,
- Bankowość Małych i Średnich Przedsiębiorstw,
- Bankowość Korporacyjna,
- Bankowość Korporacyjna i Instytucjonalna (CIB),
- pozostała działalność obejmująca Pion Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Corporate Center.

Dodatkowo zaprezentowany został wynik klientów:

- Agro, tj. rolników indywidualnych oraz przedsiębiorstw z branży rolno-spożywczej,
- Personal Finance.

Wyniki tych segmentów przecinają się z podstawowymi segmentami operacyjnymi, są one jednak dodatkowo oddzielnie monitorowane w sprawozdawczości zarządczej Grupy.

Przyjęty podział odzwierciedla zasady klasyfikacji klientów do poszczególnych segmentów zgodnie z modelem biznesowym Grupy, który opiera się na kryteriach podmiotowych, finansowych (w szczególności wysokości obrotów, poziomie zaangażowania kredytowego i zgromadzonych aktywów) oraz rodzaju prowadzonej działalności. Szczegółowe zasady przypisania klientów do konkretnych segmentów są regulowane wewnętrznymi przepisami Grupy.

Monitorowanie wyników zarządczych w Grupie uwzględnia wszystkie elementy składowe rachunku zysków i strat danego segmentu do poziomu zysku brutto, tj. dla każdego segmentu wykazywane są przychody, koszty oraz odpisy netto z tytułu utraty wartości. Przychody zarządcze uwzględniają przepływy środków między segmentami klientów, a jednostką zarządzającą aktywami i pasywami, wyceniane przy użyciu wewnętrznych transferowych cen funduszy opartych o ceny rynkowe oraz marże płynności określone dla danej wymagalności/zapadalności oraz waluty. Koszty zarządcze segmentów obejmują koszty bezpośrednio ich działalności oraz koszty alokowane zgodnie z przyjętym w Grupie modelem alokacji. Dodatkowo wynik zarządczy segmentów uwzględnia rozliczenia linii biznesowych z tytułu świadczonych pomiędzy nimi usługami.

Działalność operacyjna Grupy prowadzona jest jedynie na terytorium Polski. Nie można wyróżnić istotnych różnic w ryzykach, na które miałyby wpływ położenie geograficzne placówek Banku, dlatego odstąpiono od ujawniania sprawozdania według informacji geograficznych.

Grupa stosuje ujednoczone i szczegółowe zasady dla wszystkich wyodrębnionych segmentów. W przypadku przychodów, poza ich standardowymi pozycjami, wyodrębnione są elementy składowe wyniku z tytułu odsetek segmentów – tj. przychody i koszty zewnętrzne oraz wewnętrzne. W przypadku kosztów działania, Grupa dokonuje alokacji kosztów pośrednich do poszczególnych segmentów działalności w pozycji 'Alokacja kosztów (wewnętrzne)'. Ze względu na specyfikę Grupy, nie występują istotne zjawiska sezonowości lub cykliczności. G świadczy usługi finansowe, na które popyt ma charakter stabilny, a wpływ sezonowości jest nieistotny.

Charakterystyka segmentów operacyjnych

Segment Bankowości Detalicznej i Biznesowej obejmuje kompleksową obsługę klientów indywidualnych, w tym klientów bankowości prywatnej, oraz klientów biznesowych (mikroprzedsiębiorstw). Usługi finansowe tego obszaru obejmują prowadzenie rachunków bieżących i kont lokacyjnych, przyjmowanie depozytów terminowych, udzielanie kredytów mieszkaniowych, kredytów gotówkowych, pożyczek hipotecznych, kredytów odnawialnych w rachunku bieżącym, kredytów przeznaczonych dla mikroprzedsiębiorstw, wydawanie kart debetowych i kredytowych, obsługę zagranicznych przekazów gotówkowych, zawieranie transakcji wymiany walutowej, sprzedaż produktów ubezpieczeniowych, oraz innych usług o mniejszym znaczeniu dla dochodów Grupy. W ramach segmentu Bankowości Detalicznej i Biznesowej wykazywane są również wyniki osiągnięte na działalności maklerskiej oraz z tytułu dystrybucji i przechowywania jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych.

Klienci Bankowości Detalicznej i Biznesowej obsługiwani są przez oddziały Banku oraz kanały alternatywne, tj. bankowość internetową, bankowość mobilną i bankowość telefoniczną, kanał bankowości Premium oraz Wealth Management. Dodatkowo sprzedaż wybranych produktów realizowana jest poprzez pośredników finansowych zarówno o zasięgu ogólnopolskim, jak i lokalnym.

Segment Personal Finance odpowiada za przygotowanie oferty produktowej i zarządzanie w zakresie finansowej obsługi konsumentów, z głównymi produktami tj.: kredyty gotówkowe, kredyty samochodowe, kredyty ratalne oraz karty kredytowe. Produkty te dystrybuowane są za pośrednictwem sieci oddziałów Bankowości Detalicznej i Biznesowej oraz zewnętrznych kanałów dystrybucji.

Segment Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz **Segment Bankowości Korporacyjnej** obsługują klientów biznesowych i oferują szeroki zakres usług świadczonych przedsiębiorstwom, a także klientom korporacyjnym, instytucjom finansowym i podmiotom sektora finansów publicznych. Sieć sprzedaży dla obszaru Bankowości Korporacyjnej tworzą Regionalne Centra Bankowości Korporacyjnej zlokalizowane w Warszawie, Łodzi, Gdańsku, Poznaniu, Wrocławiu, Katowicach, Krakowie i Lublinie. W ramach Regionalnych Centrów Bankowości Korporacyjnej funkcjonują Centra Bankowości Korporacyjnej rozmieszczone w największych ośrodkach biznesowych w Polsce, zapewniając w ten sposób szeroki zasięg geograficzny i sektorowy. Obsługa posprzedażowa klientów segmentu Bankowości Korporacyjnej prowadzona jest również za pośrednictwem telefonicznego Centrum Obsługi Biznesu i w systemie bankowości internetowej.

Podstawowe produkty i usługi świadczone na rzecz klientów biznesowych obejmują: cash management, globalne finansowanie handlu – pełna obsługa akredytyw importowych, eksportowych, gwarancji bankowych oraz inkasa dokumentowego, finansowanie łańcucha dostaw oraz finansowanie eksportu, przyjmowanie depozytów terminowych (od lokat overnight po lokaty terminowe), finansowanie m.in. w formie kredytów w rachunku bieżącym, kredytów odnawialnych i inwestycyjnych, kredytów z Grupy produktów finansowania agrobiznesu, produkty rynku finansowego, w tym zawieranie transakcji klientowskich wymiany walutowej oraz z zakresu instrumentów pochodnych, produkty leasingu i faktoringu oraz takie wyspecjalizowane usługi jak finansowanie nieruchomości, strukturyzowane finansowanie spółek o średniej kapitalizacji (mid-caps), bankowość inwestycyjna oraz związane z obsługą jednostek sektora publicznego: organizowanie emisji obligacji komunalnych, forfaiting, dedykowane rozwiązania cash management.

Segment Bankowości Korporacyjnej i Instytucjonalnej (Corporate and Institutional Banking (CIB)) wspiera sprzedaż produktów Grupy skierowaną do największych polskich przedsiębiorstw i obejmuje obsługę klientów strategicznych.

Pozostała działalność bankowa Grupy jest operacyjnie prowadzona głównie w ramach Pionu Zarządzania Aktywami i Pasywami. Celem Pionu jest przede wszystkim zapewnienie właściwego i stabilnego poziomu finansowania umożliwiającego bezpieczne prowadzenie działalności przez Bank przy jednoczesnym spełnieniu norm przewidzianych prawem. Pion Zarządzania Aktywami i Pasywami zarządza płynnością Banku, wyznacza wewnętrzne i zewnętrzne ceny referencyjne, zarządza ryzykiem stopy procentowej bilansu Grupy oraz operacyjnym i strukturalnym ryzykiem walutowym. Zadania realizowane w Pionie Zarządzania Aktywami i Pasywami obejmują zarówno aspekt ostrożnościowy (przestrzeganie regulacji zewnętrznych oraz zarządzeń wewnętrznych), a także optymalizacyjny (zarządzanie kosztem finansowania oraz generowanie wyniku z zarządzania pozycjami bilansu Grupy).

W segmencie **Pozostałej działalności bankowej** wykazano również koszty bezpośrednio jednostek wsparcia, które zostały zaalokowane na segmenty w pozycji 'Alokacja kosztów (wewnętrzne)', oraz wyniki niedające się przypisać do żadnego z wyżej wymienionych segmentów (m.in. inwestycje kapitałowe, wyniki realizowane na rachunkach własnych oraz na rachunkach klientowskich bez określonego segmentu).

31.12.2024	Bankowość Detaliczna i Biznesowa	Bankowość MSP	Bankowość Korporacyjna	CIB	Pozostała Działalność Bankowa	Razem	w tym klienci Agro	w tym Personal Finance
Rachunek zysków i strat za okres 12 miesięcy do 31.12.2024*								
Wynik z tytułu odsetek	3 165 168	621 002	1 581 981	101 767	271 089	5 741 006	747 854	740 596
przychody odsetkowe zewnętrzne	3 922 858	551 806	1 848 660	391 737	3 530 022	10 245 083	1 235 198	1 501 581
koszty odsetkowe zewnętrzne	(1 623 496)	(354 646)	(654 462)	(13 838)	(1 857 635)	(4 504 077)	(183 195)	(192 860)
przychody odsetkowe wewnętrzne	3 386 012	799 427	1 865 683	15 907	(6 067 028)	-	548 400	-
koszty odsetkowe wewnętrzne	(2 520 206)	(375 585)	(1 477 899)	(292 040)	4 665 730	-	(852 549)	(568 125)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	684 142	133 587	380 923	72 718	(7 694)	1 263 676	139 002	152 416
Przychody z tytułu dywidend	-	-	5 042	-	8 105	13 147	1 051	-
Wynik na działalności handlowej (w tym wynik z pozycji wymiany)	115 385	85 338	362 856	232 352	44 951	840 882	71 136	(170)
Wynik na działalności inwestycyjnej	-	-	-	-	14 374	14 374	-	-
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	1 946	1 946	-	-
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(76 329)	(13 476)	(11 785)	(13)	(9 145)	(110 746)	(9 257)	(14 146)
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie w związku z istotną modyfikacją	(11 569)	-	-	-	-	(11 569)	-	-
Wynik odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(1 369)	555	(206 353)	(39 453)	429	(246 192)	26 967	(59 296)
Wynik z tytułu ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi	(795 728)	-	-	-	-	(795 728)	-	-
Ogólne koszty administracyjne	(1 108 042)	(128 122)	(378 511)	(107 389)	(1 115 295)	(2 837 359)	(18 708)	(312 945)
Amortyzacja	(124 401)	(2 255)	(70 948)	(20 454)	(296 392)	(514 450)	(264)	(17 209)
Alokacja kosztów (wewnętrzne)	(919 912)	(229 059)	(227 015)	(5 366)	1 381 351	-	-	(127 508)
Wynik na działalności operacyjnej	927 345	467 570	1 436 190	234 162	293 719	3 358 987	957 781	361 738
Podatek od instytucji finansowych	(184 739)	(26 218)	(125 339)	(26 714)	(41 962)	(404 971)	-	(53 498)
Zysk (strata) brutto segmentu	742 606	441 352	1 310 851	207 448	251 757	2 954 016	957 781	308 240
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	(595 748)	-	-
Zysk (strata) netto						2 358 268		
Sprawozdanie z sytuacji finansowej na 31.12.2024*								
Aktywa segmentu	44 241 900	6 745 374	31 188 298	5 089 125	80 274 894	167 539 589	14 475 650	15 135 293
Zobowiązania segmentu	76 154 055	17 670 878	45 168 667	-	13 151 934	152 145 533	12 650 778	-

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

31.12.2023	Bankowość Detaliczna i Biznesowa	Bankowość MSP	Bankowość Korporacyjna	CIB	Pozostała Działalność Bankowa	Razem	w tym klienci Agro	w tym Personal Finance
Rachunek zysków i strat za okres 12 miesięcy do 31.12.2023*								
Wynik z tytułu odsetek	2 955 922	509 484	1 396 720	113 153	250 147	5 225 427	680 274	728 771
przychody odsetkowe zewnętrzne	4 150 760	607 876	1 880 960	490 257	2 697 407	9 827 260	1 267 531	1 400 914
koszty odsetkowe zewnętrzne	(1 552 615)	(418 042)	(817 898)	(9 653)	(1 803 627)	(4 601 833)	(562 407)	(177 282)
przychody odsetkowe wewnętrzne	3 136 850	754 913	1 813 787	11 053	(5 716 603)	-	875 032	-
koszty odsetkowe wewnętrzne	(2 779 073)	(435 263)	(1 480 130)	(378 504)	5 072 969	-	(899 882)	(494 861)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	621 676	142 678	371 382	79 159	(3 933)	1 210 962	157 666	135 588
Przychody z tytułu dywidend	-	-	4 419	-	6 462	10 881	425	-
Wynik na działalności handlowej (w tym wynik z pozycji wymiany)	121 487	88 878	381 210	281 862	77 344	950 781	88 269	(126)
Wynik na działalności inwestycyjnej	-	-	-	-	(23 028)	(23 028)	-	-
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	(30 939)	(30 939)	-	-
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(20 692)	(2 407)	(4 960)	-	(37 418)	(65 476)	(242)	(14 337)
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie w związku z istotną modyfikacją	4 190	-	-	-	-	4 190	-	-
Wynik odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(54 118)	7 444	43 430	(31 156)	31	(34 369)	41 815	2 774
Wynik z tytułu ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi	(1 978 086)	-	-	-	-	(1 978 086)	-	-
Ogólne koszty administracyjne	(1 077 623)	(123 629)	(314 560)	(103 548)	(1 019 438)	(2 638 799)	(19 711)	(297 346)
Amortyzacja	(117 681)	(2 239)	(55 842)	(15 663)	(265 310)	(456 736)	(285)	(15 773)
Alokacja kosztów (wewnętrzne)	(833 499)	(217 125)	(201 766)	6 890	1 245 500	-	-	(141 502)
Wynik na działalności operacyjnej	(378 424)	403 084	1 620 033	330 697	199 418	2 174 808	948 211	398 049
Podatek od instytucji finansowych	(171 940)	(25 860)	(113 629)	(16 936)	(83 288)	(411 653)	-	(42 277)
Zysk (strata) brutto segmentu	(550 364)	377 224	1 506 404	313 761	116 130	1 763 155	948 211	355 772
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	(750 609)	-	-
Zysk (strata) netto						1 012 546		
Sprawozdanie z sytuacji finansowej na 31.12.2023 *								
Aktywa segmentu	44 403 787	7 009 167	27 894 340	4 915 595	76 802 856	161 025 747	15 018 059	13 946 959
Zobowiązania segmentu	68 192 973	17 944 045	44 666 126	-	17 361 327	148 164 472	18 977 677	-

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

53. SPRAWY SĄDOWE I POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNE

Ryzyko prawne

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku nie toczyły się postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań albo wierzytelności Banku, których wartość przekraczałyby 10% kapitałów własnych Banku.

Wyrok w sprawie sposobu naliczania opłaty interchange

W dniu 6 października 2015 roku Sąd Apelacyjny wydał wyrok w sprawie sposobu naliczania opłaty interchange przez banki działające w porozumieniu. Sąd zmienił tym samym wyrok Sądu I instancji (Okręgowego) z roku 2013 poprzez oddalenie odwołań banków w całości, jednocześnie uwzględniając apelację Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK), który kwestionował znaczące obniżenie przez Sąd I instancji kar pieniężnych. Oznacza to utrzymanie wymiaru kary z pierwotnej decyzji Prezesa UOKiK z dnia 29 grudnia 2006 roku, na mocy której nałożono na 20 banków, w tym Bank BGŻ S.A. oraz Fortis Bank Polska S.A. kary w związku z praktykami ograniczającymi konkurencję w postaci ustalania w porozumieniu opłat interchange od transakcji realizowanych z użyciem kart płatniczych systemów Visa i MasterCard w Polsce.

Całkowita kwota kary nałożona na Bank BGŻ BNP Paribas S.A. (obecnie BNP Paribas Bank Polska S.A.) wynosiła 12 554 tys. zł, w tym:

- kara z tytułu działań Banku Gospodarki Żywnościowej w kwocie 9 650 tys. zł oraz
- kara z tytułu działań Fortis Bank Polska S.A. (FBP) w kwocie 2 895 tys. zł.

Bank zapłacił zasądzoną kwotę 19 października 2015 roku. Dnia 25 kwietnia 2016 roku Bank wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu. Orzeczeniem wydanym w dniu 25 października 2017 roku Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie i skierował sprawę do ponownego rozpoznania. Przejęcie podstawowej działalności Raiffeisen Bank Polska S.A. (RBPL) nie zmieniło sytuacji Banku w tym postępowaniu albowiem RBPL nie był jego stroną.

W dniu 23 listopada 2020 roku Sąd Apelacyjny uchylił wyrok Sądu I instancji i przekazał sprawę do ponownego rozstrzygnięcia, w listopadzie 2022 roku odbyła się pierwsza rozprawa. Sprawa jest w toku.

Roszczenia przedsiębiorców wobec Banku (opłata interchange)

Do dnia 31 grudnia 2024 roku Bank otrzymał łącznie:

- 33 wnioski o zawezwanie do próby ugodowej od przedsiębiorców (marchantów) z tytułu płatności prowizji interchange od operacji dokonywanych za pomocą kart płatniczych (z czego dwóch przedsiębiorców wniosło wnioski dwukrotnie, jeden trzykrotnie, a jeden wniósł dwa wnioski, dotyczące różnych systemów płatniczych). Łączna wartość roszczeń ww. przedsiębiorców wynosiła 1 028 020 tys. zł, z których 1 018 050 tys. zł dotyczyło solidarnej odpowiedzialności Banku wraz z innymi bankami;
- 4 wnioski o podjęcie mediacji przed sądem polubownym przed Komisją Nadzoru Finansowego. Wnioski zostały skierowane do Banku przez tych samych przedsiębiorców, którzy uprzednio wystąpili z wnioskami o zawezwanie do próby ugodowej. Łączna wartość roszczeń wynikających z ww. wniosków
- Większość zawezwań do próby ugodowej po odmowie podjęcia rozmów przez Bank nie trafiło do sądu.

Postępowania sądowe dotyczące roszczeń uczestników funduszy inwestycyjnych w związku z wykonywaniem funkcji depozytariusza funduszy inwestycyjnych.

Do dnia 31 grudnia 2024 roku Bank otrzymał łącznie 164 pozwy indywidualne oraz sześć pozwów w postępowaniu grupowym uczestników funduszy inwestycyjnych, związane z wykonywaniem funkcji depozytariusza funduszy inwestycyjnych (w tym w związku z wykonywaniem tej funkcji przez Raiffeisen Bank Polska S.A.).

Łączna kwota roszczeń dochodzonych ww. pozwami wynosi 205 165 tys. zł. Łączna kwota rezerwy 2 800 tys. zł.

Pierwsze dwa pozwy grupowe zostały złożone przez uczestników Funduszu Retail Parks Fund Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Aktywów Niepublicznych w likwidacji (dalej Fundusz RPF) odpowiednio: w imieniu 397 uczestników, wartość roszczeń: 96 221 tys. zł oraz w imieniu 181 uczestników, wartość roszczeń: 25 302 tys. zł.

Kolejne pozwy grupowe dotyczą ustalenia odpowiedzialności Banku za działania Banku jako depozytariusza następujących funduszy: 3) PSF 2 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Aktywów Niepublicznych (w imieniu 17 uczestników funduszu; brak wskazania wysokości roszczeń), 4) PSF Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Aktywów Niepublicznych (w imieniu 81 uczestników funduszu; brak wskazania wysokości roszczeń) 5) EPEF Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (pozew złożony w imieniu 42 uczestników funduszu; wartość roszczeń - 128 tys. zł) oraz 6) PSF Lease Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Aktywów Niepublicznych (w imieniu 38 uczestników funduszu; wartość roszczeń: 8 988 tys. zł).

Zarzuty podnoszone w pozwach koncentrują się w szczególności na nieprawidłowym wykonywaniu przez Raiffeisen Bank Polska S.A., a następnie Bank, obowiązków w zakresie zapewnienia, aby wartość aktywów netto funduszu inwestycyjnego oraz wartość aktywów netto przypadających na certyfikat inwestycyjny była obliczana zgodnie z przepisami prawa i statutem funduszu inwestycyjnego oraz obowiązku weryfikacji zgodności działania funduszu inwestycyjnego z przepisami prawa regulującymi działalność funduszy inwestycyjnych lub ze statutem. Bank stoi na stanowisku, że roszczenia uczestników funduszy w stosunku do Banku są bezzasadne.

Do dnia 31 grudnia 2024 roku zapadło łącznie **10 nieprawomocnych wyroków** sądów pierwszej instancji:

- **1 wyrok niekorzystny dla Banku** (Sąd w sprawie dot funduszu InMedica zasądził kwotę: 64 tys zł na rzecz powoda z uwagi na nieprawidłową dywersyfikację aktywów funduszu);
- **9 wyroków korzystnych dla Banku** (powództwa indywidualnych uczestników funduszy oddalone z uwagi na brak przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej Banku, w jednej sprawie złożono wniosek o uzasadnienie wyroku)

Postępowania administracyjne Komisji Nadzoru Finansowego w przedmiocie nałożenia kary w związku z wykonywaniem funkcji depozytariusza funduszy inwestycyjnych

W dniu 28 września 2022 roku Komisja Nadzoru Finansowego wszczęła postępowanie administracyjne w przedmiocie nałożenia kary administracyjnej na Bank na podstawie art. 232 ust. 1a ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, w związku z podejrzeniem naruszenia przez Bank w okresie 31 stycznia 2017 roku do 31 sierpnia 2019 roku przepisów ww. ustawy, poprzez nienależyte sprawowanie kontroli czynności faktycznych i prawnych dokonywanych przez fundusze inwestycyjne PSF Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych oraz PSF 2 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych, mającej na celu zapewnienie, aby wartość aktywów netto tych funduszy oraz wartość aktywów netto przypadających na certyfikat inwestycyjny, była obliczana zgodnie z przepisami prawa i statutami tych funduszy.

Decyzją z 14 czerwca 2024 roku Komisja Nadzoru Finansowego nałożyła na Bank karę pieniężną w wysokości 1 000 tys. zł za naruszenie obowiązków związanych z zapewnieniem aby wartość aktywów netto funduszy oraz wartość aktywów netto na certyfikat inwestycyjny była obliczana zgodnie z przepisami prawa, na dni wyceny przypadające w okresie od 31 października 2018 roku do 31 lipca 2019 roku W uzasadnieniu decyzji Komisja wskazała, iż naruszenie ww. obowiązków Depozytariusza polegało przede wszystkim na: i.) nie uzyskaniu pełnej informacji o sytuacji finansowej emitentów obligacji, które nabywały fundusze, co spowodowało iż Depozytariusz nie mógł w pełni ocenić zdolności emitentów obligacji do wykupu obligacji, ii.) nie dokonaniu analizy wpływu okoliczności dotyczących sytuacji finansowej emitentów obligacji na zasadność dokonania odpisów z tytułu utraty wartości obligacji oraz ostateczną wycenę wartości godziwej obligacji, iii.) nie przeprowadzeniu badania przyczyn wystąpienia ujemnych kapitałów po stronie emitentów obligacji oraz ewentualnego wpływu tych okoliczności na zdolność emitentów obligacji do spłaty zobowiązań z tytułu wykupu obligacji. Komisja umorzyła postępowanie w części dot. zapewnienia, aby wartość aktywów netto tych funduszy oraz wartość aktywów netto przypadająca na certyfikat inwestycyjny była obliczana zgodnie ze statutami tych funduszy na dni wyceny aktywów przypadające w okresie od 31 października 2018 roku do 31 lipca 2019 roku, oraz w części dot. zapewnienia, aby wartość aktywów netto tych funduszy oraz wartość aktywów netto przypadająca na certyfikat inwestycyjny była obliczana zgodnie z przepisami prawa i statutami tych funduszy na dni wyceny aktywów przypadające w okresie od 31 stycznia 2017 roku do 30 października 2018 roku (pełnienie funkcji depozytariusza przez Raiffeisen Bank Polska S.A.) oraz od 1 sierpnia 2019 roku do 31 sierpnia 2019 roku.

4 lipca 2024 roku Bank złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Bank utworzył rezerwę na poczet nałożonej kary.

Komisja Nadzoru Finansowego poinformowała Bank, że zakończenie postępowania w przedmiocie rozpoznania ww. wniosku planowane jest w kwietniu 2025 roku.

W dniu 7 grudnia 2022 roku Komisja Nadzoru Finansowego wszczęła postępowanie administracyjne w przedmiocie nałożenia kary na podstawie art.232 ust. 1a ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, w związku z podejrzeniem naruszenia przez Bank w latach 2017 - 2019 przepisów ww. ustawy, poprzez nienależyte sprawowanie stałej kontroli czynności faktycznych i prawnych dokonywanych przez Retail Parks Fund Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych, w związku z wyceną aktywów tego funduszu, mającej na celu zapewnienie aby wartość aktywów netto tego funduszu oraz wartość aktywów netto przypadających na certyfikat inwestycyjny była obliczana zgodnie z przepisami prawa.

Decyzją z 14 czerwca 2024 roku Komisja Nadzoru Finansowego nałożyła na Bank karę pieniężną w wysokości 500 tys. zł za naruszenie obowiązków związanych z zapewnieniem aby wartość aktywów netto funduszu oraz wartość aktywów netto na certyfikat inwestycyjny była obliczana zgodnie z przepisami prawa, na dni wyceny przypadające 30 listopada 2018 roku oraz 28 lutego 2019 roku.

W uzasadnieniu decyzji Komisja wskazała, iż naruszenie ww. obowiązków Depozytariusza polegało przede wszystkim na braku wnikliwej analizy okoliczności mającej wpływ na ustalenie sytuacji emitentów obligacji nabywanych przez fundusz oraz nie pozyskaniu wystarczających informacji o okolicznościach mających wpływ na tę sytuację. Na skutek tego Depozytariusz nie dostrzegł zasadności dokonania odpisów aktualizujących wartość obligacji w odpowiedniej wysokości i wycena obligacji była nieadekwatna. Komisja umorzyła postępowanie w części dotyczącej podejrzenia naruszenia w okresie od 1 stycznia 2017 roku do 30 października 2018 roku.

4 lipca 2024 roku Bank złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Bank utworzył rezerwę na poczet nałożonej kary.

Komisja Nadzoru Finansowego poinformowała Bank, że zakończenie postępowania w przedmiocie rozpoznania ww. wniosku planowane jest w marcu 2025 roku.

Postępowanie w sprawie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów – nieautoryzowane transakcje

8 lipca 2022 roku UOKiK wszczął postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. UOKiK zarzuca Bankowi, że po otrzymaniu reklamacji konsumenta dotyczącej nieautoryzowanej transakcji, Bank nie zwraca automatycznie klientom środków w terminie D+1, lecz przeprowadza wstępną procedurę wyjaśniającą w celu ustalenia, czy daną transakcję należy uznać jako zaakceptowaną/dokonaną przez klienta. Drugi zarzut UOKiK dotyczy przekazywania klientom przez Bank niewłaściwych informacji przy odrzucaniu reklamacji dotyczących spornej transakcji. Odrzucając takie reklamacje, Bank wyjaśniał, że zgodnie z jego systemami transakcja jest uznawana za autoryzowaną, gdyż została potwierdzona zgodnie z postanowieniami umowy obowiązującej klienta, w tym poprzez elementy, które tylko jemu/jej powinny być wiadome, tym samym jej kwestionowanie wskazuje na przypadek rażącego niedbalstwa po stronie klienta.

Podobne zarzuty UOKiK skierował do kilkunastu innych podmiotów sektora bankowego.

W sierpniu i grudniu 2024 roku UOKiK zażądał dodatkowych informacji oraz przedłużył prowadzenie postępowania do dnia 11 kwietnia 2025 roku.

Postępowanie w sprawie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów – wakacje kredytowe

W dniu 5 września 2022 roku Bank otrzymał decyzję UOKiK o wszczęciu postępowania przeciwko praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów polegającym na ograniczeniu możliwości złożenia wniosku o wstrzymanie spłaty kredytu hipotecznego, poprzez ograniczenie jednego wniosku do 2 miesięcy, podczas gdy klient powinien być mieć możliwość wnioskowania o wszystkie okresy jednocześnie (do 8 miesięcy).

Bank nie zgodził się z postawionymi zarzutami i przesłał do UOKiK odpowiedź, w której wskazał, że przyjmował i przetwarzał wszystkie indywidualne wnioski składane przez klientów (na dowolną liczbę miesięcy). Tym samym, nie doszło do naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, gdyż Bank nie pozbawił klientów ich praw, a jedynie nie zdażył z pełną automatyzacją wniosków elektronicznych na dzień wejścia w życie ustawy. Jednocześnie Bank poinformował UOKiK o zmianie kwestionowanej praktyki poprzez uruchomienie w dniu 8 września 2022 roku nowego formularza aplikacyjnego w bankowości elektronicznej GOonline, umożliwiającego klientom wnioskowanie o dowolnie wybrane/wszystkie okresy jednocześnie (do 8 miesięcy).

W dniu 17 stycznia 2023 roku Bank otrzymał Decyzję UOKiK, w której:

- uznano kwestionowaną praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów;
- stwierdzono zaniechanie praktyki;
- nakazano publikację decyzji;
- nałożono na Bank karę w wysokości 2 721 tys. zł (pomniejszoną o 50% (30% - tytułem zaprzestania praktyki, 20% wskutek zainicjowania spotkania i wyrażenia woli współpracy).

W dniu 17 lutego 2023 roku Bank złożył odwołanie od decyzji do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W dniu 8 grudnia 2023 roku sąd doręczył Bankowi odpowiedź UOKiK na odwołanie banku, wniesioną do SOKiK w dniu 28 sierpnia 2023 roku.

Bank zawiązał rezerwę w wysokości nałożonej kary.

Sąd zamknął rozprawę i wyznaczył termin ogłoszenia wyroku - 24 marca 2025 roku.

Postępowania sądowe dotyczące instytucji sankcji kredytu darmowego, o której mowa w art. 45 Ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim („u.k.k.”)

Instytucja sankcji kredytu darmowego uregulowana jest w art. 45 u.k.k., zgodnie z którym w przypadku naruszenia przez kredytodawcę wymienionych w nim przepisów tej ustawy, konsument, po złożeniu kredytodawcy pisemnego oświadczenia, zwraca kredyt bez odsetek i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy w terminie i w sposób ustalony w umowie o kredyt, a w razie, gdyby takiego sposobu nie ustalono, zwraca kredyt w równych ratach, płatnych co miesiąc, od dnia zawarcia umowy o kredyt. Zgodnie z art. 45 ust. 5 u.k.k. uprawnienie do skorzystania z sankcji kredytu darmowego wygasa po upływie roku od dnia wykonania umowy kredytu.

Pierwsze pozwy związane ze skorzystaniem przez Klientów z instytucji sankcji kredytu darmowego zaczęły wpływać do Banku w 2021 roku. Na koniec 2024 roku Bank otrzymał 801 takich pozwów o łącznej wartości przedmiotu sporu wynoszącej 16 865 tys. zł.

Bank kwestionuje zasadność roszczeń podnoszonych w tych sprawach. Dotychczasowe orzecznictwo w przeważającej części jest korzystne dla Banku.

Większość postępowań sądowych toczy się przed sądami I instancji. W sprawach prawomocnie zakończonych, na dzień 31 grudnia 2024 roku zapadło 92% korzystnych wyroków.

Spośród wszystkich toczących się przeciwko Bankowi spraw: 595 znajduje się w I instancji, 73 jest na etapie II instancji, zaś 133 zostało prawomocnie zakończonych.

Zarzut skorzystania z sankcji kredytu darmowego zgłaszany jest także w postępowaniach z powództw windykacyjnych Banku. Na dzień 31 grudnia 2024 roku przedmiotowy zarzut zgłoszono w 31 takich sprawach.

Zagadnienia prawne dotyczące instytucji sankcji kredytu darmowego są przedmiotem licznych pytań prejudycjalnych skierowanych przez polskie sądy do Trybunału Sprawiedliwości (Unii Europejskiej), dotyczących:

- dopuszczalności oprocentowania pozaodsetkowych kosztów kredytu oraz obowiązków informacyjnych spoczywających na instytucjach finansowych na tym tle (sprawy: C-472/23, C-566/24 oraz C-744/24),
- wykładni rocznego terminu na złożenie oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego (sprawa C-566/24),
- zakresu informowania konsumenta o procedurze przedterminowej spłaty kredytu (sprawy: C-566/24, C-831/24) oraz przysługującym konsumentowi prawie odstąpienia od umowy (sprawa C-566/24),
- badania przez sąd z urzędu naruszenia przez kredytodawcę innych przepisów niż wskazane w oświadczeniu o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego (sprawa C-831/24),
- dopuszczalności cesji wierzytelności wynikającej z umowy kredytu konsumenckiego oraz obowiązku zbadania przez sąd z urzędu umowy cesji z punktu widzenia abuzywności zawartych w niej postanowień (sprawa C-80/24),
- dopuszczalnego sposobu określenia wynagrodzenia przysługującego konsumentowi z tytułu umowy cesji (sprawa C-600/24),
- zastosowania sankcji kredytu darmowego w świetle zasady proporcjonalności (sprawy: C-472/23, C-566/24, C-831/24).

W dniu 24 października 2024 roku Trybunał Sprawiedliwości (UE) wydał wyrok w sprawie C-339/23 (Horyzont). TSUE orzekł, że przepisy Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 roku w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG zezwalają państwom członkowskim na wprowadzenie różnych sankcji za nieprzeprowadzenie oceny zdolności kredytowej konsumenta i za naruszenie obowiązków informacyjnych określonych w tej dyrektywie. TSUE nie analizował polskich przepisów ani nie wskazał konkretnej sankcji za naruszenie obowiązku przeprowadzenia oceny zdolności kredytowej konsumenta, zaznaczając, że wybór sankcji należy do państwa członkowskiego, pod warunkiem, że są one skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. W art. 45 u.k.k. ustawodawca nie przewidział możliwości zastosowania sankcji kredytu darmowego za naruszenie przez bank obowiązku zbadania zdolności kredytowej konsumenta.

Wykładnia przepisów dotyczących instytucji sankcji kredytu darmowego jest także przedmiotem zagadnień prawnych skierowanych do rozpoznania przez Sąd Najwyższy, dotyczących: uprawnień sądu do zbadania z urzędu innych naruszeń niż wskazane w treści złożonego przez konsumenta oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego, interpretacji rocznego terminu na złożenie oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego, wzajemnej relacji instytucji sankcji kredytu darmowego oraz przepisów dotyczących postanowień niedozwolonych, jak również dopuszczalności oprocentowania kosztów pozaodsetkowych oraz możliwości zastosowania z tego tytułu sankcji kredytu darmowego (sygn. akt II Ca 825/24).

Postępowania sądowe dotyczące umów kredytu hipotecznego z oprocentowaniem opartym o WIBOR

W pierwszym kwartale 2022 roku pojawiły się w Polsce pierwsze medialne informacje o pozwach przeciwko bankom kwestionujących WIBOR w umowach kredytu (z zarzutem abuzywności klauzul odnoszących się do WIBOR, ewentualnie z zarzutem nieważności umowy). Pozwy te zmierzają do podważenia wskaźnika WIBOR jako podstawy zmiennego oprocentowania. Dodatkowo podważany jest zakres oraz sposób przekazywania konsumentom pouczeń i informacji o zmienności wskaźnika a także metod jego obliczenia i czynnikach wpływających na jego zmianę.

W styczniu 2023 roku wpłynęły do Banku pierwsze pozwy kwestionujące WIBOR i klauzule zmiennego oprocentowania oparte o wskaźnik referencyjny WIBOR w umowach kredytu hipotecznego.

Do dnia 31 grudnia 2024 roku Bank otrzymał łącznie 64 pozwy (jeden pozew został cofnięty). Pozwy zostały złożone w imieniu konsumentów i dotyczą umów o kredyt hipoteczny w PLN, tylko 1 pozew został złożony przez przedsiębiorcę i dotyczy umowy kredytu odnawialnego.

W przypadku produktów Banku oferowanych konsumentom jedynie kredyty hipoteczne i niektóre produkty dla klientów segmentu Wealth są oparte o wskaźnik referencyjny WIBOR. Kredyty hipoteczne to 68 tys. umów o wartości bilansowej 14 840 135 tys. zł. Łączna wartość przedmiotu sporu w prowadzonych postępowaniach sądowych to 17 312 tys. zł, w tym kwota 3 939 tys. zł objęta jest żądaniem zapłaty. Większość postępowań sądowych toczy się przed sądami I instancji. W trzech sprawach wydane zostały korzystne dla banku wyroki sądu I instancji, z których jeden jest prawomocny.

Ponadto, w 24 sprawach windykacyjnych wytoczonych przez Bank, klienci podnieśli argumentację podważającą WIBOR jako wskaźnik referencyjny.

W zdecydowanej większości wraz z pozwami składane są wnioski o zabezpieczenie powództwa poprzez wstrzymanie pobierania na czas trwania procesu części odsetkowej raty opartej o oprocentowanie WIBOR. Większość wniosków jest oddalana przez sądy (na 63 wniosków o zabezpieczenie oddalono 57). Na dzień 31 grudnia 2024 roku wiążące są jedynie dwa postanowienia uwzględniające wniosek o zabezpieczenie, w tym jedno postanowienie jest prawomocne po oddaleniu zażalenia Banku, w przypadku drugiego postanowienia Bank złożył zażalenie lecz nie zostało ono jeszcze rozpoznane.

Bank stoi na stanowisku, że roszczenia klientów są nieuzasadnione, w szczególności z uwagi na to, że WIBOR jest oficjalnym wskaźnikiem, którego administrator otrzymał odpowiednie zgody wymagane przepisami prawa, m.in. Komisji Nadzoru Finansowego, a proces jego wyznaczania, dokonywany przez administratora (podmiot niezależny i niepowiązany z bankiem) jest zgodny z prawem i również podlega ocenie nadzorczej Komisji Nadzoru Finansowego. Komisja potwierdziła zgodność WIBOR-u z wymogami prawa. Analogiczne stanowisko przedstawił też Komitet Stabilności Finansowej, w skład którego wchodzi przedstawiciele: Narodowego Banku Polskiego, Komisji Nadzoru Finansowego, Ministerstwa Finansów oraz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

Dnia 29 czerwca 2023 roku Komisja Nadzoru Finansowego opublikowała ocenę zdolności WIBOR do pomiaru rynku oraz realiów gospodarczych, stwierdzając, że WIBOR posiada zdolność do pomiaru rynku oraz realiów gospodarczych, do których pomiaru został on powołany oraz we właściwy sposób reaguje na zmianę uwarunkowań płynnościowych, zmiany stóp banku centralnego oraz realiów gospodarczych.

W dniu 26 lipca 2023 roku Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF) opublikował stanowisko dotyczące zagadnień prawnych i ekonomicznych związanych z umowami o kredyt hipoteczny w walucie polskiej, w których stosowany jest wskaźnik referencyjny stopy procentowej WIBOR. Stanowisko zawiera jednoznaczne stwierdzenie, że WIBOR spełnia wszystkie wymogi przepisane prawem oraz, że w ocenie UKNF nie ma żadnych podstaw do podważania wiarygodności i legalności WIBOR, w szczególności w kontekście zastosowania tego wskaźnika w umowach o kredyt hipoteczny w walucie polskiej. UKNF wskazał, że jego stanowisko może być wykorzystywane przez banki w postępowaniach sądowych.

Zgodnie z danymi Związku Banków Polskich (wg stanu na koniec grudnia 2024 roku) prowadzonych jest obecnie 1 532 postępowań sądowych, w których klienci kwestionują postanowienia umowne przewidujące oprocentowanie oparte o wskaźnik referencyjny WIBOR. W 124 wyrokach na 130 zapadłych sądy I instancji wydały orzeczenia korzystne dla banków. 64 postępowania zostały prawomocnie zakończone, w tym jeden prawomocny wyrok został wydany na niekorzyść banku (unieważnienie umowy wynikało jednak z przyczyn innych niż wskaźnik WIBOR).

Postanowieniem z dnia 31 maja 2024 roku w sprawie wytoczonej przez kredytobiorców wobec PKO BP SA Sąd Okręgowy w Częstochowie zwrócił się do TSUE z pytaniami prawnymi dotyczącymi możliwości badania postanowień umownych dotyczących zmiennego oprocentowania w oparciu o wskaźnik WIBOR, obowiązków informacyjnych banku w zakresie ryzyka zmiennej stopy procentowej oraz możliwości kontynuowania umowy kredytu w oparciu o stałą marżę w przypadku uznania za nieuczciwe postanowień umownych dotyczących zmiennego oprocentowania w oparciu o WIBOR. W sprawie zarejestrowanej pod sygnaturą C-471/24 nie ma jeszcze rozstrzygnięcia.

Postępowania administracyjne Komisji Nadzoru Finansowego w przedmiocie nałożenia kary

W dniu 22 listopada 2023 roku Komisja Nadzoru Finansowego wszczęła przeciwko BNP Paribas Bank Polska S.A. postępowanie administracyjne w przedmiocie nałożenia kary na podstawie art.176i ust. 1 pkt.4 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. Na obecnym etapie postępowania nie jest możliwe rzetelne oszacowanie wymiaru potencjalnej kary.

Postępowania sądowe dotyczące umów kredytowych w CHF w sektorze bankowym

Według danych Związku Banków Polskich liczba toczących się postępowań sądowych dotyczących umów kredytów indeksowanych/denominowanych do CHF na koniec grudnia 2024 roku wyniosła ponad 169 tys. wobec ponad 153 tys. na koniec 2023 roku.

Efektom tego jest wzrost rezerw na te postępowania tworzonych przez banki z portfelami kredytów hipotecznych w CHF.

Postępowania wszczęte przez klientów Banku, którzy zawarli umowy kredytu walutowego oraz denominowanego do CHF

Wartość bilansowa brutto kredytów hipotecznych mieszkaniowych udzielonych klientom indywidualnym w CHF na dzień 31 grudnia 2024 roku wyniosła 406 207 tys. zł, w porównaniu do 815 687 tys. zł na koniec 2023 roku.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku liczba aktywnych kredytów walutowych oraz denominowanych do CHF wyniosła 8,3 tys.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku Bank był pozwanym w 6 596 (2 716 nowych spraw w 2024 roku) toczących się postępowaniach sądowych (z uwzględnieniem spraw prawomocnie zakończonych klienci wytoczyli łącznie 9 591 powództw przeciwko Bankowi), w których żądają bądź stwierdzenia nieważności umowy kredytu hipotecznego walutowego lub denominowanego do waluty CHF, bądź stwierdzenia trwałej bezskuteczności umowy i zapłaty kwot dotychczas uiszczonych. Roszczenia opierają się na występowaniu w umowie postanowień niedozwolonych, które nie pozwalają na utrzymanie umowy w mocy (art. 385¹ k.c.), Bank nie jest stroną żadnego pozwu zbiorowego, którego przedmiotem byłyby takie umowy kredytów.

Łączna wartość dochodzonych roszczeń w aktualnie toczących się sprawach na dzień 31 grudnia 2024 roku wyniosła 3 495 835 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosła 2 835 204 tys. zł), a w sprawach prawomocnie zakończonych 1 141 019 tys. zł (434 544 tys. zł na dzień 31 grudnia 2023 roku).

Do dnia 31 grudnia 2024 roku w 2 995 prawomocnie zakończonych postępowaniach zapadło 806 orzeczeń na korzyść Banku, w tym 539 w związku z zawarciem ugody sądowej, a w 2 189 sprawach sądy orzekły na niekorzyść Banku stwierdzając nieważność lub trwałą bezskuteczność umowy kredytu.

Bank na bieżąco szacuje wpływ ryzyka prawnego związanego z toczącymi się postępowaniami sądowymi, których przedmiotem są kredyty denominowane lub walutowe, biorąc pod uwagę aktualny stan wyroków w sprawach przeciwko Bankowi oraz linię orzecznictwa.

Polskie sądy pomimo odmiennych wskazań wynikających z orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości (UE) (C-19/20 i C-932/19) w zdecydowanej większości orzekają o nieważności lub bezskuteczności umów kredytu.

Łączny wpływ ryzyka prawnego związanego ze sprawami sądowymi ujęty w sprawozdaniu Banku na dzień 31 grudnia 2024 roku wyniósł 3 238 760 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniósł 3 404 016 tys. zł), przy czym wpływ na rachunek zysków i strat Banku w 2024 roku wyniósł 795 728 tys. zł (w 2023 roku wyniósł 1 978 086 tys. zł).

Zmiany łącznego wpływu ryzyka prawnego związanego ze sprawami sądowymi w 2024 r. przedstawia poniższa tabela (w tys. zł):

Łączny wpływ ryzyka prawnego	12 miesięcy do 31.12.2024	12 miesięcy do 31.12.2023
Stan na początek okresu	3 404 016	1 920 564
Dotworzenie w rachunku wyników	795 728	1 978 086
Wykorzystanie	(861 738)	(619 450)
Różnice kursowe	(99 246)	(16 947)
Reklasyfikacja oczekiwanych strat kredytowych w związku ze zmianą zasad rachunkowości	-	141 763
Stan na koniec okresu	3 238 760	3 404 016

W 2024 roku Bank wykorzystał 422 952 tys. zł z szacowanego wpływu ryzyka prawnego kredytów CHF w związku z zawartymi ugodami (w 2023 roku Bank wykorzystał z tego tytułu 376 100 tys. zł).

W 2024 roku Bank wykorzystał 438 786 tys. zł z szacowanego wpływu ryzyka prawnego kredytów CHF w związku z otrzymanymi prawomocnymi wyrokami stwierdzającymi nieważność umów kredytowych (w 2023 Bank wykorzystał z tego tytułu 243 350 tys. zł).

Łączny wpływ ryzyka prawnego związanego ze sprawami sądowymi przedstawiają poniższe tabele (w tys. zł):

31.12.2024	Wartość bilansowa brutto (przed korektą z tytułu ryzyka prawnego)	Wpływ ryzyka prawnego	Wartość bilansowa brutto (po korekcie z tytułu ryzyka prawnego)
Kredyty na nieruchomości dla osób fizycznych w walucie CHF	2 080 799	1 674 592	406 207
Wpływ ryzyka prawnego ujęty jako rezerwy na sprawy sporne	-	1 564 168	-
Razem wpływ ryzyka prawnego		3 238 760	

31.12.2023	Wartość bilansowa brutto (przed korektą z tytułu ryzyka prawnego)	Wpływ ryzyka prawnego	Wartość bilansowa brutto (po korekcie z tytułu ryzyka prawnego)
Kredyty na nieruchomości dla osób fizycznych w walucie CHF	3 070 272	2 254 585	815 687
Wpływ ryzyka prawnego ujęty jako rezerwy na sprawy sporne	-	1 149 431	-
Razem wpływ ryzyka prawnego		3 404 016	

Przy szacowaniu wpływu ryzyka prawnego Bank uwzględnia m.in. oszacowaną liczbę przyszłych pozwów, liczbę złożonych powództw, prawdopodobieństwo przegrania sprawy oraz szacowaną stratę Banku w przypadku niekorzystnego wyroku. Ponadto Bank w modelu uwzględnił szacowaną liczbę ugód, które będą zawarte z klientami. Wysokość oszacowania wpływu ryzyka prawnego związanego z ugodami wynosiła 238 170 tys. zł z łącznego szacunku wpływu.

Bank szacuje prawdopodobieństwo przegrania sprawy na podstawie historycznych wyroków oddzielnie dla portfela kredytów walutowych i denominowanych. Z uwagi na zaobserwowaną zmienność w orzecznictwie, Bank przy szacowaniu prawdopodobieństwa niekorzystnego wyroku uwzględnia tylko wyroki zapadłe po 31 grudnia 2020 roku.

Bank dokonując szacunku straty w przypadku wyroku stwierdzającego nieważność kredytu zakłada, że klient jest zobowiązany do zwrotu wypłaconego kapitału bez uwzględniania innych świadczeń od konsumenta (wynagrodzenie za korzystanie z kapitału lub waloryzacji), Bank jest zobowiązany do zwrotu sumy spłaconych rat kapitałowo-odsetkowych wraz z zasądzonymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie oraz, że Bank dokonuje spisania ekspozycji kredytowej. Szacunek straty uwzględnia wartość pieniądza w czasie.

Skutkiem rachunkowym podpisania ugody z klientem jest zaprzestanie ujmowania kredytu w CHF, rozpoznanie nowego kredytu w PLN, rozpoznanie wyniku z tytułu zaprzestania ujmowania oraz ewidencja rozliczeń z klientami.

Skutkiem rachunkowym prawomocnego wyroku stwierdzającego nieważność umowy kredytowej jest zaprzestanie ujmowania ekspozycji kredytowej CHF oraz ewidencja rozliczeń z klientami z tytułu stwierdzenia nieważności umowy.

W przypadku zmiany zakładanej średniej straty o +/- 5 procent, przy pozostałych istotnych założeniach niezmiennych, szacunek wpływu zmieniłby się o +/-113 754 tys. zł.

Bank przeprowadził analizę wrażliwości modelu na szacunek liczby przegranych spraw. Zmiana tego szacunku miałaby następujący wpływ na wartość szacowanej straty z tytułu ryzyka prawnego dotyczącego kredytów CHF.

Parametr	Scenariusz	Wpływ na stratę Banku z tytułu ryzyka prawnego
Procent przegranych spraw	+5 p.p.	+80 439 tys. PLN
	-5 p.p.	-115 074 tys. PLN

Bank przeprowadził analizę wrażliwości stosowanego modelu na szacunek liczby przyszłych pozwów. Zmiana liczby przyszłych pozwów miałaby następujący wpływ na wartość szacowanej straty z tytułu ryzyka prawnego dotyczącego kredytów CHF.

Parametr	Scenariusz	Wpływ na stratę Banku z tytułu ryzyka prawnego
Liczba przyszłych pozwów	+20%	+68 031 tys. PLN
	-20%	-68 031 tys. PLN

Bank ocenił również, że gdyby oszacowaną liczbę pozwów przeciwko Bankowi zwiększyć o pozwy złożone przez dodatkowy 1% klientów posiadających kredyty w CHF wówczas strata z tytułu ryzyka prawnego wzrosłaby o ok. 35 379 tys. zł.

Bank, kalkulując oczekiwaną stratę z tytułu ryzyka prawnego dotyczącego kredytów CHF uwzględnia dostępne dane historyczne, w tym treść orzeczeń zapadłych w sprawach zakończonych. Bank monitoruje liczbę pobieranych zaświadczeń oraz zmianę liczby pozwów w celu odpowiedniego aktualizowania szacunku wpływu ryzyka prawnego kredytów walutowych.

Aktualna linia orzecznicza w sprawach z powództw kredytobiorców CHF jest niekorzystna dla banków, niemniej jednak niektóre kwestie prawne nadal są niewyjaśnione, w szczególności kwalifikacja kredytów jako walutowych. Powyższa kwestia jest istotna dla oceny ryzyka związanego z postępowaniami dotyczącymi części portfela Banku.

Bank na bieżąco monitoruje zapadające wyroki i będzie dostosowywał poziom szacunku wpływu ryzyka prawnego do aktualnej linii orzeczniczej. Bank jednocześnie ma świadomość, iż poczynione założenia obarczone są subiektywną oceną bieżącej sytuacji, która może ulec zmianie w przyszłości. Bank przy oszacowaniu wysokości wpływu ryzyka prawnego bazuje na wszystkich informacjach dostępnych na dzień podpisania sprawozdania.

Jednocześnie Bank uwzględnił prawo do rozpoznanienia aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w związku z uprawnieniem do zastosowania preferencji podatkowej w odniesieniu do ugód objętych zakresem, obowiązującego do końca roku 2024 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 marca 2022 roku, zmienionego rozporządzeniem z dnia 20 grudnia 2022 roku, w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Bank utrzymywał aktywa na kwotę 25 422 tys. zł z czego w I półroczu 2024 roku zostały zrealizowane 25 422 tys. zł oraz dodatkowe 24 267 tys. zł na bazie dotworzonej rezerwy. W oparciu o nowy szacunek wpływu ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi na koniec 2024 roku, Bank pozostawia w aktywach 38 165 tys. zł z przewidywanym terminem realizacji do końca 2025 roku.

Dodatkowo Bank - w oparciu o wyrok NSA w sprawie podatkowego ujęcia zwracanych odsetek związanych z unieważnionymi umowami kredytów walutowych i powstałych w odniesieniu do tych kredytów różnic kursowych, ujętych w latach ubiegłych oraz interpretację indywidualną, zgodnie z którą odsetki ustawowe z tytułu opóźnienia płatności zasądzone przez sąd stanowią dla Banku koszt uzyskania przychodu w dacie zapłaty - dokonał analizy ich wpływu na szacunek odroczonego podatku dochodowego i w efekcie podjął decyzję o utworzeniu w 2024 roku, dodatkowego aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 135 535 tys. zł w odniesieniu do odsetka oszacowanego wpływu ryzyka prawnego związanego z umowami kredytowymi denominowanymi w CHF w wysokości 713 343 tys. zł.

Również w oparciu o wspomniany wyrok NSA oraz interpretację Bank dokonał korekty deklaracji CIT za rok 2023 w maju br. na kwotę w wysokości 19 023 tys. zł w związku z rozliczeniem unieważnienia kredytów CHF za ten rok.

Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości (UE)

W dniu 12 stycznia 2024 roku TSUE wydał postanowienie w sprawie **C-488/23**, dotyczącej dopuszczalności sądowej waloryzacji świadczenia banku w postaci wypłaconego kapitału kredytu. Odwołując się do sprawy C-520/21 TSUE wskazał, że w przypadku uznania umowy kredytu za nieważną w całości na skutek wyeliminowania z niej klauzul abuzywnych, przepisy Dyrektywy 93/13 stoją na przeszkodzie wykładni sądowej prawa państwa członkowskiego, zgodnie z którą instytucja kredytowa ma prawo żądać od konsumenta, poza zwrotem kapitału wypłaconego z tytułu wykonania umowy kredytu oraz ustawowych odsetek za opóźnienie od dnia wezwania do zapłaty, rekompensaty polegającej na sądowej waloryzacji świadczenia wypłaconego kapitału w razie istotnej zmiany siły nabywczej pieniądza po wypłaceniu tego kapitału konsumentowi.

W dniu 25 kwietnia 2024 roku TSUE wydał wyroki w sprawach **C-484/21** oraz **C-561/21**, dotyczące biegu terminów przedawnienia roszczeń podnoszonych na gruncie twierdzeń o niedozwolonym charakterze postanowień.

W pierwszym z wyroków TSUE orzekł, że przepisy Dyrektywy 93/13 stoją na przeszkodzie temu, aby:

- termin przedawnienia roszczenia o zwrot kosztów poniesionych przez konsumenta w chwili zawarcia umowy z przedsiębiorcą w związku z postanowieniem, które zostało uznane za nieuczciwe prawomocnym wyrokiem sądu wydanym po dokonaniu zapłaty tych kosztów, biegnie od dnia dokonania tej zapłaty, niezależnie od tego, czy konsument był lub mógł być świadomy nieuczciwego charakteru tego postanowienia w chwili dokonywania tej zapłaty lub zanim postanowienie to zostało uznane za nieważne wyrokiem,
- termin przedawnienia roszczenia o zwrot kosztów poniesionych przez konsumenta na podstawie postanowienia umowy zawartej z przedsiębiorcą, które zostało uznane za nieuczciwe prawomocnym wyrokiem sądu, biegnie od dnia, w którym krajowy sąd najwyższy wydał wcześniejszy wyrok w odrębnej sprawie, uznający za nieuczciwy standardowy warunek odpowiadający temu warunkowi tej umowy.

W drugim z wyroków TSUE orzekł, że przepisy Dyrektywy 93/13:

- nie stoją na przeszkodzie temu, by termin przedawnienia roszczenia o zwrot kosztów poniesionych przez konsumenta w związku z postanowieniem umownym uznanym za nieuczciwe na mocy prawomocnego wyroku sądu wydanego po uiszczeniu tych kosztów biegnie od dnia prawomocności wyroku, z zastrzeżeniem możliwości wykazania przez przedsiębiorcę, że konsument wiedział lub mógł wiedzieć o nieuczciwym charakterze danego postanowienia przed wydaniem tego wyroku,
- stoją na przeszkodzie temu, by bieg terminu przedawnienia roszczenia o zwrot kosztów poniesionych przez konsumenta w związku z postanowieniem umowy zawartej z przedsiębiorcą, którego nieuczciwy charakter został stwierdzony prawomocnym wyrokiem sądu wydanym po uiszczeniu tych kosztów, rozpoczynał się we wcześniejszej dacie, w której krajowy sąd najwyższy wydał w odrębnych sprawach wyroki uznające za nieuczciwe warunki odpowiadające odpowiedniemu postanowieniu tej umowy,
- stoją na przeszkodzie temu, aby termin przedawnienia roszczenia o zwrot kosztów poniesionych przez konsumenta na podstawie warunku umowy zawartej z przedsiębiorcą, który został uznany za nieuczciwy prawomocnym wyrokiem sądu, biegnie od dnia wydania niektórych wyroków TSUE, które potwierdziły co do zasady zgodność z prawem Unii terminów przedawnienia roszczeń o zwrot kosztów.

TSUE potwierdził, że roszczenie konsumenta o ustalenie nieuczciwości warunków umownych nie ulega przedawnieniu, natomiast roszczenia restytucyjne konsumenta (o zwrot świadczeń spełnionych na podstawie nieuczciwych warunków umownych) mogą ulegać przedawnieniu, pod warunkiem, że zastrzeżone w prawie krajowym terminy nie czynią niemożliwym lub nadmiernie utrudnionym dochodzenie konsumentowi roszczeń wynikających z Dyrektywy 93/13. TSUE powtórzył, że termin przedawnienia roszczenia restytucyjnego konsumenta nie może rozpocząć biegu zanim konsument dowiedział się o nieuczciwym charakterze danego warunku umownego. W szczególności termin ten nie może rozpocząć biegu już w dacie spełnienia świadczenia nienależnego przez konsumenta lub w dacie wydania przez TSUE (np. w sprawie C-260/18) bądź Sąd Najwyższy wyroku w innej podobnej sprawie (bez udziału tego konsumenta), jeżeli wówczas konsument nie miał wiedzy o nieuczciwym charakterze warunku.

W ocenie TSUE datą rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia roszczenia konsumenta może być w szczególności data wydania przez sąd prawomocnego wyroku w sprawie z udziałem konsumenta, jeżeli dopiero w tej dacie konsument powziął wiedzę o nieuczciwym charakterze danego warunku. Z uwagi na zakres pytań prejudycjalnych TSUE nie orzekł w przedmiocie przedawnienia roszczeń Banku.

W dniu 24 października 2024 roku wydał wyrok w sprawie **C-347/23**, dotyczący pojęcia konsumenta. W ocenie TSUE Dyrektywę 93/13 należy interpretować w ten sposób, że osoba fizyczna, która zawiera umowę o kredyt hipoteczny w celu sfinansowania zakupu pojedynczej nieruchomości mieszkalnej z zamiarem jej odpłatnego wynajmu, jest objęta pojęciem konsumenta w rozumieniu dyrektywy, jeżeli ta osoba fizyczna działa w celach niezwiązanych z jej działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową. Sama okoliczność, że ta osoba fizyczna dąży do uzyskania dochodu z zarządzania tą nieruchomością, nie może sama w sobie prowadzić do wyłączenia tej osoby z zakresu pojęcia konsumenta.

Uchwała Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 roku

W dniu 25 kwietnia 2024 roku cała Izba Cywilna Sądu Najwyższego podjęła tzw. dużą uchwałę frankową, rozstrzygając kluczowe zagadnienia prawne, sygn. akt III CZP 25/22, zgodnie z którą:

- 1) W razie uznania, że postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów.
- 2) W razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie.
- 3) Jeżeli w wykonaniu umowy kredytu, która nie wiąże z powodu niedozwolonego charakteru jej postanowień, bank wypłacił kredytobiorcy całość lub część kwoty kredytu, a kredytobiorca dokonywał spłat kredytu, powstają samodzielne roszczenia o zwrot nienależnego świadczenia na rzecz każdej ze stron.
- 4) Jeżeli umowa kredytu nie wiąże z powodu niedozwolonego charakteru jej postanowień, bieg przedawnienia roszczenia banku o zwrot kwot wypłaconych z tytułu kredytu rozpoczyna się co do zasady od dnia następującego po dniu, w którym kredytobiorca zakwestionował względem banku związanie postanowieniami umowy.
- 5) Jeżeli umowa kredytu nie wiąże z powodu niedozwolonego charakteru jej postanowień, nie ma podstawy prawnej do żądania przez którąkolwiek ze stron odsetek lub innego wynagrodzenia z tytułu korzystania z jej środków pieniężnych w okresie od spełnienia nienależnego świadczenia do chwili popadnięcia w opóźnienie co do zwrotu tego świadczenia.

Uchwała zapadła większością głosów. Zdania odrębne zgłosiło 6 z 17 sędziów, przede wszystkim w zakresie tego czy umowa po wyeliminowaniu klauzul przeliczeniowych powinna być utrzymana w mocy. Uchwała w swej treści odnosi się wyłącznie do skutków uznania klauzul przeliczeniowych w umowach kredytów indeksowanych lub denominowanych za abuzywne (nie przesądzając o abuzywności takich klauzul). Uchwała nie dotyczy kredytów walutowych, w przypadku których klauzule przeliczeniowe mają charakter fakultatywny i jako takie nie są niezbędne do wykonywania umowy.

W opublikowanym we wrześniu 2024 roku uzasadnieniu uchwały, Sąd Najwyższy:

- 1) rozróżnił kredyty indeksowane, denominowane i walutowe, wskazując, że kredyt walutowy powinien odnosić się do kredytu, którego kwota zostaje wyrażona w walucie obcej, przy czym w tej samej walucie następuje jego wypłata przez bank oraz spłata przez kredytobiorcę. Ten rodzaj kredytów nie jest przedmiotem uchwały,
- 2) potwierdził, że bieg przedawnienia roszczeń banku nie rozpoczyna się w dniu wypłaty kredytu, ale dopiero od dnia, w którym konsument zakwestionował ważność umowy z bankiem,
- 3) stwierdził, że wola konsumenta co do niezwiązania się postanowieniem niedozwolonym może być wyrażona w dowolny sposób, w tym w sposób dorozumiany,
- 4) wskazał, że skorzystanie z prawa potrącenia pozwala częściowo zapobiec negatywnym konsekwencjom przedawnienia roszczeń, gdyż zgodnie z art. 502 k.c. przedawnienie wierzytelności nie wyklucza jej potrącenia, jeżeli w chwili, gdy potrącenie stało się możliwe, przedawnienie jeszcze nie nastąpiło,
- 5) wskazał, że jeżeli pozwany dotychczas nie podjął działań mających na celu aktualizację zaskarżalności wierzytelności, podniesienie zarzutu potrącenia może nastąpić nie tylko w pierwszej fazie procesu: ustawodawca uwzględniła konieczność skierowania stosownego wezwania do zapłaty, a wówczas dopiero po upływie dwóch tygodni od uzyskania przymiotu wymagalności przez wierzytelność podmiot ten traci prawo podniesienia zarzutu potrącenia. Wreszcie pozwany może bronić się przez wniesienie powództwa wzajemnego lub skorzystać z instytucji powództwa przeciwegzekucyjnego.

Należy podkreślić, że stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uzasadnieniu nie rozstrzyga jednoznacznie dotychczasowych rozbieżności w orzecznictwie dotyczących definicji kredytu walutowego¹.

¹ Por. wyrok Sądu Najwyższego z 20 maja 2022 roku, sygn. II CSKP 713/22, postanowienie Sądu Najwyższego z 24 czerwca 2022 roku, sygn. I CSK 2822/22, wyrok Sądu Najwyższego z 26 stycznia 2023 roku, sygn. II CSKP 408/22, wyrok Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2023 roku, sygn. II CSKP 334/22, wyrok Sądu Najwyższego z 15 września 2023 roku, sygn. II CSKP 1356/22, wyrok Sądu Najwyższego z 9 maja 2024 roku, sygn. II CSKP 2416/22 oraz wyrok Sądu Najwyższego z 25 lipca 2024 roku, sygn. II CSKP 1424/22.

Sąd Najwyższy jednak zauważył, że w przypadku kredytów walutowych, w których nie występuje problem abuzywności przy ustalaniu kursu waluty przy wypłacie kredytu przez bank, lub w których na skutek usunięcia tej abuzywności umowa nadal obowiązuje w kształcie, w którym co do zasady możliwa jest spłata kredytu w walucie obcej, można przyjąć, że do przeliczenia kursu waluty ma zastosowanie art. 358 § 2 k.c., jako właściwy przepis dyspozytywny (tj. umowa może być kontynuowana przy zastosowaniu kursu średniego NBP).

Orzecznictwo Sądu Najwyższego dotyczące kredytów denominowanych i walutowych w CHF

W dniu 19 czerwca 2024 roku siedmioosobowy skład Izby Cywilnej Sądu Najwyższego wydał uchwałę w sprawie III CZP 31/23, w której wskazał, że prawo zatrzymania (art. 496 k.c.) nie przysługuje stronie, która może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony. W uzasadnieniu stwierdzono, że choć możliwość zastosowania prawa zatrzymania nie budzi wątpliwości kiedy świadczenia stron nie są jednorodnjawowe, to jednak w sytuacji, w której obie strony są zobowiązane do wzajemnego spełnienia świadczeń pieniężnych, w Kodeksie cywilnym przewidziano dalej idącą instytucję, a mianowicie potrącenie wzajemnych wierzytelności (art. 498 i nast. k.c.), skutkiem czego jest umorzenie wierzytelności do wysokości wierzytelności niższej, bez ryzyka niewypłacalności drugiej strony. Skoro prawo zatrzymania – jako instrument subsydiarny – ustępuje przed innymi rodzajami zabezpieczenia, to tym bardziej powinno ustąpić przed potrąceniem jako instytucją nakierowaną na zaspokojenie wierzytelności.

W dniu 2 lipca 2024 roku Sąd Najwyższy w składzie trzyosobowym w sprawie III CZP 2/24 podjął uchwałę, że dla skuteczności podniesienia zarzutu potrącenia na podstawie art. 203¹ k.p.c. i odbioru takiego oświadczenia wystarczające jest pełnomocnictwo procesowe. Sąd Najwyższy stwierdził, że z uwagi na racjonalność ustawodawcy i spójność systemu prawnego należy przyjąć, że zarzut potrącenia został zbudowany na konstrukcji potrącenia materialnoprawnego, umożliwiając jego podniesienie przez pełnomocnika procesowego.

Kwestie dotyczące wzajemności umowy kredytu oraz stosowania prawa zatrzymania będzie także przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego w sprawie III CZP 37/24 (wcześniej III CZP 89/22) – zagadnienie prawne przedstawiono do rozstrzygnięcia składowi 7 sędziów Sądu Najwyższego. Podjęta uchwała może mieć nadaną moc zasady prawnej.

Według stanu na koniec 2024 roku w sprawach kredytów CHF udzielonych przez Bank do Sądu Najwyższego zostało złożonych 239 skarg kasacyjnych, 50 skarg zostało przyjętych przez Sąd Najwyższy do rozpoznania i oczekują na merytoryczne rozstrzygnięcie, co do 129 skarg kasacyjnych Sąd Najwyższy wydał postanowienie o odmowie przyjęcia do rozpoznania. W 5 sprawach Sąd przekazał sprawy do ponownego rozpoznania, zaś w 6 oddalił skargę kasacyjną.

W lutym 2025 roku został opublikowany projekt nowej Ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie rozpoznawania spraw dotyczących zawartych z konsumentami umów kredytu denominowanego lub indeksowanego do CHF. Ustawa dotyczy roszczeń związanych z zawartą z konsumentem umową kredytu denominowanego lub indeksowanego do CHF (nie dotyczy kredytów walutowych). Do kluczowych mechanizmów przewidzianych w projekcie ustawy należą:

- zawieszenia spełnienia przez konsumentów obowiązku wykonania zobowiązań wynikających z umowy kredytu z chwilą doręczenia pozwu bankowi,
- nadania wyrokowi I instancji zasądzającemu na rzecz konsumenta świadczenia pieniężnego wykonalności z chwilą ogłoszenia lub doręczenia pozwanemu bankowi wyroku wydanego na posiedzeniu niejawnym,
- zniesienie ograniczeń czasowych w dotyczących podniesienia zarzutu potrącenia, usunięcie wątpliwości interpretacyjnych co do możliwości złożenia i przyjęcia oświadczenia o potrąceniu przez pełnomocnika procesowego,
- umożliwienie złożenia wniosku o zaspokojenie roszczenia restytucyjnego Banku w toku postępowania zainicjowanego przez konsumenta,
- przyznania korzyści podatkowych stronom, które zdecydują się na wycofanie środków zaskarżenia skierowanych do sądów,
- możliwość wysłuchania stron w sprawach frankowych na piśmie oraz wyłączenie ograniczeń w przesłuchiowaniu świadków poza salą rozpraw w ramach posiedzenia zdalnego,
- wprowadzenia ponownej weryfikacji (tzw. przedsądowej) skarg kasacyjnych przyjmowanych przez Sąd Najwyższy do rozpoznania w sprawach frankowych, przed ujednoczeniem linii orzeczniczej w tych sprawach.

Uchwalenie ustawy jest wstępnie planowane na II kwartał 2025.

Indywidualne ugody oferowane przez Bank

Od grudnia 2021 roku Bank prowadzi indywidualne negocjacje z klientami, z którymi pozostaje w sporze lub co do których istnieje uzasadnione ryzyko wdania się w spór. Bank uwzględnił ten parametr przy aktualizacji łącznego wpływu ryzyka prawnego.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku Bank przedstawił indywidualne propozycje ugody 13 915 klientom (12 807 klientom na dzień 31 grudnia 2023 roku) i 6 202 klientów zaakceptowało warunki przedstawionych propozycji (4 237 w 2023 roku), z czego podpisano 5 550 ugód (3 567 podpisanych ugód w 2023 roku).

54. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

54.1. Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych

Podstawowa działalność biznesowa Grupy skupia się wokół produktów finansowych oferowanych klientom: osobom fizycznym, przedsiębiorcom i przedsiębiorstwom, jednostkom publicznym i budżetowym, niebankowym instytucjom finansowym. Wśród pozycji o charakterze pasywnym dominują krótkoterminowe depozyty o stałym oprocentowaniu oraz rachunki bieżące i konta oszczędnościowe. Po stronie aktywnej Grupa oferuje następujące produkty kredytowe: kredyty mieszkaniowe, gotówkowe, karty kredytowe, kredyty w rachunku bieżącym, kredyty inwestycyjne i obrotowe, kredyty preferencyjne z dopłatami, faktoring, leasing, gwarancje, transakcje finansowania handlu zagranicznego (np. akredytywy) – zdecydowana większość produktów kredytowych to instrumenty średnio i długoterminowe, oprocentowane w oparciu o krótkoterminowe stawki rynkowe.

Grupa wykorzystuje instrumenty rynku finansowego w pierwszej kolejności do zarządzania ryzykami: płynności, stopy procentowej i walutowym, powstającymi w podstawowej działalności, zgodnie z przyjętym wewnątrznie apetytem na ryzyko oraz średnio- i długoterminowymi trendami rynkowymi.

Grupa oferuje również dostęp do instrumentów rynku finansowego swoim klientom, w celu zabezpieczania ryzyka rynkowego – walutowego, stopy procentowej lub cen towarów – istniejącego w ich podstawowej działalności biznesowej.

54.2. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest wpisane w podstawową i zasadniczą działalność finansową Grupy, obejmującą zarówno aktywność kredytową, jak również finansowanie z wykorzystaniem produktów rynku kapitałowego. W konsekwencji ryzyko kredytowe jest identyfikowane jako ryzyko o największym potencjalnym wpływie na aktualne, a także przyszłe, zyski oraz kapitał BNP Paribas Bank Polska S.A. Istotność ryzyka kredytowego potwierdza jego 56,14% udział w ogólnej kwocie kapitału ekonomicznego szacowanego przez Grupę na pokrycie istotnych ryzyk występujących w działalności Banku, jak również 86,88% udział w ogólnej kwocie kapitału regulacyjnego.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest realizacja strategii Grupy poprzez harmonijny wzrost portfela kredytowego przy jednoczesnym utrzymaniu akceptowalnego poziomu apetytu na ryzyko kredytowe.

Grupa w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym kieruje się następującymi zasadami:

- każda transakcja kredytowa wymaga wszechstronnej oceny ryzyka kredytowego, której wyrazem jest rating wewnętrzny lub ocena scoringowa,
- gruntowna i staranna analiza finansowa stanowi podstawę do uznania za wiarygodne dane finansowe klienta oraz informacje o wartości zabezpieczenia; ostrożne analizy Grupy zawsze uwzględniają niezbędny margines bezpieczeństwa,
- podstawą finansowania klienta jest – co do zasady - jego zdolność do generowania przepływów pieniężnych zapewniających spłatę zobowiązań wobec Grupy,
- sporządzona ocena ryzyka kredytowego jest poddawana dodatkowej weryfikacji przez niezależne od służb biznesowych, służby oceny ryzyka kredytowego,
- warunki cenowe transakcji kredytowej muszą pokrywać ryzyko tej transakcji,
- ryzyko kredytowe jest dywersyfikowane pod względem obszarów geograficznych, sektorów gospodarki, produktów oraz klientów,
- decyzje kredytowe mogą podejmować jedynie osoby do tego uprawnione,
- Grupa zawiera transakcje kredytowe wyłącznie z klientami, których zna, a podstawą współpracy z klientami są relacje długoterminowe,
- klient i zawarte z nim transakcje są monitorowane w sposób transparentny dla klienta i wzmacniający relacje z klientem.

Ryzyko koncentracji jest immanentnym ryzykiem, podejmowanym przez Bank w ramach prowadzonej działalności statutowej i podlega ono określonego procesowi i zasadom zarządzania.

Zarząd dokonuje oceny przyjętej polityki zarządzania ryzykiem koncentracji pod względem sposobu jej stosowania, w szczególności w zakresie sprawdzenia jej skuteczności i adekwatności realizacji zasad w kontekście aktualnej i planowanej działalności oraz z uwzględnieniem strategii zarządzania ryzykiem. W sytuacji istotnych zmian w otoczeniu działania Grupy lub strategii zarządzania ryzykiem, przegląd adekwatności procesu zarządzania ryzykiem koncentracji dokonywany jest niezwłocznie po wystąpieniu tej okoliczności. Właściwa ocena ryzyka koncentracji ponoszonego przez Grupę w istotnym stopniu zależy od prawidłowej i pełnej identyfikacji kluczowych czynników ryzyka, które wpływają na poziom ryzyka koncentracji.

W uzasadnionych przypadkach Grupa identyfikuje ryzyko koncentracji w procesie planowania nowej działalności obejmującej wprowadzenie i rozwój nowych produktów, usług i obecności na rynkach oraz istotne zmiany dotychczasowych produktów, usług i zmiany na rynkach.

Dywersyfikacja portfela kredytowego jest jednym z ważniejszych narzędzi zarządzania ryzykiem kredytowym. Nadmierna koncentracja kredytowa jest zjawiskiem niepożądanym przez Grupę, ponieważ powoduje wzrost ryzyka. Potencjalne straty z tym związane są na tyle dużym zagrożeniem, że stopień koncentracji powinien być monitorowany, kontrolowany i raportowany do kierownictwa Grupy. Podstawowymi narzędziami ograniczania ryzyka koncentracji są mechanizmy identyfikacji i pomiaru ryzyka koncentracji oraz limity zaangażowań w poszczególnych segmentach portfela Banku oraz w spółkach zależnych. Narzędzia te pozwalają na różnicowanie portfela kredytowego i redukcję negatywnych skutków związanych z niekorzystnymi zmianami w poszczególnych obszarach gospodarki.

Za obszar (wymiar) istotnej koncentracji Grupa uznaje sytuację, w której udział danego obszaru (wymiaru) koncentracji w sumie bilansowej Grupy jest równy lub przekracza 10% lub 5% planowanego na dany rok budżetowy wyniku finansowego netto Grupy. W takiej sytuacji dany obszar (wymiar) koncentracji podlega analizom, raportowaniu i zarządzaniu w ramach procesu zarządzania ryzykiem koncentracji.

Jednym z potencjalnych źródeł ryzyka kredytowego jest wysoka koncentracja zaangażowań kredytowych Banku w poszczególne podmioty lub grupy podmiotów powiązanych ze sobą kapitałowo i organizacyjnie. W celu jej ograniczenia Rozporządzenie UE nr 575/2013 określa limit maksymalnego zaangażowania Banku. Zgodnie z art. 395 Rozporządzenia UE nr 575/2013: Instytucja nie przyjmuje na siebie ekspozycji wobec klienta lub grupy powiązanych klientów, której wartość po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399–403 przekracza 25% wartości jej kapitału Tier 1. Jeżeli taki klient jest instytucją kredytową lub jeżeli do grupy powiązanych klientów należy co najmniej jedna instytucja kredytowa, wartość ta nie przekracza 25% wartości kapitału Tier 1 instytucji kredytowej lub kwoty 150 mln EUR, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa, pod warunkiem że suma wartości ekspozycji wobec wszystkich powiązanych klientów niebędących instytucjami kredytowymi, po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399-403, nie przekracza 25% wartości kapitału Tier 1 instytucji kredytowej.

Według stanu na koniec grudnia 2024 r.: limity określone w art. 395 Rozporządzenia UE nr 575/2013 w odniesieniu do podmiotów Grupy BNP Paribas S.A. - nie zostały przekroczone, zaangażowanie Banku stanowiło 10,22% kapitału Tier 1 w ujęciu skonsolidowanym.

W przypadku limitu zaangażowania wobec podmiotów spoza Grupy BNP Paribas S.A., limity nie zostały przekroczone, największe zaangażowanie stanowiło 11,61% kapitału Tier 1 w ujęciu skonsolidowanym.

Tolerancja ryzyka koncentracji jest określona w Grupie poprzez system limitów wewnętrznych, które uwzględniają zarówno zakładane kierunki i dynamikę rozwoju biznesu przez Grupę, akceptowalny poziom ryzyka kredytowego i płynności, jak również zewnętrzne uwarunkowania i perspektywy makroekonomiczne i sektorowe. Limity wewnętrzne dla ryzyka koncentracji kredytowych określone są m.in. dla:

- wybranych sektorów gospodarczych/ branż,
- ekspozycji denominowanych w walucie obcej,
- segmentu klienta (wewnątrzbankowa segmentacja klientów),
- kredytów zabezpieczonych danym rodzajem zabezpieczenia,
- regionów geograficznych,
- średniego prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (probability of default),
- ekspozycji z określonym ratingiem (wewnętrzna skala ratingowa Grupy),
- ekspozycji z określonym debt-service-to-income,
- ekspozycji z określonym loan-to-value.

Działania ograniczające ekspozycję Grupy na ryzyko koncentracji mogą obejmować działania o charakterze systemowym oraz działania o charakterze pojedynczych/specyficznych decyzji i transakcji. Do działań ograniczających ryzyko koncentracji o charakterze systemowym Grupa zalicza:

- ograniczanie zakresu kredytowania określonego rodzaju klientów, poprzez modyfikację prowadzonej polityki kredytowej,
- obniżenie limitów w zakresie ryzyka koncentracji,
- dywersyfikację rodzajów aktywów na poziomie sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy,
- zmianę strategii biznesowej w taki sposób, aby przeciwdziałała nadmiernej koncentracji,
- dywersyfikację w zakresie przyjmowanych rodzajów zabezpieczeń.

Do działań ograniczających ryzyko koncentracji o charakterze pojedynczych/ specyficznych decyzji i transakcji Grupa zalicza:

- ograniczanie zawierania dalszych transakcji z danym klientem lub grupą powiązanych klientów,
- sprzedaż wyselekcjonowanych aktywów/ portfeli kredytowych,
- sekurytyzację aktywów,
- ustanowienie nowych zabezpieczeń (np. kredytowych instrumentów pochodnych, gwarancji, subpartycypacji, umów ubezpieczenia) dla istniejących lub nowych ekspozycji kredytowych.

Analiza koncentracji branżowej obejmuje wszystkie ekspozycje kredytowe Grupy wobec klientów instytucjonalnych. Grupa definiuje branże w oparciu o Polską Klasyfikację Działalności. Struktura zaangażowania Grupy względem branż analizowana na koniec grudnia 2024 roku, charakteryzuje się koncentracją wobec takich branż jak: Rolnictwo, Leśnictwo, Łowiectwo i Rybactwo oraz Przetwórstwo Przemysłowe. Na koniec grudnia 2024 udział Przetwórstwa Przemysłowego zwiększył się o 0,45 p.p. do 22,2% w porównaniu do końca 2023, natomiast udział branży Rolnictwo, Leśnictwo, Łowiectwo i Rybactwo zmniejszył się o 1,26 p.p. w stosunku do końca 2023 roku i wyniósł 16,8% zaangażowania branżowego.

Poniżej zaprezentowano tabelę prezentującą podział kredytów wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat na branże działalności (wartość bilansowa brutto na 31 grudnia 2024 r. i 31 grudnia 2023 r.).

Branża	Zaangażowanie*	Zaangażowanie*	Udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości	Udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
KLIENCI INDYWIDUALNI	32 858 354	34 411 210	2,3%	2,3%
KLIENCI KORPORACYJNI:	55 453 912	54 354 205	3,9%	3,5%
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	9 320 401	9 818 765	4,8%	5,7%
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE	51 861	54 691	0,2%	0,6%
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	12 310 338	11 823 706	5,8%	3,0%
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO UKŁADÓW	961 471	992 908	0,2%	0,3%
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ	150 724	178 053	1,9%	1,6%
BUDOWNICTWO	2 369 279	2 977 251	6,9%	6,3%
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	7 916 807	8 076 424	3,7%	3,8%
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	2 829 260	2 953 351	3,6%	2,3%
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	391 006	446 469	12,4%	10,5%
INFORMACJA I KOMUNIKACJA	2 962 091	2 908 983	0,6%	1,3%
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	3 111 541	2 068 878	0,4%	0,8%
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	6 059 204	5 586 628	3,7%	2,1%
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	3 421 499	3 241 917	2,3%	2,1%
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	1 729 697	1 374 941	1,4%	3,4%
ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE	59 098	54 066	0,0%	0,0%
EDUKACJA	151 045	147 760	2,6%	3,6%
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	1 448 251	1 110 520	1,4%	6,5%
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	33 657	36 932	3,0%	3,4%
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	176 682	501 962	4,5%	1,9%
Razem	88 312 266	88 765 415	3,3%	3,1%

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

Grupa zarządza także ryzykiem koncentracji zabezpieczeń. W tym celu Grupa wprowadziła limity zaangażowania poszczególnych rodzajów zabezpieczeń dbając o ich odpowiednią dywersyfikację. Według stanu na koniec grudnia 2024 roku nie zaobserwowano przekroczeń tych limitów.

Podobnie jak w przypadku portfela kredytowego, koncentracja depozytów zgromadzonych od klientów jest monitorowana i raportowana kierownictwu Banku. Monitorowanie i raportowanie odbywa się w trybie dziennym, poza wartościami krytycznymi dla branż, których wykorzystanie jest wyznaczane miesięcznie.

Bank ustanowił trzy poziomy wartości krytycznych w zakresie koncentracji depozytów:

- dla deponentów: osobne dla mikroprzedsiębiorstw i małych firm (klienci Obszaru Bankowości Detalicznej i Biznesowej, Segment Małych i Średnich Przedsiębiorstw) na poziomie 1,4% całkowitego salda depozytów klientów niebankowych oraz dużych firm (klienci Obszaru Bankowości CIB, Segmentu Klientów Bankowości Korporacyjnej) na poziomie 4% całkowitego salda depozytów klientów niebankowych,
- dla branż: 25% łącznej bazy depozytowej niezależnie od branży,
- udział 10 największych deponentów: 10% wartości depozytów ogółem z wyłączeniem depozytów zgromadzonych od banków.

Na koniec grudnia 2024 r. wartości krytyczne w zakresie koncentracji depozytów nie były przekroczone.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe

Poniższa tabela prezentuje maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe dla instrumentów finansowych ujętych w sprawozdaniu finansowym. Maksymalna ekspozycja została zaprezentowana brutto, przed uwzględnieniem wpływu zabezpieczeń i innych instrumentów polepszenia jakości kredytów.

31.12.2024

Aktywa	Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe – bez uwzględniania zabezpieczeń	Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe – z uwzględnieniem zabezpieczeń
Kasa i środki w Banku Centralnym	11 325 949	11 325 551
Należności od banków	7 872 902	7 872 375
Pochodne instrumenty finansowe	2 440 116	2 440 116
Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej	230 658	230 658
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	87 859 760	85 401 516
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	452 506	452 506
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	32 368 884	32 364 550
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	321 434	321 434
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	23 027 454	23 027 454
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	859 567	859 567
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	1 515	1 515
Inne aktywa finansowe	1 096 235	1 029 154
Aktywa razem	167 856 980	165 326 396
Zobowiązania warunkowe razem	36 666 533	36 509 672
Całkowita ekspozycja na ryzyko kredytowe	204 523 513	201 836 068

31.12.2023

Aktywa	Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe – bez uwzględniania zabezpieczeń	Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe – z uwzględnieniem zabezpieczeń
Kasa i środki w Banku Centralnym	6 884 376	6 883 586
Należności od banków	17 964 677	17 963 948
Pochodne instrumenty finansowe	3 146 745	3 146 745
Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej	94 496	94 496
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	88 111 833	85 594 516
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	653 582	653 582
Papiery wartościowe wyceniane według amortyzowanego kosztu	26 250 646	26 246 278
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	291 351	291 351
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	16 634 303	16 634 303
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	766 504	766 504
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	4 730	4 730
Inne aktywa finansowe	635 300	560 888
Aktywa razem	161 438 543	158 840 927
Zobowiązania warunkowe razem	17 095 145	17 095 145
Całkowita ekspozycja na ryzyko kredytowe	178 533 688	175 936 072

Ekspozycja na ryzyko kredytowe w podziale na ratingi jakości kredytowej

Poniższa tabela prezentuje istotne ekspozycje na ryzyko kredytowe, do których miał zastosowanie model oczekiwanych strat kredytowych. Podział został oparty na poniższej skali ratingowej:

31.12.2024

Kredyty i pożyczki brutto wyceniane według amortyzowanego kosztu dla których odpis z tytułu utraty wartości jest mierzony jako*:

Rating	Faza 1 12-miesięczna oczekiwana strata kredytowa	Faza 2 Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji	Faza 3 Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji	POCI Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji	Wartość portfela brutto dla danej kategorii ratingu	Wartość portfela netto dla danej kategorii ratingu
1	-	-	-	-	-	-
2	175 059	4 132	-	-	179 191	179 055
3	1 296 497	23 978	-	-	1 320 475	1 319 559
4	4 572 264	54 251	-	185	4 626 700	4 613 008
5	10 738 258	551 308	-	622	11 290 188	11 246 575
6	18 914 474	980 212	-	3 330	19 898 016	19 790 803
7	9 198 527	1 954 574	-	1 438	11 154 539	10 997 276
8	1 013 742	2 202 164	-	295	3 216 201	3 057 232
9	7 946	561 084	-	1 132	570 162	517 752
10	416	557 927	-	1 032	559 375	456 903
11 do 12	-	-	2 059 194	72 993	2 132 187	1 074 221
no rating	54 633	-	-	-	54 633	54 633
Razem	45 971 816	6 889 630	2 059 194	81 027	55 001 667	53 307 017

31.12.2023

Kredyty i pożyczki brutto wyceniane według zamortyzowanego kosztu dla których odpis z tytułu utraty wartości jest mierzony jako*:

Rating	Faza 1 12-miesięczna oczekiwana strata kredytowa	Faza 2 Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji	Faza 3 Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji	POCI Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji	Wartość portfela brutto dla danej kategorii ratingu	Wartość portfela netto dla danej kategorii ratingu
1	32	-	-	-	32	32
2	38	-	-	-	38	38
3	1 606 632	49 280	-	-	1 655 912	1 655 162
4	3 454 979	156 426	-	-	3 611 405	3 609 436
5	8 325 447	339 128	-	-	8 664 575	8 652 064
6	17 369 715	887 870	-	808	18 258 393	18 180 488
7	13 160 363	2 037 791	-	15 356	15 213 510	15 029 751
8	1 012 560	2 193 428	-	558	3 206 546	3 053 978
9	45 580	694 153	-	2 451	742 184	673 053
10	775	462 555	-	2 457	465 787	390 900
11 do 12	-	-	1 771 523	88 330	1 859 853	782 567
no rating	22 911	-	-	-	22 911	22 911
Razem	44 999 032	6 820 631	1 771 523	109 960	53 701 146	52 050 380

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

Ocena ratingowa przeprowadzana jest dla całego portfela kredytowego Banku z wykluczeniem klientów indywidualnych. Grupa wyznacza wewnętrzne klasy ratingowe zgodnie z przyjętą polityką kredytową. Klasy ratingowe wyznaczone są na podstawie modelu ryzyka dedykowanego dla tej części portfela kredytowego i stanowią podstawę do szacowania wysokości rezerwy zgodnie z MSSF9. Klientom Grupy przypisywane są ratingi od 1 (klienci, wobec których Grupa identyfikuje najniższe ryzyko kredytowe) do 12 (klienci wobec których Grupa identyfikuje najwyższe ryzyko kredytowe). Do przypisania ratingów wykorzystywane są przy tym roczne dane finansowe przedstawiane przez klienta oraz ogólna ocena jakościowa jego sytuacji na rynku.

Struktura przeterminowania należności

Strukturę portfela kredytowego (wycenianego według zamortyzowanego kosztu oraz wycenianego według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat) w podziale na ekspozycje z utratą wartości oraz bez utraty wartości wraz z uwzględnieniem poziomu zaległości w spłacie przedstawiają poniższe tabele.

31.12.2024

Struktura przeterminowania należności (wartość bilansowa netto)	bez utraty wartości				z utratą wartości	Razem
	0 dni	1-30 dni	31-60 dni	61-90 dni		
Kredyty o charakterze bieżącym	28 580 038	2 191 968	28 600	10 298	571 444	31 382 348
Kredyty inwestycyjne	17 639 868	345 646	3 738	2 034	380 194	18 371 480
Kredyty na nieruchomości dla klientów indywidualnych	19 730 330	85 924	6 570	3 061	109 206	19 935 091
Kredyty pozostałe	9 541 295	50 922	4 794	1 315	174 449	9 772 775
Należności leasingowe	6 196 303	62 499	5 014	2 913	125 599	6 392 328
Razem	81 687 834	2 736 959	48 716	19 621	1 360 892	85 854 022

31.12.2023

Struktura przeterminowania należności (wartość bilansowa netto)	bez utraty wartości				z utratą wartości	Razem
	0 dni	1-30 dni	31-60 dni	61-90 dni		
Kredyty o charakterze bieżącym	29 001 793	1 271 021	43 617	13 407	616 800	30 946 638
Kredyty inwestycyjne	17 451 776	383 008	5 153	234	197 192	18 037 363
Kredyty na nieruchomości dla klientów indywidualnych	21 477 358	48 114	9 907	3 159	130 375	21 668 913
Kredyty pozostałe	9 455 913	132 287	6 205	3 518	97 056	9 694 979
Należności leasingowe	5 554 049	212 117	27 585	13 550	92 904	5 900 205
Razem	82 940 889	2 046 547	92 467	33 868	1 134 327	86 248 098

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

W odniesieniu do portfela kredytów hipotecznych, Bank definiuje wskaźnik DSTI (ang. debt service to income) jako stosunek całkowitych rocznych kosztów związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i zobowiązań finansowych innych niż zobowiązania kredytowe (z których klient detaliczny nie może się wycofać, tj. wynikających m.in. z przepisów prawa lub mających charakter trwały i nieodwołalny) do całkowitego rocznego dochodu klienta detalicznego. Zgodnie z polityką kredytową dla kredytów hipotecznych Bank określa maksymalne poziomy wskaźnika DSTI stosując się do wymogów Rekomendacji S. Bank monitoruje poziom wskaźnika DSTI podczas rocznych przeglądów polityki kredytowej, jak również w dedykowanych analizach ad hoc.

Na koniec grudnia 2024 roku, Bank nie obserwuje zwiększonego ryzyka kredytowego dla nowej produkcji kredytowej, jak i istniejącego hipotecznego portfela kredytowego. Zarówno wskaźniki Vintage, jak i poziom NPL (ang. non performing loan) w segmencie kredytów hipotecznych są stabilne na poziomie nie wyższym niż obserwowane na rynku bankowym w Polsce.

W związku z trwającą wojną w Ukrainie i sankcjami gospodarczymi wystosowanymi przeciwko Rosji oraz Białorusi, Bank dokonał analizy ekspozycji kredytowych bezpośrednio powiązanych z tymi krajami i na tej podstawie nie zidentyfikował istotnych ekspozycji zarówno w portfelu klientów instytucjonalnych, jak i klientów indywidualnych.

Jednocześnie Bank na bieżąco monitoruje sytuację Klientów mając na uwadze zabezpieczenie portfela kredytowego i utrzymanie jego wysokiej jakości. Kontynuowane są działania prewencyjne podjęte w I kwartale 2022 roku. W ramach tych działań analizowani są Klienci instytucjonalni, których działalność biznesowa jest:

- powiązana z gospodarkami powyższych krajów i przez to może być narażona na skutki wojny i nałożonych sankcji;
- szczególnie wrażliwa na inflację;
- podatna na embargo na rosyjski gaz.

Na potrzeby selekcji portfela kredytowego narażonego na skutki wojny Bank uwzględni m.in. następujące czynniki:

- eksport/import do/z krajów ryzyka;
- powiązania kapitałowe lub organizacyjne z obywatelami Rosji lub Białorusi;
- usługi transportowe świadczone w krajach ryzyka lub kanałach logistycznych przebiegających przez kraje ryzyka;
- produkcję prowadzoną w krajach ryzyka;
- inwestycje w środki trwałe oraz inwestycje kapitałowe w krajach ryzyka;
- istnienie kontraktów handlowych w krajach ryzyka (zwłaszcza kontraktów budowlanych);
- zatrudnienie pracowników z Rosji, Ukrainy lub Białorusi;
- dystrybucję rosyjskich i białoruskich towarów lub usług (ryzyko bojkotu towarów).

W przypadku inflacji, na podstawie informacji dostarczonych przez Departament Analiz Ekonomicznych i Sektorowych, Bank dokonał selekcji branż szczególnie wrażliwych. Pod uwagę zostały wzięte udział wynagrodzeń i kosztów usług obcych w kosztach operacyjnych (jako główne czynniki napędzające inflację) oraz marża brutto. Dla każdego z tych czynników zdefiniowano próg podwyższonego ryzyka. W ocenie wrażliwości uwzględniona została także informacja o możliwości przeniesienia wzrostu cen na klientów.

Wyselekcjonowana na tej podstawie grupa Klientów podlegała dalszej szczegółowej analizie, w celu identyfikacji działalności o podwyższonym poziomie ryzyka. Ocena ryzyka aktualizowana jest w cyklach półrocznych.

Odpisy z tytułu utraty wartości

Odpisy z tytułu utraty wartości odzwierciedlają oczekiwaną stratę kredytową obliczoną z wykorzystaniem trzyetapowego podejścia wymaganego przez MSSF 9, co opisano w Nocie 3.

Zabezpieczenia

Opis posiadanych zabezpieczeń lub innych mechanizmów poprawiających jakość kredytową

Grupa ocenia zdolność kredytową każdego klienta na podstawie indywidualnej. Wartość uzyskanego zabezpieczenia, jeśli jest ono uznane za niezbędne przez Grupę z racji udzielenia danego kredytu, podlega wycenieniu przez Grupę.

Grupa akceptuje zróżnicowane formy zabezpieczeń dla kredytów, ale do głównych kategorii można zaliczyć:

- hipotekę na nieruchomości;
- ubezpieczenie nieruchomości będącej przedmiotem hipoteki;
- ubezpieczenie na życie kredytobiorcy;
- zastaw rejestrowy.

Wpływ posiadanych zabezpieczeń na wycenę ekspozycji ze zidentyfikowaną utratą wartości (kredytów wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat) *.

31.12.2024	Wartość brutto ze zidentyfikowaną utratą wartości	Wartość posiadanych zabezpieczeń	Wartość netto ekspozycji ze zidentyfikowaną utratą wartości
Kredyty i pożyczki udzielone:			
Niebankowym podmiotom finansowym	9 279	4 182	2 020
Klientom indywidualnym	739 323	337 749	260 182
Podmiotom gospodarczym:	1 961 735	1 450 456	973 091
w tym rolnikom indywidualnym	422 509	368 496	183 526
Instytucjom sektora budżetowego	-	-	-
Należności leasingowe	187 807	-	125 599
Kredyty i pożyczki brutto, razem	2 898 144	1 792 387	1 360 892
Odpisy na należności (wielkość ujemna)	(1 537 252)	-	-
Kredyty i pożyczki netto, razem	1 360 892	-	-
31.12.2023	Wartość brutto ze zidentyfikowaną utratą wartości	Wartość posiadanych zabezpieczeń	Wartość netto ekspozycji ze zidentyfikowaną utratą wartości
Kredyty i pożyczki udzielone:			
Niebankowym podmiotom finansowym	13 600	7 030	4 934
Klientom indywidualnym	806 815	371 415	302 420
Podmiotom gospodarczym:	1 738 371	1 299 145	734 062
w tym rolnikom indywidualnym	503 046	447 001	215 556
Instytucjom sektora budżetowego	31	-	7
Należności leasingowe	157 463	-	92 904
Kredyty i pożyczki brutto, razem	2 716 280	1 677 590	1 134 327
Odpisy na należności (wielkość ujemna)	(1 581 953)	-	-
Kredyty i pożyczki netto, razem	1 134 327	-	-

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym nie nastąpiły istotne zmiany w jakości zabezpieczenia w wyniku pogorszenia lub zmiany w polityce zabezpieczeń Grupy.

Kredyty mieszkaniowe walutowe i denominowane w walutach obcych

Łączna wartość bilansowa brutto kredytów mieszkaniowych walutowych i denominowanych w walutach obcych to 427 354 tys. zł co stanowi 1% portfela kredytowego wobec sektora niefinansowego Banku (wartości bilansowej brutto), zdecydowana większość (99%) to kredyty walutowe i denominowane we frankach szwajcarskich.

Grupa dokonuje aktualizacji wartości nieruchomości mieszkaniowych stanowiących zabezpieczenie hipoteczne udzielonych kredytów w okresach rocznych, z uwzględnieniem poniższych założeń:

- w odniesieniu do kredytów o zadłużeniu poniżej 12 mln zł na dzień aktualizacji – wartość nieruchomości aktualizowana jest metodą statystyczną,
- w odniesieniu do kredytów o zadłużeniu powyżej 12 mln zł na dzień aktualizacji - wartość nieruchomości podlega aktualizacji w drodze indywidualnej.

Zaktualizowane wartości nieruchomości są podstawą do wyliczenia bieżącego poziomu LTV dla pojedynczej ekspozycji oraz średniego LTV dla całego portfela, jako średnia ważona wartością bilansową brutto pojedynczych LTV.

Poniżej zaprezentowano tabele z łącznym zaangażowaniem bilansowym oraz średnią wartością LTV dla kredytów mieszkaniowych denominowanych w walutach obcych ze względu na rozpoznaną utratę wartości oraz dni przeterminowania:

dni przeterminowania	wartość bilansowa brutto	średnie LTV ważne WBB
0-30 dni	315 044	62,43%
31-60 dni	1 441	98,04%
61-90 dni	1 353	41,99%
powyżej 90 dni	109 516	94,54%
Razem	427 354	69,84%

rozpoznana utrata wartości	wartość bilansowa brutto	średnie LTV ważne WBB
NIE	311 751	62,09%
TAK	115 603	94,00%
Razem	427 354	69,84%

Średni poziom wskaźnika bieżącego LTV dla całego portfela mieszkaniowego denominowanego w walutach obcych wynosił 69,84%, podczas gdy dla kredytów złotówkowych mieszkaniowych wynosi 49,94%.

Struktura ekspozycji oraz średnie bieżące LTV ze względu na lata udzielenia kredytu (kredyty mieszkaniowe denominowane w walutach) są zaprezentowane w tabeli poniżej:

rok umowy	liczba udzielonych kredytów	wartość bilansowa brutto	średnie LTV ważne WBB	wartość bilansowa brutto *
2005 i poniżej	1 117	23 592	43,89%	3 991
2006	2 284	79 908	53,54%	18 610
2007	2 067	108 112	73,27%	25 143
2008	2 444	168 574	82,92%	51 670
2009	255	18 044	52,22%	4 045
2010 i więcej	135	29 124	51,64%	12 144
Razem	8 302	427 354	69,84%	115 603

*kredyty bez rozpoznanej utraty wartości

Praktyki „forbearance”

Grupa uznaje ekspozycję jako forborne w przypadku przyznania udogodnienia ze względów ekonomicznych (trudności finansowych) w tym każdego udogodnienia przyznanego dla ekspozycji z rozpoznaną przesłanką utraty wartości. W przypadku udzielenia udogodnienia z istotną stratą ekonomiczną bank klasyfikuje klienta do statusu default.

Jako przyznanie udogodnienia rozumie się m.in. wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych zdarzeń:

- zmiana harmonogramu spłat, w tym w szczególności wydłużenie daty zapadalności kredytu,
- anulowanie kwoty zaległej (np. kapitalizacja kwoty zaległej, która może być spłacana w późniejszym terminie),
- umorzenie kapitału, odsetek lub prowizji,
- konsolidacja posiadanych kredytów w jeden nowy produkt, o ile kwoty spłat skonsolidowanego kredytu są niższe niż suma spłat przed konsolidacją,
- obniżenie wysokości bazy stopy procentowej lub marży,
- udzielenie nowego kredytu na spłatę istniejącego zadłużenia,
- przewalutowanie istniejącego kredytu,
- zmiana lub odstąpienie od istotnych postanowień umowy (np. warunek umowy, który został naruszony w wyniku trudności finansowych),
- dodatkowe zabezpieczenie przedstawione przez Kredytobiorcę (jeśli występuje wraz z innym zdarzeniem spełniającym definicję udogodnienia) lub uzgodniona z Bankiem sprzedaż zabezpieczenia przy czym środki ze spłaty zabezpieczenia zostają przeznaczone na spłatę zobowiązania kredytowego w Banku.

Powyższe zdarzenia traktowane są jako udogodnienie przyznane ze względów ekonomicznych wyłącznie w sytuacji, gdy klient aktualnie posiada trudności finansowe lub z uwagi na zmiany w otoczeniu rynkowym trudności takie mogą u niego wystąpić w przyszłości.

W przypadku klientów detalicznych, rolników indywidualnych nieprowadzących sprawozdawczości oraz przedsiębiorców prowadzących uproszczoną księgowość posiadanie trudności finansowych rozpoznawane jest w sytuacji, kiedy:

- ekspozycja jest w obsłudze windykacyjnej, lub
- ekspozycja nie jest w obsłudze windykacyjnej, ale istnieją dowody (dostarczone przez klienta lub uzyskane w procesie decyzyjnym), że klient posiada lub może w najbliższym czasie posiadać trudności finansowe.

W przypadku pozostałych klientów:

- Klient posiada nadany status default, lub
- posiada wskazany rating i spełnia zdefiniowane kryteria finansowe.

Bank posiada również dedykowane kryteria trudności finansowych dla klientów z segmentu Real Estate.

Bank uznaje za istotną stratę ekonomiczną spadek wartości bieżącej oczekiwanych przepływów pieniężnych w wyniku przyznanych udogodnień większy bądź równy 1%. Spadek wartości liczony jest według następującego wzoru:

$$\frac{NPV_0 - NPV_1}{NPV_0}$$

gdzie:

NPV₀ – wartość bieżąca oczekiwanych przepływów pieniężnych (uwzględniających odsetki oraz opłaty/prowizje) przed wprowadzeniem zmian w warunkach kredytowania zdyskontowane pierwotną efektywną stopą procentową,

NPV₁ – wartość bieżąca oczekiwanych przepływów pieniężnych (uwzględniające odsetki oraz opłaty/prowizje) po wprowadzeniu zmian w warunkach kredytowania zdyskontowane pierwotną efektywną stopą procentową. W przypadku konsolidacji wielu kredytów za pierwotną stopę procentową na potrzeby oceny istotności straty ekonomicznej przyjmuje się średnią ESP ważoną ekspozycją bilansową brutto na moment przyznania udogodnienia.

Zmianę wartości bieżącej oczekiwanych przepływów pieniężnych kalkuluje się na poziomie ekspozycji.

W uzasadnionych przypadkach wynikających z kompleksowych działań restrukturyzacyjnych dla danego klienta (np. spłata w pierwszej kolejności kredytów ze słabszym zabezpieczeniem) dopuszcza się wyliczenie NPV na poziomie klienta.

Status forborne przestaje być rozpoznawany, jeśli zostaną spełnione poniższe warunki:

- ekspozycja przeklasyfikowana została do portfela pracującego w następstwie przeanalizowania sytuacji finansowej (dotyczy portfela korporacyjnego), która wykazała, że klient nie spełnia już warunków utrzymania go w portfelu z utratą wartości,
- ekspozycja od 24 miesięcy nieprzerwanie jest klasyfikowana do kategorii bez przesłanki utraty wartości,
- klient nie zalega powyżej 30 dni na żadnej ekspozycji,
- przez przynajmniej połowę okresu próbnego kredytobiorca dokonywał regularnych i istotnych spłat.

Uchylenie statusu forborne następuje zgodnie z ww. warunkami, natomiast wydłużenie okresu wyjścia ze statusu forborne wymaga podjęcia decyzji kredytowej przez właściwych decydentów kredytowych, w pozostałych przypadkach status uchylany jest automatycznie.

31.12.2024

Wartość ekspozycji „forborne”	Portfel ogółem	w tym zaangażowania forbearance	w tym modyfikacja warunków	w tym refinansowanie
Kredyty i pożyczki udzielone:	88 312 266	1 628 369	1 577 130	51 239
Niebankowym podmiotom finansowym	3 770 228	406	246	160
Klientom indywidualnym	32 858 353	289 466	282 886	6 580
Podmiotom gospodarczym:	45 096 101	1 338 497	1 293 998	44 499
w tym rolnikom indywidualnym	8 174 363	242 870	241 424	1 446
Institucjom sektora budżetowego	67 960	-	-	-
Należności leasingowe	6 519 624	-	-	-
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych:	(2 458 244)	(537 219)	(523 464)	(13 755)
Niebankowym podmiotom finansowym	(28 960)	(184)	(158)	(26)
Klientom indywidualnym	(763 594)	(113 192)	(110 460)	(2 732)
Podmiotom gospodarczym:	(1 537 878)	(423 843)	(412 846)	(10 997)
w tym rolnikom indywidualnym	(361 727)	(86 081)	(86 041)	(40)
Institucjom sektora budżetowego	(516)	-	-	-
Należności leasingowe	(127 296)	-	-	-
Kredyty i pożyczki netto, razem	85 854 022	1 091 150	1 053 666	37 484

31.12.2023

Wartość ekspozycji „forborne”	Portfel ogółem	w tym zaangażowania forbearance	w tym modyfikacja warunków	w tym refinansowanie
Kredyty i pożyczki udzielone:	88 765 415	1 318 483	1 263 535	54 948
Niebankowym podmiotom finansowym	1 919 471	876	713	163
Klientom indywidualnym	34 411 211	389 952	381 471	8 481
Podmiotom gospodarczym:	46 353 339	904 329	858 025	46 304
w tym rolnikom indywidualnym	8 347 615	277 106	275 473	1 633
Institucjom sektora budżetowego	58 375	-	-	-
Należności leasingowe	6 023 019	23 326	23 326	-
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych:	(2 517 317)	(446 132)	(427 332)	(18 800)
Niebankowym podmiotom finansowym	(13 610)	(488)	(479)	(9)
Klientom indywidualnym	(866 551)	(135 480)	(132 227)	(3 253)
Podmiotom gospodarczym:	(1 513 608)	(304 121)	(288 583)	(15 538)
w tym rolnikom indywidualnym	(396 126)	(100 472)	(100 366)	(106)
Institucjom sektora budżetowego	(734)	-	-	-
Należności leasingowe	(122 814)	(6 043)	(6 043)	-
Kredyty i pożyczki netto, razem	86 248 098	872 351	836 203	36 148

Ryzyko kraju

W ramach ryzyka kredytowego Bank wyróżnia dodatkowo m.in. ryzyko kraju, obejmujące wszystkie ryzyka, które są związane z zawarciem umów finansowych z partnerem zagranicznym, gdzie istnieje możliwość, że wydarzenia gospodarcze, społeczne lub polityczne niekorzystnie wpłyną na wiarygodność kredytową dłużników Banku w danym kraju lub gdzie interwencja zagranicznego rządu mogłaby powstrzymać dłużnika (którym mógłby być sam rząd) przed wywiązaniem się z jego zobowiązań finansowych.

Bank kontynuował konserwatywną politykę w zakresie podejmowania ryzyka krajów. Dokonywał okresowych przeglądów limitów na kraje i modyfikował poziom limitów dopasowując je ściśle do prognozowanych potrzeb biznesowych Banku i apetytu na ryzyko.

Według stanu na koniec 2024 roku 77% ekspozycji Banku wobec krajów innych niż Polska stanowiły transakcje związane z zagraniczną działalnością kredytową Banku, transakcje skarbowe (w tym transakcje lokacyjne i pochodne) wyniosły 15%, a pozostałą część (8%) stanowiły transakcje handlu zagranicznego (akredytywy i gwarancje). Francja skupiała 44% ekspozycji, Włochy 18%, Luksemburg 12%, Niemcy i Niderlandy po 6%, Hiszpania i Austria po 5%. Pozostałe ekspozycje koncentrowały się wokół Belgii, Meksyku i Czech.

Bank nie posiadał istotnych ekspozycji kredytowych w Rosji, Ukrainie i Białorusi.

54.3. Ryzyko kontrahenta

Ryzyko kontrahenta jest ryzykiem kredytowym dotyczącym kontrahenta, z którym zawierane są transakcje, dla których kwota zobowiązania może przyjmować różne wartości w czasie, w zależności od parametrów rynkowych. Ryzyko kontrahenta jest więc związane z transakcjami na instrumentach, których wartość może zmieniać się w czasie w zależności od czynników takich jak poziom stóp procentowych czy kursy wymiany walut. Różna wartość ekspozycji może wpłynąć na wypłacalność klienta i ma zasadnicze znaczenie dla zdolności wywiązania się klienta z zobowiązań w momencie rozliczenia transakcji. Bank oferuje klientom możliwość zawierania transakcji rynku finansowego. Bank wyznacza wysokość ekspozycji na podstawie bieżącej wyceny kontraktów oraz potencjalnej przyszłej zmiany wartości ekspozycji, zależnej od typu transakcji, typu klienta, czy dat rozliczenia.

Na koniec grudnia 2024 roku kalkulacja ryzyka kontrahenta obejmowała następujące typy transakcji: transakcje wymiany walut, transakcje wymiany stopy procentowej, opcje walutowe, opcje stopy procentowej i instrumenty pochodne na towary.

Ocena ryzyka kredytowego kontrahenta dla transakcji generujących ryzyko kontrahenta jest analogiczna, jak przy udzielaniu kredytów. Oznacza to, że w procesie kredytowym transakcje te objęte są limitami, których wartość bezpośrednio wynika z oceny wiarygodności kredytowej klientów. W ocenie uwzględnia się jednak również specyficzny charakter transakcji, a w szczególności ich zmienną wartość w czasie, czy bezpośrednią zależność od parametrów rynkowych.

Zasady dotyczące zawierania transakcji wymiany walut, transakcji pochodnych oraz przyznawania, wykorzystania i monitorowania limitów kredytowych dla transakcji objętych limitami ryzyka kontrahenta regulują dedykowane do tego procedury. Zgodnie z przyjętą polityką, Bank zawiera wszystkie transakcje na podstawie indywidualnie przyznanych limitów oraz kieruje się znajomością klienta. Bank różnicuje dostępność produktów, które są oferowane klientom w zależności od posiadanych przez nich wiedzy i doświadczenia. Bank posiada przejrzyste zasady zabezpieczania ekspozycji ryzyka kredytowego kontrahenta.

Na koniec grudnia 2024 roku ekspozycja Banku na ryzyko kontrahenta z tytułu zawartych transakcji pochodnych wynosiła 3,1 mld zł. Klienci korporacyjni skupiali 78% ekspozycji, zaś pozostałe 22% koncentrowało się wokół banków.

W związku z trwającą wojną w Ukrainie i sankcjami gospodarczymi wystosowanymi przeciwko Rosji oraz Białorusi Bank obserwuje zwiększoną zmienność parametrów ryzyka rynkowego, która przekłada się na wahania ekspozycji na ryzyko kontrahenta. Bank na bieżąco dokonuje oceny ryzyka kontrahenta, przeprowadzając przeglądy Klientów, na których to ryzyko występuje. Bank podtrzymuje stosowanie swojej podstawowej zasady „Poznaj swojego Klienta”. W związku z niestandardową sytuacją, niektórzy klienci byli proszeni o dodatkowe informacje związane ze zmianą warunków prowadzenia ich działalności gospodarczej. Bank w swojej ocenie ryzyka uwzględnia także wyższą zmienność ww. parametrów zawierając nowe transakcje.

Bank nie obserwował dotychczas istotnych zmian w materializacji ryzyka kontrahenta.

54.4. Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym (ALM Treasury)

Księga bankowa Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. składa się z dwóch części: pierwsza z nich to portfel ALM, w ramach którego są zarządzane strukturalne ryzyka: stopy procentowej, walutowe oraz płynności, wynikające ze struktury sprawozdania z sytuacji finansowej kształtowanej przez podstawową działalność kredytowo-depozytową oraz inwestycyjną Grupy. Z kolei portfel Treasury stanowi centrum zarządzania płynnością bieżącą i krótkoterminową, równocześnie poprzez ten portfel Grupa prowadzi działalność inwestycyjną i operacje zabezpieczające na rynku finansowym.

W skład portfela ALM wchodzi – przekazywane w zarządzanie do Pionu Zarządzania Aktywami i Pasywami poprzez system Transferowych Cen Funduszy (TCF) – rachunki, depozyty i kredyty, pozycje o charakterze strategicznym (inwestycje długoterminowe, własne emisje długu i pożyczki długoterminowe), operacje rynku finansowego o charakterze zabezpieczającym ten portfel (instrumenty pochodne) oraz pozycje bez odsetkowe (m.in. kapitał, aktywa rzeczowe, aktywa niematerialne, podatki i rezerwy, bieżący wynik).

Portfel Treasury obejmuje m.in. płynne papiery wartościowe (bufor płynnościowy), lokaty i depozyty międzybankowe, rachunki nostro i loro oraz zabezpieczające ryzyko rynkowe tego portfela operacje rynku finansowego (instrumenty pochodne).

Polityką Grupy w zakresie księgi bankowej – portfeli ALM i Treasury zarządzanych łącznie – jest osiągnięcie dodatkowych, stabilnych przychodów ponad marżę produktową, bez narażania stabilności środków zdeponowanych przez klientów, kapitału i wyniku finansowego. Grupy osiąga ten cel poprzez utrzymanie lub dopasowanie naturalnej ekspozycji, generowanej przez podstawową działalność depozytowo-kredytową Grupy, w ramach obowiązujących limitów ryzyka gwarantujących ograniczoną wrażliwość wyniku Grupy na zmiany czynników rynkowych, jednocześnie dostosowując tę ekspozycję w kierunku zgodnym z przewidywanymi średnio- i długoterminowymi trendami rynku finansowego.

Warunki konkurencyjne lokalnego rynku finansowego i oczekiwania klientów są głównymi czynnikami kształtującymi politykę produktową Grupy, w szczególności stosowanie zmiennego oprocentowania dla średnio- i długoterminowych produktów kredytowych oraz finansowanie tych aktywów krótkimi depozytami i nieoprocentowanymi rachunkami.

Podstawowymi miarami ryzyka rynkowego w księdze bankowej – obejmującym portfele ALM i Treasury łącznie – są: urealniona luka stopy procentowej, wrażliwość wyniku odsetkowego oraz wrażliwość kapitału ekonomicznego.

Główne założenia przyjęte do pomiaru ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej są następujące:

- poszczególne pozycje aktywów, pasywów i transakcji pozabilansowych są uwzględniane w wartości nominalnej, od której naliczane są odsetki,
- pozycje i transakcje oparte o zmienne stopy referencyjne, np. WIBOR, stopę redyskonta weksli NBP itp. uwzględnia się w luce w najbliższym właściwym danemu kontraktowi terminie przeszacowania tej stawki,
- pozycje oparte o zmienne stopy referencyjne skalowane mnożnikiem, uwzględnia się w luce w najbliższym właściwym danemu kontraktowi terminie przeszacowania tej stawki w kwocie nominalnej przeskalowanej mnożnikiem, a kwotę nominalną przeskalowaną wartością $(1 - \text{mnożnik})$ uwzględnia się w dacie zapadalności lub proporcjonalnie w datach spłaty kapitału,
- pozycje i transakcje o stałym oprocentowaniu uwzględnia się w luce w terminach spłat kapitału, w kwotach kapitału spłacanego w danym terminie lub jednorazowo w dacie zapadalności dla pozycji bez spłaty kapitału (np. depozyty terminowe). Pozycje i transakcje o nieokreślonym terminie zapadalności, terminie zmiany oprocentowania lub nieoprocentowane uwzględnia się zgodnie z profilem uzyskanym w wyniku modelowania, którego celem jest najlepsze możliwe odzwierciedlenie zmienności przepływów odsetkowych i kapitałowych wynikających z zachowań behawioralnych klientów oraz w reakcji na czynniki zewnętrzne, w szczególności poziom rynkowych stóp procentowych.
- dla portfela kredytów co do których stwierdzono utratę wartości, dla kwot netto (pomniejszonych o utworzone rezerwy) stosuje się średnią zapadalność kontraktową dla ekspozycji bez utraty wartości (faza 1 oraz 2) powiększoną o dwa lata,
- do kalkulacji kapitału ekonomicznego uwzględniane są pozycje według cen wewnętrznych.

W ramach zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym Grupa wyróżnia elementy strukturalne składające się z nieoprocentowanych rachunków bieżących i kapitałów Grupy oraz pozostałe pozycje komercyjne. W zakresie elementów strukturalnych Grupa znaczną część zabezpiecza długoterminowymi pozycjami (obligacje, transakcje wymiany stóp procentowych). W zakresie pozostałych pozycji komercyjnych intencją Grupy jest zamykanie ryzyka stopy procentowej.

W procesie budowy modeli wykorzystywanych do pomiaru ryzyka stopy procentowej Grupa stosuje zapisy Rekomendacji W zakresie weryfikacji działania modelu, kryteriów jakościowych, minimalnych kryteriów akceptacyjnych modelu oraz bieżącej kontroli poprawności działania modelu.

Modele portfeli replikacyjnych dla rachunków bez określonych dat zapadalności są to modele behawioralne, zbudowane na bazie historycznej zmienności sald depozytowych rachunków oraz na analizie współczynników zamknięć dla modelowanej pozycji. W ramach modelowania portfel dzielony jest na część stabilną oraz część zmienną, która jest w analizach stopy procentowej przypisywana do terminu ON. Część stabilna dzielona jest na część niewrażliwą na zmiany stop procentowych (część strukturalna) i wrażliwą na zmiany stop procentowych (niestrukturalna). Dla części strukturalnej wyznacza się długi profil przeszacowania stopy procentowej a dla części niestrukturalnej uzależniony od aktualnej sytuacji makroekonomicznej oraz prognoz dotyczących zachowania się stóp procentowych dla poszczególnych walut. Zabezpieczenie tych pozycji jest zgodne z wyznaczonym profilem ryzyka stopy procentowej

W przypadku kredytów o stałej stopie procentowej stosuje się współczynniki przedpłat wyznaczone zgodnie z obowiązującymi modelami w Grupie, przedpłaty analizowane są oddzielnie dla poszczególnych rodzajów kredytów: gotówkowych, samochodowych, hipotecznych o stałej stopie procentowej, hipotecznych o zmiennej stopie procentowej ze względu na różną charakterystykę tych produktów. Czynniki uwzględniane w analizie przedpłat: wiek kredytu, sezonowość, zachęta finansowa dla klienta, do przedpłacenia kredytu.

Wpływ udzielonych niewykorzystanych linii kredytowych na profil ryzyka stop procentowych jest określony przez oszacowane profile uruchomień kredytów.

Grupa utrzymuje podejście dotyczące zarządzania ryzykiem stopy procentowej portfela bankowego. Średnio i długoterminowe pozycje stopy procentowej są zabezpieczane przy użyciu transakcji IRS i obligacji o stałej stopie procentowej. Krótkoterminowe pozycje są zabezpieczane przy użyciu transakcji FRA/IRS.

Wykorzystanie pozostałych limitów stopy procentowej w 2024 roku utrzymywało się na stabilnym poziomie.

Poniższe tabele prezentują urealnioną lukę stopy procentowej Grupy w ujęciu skonsolidowanym według stanu na 31 grudnia 2024 r. oraz 31 grudnia 2023 r. w tys. zł:

31.12.2024

Luka stopy procentowej	Do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Kasa i środki w Banku Centralnym	11 325 551	-	-	-	-	11 325 551
Należności od banków	7 789 297	-	-	-	-	7 789 297
Kredyty udzielone klientom	29 915 755	29 554 809	12 188 579	11 574 172	1 669 960	84 903 275
Lokacyjne papiery wartościowe	5 000 500	1 631 966	5 652 493	24 559 201	19 089 847	55 934 007
Inne aktywa	581 726	146 114	327 215	1 734 959	821 567	3 611 581
Aktywa Razem:	54 612 829	31 332 889	18 168 287	37 868 332	21 581 374	163 563 711
Zobowiązania wobec banków	(5 806 902)	(6 269 723)	(468 972)	(300 583)	(8 348)	(12 854 528)
Zobowiązania wobec klientów	(45 729 345)	(21 167 558)	(26 994 386)	(23 924 339)	(12 875 493)	(130 691 121)
Pozostałe pożyczone środki	-	(650 000)	-	-	-	(650 000)
Kapitał	(1 828 788)	(309 232)	(1 391 543)	(7 421 564)	(3 710 782)	(14 661 909)
Pozostałe zobowiązania	(5 184 303)	(99 590)	(10 497)	(25 802)	(686)	(5 320 878)
Pasywa razem:	(58 549 338)	(28 496 103)	(28 865 398)	(31 672 288)	(16 595 309)	(164 178 436)
Zobowiązania pozabilansowe netto	(1 868 267)	(5 790 582)	4 815 875	5 824 250	(2 568 754)	412 522
Luka stopy procentowej	(5 804 776)	(2 953 796)	(5 881 236)	12 020 294	2 417 311	(202 203)

31.12.2023

Luka stopy procentowej	Do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Kasa i środki w Banku Centralnym	6 883 582	-	-	-	-	6 883 582
Należności od banków	17 827 198	20 000	43 500	-	-	17 890 698
Kredyty udzielone klientom	30 210 912	30 650 554	14 098 918	10 553 549	1 541 514	87 055 448
Lokacyjne papiery wartościowe	4 151 690	1 250 205	5 256 706	16 968 907	15 667 451	43 294 960
Inne aktywa	790 060	207 252	308 856	1 736 859	783 916	3 826 942
Aktywa Razem:	59 863 442	32 128 011	19 707 980	29 259 315	17 992 880	158 951 629
Zobowiązania wobec banków	(7 710 372)	(6 629 872)	(553 761)	(346 134)	(13 681)	(15 253 819)
Zobowiązania wobec klientów	(44 050 895)	(20 881 213)	(26 159 655)	(22 400 351)	(12 905 000)	(126 397 113)
Kapitał	(1 033 638)	(283 833)	(1 277 249)	(6 811 993)	(3 405 996)	(12 812 709)
Pozostałe zobowiązania	(4 748 614)	(101 402)	(4 500)	(11 833)	(484)	(4 866 834)
Pasywa razem:	(57 543 519)	(27 896 320)	(27 995 165)	(29 570 310)	(16 325 162)	(159 330 476)
Zobowiązania pozabilansowe netto	(2 602 125)	(5 014 081)	1 298 372	6 081 210	753 622	516 997
Luka stopy procentowej	(282 203)	(782 390)	(6 988 813)	5 770 215	2 421 341	138 150

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

Miarą wrażliwości wyniku odsetkowego jest oszacowanie spadku lub wzrostu wyniku odsetkowego na portfelu bankowym w okresie od 1 do 3 lat, wywołanego zmianą rynkowych stóp procentowych. Dla celów zarządczych oraz kontroli ryzyka Grupa kalkuluje wrażliwość na wiele różnych scenariuszy zmian parametrów rynkowych – przesunięcia: natychmiastowe i rozłożone w czasie, równoległe i nierównoległe, w warunkach normalnych i stresowych, zróżnicowane w zależności od waluty, rynku i instrumentu.

Poniżej zaprezentowano – w tys. zł – wrażliwość wyniku odsetkowego w okresie 1 roku na natychmiastowe przesunięcie stóp rynkowych o 100 punktów bazowych przy założeniu najbardziej prawdopodobnej zmiany struktury produktowej, zwłaszcza w segmencie klientów korporacyjnych.

Natychmiastowa zmiana stóp procentowych dla wszystkich walut o 100 bps:	31.12.2024	31.12.2023
w górę	318 327	253 151
w dół	(321 877)	(228 881)

Wrażliwość wyniku odsetkowego w podziale na podstawowe waluty:

Natychmiastowa zmiana stóp procentowych o 100 bps:	PLN	EUR	USD	CHF
w górę	239 631	66 198	9 384	(1 994)
w dół	(243 182)	(66 198)	(9 384)	1 994

Dzięki średnio i długoterminowym inwestycjom elementów strukturalnych nadzorczy test wartości odstających wrażliwości wyniku odsetkowego (SOT NII) Grupy utrzymuje się poniżej poziomu 5% kapitałów Tier1. Na koniec grudnia 2024 SOT NII wyniósł - 4.47 %. Jednocześnie nadzorczy test wartości odstających dla wartości ekonomicznej kapitału (SOT EVE) pozostaje istotnie poniżej limitu regulacyjnego na poziomie 15% kapitałów Tier1. Na koniec grudnia 2024 maksymalna wartość SOT EVE wyniosła -6.26%.

W zakresie ryzyka bazowego Grupa analizuje pozycje oparte na różnych typach stawek z tym samym terminem przeszacowania stopy procentowej. Największa potencjalna zmiana wyniku odsetkowego Grupy może wynikać ze zmiany spreadu pomiędzy stawkami Wibor 1M i stopą referencyjną NBP. Przy zmianie stopy rynkowej o 50 bp w stosunku do stopy referencyjnej zmiana wyniku będzie równa 1 657 tys. zł.

Wojna w Ukrainie zasadniczo nie wpłynęła na sposób zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym.

Wpływ reformy wskaźników referencyjnych na BNP Paribas Bank Polska S.A.

W 2022 roku powstał plan zastąpienia wskaźnika referencyjnego stopy procentowej WIBOR nowym wskaźnikiem referencyjnym. Realizując ten plan Komisja Nadzoru Finansowego powołała na wniosek uczestników rynku finansowego Narodową Grupę Roboczą („NGR”), której celem jest przygotowanie działań służących sprawnemu i bezpiecznemu wdrożeniu nowego wskaźnika referencyjnego. Prace NGR są nadzorowane i koordynowane przez Komitet Sterujący NGR. We wrześniu 2022 roku Komitet Sterujący NGR dokonał wyboru indeksu WIRON jako rekomendowanego indeksu zastępującego dotychczasowy wskaźnik referencyjny WIBOR. Administratorem WIRON, w rozumieniu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (EU) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. (Rozporządzenie BMR), jest spółka zależna Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. - GPW Benchmark S.A., która została wpisana do rejestru Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych.

We wrześniu 2022 roku Komitet Sterujący NGR zaakceptował Mapę Drogową procesu zastąpienia (konwersji) wskaźników referencyjnych WIBOR i WIBID przez tzw. wskaźniki referencyjne wolne od ryzyka (Risk Free Rate). W tym dokumencie przedstawione zostały podstawowe założenia dotyczące prac NGR, w tym dotyczące zaprzestania kalkulacji i publikacji wskaźników referencyjnych WIBOR i WIBID.

Zgodnie z komunikatem Komitetu Sterującego NGR z 25 października 2023 r. nastąpiła zmiana pierwotnie ustalonego w Mapie Drogowej terminu konwersji (1 stycznia 2025 r.) poprzez wskazanie, że konwersja zostanie przeprowadzona z końcem 2027 r.

29 marca 2024 r. Komitet Sterujący NGR podjął decyzję o rozpoczęciu przeglądu i analizy wskaźników alternatywnych dla WIBOR z uwzględnieniem zarówno WIRON, jak i innych możliwych indeksów typu Risk Free Rate. Celem przeglądu jest weryfikacja decyzji Komitetu Sterującego NGR, podjętej we wrześniu 2022 roku, w oparciu o szerszy zakres informacji rynkowych w dynamicznie zmieniającym się środowisku makroekonomicznym polskiej gospodarki. W maju 2024 roku NGR rozpoczęła publiczne konsultacje w sprawie przeglądu i oceny alternatywnych indeksów stopy procentowej. 1 lipca 2024 roku zakończyło się zbieranie opinii w ramach procesu konsultacji publicznych.

4 października 2024 roku Komitet Sterujący NGR przedstawił podsumowanie zakończonych konsultacji publicznych oraz poinformował o uruchomieniu ich dodatkowej rundy, w ramach której pragnął poznać opinie i stanowiska co do zmodyfikowanej listy alternatywnych indeksów stopy procentowej, powstałej z uwzględnieniem stanowisk i opinii uczestników rynku przedstawionych w konsultacjach publicznych zakończonych 1 lipca 2024 roku.

W dodatkowej rundzie konsultacji publicznych Komitet Sterujący NGR zdecydował się ująć cztery propozycje indeksów WIRF. Natomiast nie były w nich uwzględniane WIRON, WIRON+ ani WRR.

18 grudnia 2024 roku Komitet Sterujący NGR wskazał indeks o technicznej nazwie WIRF- jako docelowy wskaźnik referencyjny. Uczestnicy konsultacji jako uzasadnienie wysokich ocen dla propozycji indeksu WIRF- wskazywali przede wszystkim: homogeniczność zasobu transakcyjnego, relatywnie niską zmienność tej propozycji indeksu oraz najwyższe w ich ocenie prawdopodobieństwo stworzenia rynku instrumentów pochodnych na taki docelowy indeks i wykreowania krzywej terminowej. Ponadto zauważono, że propozycja indeksu WIRF- cechuje się najniższym, ale wystarczającym zasobem transakcyjnym.

Zgodnie z decyzją Komitetu Sterującego NGR z 24 stycznia 2025 roku techniczna nazwa WIRF- została zmieniona na docelową nazwę POLSTR (Polish Short Term Rate).

Kolejnym krokiem KS NGR będzie zaktualizowanie Mapy Drogowej. KS NGR zamierza także w najbliższym czasie zweryfikować i zaktualizować wydane dotychczas rekomendacje NGR.

Docelowo POLSTR- ma stać się kluczowym wskaźnikiem referencyjnym stopy procentowej w rozumieniu rozporządzenia BMR, który będzie mógł być stosowany w umowach finansowych (np. umowach kredytu), instrumentach finansowych (np. papierach dłużnych lub instrumentach pochodnych) oraz przez fundusze inwestycyjne (np. w ustalaniu opłat za zarządzanie).

W Banku prowadzone są usystematyzowane prace mające na celu dostosowanie jego działalności do zmian związanych z zastąpieniem wskaźnika referencyjnego stopy procentowej WIBOR. Prace te nadzoruje i koordynuje właściwy komitet sterujący. W ramach wewnętrznych prac prowadzone były działania związane z planowanym wdrożeniem nowego wskaźnika w zakresie dokumentacji, komunikacji oraz systemów informatycznych Banku. Osoby wskazane przez Bank biorą również bezpośredni udział w pracach NGR. Niemniej, w związku z decyzją Komitetu Sterującego NGR do spraw reformy wskaźników referencyjnych z 29 marca 2024 roku o rozpoczęciu procesu przeglądu i analizy wskaźników alternatywnych dla WIBOR, Bank podjął decyzję o bezterminowym przesunięciu szerokiego wprowadzenia wskaźników WIRON / WIRON stopa składana do oferty produktowej Banku.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. Bank zidentyfikował:

- aktywa finansowe oparte o stawkę WIBOR w mln PLN w podziale na tenor wskaźnika:

ON	1W	1M	3M	6M	1Y	Łącznie
36	66	12 380	30 902	8 340	16	51 740

- zobowiązania finansowe oparte o stawkę WIBOR i WIBID w mln PLN w podziale na tenor wskaźnika:

ON	1W	1M	3M	6M	1Y	Łącznie
5 476	114	4 043	5 271	5	6	14 915

Bank posiadał również na portfelu bankowym transakcje wymiany stopy procentowej (CIRS/IRS/FRA) oparte o stawkę WIBOR 3M o łącznym nominale 4 130 mln PLN, z czego 4 130 mln PLN w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej oraz oparte o stawkę WIBOR 6M o łącznym nominale 6 438 mln PLN, z czego 5 088 mln PLN w ramach rachunkowości zabezpieczeń.

Bank posiadał również aktywa finansowe oparte o stawkę WIRON w wysokości 0,5 mln PLN oraz zobowiązania finansowe oparte o stawkę WIRON w wysokości 0,16 mln PLN.

Bank zakłada, że zastąpienie wskaźnika referencyjnego stopy procentowej WIBOR nowym wskaźnikiem referencyjnym przeprowadzone zostanie w sposób uporządkowany, zgodnie z formalnymi wymogami Rozporządzenia BMR oraz właściwymi polskimi przepisami.

W opinii Banku niezwykle istotne jest ustanowienie właściwej metody ustalania korekty spreadu oraz zastosowanie jej, w celu uwzględnienia skutków zmiany wskaźnika referencyjnego. Ważne jest również przeprowadzenie reformy w sposób, który zapewni okres przejściowy konieczny do ukształtowania się efektywnego rynku instrumentów pochodnych. Bank ocenia również, że kluczowym elementem mapy drogowej jest emisja długu Skarbu Państwa opartego o nowy wskaźnik referencyjny. Brak tych elementów przy tranzycji na nowy wskaźnik może powodować:

- dużą niepewność co do wyceny pozycji bilansowych i pozabilansowych,
- przedterminowe zamykanie kontraktów IRS przez centralne izby rozliczeniowe wobec braku możliwości ich wyceny,
- skokowe i trudne do zarządzania zmiany ekspozycji na ryzyko stopy procentowej instytucji finansowych,
- kwestionowanie przepływów powstałych na skutek zastosowania korekty spreadu niezapewniającej ekonomicznej ekwiwalentności w rozliczeniach między stronami.

Bank ocenia, że potencjalne ryzyka mogące zmaterializować się w czasie przeprowadzania reformy związanej z zastąpieniem wskaźnika referencyjnego stopy procentowej WIBOR, mogą w konsekwencji doprowadzić do istotnych systemowych zakłóceń funkcjonowania całej krajowej gospodarki.

Obecnie nie jest możliwe wskazanie przesłanek uzasadniających możliwość zakończenia publikacji wskaźnika EURIBOR. Tym samym przepływy wynikające z tego wskaźnika są wymieniane między kontrahentami na dotychczasowych zasadach.

54.5. Ryzyko rynkowe (ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej i ryzyko walutowe)

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem rynkowym

Działalność BNP Paribas Bank Polska S.A. jest podzielona na księgę handlową i bankową. W zakresie ryzyka rynkowego obejmującego ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej i ryzyko walutowe Bank jest wrażliwy na zmiany rynkowych stóp procentowych, kursów walutowych, cen papierów wartościowych oraz zmienności implikowanej instrumentów opcyjnych powodujących zmiany w wyniku z wyceny wartości bieżącej instrumentów finansowych. Ryzyko niekorzystnej zmiany wartości na skutek zmian w/w czynników Bank rozpoznaje jako ryzyko rynkowe i jest ono monitorowane oraz zarządzane za pomocą zdefiniowanych i dedykowanych narzędzi i miar.

W celu właściwego odzwierciedlenia specyfiki transakcji rynku finansowego, tj. intencji ich zawarcia, dominujących ryzyk i sposobu ewidencji księgowej, Bank przyporządkowuje wszystkie pozycje bilansowe i transakcje pozabilansowe do księgi bankowej lub księgi handlowej. Precyzyjne kryteria tego podziału określają wprowadzone w życie uchwałami Zarządu Banku dokumenty („polityki” i „metodyki”), regulujące cel prowadzenia danej księgi, profil i typy podejmowanego ryzyka, metody ich pomiaru i limitowania oraz uprawnienia i umiejscowienie poszczególnych jednostek organizacyjnych Banku w procesie generowania, pomiaru, limitowania i raportowania ryzyka.

Proces zawierania transakcji, ich ewidencji, nadzoru nad poziomem ryzyka i stanowienia limitów ryzyka jest prowadzony przez niezależne jednostki. Rada Nadzorcza Banku, uwzględniając długoterminową strategię Banku oraz plan finansowy wyznacza tolerancję ryzyka czyli akceptowalny poziom i profil ryzyka, który dalej – w postaci limitów ryzyka – jest przypisywany przez Komitet Zarządzania Ryzykiem. Za bieżące zarządzanie ryzykiem księgi handlowej operacyjnie odpowiada Pion Rynków Finansowych, działający w ramach ustalonych limitów ryzyka rynkowego, obejmujących limity na ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej oraz ryzyko walutowe, które zarządzane jest w sposób scentralizowany na poziomie całego Banku. Za pomiar i raportowanie wielkości ryzyka oraz przekroczeń limitów odpowiedzialny jest Pion Zintegrowanego Zarządzania Ryzykiem. Pion Zintegrowanego Zarządzania Ryzykiem zapewnia również poprawność wyceny instrumentów finansowych. Kalkulacja wyniku zarządczego prowadzona jest przez Biuro Monitorowania Transakcji Rynków Finansowych, a ewidencja księgowa i rozliczanie transakcji przez Departament Obsługi Transakcji Rynków Finansowych. System akceptacji przekroczeń limitów ma charakter hierarchiczny, zależnie od czasu trwania przekroczenia i jego wielkości jest on umiejscowiony na poziomie dyrektora Pionu lub członków Zarządu Banku nadzorujących Obszar Ryzyka i Obszar, w którym nastąpiło przekroczenie limitu. Niezależnie od ww. procesu, wszystkie przekroczenia są raportowane natychmiast po ich powstaniu oraz dyskutowane na comiesięcznych posiedzeniach Komitetu Zarządzania Ryzykiem.

Ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej

Działalność handlowa ma charakter uzupełniający, wspierający sprzedaż produktów finansowych klientom korporacyjnym, finansowym niebankowym (bezpośrednio) i detalicznym (poprzez produkty strukturyzowane, formalnie klasyfikowane w księdze bankowej). Otwierając w tym celu własne pozycje, Bank generuje przychody z tytułu krótkoterminowych zmian parametrów cenowych (kursów walutowych czy stóp procentowych), przy zachowaniu wielkości ekspozycji w ramach ustalonych limitów ryzyka. Bank posiada w ofercie instrumenty towarowe, ale sam nie utrzymuje otwartych pozycji w tych instrumentach.

W ramach ekspozycji na ryzyko stopy procentowej, stanowiącej główną ekspozycję portfela handlowego, Bank mógł dokonywać transakcji IRS, OIS, CIRS, FRA, basis swap oraz zakupu i sprzedaży opcji walutowych i na stopę procentową. Na ryzyko stopy procentowej wpływ miały również pozycje wynikające z transakcji FX swap oraz FX Forward.

Przez cały rok 2024, w ramach przyznaných wewnętrznie limitów ryzyka, Bank utrzymywał otwartą pozycję opcyjną w celu optymalizacji wyniku, tj. generowania dodatkowych korzyści z tytułu braku konieczności natychmiastowego domknięcia pozycji klientowskich transakcjami odwrotnymi na rynku międzybankowym. Priorytetem Banku pozostaje zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego.

Głównymi miarami ryzyka stopy procentowej w portfelu handlowym są wrażliwość pozycji na przesunięcie krzywych stóp procentowych oraz wartość zagrożona (Value-at-Risk, VaR) – miara pozwalająca oszacować potencjalną stratę wynikającą ze zmiany wartości rynkowej portfela przy określonych założeniach dotyczących parametrów rynkowych, w ustalonym czasie i z zadaniem prawdopodobieństwem. Ponadto Bank przeprowadza analizy wrażliwości na warunki skrajne stosując znacznie większe niż zazwyczaj obserwowane zmiany stóp procentowych (testy warunków skrajnych).

Ryzyko stopy procentowej dla pozycji w PLN mierzone wrażliwością na zmianę krzywych stóp procentowych w portfelu handlowym było w 2024 roku niższe (średnio -17 tys. zł) niż w roku 2023 (-30 tys. zł).

Poniższa tabela prezentuje ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej w ujęciu BPV (ang. *Basis Point Value*), w tys. zł):

BPV*	31.12.2024		31.12.2023	
	PLN	EUR	PLN	EUR
31.12.	11	25	(5)	(27)
średnio	(17)	(14)	(30)	(16)
max	51	28	25	21
min	(69)	(62)	(82)	(95)

*miara wrażliwości wycen instrumentów na przesunięcie krzywych stóp procentowych o 1 punkt bazowy

Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej opomiarowana wrażliwością na ruch krzywych stóp procentowych o 1 punkt bazowy oraz na ryzyko walutowe w 2024 roku była utrzymywana na relatywnie niskim poziomie. Natomiast ekspozycja opomiarowana za pomocą wykorzystania wewnętrznego limitu VaR spadła w porównaniu do poprzedniego roku i średnio wynosiła 35% przyznanego limitu (w porównaniu do 50% rok wcześniej).

Ryzyko walutowe

Bank przy pomiarze ryzyka walutowego limituje maksymalną dozwoloną otwartą pozycję walutową na poziomie poszczególnych walut oraz dla wszystkich walut łącznie oraz wykorzystuje metodę wartości zagrożonej. Dla potrzeb monitorowania ryzyka walutowego Bank wykorzystuje VaR wyznaczony z 99-procentowym poziomem ufności z jednodniowym terminem utrzymania pozycji. Metodologia VaR podlega rocznej walidacji, poprzez wykonywanie weryfikacji polegającej na porównaniu prognozowanych wartości i wartości wyznaczonych na bazie faktycznych zmian kursów wymiany walut, przy założeniu utrzymywania danej pozycji walutowej (weryfikacja historyczna lub tzw. „back testing”). Okres porównawczy to ostatnie 250 dni roboczych. Weryfikacje historyczne modelu VaR przeprowadzone za 2024 rok nie wykazały konieczności korekty modelu.

Obszar transakcji walutowych służący do zarządzania pozycją walutową Banku charakteryzowały stabilna ekspozycja i niskie ryzyko. Ryzyko wynikające z walutowych transakcji zawieranych z klientami było domykane na rynku międzybankowym. Poziom narażenia na ryzyko był utrzymany na niskim poziomie, tj. około 13% wykorzystania dostępnego limitu VaR i analogicznie jak w poprzednim roku ryzyko to nie wносило znaczącej kontrybucji do ogólnego poziomu ryzyka. Bank utrzymywał niewielką pozycję otwartą w opcjach walutowych w celu zapewnienia możliwości serwisowania transakcji klientowskich, dla których to instrumentów ograniczono ekspozycję poprzez zestaw dodatkowych, dedykowanych limitów dla współczynników greckich gamma i vega.

Poniższa tabela prezentuje ryzyko walutowe Banku wyrażone przez FX VaR (w tys. PLN):

	31.12.2024	31.12.2023
FX VaR*		
średnio	315	289
max	1 600	1 838
min	21	43

* Bank stosuje metodę wykładniczą historyczną zakładającą 99% poziom ufności i 1-dniowy okres utrzymania pozycji

Poniższa tabela przedstawia strukturę walutową aktywów i zobowiązań Grupy w wartości bilansowej wyrażonych w tys. zł:

Składniki pozycji walutowej	31.12.2024		31.12.2023	
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa
USD	7 229 614	6 060 150	7 275 172	6 370 474
GBP	86 456	467 064	532 017	504 233
CHF	350 226	2 521 591	755 200	2 539 229
EUR	31 779 368	27 162 071	33 903 872	26 928 779
Inne waluty	84 913	224 739	94 358	207 189
PLN	128 009 012	131 103 974	118 465 128	124 475 843
Razem	167 539 589	167 539 589	161 025 747	161 025 747

54.6. Ryzyko płynności

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

Kompleksowy charakter zarządzania płynnością na poziomie skonsolidowanym obejmuje zarówno płynność natychmiastową (śróddzienną), która dotyczy głównie Banku, jak i przyszłą (bieżącą, krótkoterminową, jak również strukturalną płynność średnio- i długoterminową). Zarządzanie ryzykiem na poziomie skonsolidowanym jest prowadzone poprzez kształtowanie bilansu i struktury finansowania odzwierciedlonymi w sprawozdaniu finansowym Grupy obejmującym zarówno pozycje bilansowe jak i pozabilansowe w sposób zapewniający zachowanie płynności w każdym momencie, uwzględniając charakter prowadzonej działalności, specyfikę i zachowania klientów oraz potrzeby mogące się pojawić w wyniku zmian na rynku finansowym. Stosowane metody identyfikacji i pomiaru ryzyka umożliwiają również prognozowanie przyszłych poziomów płynności, w tym również w warunkach stresowych.

Grupa zapewnia rozdzielenie i niezależność funkcji operacyjnych, zarządzania ryzykiem, kontrolnych i raportowych. W szczególności za zawieranie transakcji z kontrahentami i klientami Banku odpowiedzialne są pionierzy biznesowe, potwierdzanie i rozliczenie transakcji prowadzi Pion Operacji, za zarządzanie płynnością natychmiastową (śróddzienną) i przyszłą odpowiada Pion Zarządzania Aktywami i Pasywami, za bieżący nadzór nad poziomem ryzyka i dotrzymaniem limitów ryzyka czuwa Obszar Ryzyka, a za niezależne raportowanie nadzorczych miar płynności odpowiada Pion Finansów. Analogiczne raportowanie płynności i zarządzanie, chociaż w mniejszym zakresie i szczegółowości ze względu na charakter spółki jest prowadzone w Leasingu. Wpływ Leasingu na całkowity profil płynności Grupy jest nieznaczny.

Obowiązujące w Grupie limity ryzyka płynności ograniczają narażenie Grupy na ryzyko. Monitoring i kontrola ryzyka Banku prowadzone są w oparciu o wprowadzone uchwałą Zarządu Banku oraz pismem okólnym Wiceprezesa Zarządu dokumenty (politykę i metodologię dot. pomiaru i monitorowania ryzyka), opracowane zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rekomendacji P Komisji Nadzoru Finansowego i Rozporządzeniem Delegowanym Komisji Europejskiej 2018/60 z dnia 13 lipca 2018 roku zmieniającym Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014 r. Bank posiada wewnętrzny system cen transferowych, który zapewnia właściwe odzwierciedlenie realnego kosztu finansowania dla poszczególnych rodzajów aktywów i pasywów, a struktura cen transferowych stymuluje optymalizację sprawozdania z sytuacji finansowej – w tym dywersyfikację źródeł finansowania – z punktu widzenia ryzyka płynności. Istotnym elementem uzupełniającym są limity wskaźnika kredytów do depozytów dla poszczególnych linii biznesowych, wspomagające utrzymanie bezpiecznego i adekwatnego do specyfiki danej linii poziomu relacji aktywów do pasywów.

Monitoring i kontrola ryzyka dla Leasingu jest nadzorowana przez Komitet ALCO dla spółki leasingowej, gdzie dyrektor zarządzający Pionem Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku jest członkiem i nadzoruje proces zarządzania płynnością.

Poziom apetytu na ryzyko płynności jest ustalany przez Radę Nadzorczą Banku, oparta o ten apetyt polityka zarządzania ryzykiem w tym określenie ogólnych miar ryzyka płynności dla Banku zatwierdzone są przez Zarząd Banku, natomiast określenie konkretnych poziomów limitów ryzyka i monitorowanie ich dotrzymania są realizowane przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami. Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza sprawują nadzór nad skutecznością procesu zarządzania ryzykiem płynności zarówno w Banku jak i Grupie w oparciu o okresowe informacje i bieżące raporty.

Zgodnie z wymogami Rekomendacji P, Bank przeprowadza szereg analiz dotyczących zdolności utrzymania płynności w sytuacjach kryzysowych. W ramach programu testów warunków skrajnych uwzględniane są przekrojowe scenariusze obejmujące uwarunkowania wewnętrzne, systemowe jak również stanowiące połączenie różnych wariantów z uwzględnieniem możliwych interakcji. Rezultaty testów warunków skrajnych uwzględniane są między innymi przy ustalaniu wysokości limitów płynności. Bank posiada również kompleksowy plan awaryjny zawierający scenariusze rozwoju wydarzeń oraz sposób postępowania w sytuacji kryzysu płynności wewnątrz Banku i w systemie bankowym. Wyniki testów warunków skrajnych skorelowane są z planem awaryjnym i w przypadku przekroczenia poziomów ostrzegawczych umożliwiają aktywację planu awaryjnego.

Miary ryzyka

W Grupie obowiązują zewnętrzne i wewnętrzne miary ryzyka. Normy wewnętrzne obejmują m.in. analizę trendów i zmienności poszczególnych źródeł finansowania w relacji do portfela kredytowego (wskaźniki kredyty do depozytów) oraz leasingowego, kontraktową oraz urealnioną o czynniki behawioralne lukę płynności i oparte na niej limity struktury niedopasowania, analizę nadwyżki płynności i dostępnych źródeł finansowania, analizę stabilności i koncentracji bazy depozytowej, przegląd struktury wolumenowej i terminowej środków złożonych w Banku przez największych deponentów. Dodatkowo prowadzony jest monitoring realizacji planów sprzedażowych – kredytów i depozytów – w układzie poszczególnych linii biznesowych oraz przygotowywane są analizy symulacyjne. Prowadzona jest również analiza kosztów bazy depozytowej, zmierzająca do optymalizacji wielkości bufora płynnościowego i racjonalizacji wykorzystania narzędzi takich jak marża płynności i polityka cenowa. Finansowanie BNP Leasing odbywa się poprzez pozyskiwanie finansowania na rynku hurtowym.

Normy zewnętrzne obejmują nadzorcze wskaźniki płynności długoterminowej i krótkoterminowej: wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR) określony Rozporządzeniem Delegowanym Komisji Europejskiej 2018/60 z dnia 13 lipca 2018 roku zmieniającym Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014 r i wskaźnik stabilnego finansowania netto (NSFR) określony w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 r. zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 575/2013 oraz opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 i dokumentem bazylejskim dotyczącym NSFR.

Jako narzędzie wczesnego ostrzegania w ramach bieżącego nadzoru, co miesiąc sprawozdawane są dodatkowe wskaźniki monitorowania płynności określone w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2016/313. Dodatkowo Bank prowadzi dzienną analizę różnych wskaźników płynnościowych, dla których wartości poziomów ostrzegawczych są zdefiniowane w Awaryjnym planie płynności i pozwalają w sytuacji osiągnięcia poziomów ostrzegawczych na wprowadzenie działań zaradczych i przywrócenie bezpiecznej sytuacji płynnościowej Banku we wszystkich terminach.

Profil ryzyka płynności

W 2024 roku Grupa utrzymywała bezpieczny poziom płynności finansowej. Posiadane środki finansowe pozwalały na terminowe regulowanie wszystkich zobowiązań Grupy. Portfel najbardziej płynnych papierów wartościowych utrzymywany był na wysokim poziomie, który zabezpieczał w pełni ewentualny odpływ środków największych deponentów.

Rok 2024 był rokiem kontynuacji wojny w Ukrainie, ale nie wymagało to już dodatkowych działań po stronie zarządzania płynnością w Banku. Bank utrzymał na portfelu zakupione emisje obligacji rządowych oraz emitowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach wspierania działań walki z pandemią. Na bieżąco były dostosowywane wewnętrzne modele oraz wewnętrzne ceny transferowe. Pion ALMT koordynował działania z liniami biznesowymi poprzez regularnie organizowane spotkania i konsultacje omawiające sytuację płynnościową i zachowania Klientów.

Na koniec 2024 roku Grupa utrzymywała nadwyżkę płynności 30 dni na poziomie 64 mld zł:

	31.12.2024	31.12.2023
Środki na rachunku NBP (ponad rezerwę obow.)	4 464 719	65 758
Środki w innych bankach do 30 dni	7 628 741	17 675 780
Wysoko płynne papiery wartościowe	51 786 398	50 227 484
Nadwyżka płynności do 30 dni	63 879 858	67 969 022

Nadwyżka płynności uległa zmniejszeniu w stosunku do końca 2023 r. głównie dzięki znacznemu zmniejszeniu środków w innych bankach ulokowanych w terminie do 30 dni, ale wzrósł portfel wysokopłynnych papierów wartościowych oraz Bank miał na przełom roku większą nadwyżkę nad wymagany poziom rezerwy obowiązkowej.

	31.12.2024	31.12.2023	limit
Wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR)	238%	239%	100%

W 2024 r. Bank kontynuował optymalizację źródeł finansowania, której celem jest redukcja zbędnej, a jednocześnie kosztownej i mało stabilnej nadwyżki finansowania. W 2024 r. Grupa zwiększyła poziom średnio i długoterminowych pożyczek od Grupy BNPP oraz jej spółek zależnych, a Bank spłacił część kwoty pożyczek podporządkowanych z Grupy BNP zawierając inne umowy pożyczek do spełnienia wymogu MREL. Na koniec roku Bank pozyskał nowe finansowanie w kwocie EUR 142 mln od Grupy BNP jako finansowanie pod wymóg MREL do wykorzystania na finansowanie zielonych projektów. Finansowanie Leasingu pokrywane jest z linii średnio i długoterminowych z Grupy oraz banków rozwoju takich jak EBI.

Stabilność źródeł finansowania Banku utrzymywała się przez cały 2024 r. na wyższym niż w ubiegłym roku poziomie.

	31.12.2024		31.12.2023	
	saldo	stabilne (%)	saldo	stabilne (%)
długoterminowe pożyczki z Grupy	13 815 095	100%	13 097 573	100%
inne długoterminowe pożyczki	1 044 538	100%	912 078	100%
detal	55 180 605	97%	50 355 270	92%
przedsiębiorstwa	75 191 081	92%	71 192 077	78%
banki i inne niestabilne źródła	6 944 218	0%	7 530 607	0%
Razem	152 175 537	90,4%	143 087 605	81,0%

Zestawienie oczekiwanych – zgodnie z zawartymi umowami – wpływów i wypływów przedstawione jest w postaci kontraktowej luki płynności*

31.12.2024

Kontraktowa luka płynności	Do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Aktywa						
Kredyty udzielone klientom	11 585 599	2 772 353	10 621 371	37 970 967	24 799 156	87 749 446
Dłużne papiery wartościowe	5 000 500	1 392 185	2 293 483	27 344 992	19 902 847	55 934 007
Lokaty międzybankowe	7 599 214	-	-	-	-	7 599 214
Kasa i środki w NBP	6 915 875	-	-	-	4 489 469	11 405 344
Aktywa trwałe	-	-	-	-	946 796	946 796
Pozostałe aktywa	1 300 444	-	-	-	1 985 056	3 285 500
Zobowiązania pozabilansowe: pochodne	13 263 785	4 397 644	12 926 745	24 982 125	31 314	55 601 613
Odsetki należne	1 370 986	-	-	-	-	1 370 986
Pasywa						
Depozyty klientów detalicznych	38 879 831	10 211 315	6 019 166	70 293	-	55 180 605
Depozyty klientów korporacyjnych	67 930 466	4 498 382	2 613 447	135 742	13 044	75 191 081
Depozyty międzybankowe	1 618 290	-	-	-	-	1 618 290
Pożyczki od instytucji finansowych	179 753	540 178	1 686 799	7 509 380	1 512 834	11 428 944
Kapitały i zobowiązania podporządkowane	2 174 307	-	25 741	1 107 865	17 573 576	20 881 489
Pozostałe pasywa	5 965 275	-	-	-	-	5 965 275
Zobowiązania pozabilansowe: pochodne	13 260 892	4 416 163	12 654 076	25 036 302	31 177	55 398 610
Odsetki płatne	365 369	-	-	-	-	365 369
Razem należności	47 036 403	8 562 182	25 841 599	90 298 084	52 154 638	223 892 906
Razem zobowiązania	130 374 183	19 666 038	22 999 229	33 859 582	19 130 631	226 029 663
Luka płynności	(83 337 780)	(11 103 856)	2 842 370	56 438 502	33 024 007	(2 136 757)

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

31.12.2023

Kontraktowa luka płynności	Do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Aktywa						
Kredyty udzielone klientom	12 947 697	2 646 320	10 294 100	36 343 237	25 195 581	87 426 934
Dłużne papiery wartościowe	3 940 690	1 063 205	1 438 921	20 547 193	16 303 889	43 293 899
Lokaty międzybankowe	17 618 841	20 000	43 500	-	-	17 682 341
Kasa i środki w NBP	2 492 672	-	-	-	4 374 198	6 866 870
Aktywa trwałe	-	-	-	-	959 737	959 737
Pozostałe aktywa	959 442	-	-	-	1 632 575	2 592 016
Zobowiązania pozabilansowe: pochodne	8 819 109	3 710 000	11 824 836	23 007 522	1 074 608	48 436 076
Odsetki należne	1 255 068	-	-	-	-	1 255 068
Pasywa						
Depozyty klientów detalicznych	47 196 153	10 893 918	7 608 365	206 523	-	65 904 960
Depozyty klientów korporacyjnych	55 965 438	2 896 382	1 060 286	219 032	10 293	60 151 431
Depozyty międzybankowe	1 610 802	40 000	15 000	450 000	2 808 808	4 924 610
Pożyczki od instytucji finansowych	155 945	471 144	1 511 017	4 094 471	206 246	6 438 824
Kapitały i zobowiązania podporządkowane	1 440 681	-	25 694	1 590 568	13 087 924	16 144 867
Pozostałe pasywa	4 389 561	-	-	-	-	4 389 561
Zobowiązania pozabilansowe: pochodne	8 728 769	3 725 749	11 595 676	23 000 882	1 073 666	48 124 743
Odsetki płatne	456 281	-	-	-	-	456 281
Razem należności	48 033 519	7 439 524	23 601 358	79 897 952	49 540 588	208 512 941
Razem zobowiązania	119 943 630	18 027 194	21 816 038	29 561 477	17 186 938	206 535 277
Luka płynności	(71 910 111)	(10 587 669)	1 785 320	50 336 475	32 353 650	1 977 664

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

W porównaniu do roku 2023 zwiększyła się wartość luki kontraktowej w terminie do 1 miesiąca, co wynika ze zmian na produktach pochodnych pozabilansowych. Jeśli chodzi o depozyty Klientów pula tych środków w kontraktowym terminie do 1m się zwiększyła, ale badana w Banku stabilność tych środków jest większa niż w ubiegłym roku. Stabilność środków klientów jest na poziomie 92% z przedsiębiorstw i 97% dla klientów detalicznych. Na koniec 2024 r. wartość zobowiązań pozabilansowych poza instrumentami pochodnymi wyniosła 49 mld złotych.

W trakcie całego roku następowała poprawa sytuacji płynnościowej Grupy. Trwająca wojna w Ukrainie nie miała wpływu na ogólną sytuację płynnościową Grupy. W 2024 r. nie nastąpiła również zmiana stóp procentowych. Jednakże obawy inflacyjne, presja płacowa, jak i znaczne podwyżki cen energii hamują popyt na kredyty w segmencie detalicznym, jak również w segmencie korporacyjnym.

Cały czas podstawowym źródłem finansowania są środki pozyskane od Klientów niebankowych.

54.7. Ryzyko operacyjne

Bank definiuje ryzyko operacyjne zgodnie z wymogami Komisji Nadzoru Finansowego zawartymi w Rekomendacji M, jako ryzyko poniesienia straty, spowodowane przez niewłaściwe lub zawodne procesy wewnętrzne, ludzi, systemy techniczne lub wpływ czynników zewnętrznych. Określenie to obejmuje ryzyko prawne, natomiast nie obejmuje ryzyka strategicznego. Jako zdarzenia i straty ryzyka operacyjnego Bank rozpoznaje również konsekwencje materializacji ryzyka braku zgodności². Ryzyko operacyjne towarzyszy każdemu rodzajowi działalności bankowej. Bank identyfikuje ryzyko operacyjne jako trwale istotne.

² Ryzyko braku zgodności oznacza ryzyko zaistnienia negatywnych skutków, w tym sankcji prawnych i regulacyjnych, kar finansowych oraz utraty reputacji, w związku z nieprzestrzeganiem przez Bank przepisów prawa, norm i rekomendacji organów nadzoru, standardów etycznych i rynkowych oraz regulacji wewnętrznych obowiązujących w Banku.

Strategia i polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym to podejmowanie działań ukierunkowanych na identyfikację, analizę, monitorowanie, kontrolę, raportowanie oraz podejmowanie działań ograniczających ryzyko operacyjne. Działania te uwzględniają struktury, procesy, zasoby i zakresy odpowiedzialności za te procesy na różnych szczeblach organizacyjnych, w ramach trzech linii obrony. Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym została opisana w dokumencie „Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym i kontrolą wewnętrzną w BNP Paribas Bank Polska S.A.”, który podlega corocznym przeglądom i jest zatwierdzony przez Zarząd Banku oraz zaakceptowany przez Radę Nadzorczą. Ramy organizacyjne oraz standardy zarządzania ryzykiem operacyjnym zostały opisane w dokumencie „Polityka ryzyka operacyjnego BNP Paribas Bank Polska S.A.”, przyjętym przez Komitet Zarządzania Ryzykiem Banku. Dokumenty te odnoszą się do wszystkich obszarów działalności Banku. Określają cele Banku i sposoby ich osiągnięcia w zakresie jakości zarządzania ryzykiem operacyjnym i dostosowania do wymogów prawnych wynikających z rekomendacji oraz uchwał wydanych przez krajowe organy nadzoru finansowego. Cele Banku w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym to w szczególności utrzymanie wysokiego poziomu standardów zarządzania ryzykiem operacyjnym, zapewniających bezpieczeństwo depozytów klientów, kapitałów Banku, stabilność wyniku finansowego Banku oraz utrzymanie ryzyka operacyjnego w ramach przyjętego apetytu i tolerancji na ryzyko operacyjne. Rozwijając system zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank kieruje się wymogami prawnymi, w tym w szczególności rekomendacjami i uchwałami krajowego nadzoru finansowego oraz standardami Grupy BNP Paribas.

Zgodnie z Polityką, instrumenty zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmują między innymi:

- identyfikację i ocenę ryzyka operacyjnego, w tym poprzez gromadzenie informacji o zdarzeniach operacyjnych, ocenę ryzyka w procesach i produktach, samoocenę ryzyka operacyjnego i kontroli, ocenę ryzyka operacyjnego dla umów z dostawcami zewnętrznymi (outsourcing) oraz wyznaczanie kluczowych wskaźników ryzyka;
- ustalanie apetytu i limitów ryzyka operacyjnego na poziomie całego Banku oraz poszczególnych obszarów biznesowych; analizę ryzyka operacyjnego, w tym analizę scenariuszy ryzyka operacyjnego oraz jego monitorowanie i bieżącą kontrolę;
- raportowanie na temat ryzyka operacyjnego.

Zarząd Banku dokonuje okresowej oceny realizacji założeń strategii ryzyka operacyjnego i – jeśli to konieczne – zleca wprowadzanie niezbędnych korekt w celu usprawnienia procesów zarządzania ryzykiem operacyjnym. W tym celu Zarząd Banku jest regularnie informowany o skali i rodzajach ryzyka operacyjnego, na które narażony jest Bank, jego skutkach i metodach zarządzania ryzykiem operacyjnym. W szczególności zarówno Zarząd Banku, jak i Rada Nadzorcza są regularnie informowane o kształtowaniu się miar apetytu na ryzyko operacyjne określonych w Strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym.

W ramach realizacji Strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym i kontrolą wewnętrzną Bank w 2024 roku podejmował i kontynuował szereg działań ograniczających ryzyko operacyjne. Podejmowane były działania usprawniające i poprawiające jakość procesów oraz optymalizujące i zwiększające efektywność środowiska kontroli wewnętrznej, w tym mechanizmy i procesy kontrolne przypisane do tego rodzaju ryzyka. W szczególności wzmocnieniu uległy procesy oraz narzędzia przeciwdziałania i zwalczania nadużyć na szkodę Banku, w tym cyberprzestępczości. Zrealizowane działania koncentrowały się m.in. na zwalczaniu nadużyć kredytowych oraz ograniczeniu nieautoryzowanych transakcji, jak również na kontynuacji programu mającego na celu wzrost świadomości ryzyka nadużyć w celu jego ograniczenia. Bank na bieżąco monitorował ekspozycję na ryzyko prawne, w tym ryzyko wynikające z toczących się spraw sądowych dotyczących kredytów denominowanych w CHF, w celu adekwatnej reakcji na zmiany poziomu ryzyka.

W związku z trwającymi konfliktami zbrojnymi, Bank na bieżąco monitorował potencjalne zagrożenia dla Banku, w tym dotyczące bezpieczeństwa i zapewnienia ciągłości działania.

O efektywności wdrażanych przez Bank rozwiązań w powyższym zakresie informowany jest Zarząd Banku i Komitet Ryzyka przy Radzie Nadzorczej.

Środowisko wewnętrzne

Bank precyzyjnie określa podział obowiązków w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, który jest dostosowany do struktury organizacyjnej. W ramach drugiej linii obrony kompleksowy nadzór nad organizacją standardów i metod zarządzania ryzykiem operacyjnym sprawuje Pion Ryzyka Operacyjnego, Kontroli Wewnętrznej i Zwalczania Nadużyć działający w ramach obszaru Ryzyka. Do zakresu odpowiedzialności Pionu należą m.in. kwestie dotyczące zarządzania ryzykiem operacyjnym, zwalczania nadużyć na szkodę Banku oraz nadzoru kontroli wewnętrznej, w tym kontroli procesów ochrony danych osobowych.

Określanie i realizacja strategii Banku w zakresie ubezpieczeń, jako metody ograniczania ryzyka, stanowi kompetencję Departamentu Nieruchomości i Administracji. Natomiast zarządzanie ciągłością działania znajduje się w gestii Pionu Bezpieczeństwa i Zarządzania Ciągłością Działania.

W ramach zarządzania ryzykiem prawnym Pion Prawny monitoruje, identyfikuje i analizuje zmiany prawa powszechnego oraz ich wpływ na działalność Grupy, a także jest zaangażowany w postępowania sądowe i administracyjne, które dotyczą Grupy. Bieżącym badaniem ryzyka braku zgodności oraz rozwojem i doskonaleniem adekwatnych technik jego kontroli zajmuje się Departament ds. Monitorowania Zgodności.

Zarządzanie ryzykiem

Bank przywiązuje szczególną uwagę do procesów identyfikacji i oceny przyczyn bieżącej ekspozycji na ryzyko operacyjne w obrębie produktów bankowych. Bank dąży do zmniejszania poziomu ryzyka operacyjnego poprzez poprawę procesów wewnętrznych, a także do ograniczania ryzyka operacyjnego, towarzyszącego wprowadzaniu nowych produktów i usług, oraz zlecenia czynności na zewnątrz (outsourcing).

Zgodnie z „Polityką Ryzyka Operacyjnego BNP Paribas Bank Polska S.A.”, analiza ryzyka operacyjnego ma na celu zrozumienie zależności występujących pomiędzy czynnikami generującymi to ryzyko i typami zdarzeń operacyjnych, a jej najważniejszym wynikiem jest określenie profilu ryzyka operacyjnego.

Profil ryzyka operacyjnego stanowi ocenę poziomu istotności tego ryzyka, rozumianego jako skala i struktura ekspozycji na ryzyko operacyjne, określająca stopień narażenia na to ryzyko (tj. na straty operacyjne), wyrażona w wybranych przez Bank wymiarach strukturalnych oraz wymiarach skali. Okresowa ocena i przegląd profilu ryzyka operacyjnego Banku przeprowadzane są w oparciu o analizę aktualnych parametrów ryzyka Banku, zmian i ryzyk występujących w otoczeniu Banku, realizacji strategii działalności biznesowej, jak również oceny adekwatności struktury organizacyjnej oraz efektywności funkcjonującego w Banku systemu zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej. Analiza profilu ryzyka operacyjnego uwzględnia także podmioty zależne Banku.

System kontroli wewnętrznej

Celem prowadzenia kontroli wewnętrznej jest efektywna kontrola ryzyka, w tym zapobieganie powstawaniu ryzyka lub też jego wczesne wykrycie. Rolą systemu kontroli wewnętrznej jest realizacja celów ogólnych i szczegółowych systemu kontroli wewnętrznej, które powinny być uwzględniane na etapie projektowania mechanizmów kontrolnych. Zasady systemu kontroli wewnętrznej określone zostały w dokumencie „Polityka sprawowania kontroli wewnętrznej w BNP Paribas Bank Polska S.A.”, zatwierdzonym przez Zarząd Banku. Dokument ten określa główne zasady, ramy organizacyjne i standardy funkcjonowania środowiska kontroli w Banku, zachowując zgodność z wymogami KNF określonymi w Rekomendacji H i Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach. Szczegółowe uregulowania wewnętrzne, dotyczące poszczególnych obszarów działalności Banku dostosowane są do specyfiki prowadzonej przez Bank działalności. Za opracowanie szczegółowych regulacji odnoszących się do obszaru kontroli wewnętrznej, odpowiadają właściwe komórki organizacyjne Banku, zgodnie z zakresem przypisanych im zadań.

System kontroli wewnętrznej w Banku oparty jest na modelu 3 linii obrony, na które składają się:

- 1 linia obrony, którą stanowią komórki organizacyjne z poszczególnych obszarów bankowości i obszarów wsparcia,
- 2 linia obrony, którą stanowią komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem niezależnie od zarządzania ryzykiem na pierwszej linii obrony oraz komórka do spraw zgodności,
- 3 linia obrony, którą stanowi niezależna i obiektywna komórka audytu wewnętrznego.

Bank zapewnia sprawowanie kontroli wewnętrznej poprzez niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, obejmujące weryfikację bieżącą i testowanie.

Monitoring i raportowanie

Bank dokonuje okresowej weryfikacji funkcjonowania wdrożonego systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz jego adekwatności do aktualnego profilu ryzyka Banku. Przeglądy organizacji systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym są dokonywane w ramach kontroli okresowej przez Pion Audytu Wewnętrznego, który nie uczestniczy bezpośrednio w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym, natomiast dostarcza profesjonalnej i niezależnej opinii, wspierając osiągnięcie celów Banku. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność.

Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego

Bank zgodnie z obowiązującymi regulacjami wyznacza kapitał regulacyjny na pokrycie ryzyka operacyjnego. Do kalkulacji Bank stosował metodę standardową (STA). W zakresie podmiotów zależnych wobec Banku, w ujęciu skonsolidowanym, wymogi odnoszące się do tych podmiotów wyznaczane były według metody wskaźnika bazowego (BIA).

Podmioty zależne

Zgodnie z regulacjami nadzorczymi, Bank sprawuje nadzór nad ryzykiem operacyjnym związanym z działalnością jego podmiotów zależnych, obejmując je Strategią zarządzania ryzykiem operacyjnym i okresowo oceniając spójność strategii i polityk zarządzania ryzykiem operacyjnym podmiotów w ramach Grupy. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w podmiotach zależnych realizowane jest w ramach dedykowanych jednostek / osób do tego powołanych. Sposób i metody zarządzania ryzykiem operacyjnym w podmiotach zależnych są zorganizowane adekwatnie do zakresu działania podmiotu oraz profilu jego działalności, zgodnie z zasadami obowiązującymi w Grupie.

Ryzyka wynikające z trwających konfliktów zbrojnych

W zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, Bank na bieżąco analizuje ryzyka związane z konsekwencjami działań wojennych w Ukrainie i na Bliskim Wschodzie (w tym w szczególności ataki cybernetyczne lub fizyczne ukierunkowane na infrastrukturę płatniczą lub bankową mogące skutkować zakłóceniami ciągłości działania), oraz kontynuuje stosowne działania dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa zarówno pracowników, jak i klientów Banku oraz zapewnienia niezakłóconej realizacji procesów związanych z prowadzoną działalnością, m.in. poprzez wprowadzenie dodatkowych środków zabezpieczających oraz zwiększenie monitorowania infrastruktury teleinformatycznej.

55. ZARZĄDZANIE ADEKWATNOŚCIĄ KAPITAŁOWĄ

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest spełnienie przez Grupę Kapitałową regulacji ostrożnościowych w zakresie wymogów kapitałowych z tytułu ponoszonego ryzyka, skwantyfikowanych w postaci współczynnika kapitałowego.

Od 1 stycznia 2014 roku banki obowiązują zasady wyliczania współczynników kapitałowych, w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku (CRR) w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, z późniejszymi zmianami wprowadzonymi Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 roku (CRR2) w odniesieniu do wskaźnika dźwigni, wskaźnika stabilnego finansowania netto, wymogów w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych, ryzyka kredytowego kontrahenta, ryzyka rynkowego, ekspozycji wobec kontrahentów centralnych, ekspozycji wobec przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, dużych ekspozycji, wymogów dotyczących sprawozdawczości i ujawniania informacji.

W dniu 23 grudnia 2020 roku, weszło w życie Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2020/2176 z dnia 12 listopada 2020 roku, zmieniające rozporządzenia delegowane (UE) nr 241/2014 w odniesieniu do odliczenia aktywów będących oprogramowaniem od pozycji kapitału podstawowego Tier I. Na dzień 31 grudnia 2024 roku korekta w kapitale podstawowym Tier I związana z innymi wartościami niematerialnymi i prawnymi wyniosła 484 382 tys. zł.

Współczynniki kapitałowe, wymogi kapitałowe oraz fundusze własne zostały policzone zgodnie z ww. Rozporządzeniem przy zastosowaniu opcji narodowych.

Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w sektorze finansowym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1513 z późn. zmianami) został wprowadzony bufor zabezpieczający w wysokości 2,5% począwszy od 1 stycznia 2019 roku.

Komisja Nadzoru Finansowego w komunikacie z dnia 20 listopada 2023 roku, poinformowała, iż na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym i po uwzględnieniu opinii Komitetu Stabilności Finansowej, potwierdza identyfikację dziesięciu banków jako innych instytucji o znaczeniu systemowym (O-SII).

W dniu 16 września 2024 roku Bank otrzymał do wiadomości wnioski Komisji Nadzoru Finansowego odnośnie wyrażenia opinii przez Komitet Stabilności Finansowej dotyczącej zmiany decyzji Komisji z dnia 4 października 2016 roku, w brzmieniu ustalonym decyzją Komisji z dnia 19 grudnia 2017 roku w sprawie nałożenia na Bank (na zasadzie skonsolidowanej i indywidualnej) bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym w wysokości równoważnej 0,25% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013. Decyzją z dnia 6 grudnia 2024 Komisja Nadzoru Finansowego zmieniła decyzję z 4 października 2016 roku nakładając na Bank bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym w wysokości równoważnej 0,50% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013.

Komisja Nadzoru Finansowego pismem z dnia 16 grudnia 2024 roku poinformowała, iż w procesie oceny nadzorczej oceniono wrażliwość Banku na ewentualną materializację scenariuszy stresowych, wpływających na poziom funduszy własnych oraz ekspozycji na ryzyko, jako niską. Na podstawie przeprowadzonych przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego w 2024 r. nadzorczych testów warunków skrajnych oraz zgodnie z instrukcją, wyznaczono całkowity narzut kapitałowy zalecany w ramach Filara II skompensowany wymogiem w zakresie bufora zabezpieczającego na poziomie 0,00 p.p. w ujęciu jednostkowym oraz 0,00 p.p. w ujęciu skonsolidowanym.

Wskaźnik bufora antycyklicznego specyficznego dla Banku, wyznaczany zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym, jako średnia ważona wskaźników bufora antycyklicznego mających zastosowanie w jurysdykcjach, w których odnośne ekspozycje kredytowe Banku się znajdują, wyniósł na dzień 31 grudnia 2024 roku 0 p.b. Na wartość wskaźnika wpływ miało zastosowanie art.2 ust. 5 lit. b) rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 1152/2024 zgodnie, z którym zagraniczne ogólne ekspozycje kredytowe, które łącznie nie przekraczają 2% łącznych ogólnych ekspozycji kredytowych, ekspozycji zaliczonych do portfela handlowego i ekspozycji sekurytyzacyjnych tej instytucji, można przypisać państwu członkowskiemu pochodzenia instytucji. Wskaźnik bufora antycyklicznego dla ekspozycji kredytowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który miał zastosowanie na koniec 31 grudnia 2024 roku wyniósł 0%.

Poziom współczynników kapitału Tier I oraz łącznego współczynnika kapitałowego (TCR) w ujęciu skonsolidowanym ukształtowały się powyżej wymogów obowiązujących Grupę Kapitałową na dzień 31 grudnia 2024 roku. Zgodnie z Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z dnia 16 kwietnia 2024 roku zysk Banku za rok 2023, w kwocie 1 007 828 tys. zł, przeznaczony został na wypłatę dywidendy w kwocie 503 998 tys. zł i kapitał rezerwowy w kwocie 503 830 tys. zł.

16 września 2024 roku Bank przekazał BNP Paribas S.A (pożyczkodawca) informację o skorzystaniu z przysługującego mu prawa do wykonania opcji wcześniejszej spłaty pożyczek zaliczanych do kapitału Tier II w kwotach 440 mln zł oraz 40 mln euro zawartych na mocy osobnych umów w dniu 29 grudnia 2015 roku. W dniu 30 listopada 2024 roku Bank przekazał BNP Paribas Succursale de Luxembourg (pożyczkodawca) informację o dokonaniu wcześniejszej spłaty pożyczki zaliczanej do Tier II w kwocie 60 mln euro zawartej na mocy umowy w dniu 22 listopada 2016 roku.

Decyzją z dnia 31 grudnia 2024 roku, Komisja Nadzoru Finansowego wyraziła zgodę na zakwalifikowanie przez Bank instrumentów kapitałowych stanowiących obligacje kapitałowe serii A o kodzie ISIN PLO164300017, w liczbie 1 300 (słownie: tysiąc trzysta) sztuk, o wartości nominalnej 500 000 zł każda, oraz o łącznej wartości 650 000 000 zł, jako instrumentów w kapitale dodatkowym Tier I (AT1). Wyemitowane przez Bank w dniu 28 listopada 2024 r. obligacje kapitałowe są instrumentami bez określonego terminu wykupu, uprawniającymi do otrzymywania odsetek przez czas nieoznaczony, z zastrzeżeniem, że Bank będzie mógł dokonać ich wcześniejszego wykupu na zasadach wskazanych w warunkach emisji. Obligacje Kapitałowe zostały nabyte wyłącznie przez BNP Paribas S.A. z siedzibą w Paryżu.

Jednocześnie Grupa Kapitałowa spełnia wymogi prawa wynikające z Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w sektorze finansowym.

31.12.2024	Minimalne nadzorcze skonsolidowane współczynniki wypłacalności dla Grupy	Skonsolidowane współczynniki wypłacalności Grupy
CET I	7,50%	13,10%
Tier I	9,00%	13,80%
Total Capital Ratio	11,00%	17,20%
31.12.2023		
CET I	7,93%	12,51%
Tier I	9,43%	12,51%
Total Capital Ratio	11,43%	16,67%

Wymóg minimalnego poziomu funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych (MREL)

W dniu 20 czerwca 2023 roku, Bank otrzymał pismo z BFG dotyczące wspólnej decyzji organów przymusowej restrukturyzacji, tj. Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (Single Resolution Board) oraz BFG, w sprawie wysokości minimalnego poziomu funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych („MREL”).

Wspólna decyzja wskazuje, że w grupowym planie przymusowej restrukturyzacji przewidziana została strategia przymusowej restrukturyzacji zakładająca pojedynczy punkt kontaktowy w przypadku wszczęcia przymusowej restrukturyzacji (z ang. Single Point of Entry, SPE). Preferowanym narzędziem przymusowej restrukturyzacji dla Grupy jest instrument umorzenia lub konwersji zobowiązań (z ang. open bank bail-in).

31 maja 2024 roku Bank otrzymał zaktualizowane pismo z BFG dotyczące wymogu MREL. Wymóg ten dla Banku został określony na poziomie indywidualnym na 16,02% wartości całkowitej ekspozycji na ryzyko („TREA”) oraz 5,91% miary ekspozycji całkowitej („TEM”). Wymóg ten obowiązuje od 31 maja 2024 roku.

Wymóg MREL obowiązuje na poziomie indywidualnym.

Całość wymogu MREL powinna być spełniona w formie funduszy własnych i zobowiązań spełniających kryteria określone w art. 98 ustawy o BFG, stanowiącym transpozycję art. 45f ust.2 BRRD. Zgodnie z oczekiwaniami BFG część MREL odpowiadająca kwocie rekapitalizacji (RCA) będzie spełniona w formie instrumentów AT1, T2 oraz innych podporządkowanych zobowiązań kwalifikowalnych nabytych bezpośrednio bądź pośrednio przez jednostkę dominującą. Bank wypełnia to oczekiwanie.

Jednocześnie, BFG wskazał, że instrumenty w kapitale podstawowym Tier I („CET1”) utrzymywane przez Bank na potrzeby wymogu połączonego bufora nie mogą zostać zaliczone do wymogu MREL wyrażonego jako odsetek TREA. Zasada ta nie stosuje się do wymogu MREL wyrażonego jako odsetek TEM.

W dniach 12 września 2024 roku, 29 października 2024 roku oraz 19 grudnia 2024 roku Bank zawarł z BNP Paribas S.A. umowy dotyczące pozyskania pożyczek typu Senior Non Preferred w kwocie kolejno 142 mln EUR, 60 mln EUR i 100 mln EUR. Przedmiotowe pożyczki zostały rozpoznane dla celów wypełnienia współczynników MREL w relacji do TREA i TEM.

Bank wypełnia zdefiniowane wymogi MREL-TREA oraz MREL-TEM na dzień 31 grudnia 2024 roku.

Tabele zawierające powyższe informacje zaprezentowane są w Nocie 55 Zarządzanie Adekwatnością Kapitałową w Jednostkowym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2024 roku.

56. WAŻNIEJSZE WYDARZENIA W BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A. W 2024 ROKU

2.01.2024	Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Wspólników Campus Leszno Sp. z o.o. - podjęcie uchwały o rozwiązaniu spółki i otwarciu jej likwidacji
29.02.2024	Powołanie Zarządu BNP Paribas Bank Polska S.A. na nową kadencję
13.03.2024	<p data-bbox="359 517 954 539">Proces przyspieszonej budowy księgi popytu (ABB)</p> <p data-bbox="359 566 1489 656">Zawiadomienia od akcjonariusza BNP Paribas Bank Polska S.A. (Bank) – BNP Paribas SA (Akcjonariusz) – o: (i) rozpoczęciu procesu sprzedaży części posiadanych przez niego akcji Banku w ramach przyspieszonej budowy księgi popytu, (ii) zakończeniu procesu ABB.</p> <p data-bbox="359 678 1489 831">20 marca 2024 r. – informacja od Akcjonariusza o zmianie udziału w ogólnej liczbie głosów w Banku. W wyniku rozliczenia transakcji pakietowych zawartych 14 marca 2024 r. w związku z zakończeniem procesu ABB dotyczącego 8 860 616 sztuk akcji Banku oraz rozliczeniem innych transakcji dokonanych na rynku regulowanym dotyczących 6 545 akcji Banku, udział BNP Paribas SA w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu Banku obniżył się o około 6%.</p> <p data-bbox="359 853 1489 1003">W rezultacie rozliczenia transakcji, na dzień zawiadomienia, BNP Paribas SA posiada bezpośrednio 84 634 166 akcji Banku reprezentujących około 57,31% akcji w kapitale zakładowym Banku oraz w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu Banku, a razem ze spółką zależną BNP Paribas Fortis SA/NV posiada łącznie 120 124 392 akcje Banku reprezentujące około 81,34% akcji w kapitale zakładowym Banku oraz w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu Banku.</p>
28.03.2024	<p data-bbox="359 1059 1489 1149">Zawarcie transakcji sekurytyzacji syntetycznej na portfelu kredytów/pożyczek korporacyjnych o łącznej wartości 2 180 mln zł (wg stanu na 31 grudnia 2023 r.) (Transakcja) z International Finance Corporation (IFC)</p> <p data-bbox="359 1171 1489 1451">Główny cel Transakcji to uwolnienie kapitału, który Bank przeznaczy na finansowanie projektów związanych z łagodzeniem zmian klimatycznych. W ramach Transakcji Bank dokonał przeniesienia na IFC istotnej części ryzyka kredytowego z wybranego portfela podlegającego sekurytyzacji. Wyselekcjonowany portfel kredytowy objęty sekurytyzacją pozostaje w bilansie Banku. Data zakończenia Transakcji wg umowy to 31 grudnia 2031 r. Transfer ryzyka sekurytyzowanego portfela jest realizowany poprzez instrument ochrony kredytowej w postaci gwarancji finansowej do kwoty 218 mln zł, wystawionej przez IFC. Transakcja spełnia wymogi w zakresie przeniesienia istotnej części ryzyka określone w Rozporządzeniu CRR oraz została ustrukturyzowana jako spełniająca kryteria STS (prosta, przejrzysta i standardowa sekurytyzacja) zgodnie z Rozporządzeniem 2021/557.</p> <p data-bbox="359 1473 906 1496">BNP Paribas SA pełnił rolę organizatora Transakcji.</p>
3.04.2024	<p data-bbox="359 1552 1489 1630">Oświadczenie Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. (KDPW) o warunkowej rejestracji w depozycie papierów wartościowych prowadzonym przez KDPW do 1 200 000 akcji zwykłych na okaziciela BNP Paribas Bank Polska S.A. serii N o wartości nominalnej 1 zł każda.</p> <p data-bbox="359 1653 1489 1736">Uchwała Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (GPW) o dopuszczeniu i wprowadzeniu do obrotu giełdowego na Głównym Rynku GPW do 1 200 000 akcji zwykłych na okaziciela BNP Paribas Bank Polska S.A. serii N o wartości nominalnej 1 zł każda.</p>

5.04.2024 Wydanie akcji serii M i serii N w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego i zmiana wartości kapitału zakładowego BNP Paribas Bank Polska S.A.

Zgodnie ze stosownymi oświadczeniami Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. (KDPW) oraz uchwałami Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (GPW) - raport bieżący Banku nr 16/2024 - nastąpiła rejestracja w KDPW oraz dopuszczenie do obrotu przez GPW:

- 44 608 akcji zwykłych na okaziciela Banku serii M (Akcje Serii M) o wartości nominalnej 1 zł każda oraz zapisanie tych akcji na rachunkach papierów wartościowych osób uprawnionych,
- 78 316 akcji zwykłych na okaziciela Banku serii N (Akcje Serii N) o wartości nominalnej 1 zł każda oraz zapisanie tych akcji na rachunkach papierów wartościowych osób uprawnionych.

Akcje Serii M zostały wyemitowane w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Banku na podstawie uchwały nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z 31 stycznia 2020 r., zmienionej uchwałą nr 37 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z 29 czerwca 2020 r. Akcje Serii M zostały objęte w wykonaniu praw z objętych wcześniej imiennych warrantów subskrypcyjnych serii A4, z których każdy uprawniał do objęcia jednej Akcji Serii M.

Akcje Serii N zostały wyemitowane w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Banku na podstawie uchwały nr 39 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z 27 czerwca 2022 r. Akcje Serii N zostały objęte w wykonaniu praw z objętych wcześniej imiennych warrantów subskrypcyjnych serii B1, z których każdy uprawniał do objęcia jednej Akcji Serii N.

Zgodnie z art. 451 § 2 zdanie drugie Kodeksu spółek handlowych przyznanie Akcji Serii M i Akcji Serii N stało się skuteczne z chwilą ich zapisania na rachunkach papierów wartościowych osób uprawnionych.

W związku z powyższym na podstawie art. 451 § 2 w zw. z art. 452 § 1 Kodeksu spółek handlowych nastąpiło nabycie praw z:

- 44 608 Akcji Serii M o wartości nominalnej 44 608 zł,
- 78 316 Akcji Serii N o wartości nominalnej 78 316 zł,

tj. w sumie ze 122 924 akcji Banku o łącznej wartości nominalnej 122 924 zł oraz podwyższenie kapitału zakładowego Banku z kwoty 147 676 946 zł do kwoty 147 799 870 zł, który dzieli się na 147 799 870 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda.

16.04.2024 Zwyczajne Walne Zgromadzenie BNP Paribas Bank Polska S.A.

Podjęcie uchwały m.in. w sprawie wypłaty dywidendy za rok 2023 w wysokości 503 997 556,70 zł, tj. w kwocie 3,41 zł na jedną akcję. Dywidendą objęte są wszystkie akcje wyemitowane przez Bank, tj. 147 799 870 akcji. Dzień dywidendy: 23 kwietnia 2024 r., termin wypłaty dywidendy: 10 maja 2024 r.

14.05.2024 Wpisanie do Krajowego Rejestru Sądowego zmian Statutu BNP Paribas Bank Polska S.A. tj. podwyższenia kapitału zakładowego Banku do kwoty 147 799 870 zł w wyniku objęcia przez uprawnione osoby akcji serii M oraz akcji serii N na warunkach wskazanych w § 29a ust. 2 pkt d) oraz § 29b ust. 2 pkt a) Statutu BNP Paribas Bank Polska S.A.**3.06.2024 Minimalny poziom funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (MREL) wyznaczony dla BNP Paribas Bank Polska S.A.**

Wymóg MREL dla Banku został określony na poziomie indywidualnym na 16,02% wartości całkowitej ekspozycji na ryzyko (TREA) oraz 5,91% miary ekspozycji całkowitej (TEM). Bank został zobowiązany do spełnienia wymogu niezwłocznie po otrzymaniu informacji. Na dzień otrzymania pisma BFG Bank wypełniał wymogi MREL określone w treści pisma.

18.06.2024 Wpisanie do Krajowego Rejestru Sądowego zmian Statutu BNP Paribas Bank Polska S.A. przyjętych przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku 16 kwietnia 2024 r.

2.07.2024	<p>Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy – podjęcie uchwał w sprawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oceny adekwatności indywidualnej kandydata na członka Rady Nadzorczej oraz powołało do składu Rady Nadzorczej BNP Paribas Bank Polska S.A. z dniem 3 lipca 2024 r. nowego członka - Panią Monikę Kaczorek, – oceny adekwatności zbiorowej Rady Nadzorczej BNP Paribas Bank Polska S.A. w związku ze zmianą w składzie Rady Nadzorczej, – zmiany Uchwały nr 8 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia BNP Paribas Bank Polska S.A. z dnia 17 czerwca 2021 r. w sprawie ustalenia wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej BNP Paribas Bank Polska S.A. („Uchwała nr 8”), Uchwały nr 37 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 27 czerwca 2022 r. w sprawie zmiany Uchwały nr 8 oraz uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia BNP Paribas Bank Polska S.A. z dnia 30 czerwca 2023 r. w sprawie zmiany Uchwały nr 8, – zmian do Statutu Banku oraz tekstu jednolitego Statutu; zmiany wynikały z konieczności dostosowania przedmiotu działalności Banku do ustawy Prawo bankowe znowelizowanej ustawą - Ustawa o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem rozwoju rynku finansowego oraz ochrony inwestorów na tym rynku z dnia 16 sierpnia 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1723) w zakresie prowadzenia działalności maklerskiej.
26.08.2024	<p>Wpisanie do Krajowego Rejestru Sądowego zmian Statutu BNP Paribas Bank Polska S.A. przyjętych na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu BNP Paribas Bank Polska S.A. 2 lipca 2024 r.</p>
17.09.2024	<p>Wniosek Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) o przedstawienie przez Komitet Stabilności Finansowej opinii w sprawie ustalenia dla Banku wysokości bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym (O-SII), którego adekwatna wysokość stosownie do zasad wynikających z metodyki ustalonej przez KNF, powinna być ustalona w wysokości równoważnej 0,5% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko. Obecny bufor O-SII jest ustalony dla Banku w wysokości równoważnej 0,25% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko</p>
22.11.2024	<p>Uzyskanie zgód korporacyjnych wymaganych do emisji Instrumentów Dodatkowych w Tier 1 (AT1)</p> <p>Rada Nadzorcza Banku podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie emisji obligacji kapitałowych, o których mowa w art. 27a ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach, w złotych polskich („Obligacje Kapitałowe w PLN”).</p> <p>Obligacje Kapitałowe w PLN będą instrumentami bez określonego terminu wykupu, uprawniającymi do otrzymywania odsetek przez czas nieoznaczony, z zastrzeżeniem, że Bank będzie mógł dokonać ich wcześniejszego wykupu na zasadach wskazanych w warunkach emisji.</p> <p>Łączna wartość nominalna emisji Obligacji Kapitałowych w PLN będzie nie większa niż 650 000 000 zł, a wartość nominalna jednej Obligacji Kapitałowej w PLN wyniesie 500 000 zł. Wysokość oprocentowania zostanie ustalona na warunkach rynkowych, w oparciu o stawkę referencyjną Wibor 3M oraz marżę.</p> <p>Obligacje Kapitałowe w PLN zostaną nabyte wyłącznie przez BNP Paribas S.A. z siedzibą w Paryżu.</p> <p>Obligacje Kapitałowe w PLN zostaną zakwalifikowane do funduszy własnych Banku jako instrumenty dodatkowe w kapitale Tier I po uprzednim uzyskaniu przez Bank odpowiedniej zgody KNF. Zgoda Rady Nadzorczej jest wymagana w związku z art. 27m ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach.</p>
22.11.2024	<p>Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Wspólników Campus Leszno Sp. z o.o. - podjęcie uchwały o zakończeniu likwidacji spółki.</p>
28.11.2024	<p>Emisja instrumentów dodatkowych w Tier 1 (AT1)</p> <p>Bank dokonał emisji obligacji kapitałowych, o których mowa w art. 27a ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach („Obligacje Kapitałowe”), które zostały nabyte przez BNP Paribas SA z siedzibą w Paryżu w dniu 28 listopada 2024 r. o wartości i na warunkach określonych w uchwale Rady Nadzorczej z 22 listopada 2024 r.</p> <p>Warunki emisji Obligacji Kapitałowych nie przewidują możliwości konwersji na akcje Banku, a jedynie możliwość ich umorzenia w formie odpisu tymczasowego.</p>

Zgodą KNF z 31 grudnia 2024 r. Obligacje Kapitałowe zostały zakwalifikowane jako instrumenty dodatkowe w kapitale Tier I.

6.12.2024 **Decyzja Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie ustalenia wysokości** nałożenia na Bank bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym („O-SII”), w wysokości równoważnej 0,50% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz zmieniającego Rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. U. UE L 176 z dnia 27 czerwca 2013 r. ze zm.).

Dotychczas obowiązujący dla Banku bufor O-SII wynosił 0,25% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko.

17.12.2024 **Komisja Nadzoru Finansowego nie wyznaczyła dla BNP Paribas Bank Polska S.A. dodatkowego narzutu kapitałowego w ramach filara II (P2G)** w celu zaabsorbowania potencjalnych strat wynikających z wystąpienia warunków skrajnych.

Wrażliwość Banku na ewentualną materializację scenariuszy stresowych, wpływających na poziom funduszy własnych oraz poziom ekspozycji na ryzyko, oceniono jako niską.

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej Banku w 2024 r. zostały opisane w Nocie 1 Informacje o Grupie Kapitałowej Banku BNP Paribas S.A.

57. ISTOTNE ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM

Dostosowanie Banku do wymogów związanych z wdrożeniem pakietu regulacji CRR 3 / CRD 6

Bank dostosował wewnętrzne procedury, systemy oraz dokumentację w związku z wdrożeniem Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1623 z dnia 31 maja 2024 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wymogów dotyczących ryzyka kredytowego, ryzyka związanego z korektą wyceny kredytowej, ryzyka operacyjnego, ryzyka rynkowego oraz minimalnego progu kapitałowego.

Bank począwszy od stycznia 2025 r. stosuje następujące metody wyznaczania wymogu kapitałowego w ramach Filaru I: zaktualizowaną metodę standardową dla ryzyka kredytowego, nową standardową metodę dotyczącą ryzyka operacyjnego, i metodę standardową dla ryzyka rynkowego.

W ramach zrealizowanego projektu wdrożeniowego, Bank wprowadził niezbędne dostosowania w zakresie kalkulacji wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka kredytowego, o których mowa poniżej.

- 1) W ramach nowej klasy ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach oraz ekspozycji ADC, Bank:
  - wdrożył nowe definicje, w szczególności pojęcie ekspozycji związanej z nieruchomością generującą dochód (tzw. ekspozycja IPRE) oraz ekspozycji związanych z nabyciem, zagospodarowaniem i zabudową gruntu (tzw. ekspozycja ADC);
  - opracował proces zbierania danych na potrzeby określenia kryteriów kwalifikowalności w odniesieniu do zabezpieczenia w postaci hipoteki;
  - zaktualizował zasady przypisywania wag ryzyka oraz segmentacji poszczególnych ekspozycji w ramach klasy ekspozycji;
  - dostosował proces na potrzeby nowych zasad wyceny nieruchomości oraz zaktualizował wewnętrzny model ich wyceny.
- 2) W ramach ekspozycji pozabilansowych, Bank:
  - zaimplementował proces związany z identyfikacją zobowiązań zawieranych z kontrahentami, w myśl nowych definicji;
  - zaktualizował segmentację ekspozycji pozabilansowych do nowych koszyków oraz nadawane im współczynniki konwersji kredytowej (CCF).
- 3) W ramach ekspozycji wobec instytucji, Bank:
  - wdrożył nową metodę SCRA (Standardised Credit Risk Assessment Approach) w odniesieniu do instytucji dla których nie posiada informacji o nadanym ratingu zewnętrznym;
  - zaktualizował zasady przypisywania wag ryzyka dla instytucji z ratingiem zewnętrznym.
- 4) W ramach ekspozycji związanych z finansowaniem specjalistycznym Bank:
  - wdrożył proces segmentacji ekspozycji związanych z finansowaniem specjalistycznym na odpowiednie podkategorie;
  - dostosował zasady przypisywania wag ryzyka oraz opracował proces zbierania informacji dotyczących projektów.

5) W ramach ekspozycji detalicznych, Bank:

- wyodrębnił ekspozycje wobec tranzaktora, dla których przypisuje preferencyjną wagę ryzyka;
- dostosował klasyfikację ekspozycji detalicznych do zaktualizowanej definicji.

6) W ramach ekspozycji kapitałowych, Bank:

- uwzględnił nowe traktowanie ekspozycji kapitałowych pod względem przypisywania wag ryzyka.

Bank uwzględnia przepisy przejściowe, które umożliwiają stosowanie preferencyjnego podejścia w zakresie poszczególnych klas ekspozycji oraz zasad przypisywania współczynnika konwersji kredytowej dla ekspozycji pozabilansowych. Dodatkowo, Bank na bieżąco monitoruje rejestr dokumentów publikowanych przez EBA, które doprecyzowują poszczególne zagadnienia związane ze zmianami wynikającymi z Rozporządzenia CRR 3.

Bank dokonał również zmian w zakresie ryzyka operacyjnego, w tym wdrożył nową metodę kalkulacji wymogu z tego tytułu i zaktualizował ramy zarządzania ryzykiem operacyjnym.

W związku z odroczeniem wejścia w życie zmodyfikowanych zasad wyznaczania wymogu kapitałowego dla portfela handlowego, w ramach tzw. FRTB (Fundamental Review of Trading Book) dla ryzyka rynkowego będzie stosowana metoda standardowa, na zasadach obowiązujących przed 1.01.2025 r. Oznacza to, że dla ryzyka stopy procentowej wymóg wyznaczany jest w oparciu o metodę terminów zapadalności, wymóg z tytułu ryzyka walutowego wg metody standardowej, a dla ryzyk nieliniowego, wynikającego z utrzymywania pozycji w instrumentach opcyjnych wg metody delta-plus.

W konsekwencji dokonanych zmian w zakresie zasad kalkulacji wymogów kapitałowych, wprowadzone będą również dostosowania dotyczące ujawniania informacji w ramach Filaru 3. Zmiany te będą miały zastosowanie począwszy od ujawnienia za 31.03.2025 r.

Wprowadzenie powyższych zmian zasad wyznaczania wymogów kapitałowych (przyjmując dla potrzeb kalkulacji dane według stanu na 31 grudnia 2024 roku) wpłynęłoby na wzrost wartości aktywów ważonych ryzykiem o 3 131 512 tys. zł oraz zmianę współczynników kapitałowych Grupy o -43 p.b. dla CET1, - 45 p.b. dla Tier 1 oraz o -56 p.b. dla Total Capital Ratio (dane nieaudytowane).

Bank na bieżąco monitoruje swoją pozycję kapitałową oraz potencjalne i planowane zmiany zasad wyznaczania wymogów kapitałowych. Mając na uwadze wprowadzenie opisanych powyżej zmian począwszy od stycznia 2025 r., Bank w IV kwartale 2024 r. podjął odpowiednie działania dostosowawcze w obszarze funduszy własnych (m.in. dokonując w listopadzie emisji obligacji kapitałowych – instrumentów AT1).

Po uwzględnieniu zmian zasad wyznaczania wymogów kapitałowych, Bank wypełnia kapitałowe wymogi regulacyjne.

Postępowanie administracyjne Komisji Nadzoru Finansowego w przedmiocie nałożenia kary w związku z podejrzeniem naruszenia przepisów o obrocie instrumentami finansowymi

28 stycznia 2025 r. Komisja Nadzoru Finansowego zawiadomiła Bank o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia na Bank kary administracyjnej na podstawie art. 138 ust. 3 pkt 3a albo art. 138 ust. 7aa pkt 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, w związku z podejrzeniem naruszenia przez Bank przepisów art. 83c ust. 1 ustawy z 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi w związku ze współpracą Banku z nieuprawnionymi podmiotami trzecimi, art. 83c ust. 3 w związku z ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi poprzez prezentowanie klientowi informacji dotyczących instrumentów finansowych w sposób nierzetelny, oraz art. 9c ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo Bankowe poprzez brak zapewnienia zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.

12.03.2025	Przemysław Gdański Prezes Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
12.03.2025	André Boulanger Wiceprezes Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
12.03.2025	Małgorzata Dąbrowska Wiceprezes Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
12.03.2025	Wojciech Kemblowski Wiceprezes Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
12.03.2025	Piotr Konieczny Wiceprezes Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
12.03.2025	Magdalena Nowicka Wiceprezes Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
12.03.2025	Volodymyr Radin Wiceprezes Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
12.03.2025	Agnieszka Wolska Wiceprezes Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

Warszawa, dnia 12 marca 2025 roku